

ATTUNDA TINGSRÄTT
Brottmålsenhet

DOM
2020-01-20
meddelad i
Sollentuna

Mål nr: B 3526-19

PARTER (Antal tilltalade: 5)

Tilltalad

SAVKA Jemi Kristoffer Bessik, 19850805-0492
Frihetsberövande: Intagen i kriminalvårdsanstalt
Kumla, Kriminalvården

Offentlig försvarare:

Advokat Peter Dahlgvist
FIRMAN advokaterna Fialdini Dahlgvist
AB
Sveavägen 17
111 57 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Helena Jäderström och Sanna Nesser
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm
Box 950
191 29 Sollentuna

Målsägande

Se Målsägandebilaga

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017
2016-03-23 -- 2017-06-22, (i vart fall 40 tillfällen)
2. Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken
2017-07-07 -- 2018-05-31, (i vart fall 40 tillfällen)
3. Bedrägeri, 9 kap 1 § 1 st brottsbalken
2017-01-01 -- 2017-01-31
4. Försök till grovt bedrägeri, 9 kap 3 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken
2017-07-10 -- 2018-05-31 (3 tillfällen)
5. Grovt penningtvättsbrott, 3 § 1 st 1 p och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för
penningtvättsbrott
2017-01-17 -- 2018-08-22
6. Anstiftan av grovt penningtvättsbrott, 4 § och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för
penningtvättsbrott samt 23 kap 4 § brottsbalken
2017-04-09 -- 2018-05-18

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 940	Tingsvägen 11	08-561 696 01		måndag - fredag
191 29 Sollentuna		E-post: brottmalsenhet.attunda.tingsratt@dom.se		08:00-16:30
		www.attundatingsratt.domstol.se		

7. Anstiftan av penningtvättsbrott, 4 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott samt 23 kap 4 § brottsbalken
2017-02-24 -- 2017-06-22
8. Olovlig identitetsanvändning, 4 kap 6 b § brottsbalken
2017-07-10

Åtal som den tilltalade frikänns från

1. Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017
2016-01-18 -- 2017-06-08, (åtalpunkt 16 samt del av åtalpunkt 1 och 8)
2. Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken
2017-07-11 -- 2017-07-12, (del av åtalpunkt 3)
3. Bedrägeri, 9 kap 1 § 1 st brottsbalken
2017-08-01 -- 2017-08-31, (åtalpunkt 5 och 6)
4. Näringspenningtvätt, grovt brott, 7 § 2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott
2016-08-30 -- 2018-08-22, (del av åtalpunkt 11)
5. Anstiftan av grovt penningtvättsbrott, 4 § och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott samt 23 kap 4 § brottsbalken
2016-01-19 -- 2017-04-18, (del av åtalpunkt 12)
6. Olovlig identitetsanvändning, 4 kap 6 b § brottsbalken
2018-02-27, (del av åtalpunkt 7)

Påföljd m.m.

Fängelse 1 år

Lagrum som åberopas

34 kap 1 § 1 st brottsbalken

34 kap 2 § brottsbalken

Skadestånd

1. Savka Bessik ska till Wiv Pennerud betala 6 455 663 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 april 2016 till dess betalning sker.
2. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Kurt Östholm betala 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 januari 2017 till dess betalning sker.
3. Savka Bessik ska till Kent Gillström betala 915 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet 350 000 kr från den 11 september 2017 och på beloppet 565 000 kr från den 1 mars 2018, till dess betalning sker. Kapitalbeloppet jämte ränta om 8,43 % på beloppet 350 000 kr från den 11 september 2017 och ränta enligt 6 § räntelagen på 565 000 kr från den 1 mars 2018, till dess betalning sker, ska betalas solidariskt med Wiv Pennerud.
4. Savka Bessik ska till Niclas Svedberg betala 5 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 juli 2017 till dess betalning sker.

5. Savka Bessik ska till Anders Nordqvist betala 4 540 500 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från de datum som anges nedan för angivna delbelopp till dess betalning sker:
 - 260 000 kronor från den 29 augusti 2017
 - 150 000 kronor från den 4 september 2017
 - 2 800 000 kronor från den 5 september 2017
 - 200 000 kronor från den 11 oktober 2017
 - 150 000 kronor från den 19 oktober 2017
 - 50 000 kronor från den 20 oktober 2017
 - 100 000 kronor från den 23 oktober 2017
 - 30 000 kronor från den 26 oktober 2017
 - 100 000 kronor från den 7 november 2017
 - 20 000 kronor från den 24 november 2017
 - 500 kronor från den 6 januari 2018
 - 250 000 kronor från den 7 maj 2018
 - 120 000 kronor från den 8 maj 2018
 - 300 000 kronor från den 12 oktober 2017
 - 10 000 kronor från den 8 maj 2018

Kapitalbeloppet om 300 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 29 augusti 2017 till dess betalning sker ska betalas solidariskt med Pamela Bessik Eken.

Kapitalbeloppet om 370 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 250 000 kr från den 7 maj 2018 och på 120 000 kr från den 8 maj 2018, till dess betalning sker, ska betalas solidariskt med Wiv Pennerud.
6. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Skandinaviska Enskilda Banken AB betala 238 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2018 till dess betalning sker.
7. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Micaela Barnekow betala 12 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 maj 2018 till dess betalning sker.
8. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Sinikka Granath betala 746 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 maj 2018 till dess betalning sker.
9. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Willy Ask betala 54 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
10. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Soma Kamal Ibrahim betala 90 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
11. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Rolf Carlsson betala 117 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
12. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Helen Carlsson betala 60 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
13. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Tomas Sjöberg betala 151 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 mars 2018 till dess betalning sker.
14. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Gunilla Sjöberg betala 94 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 mars 2018 till dess betalning sker.
15. Savka Bessik ska till Leif Nordin betala 204 000 kr, varav 4 000 kr solidariskt med Wiv Pennerud, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 22 februari 2018 till dess betalning sker.

16. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Nalon Khotchai Nordin betala 3 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 22 februari 2018 till dess betalning sker.
17. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Cecilia Castenäs betala 10 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 mars 2018 till dess betalning sker.
18. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Rolf Sjödin betala 550 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 13 mars 2018 till dess betalning sker.
19. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Svenska Handelsbanken AB betala 40 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2018 till dess betalning sker.
20. Savka Bessik ska solidariskt med Wiv Pennerud till Cornelia Nordén betala 85 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 11 maj 2018 till dess betalning sker.
21. Savka Bessik ska till Rasmus Espinoza Collini betala 200 000 kr jämte ränta med 9 % från den 16 februari 2018 till och med den 29 oktober 2018 och enligt 6 § räntelagen från och med den 30 oktober 2018 till dess betalning sker. Kapitalbeloppet jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 16 februari 2018 till dess betalning sker ska utges solidariskt med Wiv Pennerud.
22. Savka Bessik ska till Elisabeth Dalberg betala 268 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 12 januari 2018 till dess betalning sker.
23. Savka Bessik ska till Christian Sählmark betala 21 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 9 februari 2018 till dess betalning sker.
24. Savka Bessik ska till Grällsta Åkeri AB betala 367 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 januari 2018 till dess betalning sker.
25. Savka Bessik ska till Anders Scharp betala 155 150 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 29 januari 2018 till dess betalning sker.
26. Savka Bessik ska till Bengt Nilsson betala 76 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 28 januari 2018 till dess betalning sker.
27. Savka Bessik ska till Charlotte Nilsson betala 5 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 28 januari 2018 till dess betalning sker.
28. Savka Bessik ska till Johan Berggren betala 65 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 29 maj 2017 till dess betalning sker.
29. Ingemar Granaths skadeståndsyrkande avslås.
30. Janusz Gorczynskis skadeståndsyrkande avslås.
31. Sonja Lundins skadeståndsyrkande avslås.
32. Lars Söderlunds skadeståndsyrkande avslås.
33. Tomas Bardeviks skadeståndsyrkande avslås.
34. Moderna Försäkringars (filial till Tryg Forsikring A/S Danmark) skadeståndsyrkande avslås.

Förverkande och beslag

Yrkandet angående förverkat värde (utbyte av brott) avslås.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Peter Dahlqvist får ersättning av staten med 838 604 kr. Av beloppet avser 600 300 kr arbete, 69 575 kr tidsspillan, 1 008 kr utlägg och 167 721 kr mervärdesskatt.
 2. Elsa Andersson får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 517 995 kr. Av beloppet avser 389 160 kr arbete, 20 240 kr tidsspillan, 4 996 kr utlägg och 103 599 kr mervärdesskatt.
 3. Angående ersättning till målsägandebiträdet och offentlige försvararen Mats Flodén, se domslutet beträffande Wiv Pennerud.
 4. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträderna ska stanna på staten.
-

Tilltalad

WIV Aud Sirè Pennerud, 19390308-7363
Narvavägen 70 Lgh 1101
724 68 Västerås

Offentlig försvarare:

Advokat Mats Flodén
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Kungsgatan 26, 5 tr
111 35 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Helena Jäderström och Sanna Nesser
Åklagarmyndigheten
Norrorsts åklagarkammare i Stockholm
Box 950
191 29 Sollentuna

Målsägande

Se Målsägandebilaga

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Grovt penningtvättsbrott, 3 § 1 st 1 p och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott
2018-02-13 -- 2018-08-22
2. Näringspenningtvätt, grovt brott, 7 § 2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott
2017-03-23 -- 2018-06-08

Åtal som den tilltalade frikänns från

1. Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken
2017-07-11 -- 2018-02-28, (i vart fall 10 tillfällen)
2. Bedrägeri, 9 kap 1 § 1 st brottsbalken
2017-01-17 -- 2017-08-31 (3 tillfällen)
3. Försök till grovt bedrägeri, 9 kap 3 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken
2017-07-10
4. Försök till bedrägeri, 9 kap 1 § 1 st och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken
2018-02-27

5. Olovlig identitetsanvändning, 4 kap 6 b § brottsbalken
2017-07-10 -- 2018-02-27 (2 tillfällen)

Påföljd m.m.

Villkorlig dom

Skadestånd

1. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Kurt Östholm betala 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 januari 2017 till dess betalning sker.
2. Wiv Pennerud ska till Kent Gillström betala 1 215 000 kr, jämte ränta om 8,43 % på beloppet 350 000 kr från den 11 september 2017 och ränta enligt 6 § räntelagen på 865 000 kr från den 1 mars 2018, till dess betalning sker. Av kapitalbeloppet och räntan ska 915 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 350 000 kr från den 11 september 2017 och på 565 000 kr från den 1 mars 2018, till dess betalning sker, betalas solidariskt med Savka Bessik.
3. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Skandinaviska Enskilda Banken AB betala 238 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2018 till dess betalning sker.
4. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Micaela Barnekow betala 12 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 maj 2018 till dess betalning sker.
5. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Anders Nordqvist betala 370 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 250 000 kr från den 7 maj 2018 och på 120 000 kr från den 8 maj 2018, till dess betalning sker.
6. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Sinikka Granath betala 746 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 maj 2018 till dess betalning sker.
7. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Rasmus Espinoza Collini betala 200 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 16 februari 2018 till dess betalning sker.
8. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Willy Ask betala 54 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
9. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Soma Kamal Ibrahim betala 90 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
10. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Rolf Carlsson betala 117 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
11. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Helen Carlsson betala 60 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
12. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Tomas Sjöberg betala 151 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 mars 2018 till dess betalning sker.
13. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Gunilla Sjöberg betala 94 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 mars 2018 till dess betalning sker.
14. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Leif Nordin betala 4 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 22 februari 2018 till dess betalning sker.
15. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Nalon Khotchai Nordin betala 3 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 22 februari 2018 till dess betalning sker.

16. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Cecilia Castenäs betala 10 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 mars 2018 till dess betalning sker.
17. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Rolf Sjödin betala 550 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 13 mars 2018 till dess betalning sker.
18. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Svenska Handelsbanken AB betala 40 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2018 till dess betalning sker.
19. Wiv Pennerud ska solidariskt med Savka Bessik till Cornelia Nordén betala 85 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 11 maj 2018 till dess betalning sker.
20. Christian Sälmarks skadeståndsyrkande avslås.
21. Grällsta Åkeri AB:s skadeståndsyrkande avslås.
22. Anders Scharps skadeståndsyrkande avslås.
23. Bengt Nilssons skadeståndsyrkande avslås.
24. Charlotte Nilssons skadeståndsyrkande avslås.
25. Johan Berggrens skadeståndsyrkande avslås.
26. Lars Söderlunds skadeståndsyrkande avslås.
27. Niclas Svedbergs skadeståndsyrkande avslås.

Förverkande och beslag

Yrkandet om förverkande av i beslag tagna 100 000 kr avslås. Beslaget hävs (Polismyndigheten, beslag nr 2018-5000-B77439 p 1).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Mats Flodén får ersättning av staten med 942 875 kr. Av beloppet avser 649 980 kr arbete, 98 670 kr tidspillan, 5 650 kr utlägg och 188 575 kr mervärdesskatt.
 2. Angående ersättning till Elsa Andersson för arbete som målsägandebiträde, se domslutet beträffande Savka Bessik.
 3. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

ATTUNDA TINGSRÄTT
Brottmålsenhet

DOM
2020-01-20
meddelad i
Sollentuna

Mål nr: B 3526-19

Tiltalad

Saliska PAMELA Jenny Bessik Eken, 19821230-0365
Engelbrekts Väg 22 Lgh 1201
191 64 Sollentuna

Offentlig försvarare:

Advokat Johan Rainer
Advokatfirman Johan Rainer AB
Sigurdsgatan 23
721 30 Västerås

Åklagare

Kammaråklagarna Helena Jäderström och Sanna Nesser
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm
Box 950
191 29 Sollentuna

Målsägande

1. Jonathan Grundström
Trädgårdsvägen 12 B Lgh 1101
821 62 Arbrå

Företrädd av åklagaren

2. Anders Nordqvist
Vintervägen 19 Lgh 1001
169 35 Solna

Ombud och målsägandebiträde:

Advokat Elsa Andersson
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tiltalade döms för

1. Grovt penningtvättsbrott, 3 § 1 st 1 p, 4 § och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott
2016-04-11 -- 2018-05-18

2. Näringspenningtvätt, grovt brott, 7 § 2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott
2016-01-03 -- 2018-11-27

Påföljd m.m.

1. Skyddstillsyn

Frivårdskontor

Frivården Sollentuna

Övervakare

Förordnas av frivårdskontoret

2. Fängelse 3 månader

Lagrum som åberopas

28 kap 3 § brottsbalken

Skadestånd

1. Pamela Bessik Eken ska solidariskt med Savka Bessik till Anders Nordqvist betala 300 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 12 oktober 2017 till dess betalning sker.
2. Pamela Bessik Eken ska till Jonathan Grundström betala 900 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 19 maj 2017 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

Yrkandet angående förverkat värde (utbyte av brott) avslås.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Johan Rainer får ersättning av staten med 639 544 kr. Av beloppet avser 456 780 kr arbete, 49 651 kr tidsspillan, 5 204 kr utlägg och 127 909 kr mervärdesskatt.
 2. Angående ersättning till Elsa Andersson för arbete som målsägandebiträde, se domslutet beträffande Savka Bessik.
 3. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

ATTUNDA TINGSRÄTT
Brottmålsenhet

DOM
2020-01-20
meddelad i
Sollentuna

Mål nr: B 3526-19

Tilltalad

Maria Bessik, 19861210-0704
Engelbrekts Väg 22 Lgh 1201
191 64 Sollentuna

Offentlig försvarare:

Advokat Tobias Enochson
Advokatfirman En&Son AB
Karlplan 12
115 20 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Helena Jäderström och Sanna Nesser
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm
Box 950
191 29 Sollentuna

Målsägande

1. Jonathan Grundström
Trädgårdsvägen 12 B Lgh 1101
821 62 Arbrå

Företrädd av åklagaren

2. Kristina Milotic
Järnvägsgatan 55 Lgh 1512
252 18 Helsingborg

Företrädd av åklagaren

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Grovt penningtvättsbrott, 3 § 1 st 1 p, 4 § och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott
2016-01-01 -- 2017-06-26

Skadestånd

1. Jonathan Grundströms skadeståndsyrkande avslås.

2. Kristina Milotics skadeståndsyrkande avslås.

Förverkande och beslag

1. I beslag tagna 70 480 kr förklaras förverkade. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, beslag nr 2017-5000-BG66765).
2. Yrkandet angående förverkat värde (utbyte av brott) avslås.

Ersättning

1. Tobias Enochson får ersättning av staten med 576 948 kr. Av beloppet avser 422 625 kr arbete, 35 420 kr tidsspillan, 3 513 kr utlägg och 115 390 kr mervärdesskatt.
 2. Kostnaden för försvararen ska stanna på staten.
-

ATTUNDA TINGSRÄTT
Brottmålsenhet

DOM
2020-01-20
meddelad i
Sollentuna

Mål nr: B 3526-19

Tilltalad

Rebecka Bessik, 19861210-0662
Engelbrekts Väg 22 Lgh 1201
191 64 Sollentuna

Offentlig försvarare:

Advokat Anwar Osman
Advokatbyrån Dubio AB
Slottsgatan 6 A
722 11 Västerås

Åklagare

Kammaråklagarna Helena Jäderström och Sanna Nesser
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm
Box 950
191 29 Sollentuna

Målsägande

Anders Nordqvist
Vintervägen 19 Lgh 1001
169 35 Solna

Ombud och målsägandebiträde:

Advokat Elsa Andersson
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Grovt penningtvättsbrott, 3 § 1 st 1 p, 4 § och 5 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

2016-01-19 -- 2017-04-18

Skadestånd

Anders Nordqvists skadeståndsyrkande avslås.

Förverkande och beslag

Yrkandet angående förverkat värde (utbyte av brott) avslås.

Ersättning

1. Anwar Osman får ersättning av staten med 581 380 kr. Av beloppet avser 419 520 kr arbete, 43 326 kr tidspillan, 2 258 kr utlägg och 116 276 kr mervärdesskatt.
 2. Angående ersättning till Elsa Andersson för arbete som målsägandebiträde, se domslutet beträffande Savka Bessik.
 3. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

Innehåll

1	YRKANDEN M.M.	18
2	INLEDNING.....	26
2.1	BAKGRUND.....	26
2.2	ÅKLAGARNAS PÅSTÅENDEN I HUVUDSAK.....	27
3	ÅBEROPAD BEVISNING	30
4	DOMSKÄL.....	31
4.1	GÄLLANDE RÄTT	31
4.1.1	Penningtvättsbrott.....	31
4.1.2	Näringspenningtvätt.....	34
4.1.3	Bedrägeri.....	35
4.1.4	Olovlig identitetsanvändning	37
4.1.5	Medgärningsmannaskap och anstiftan	38
4.1.6	Uppsåt	40
4.2	ÅTALSPUNKTEN 1	41
4.2.1	Savka Bessiks inställning till åtalet och Wiv Penneruds yrkanden	41
4.2.2	Förnekade gärningar i det inledande skedet	42
4.2.3	Erkända gärningar och utvecklandet av Savka Bessiks relation till Wiv Pennerud.....	45
4.3	ÅTALSPUNKTERNA 2-7.....	47
4.3.1	Påståendet om att gärningarna är begångna gemensamt och i samförstånd	47
4.3.2	Åtalspunkt 2	47
4.3.3	Åtalspunkt 3	49
4.3.4	Åtalspunkt 4	51
4.3.5	Åtalspunkt 5	52
4.3.6	Åtalspunkt 6	53
4.3.7	Åtalspunkt 7	54
4.4	ÅTALSPUNKTEN 8	55
4.4.1	Inställning och utredning.....	55
4.4.2	Tingsrättens bedömning	57
4.5	ÅTALSPUNKTEN 9	58

4.6	ÅTALSPUNKTEN 10	58
4.7	GEMENSAMMA FRÅGOR ÅTALSPUNKTERNA 11-15	59
4.7.1	Om misstänkta/ospårade pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet	59
4.7.2	Påstådd medverkan till omsättning	63
4.8	ÅTALSPUNKTEN 11 – PENNINGTVÄTT SAVKA BESSIK OCH WIV PENNERUD	65
4.8.1	I vad mån det är bevisat att mottagna medel härrör från brott eller brottslig verksamhet	65
4.8.2	Bevisad omsättning som kan läggas Savka Bessik och/eller Wiv Pennerud till last.....	75
4.8.3	Uppsåtligen upplåtit kontona, tagit emot pengar samt själv omsatt eller medverkat till omsättningen.....	78
4.8.4	Penningtvättssyfte, uppsåt i förhållande till att det handlar om ”brottspengar” och otillbörlighet.....	81
4.8.5	Medverkan till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte	91
4.8.6	Själv tvätt och konkurrens.....	96
4.8.7	Slutsats Wiv Pennerud skuld åtalspunkten 11	96
4.8.8	Slutsats Savka Bessik skuld åtalspunkten 11	97
4.8.9	Skadeståndsskyldighet och jämkning därav när det gäller Wiv Pennerud	98
4.9	ÅTALSPUNKTEN 12 - ANSTIFTAN SAVKA BESSIK GENTEMOT SYSTRARNA BESSIK	102
4.9.1	Några för dessa gärningar gemensamma bedömningar	102
4.9.2	Pamela Bessik Eken.....	103
4.9.3	Maria Bessik.....	104
4.9.4	Rebecka Bessik.....	104
4.10	ÅTALSPUNKTEN 13 - PAMELA BESSIK EKEN	105
4.10.1	I vad mån det är bevisat att mottagna medel härrör från brott eller brottslig verksamhet	105
4.10.2	Bevisad omsättning som kan läggas Pamela Bessik Eken till last ...	111
4.10.3	Uppsåtligen upplåtit kontot, tagit emot pengar samt själv omsatt eller medverkat till omsättningen.....	113
4.10.4	Penningtvättssyfte och uppsåt i förhållande till att det handlar om ”brottspengar”	125

4.10.5	Medverkan till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte	134
4.10.6	Pamela Bessik Ekens uppgifter om sin ställning som kvinna	135
4.10.7	Slutsats i skuldfrågan	136
4.10.8	Skadeståndsskyldighet	137
4.11	ÅTALSPUNKTEN 14 - MARIA BESSIK	138
4.11.1	I vad mån det är bevisat att mottagna medel härrör från brott eller brottslig verksamhet	138
4.11.2	Maria Bessiks medverkan och uppsåt	146
4.11.3	Skadeståndsskyldighet och yrkande om kvarstad	155
4.12	ÅTALSPUNKTEN 15 - REBECKA BESSIK	156
4.12.1	Skuldfrågan	156
4.12.2	Skadeståndsskyldighet	159
4.13	ÅTALSPUNKTEN 16.....	159
4.14	TILLÄGGSSTÄMNINGEN.....	160
4.15	PÅFÖLJD	161
4.15.1	Savka Bessik.....	161
4.15.2	Pamela Bessik Eken.....	164
4.15.3	Wiv Pennerud	168
4.16	SÄRSKILDA YRKANDEN ÅTALSPUNKTERNA 11-15	169
4.16.1	Förverkande av i beslag tagna banktillgodohavanden	169
4.16.2	Förverkande av utbyte av brott	172
4.17	ÖVRIGA FRÅGOR	178

1 YRKANDEN M.M.

Åklagarnas och målsägandenas yrkanden

Åklagarnas slutliga yrkanden enligt huvudåtalet (stämningsansökan 2019-09-09) och tilläggsåtalet (stämningsansökan 2019-10-08) framgår av **domsbilagorna 1-4**.

Målsägandena Wiv Pennerud (åtalspunkt 1), Anders Nordqvist (åtalspunkt 8), Micaela Barnekow (åtalspunkt 9) och Sinikka Granath (åtalspunkt 10) har biträtt åtalet och yrkat skadestånd. Deras slutliga yrkanden framgår av **domsbilaga 5**.

De övriga målsägandena har yrkat skadestånd genom åklagarna. Deras slutliga yrkanden framgår av **domsbilaga 1**.

De tilltalades inställning

Huvudåtalet (stämningsansökan 2019-09-09)

Åtalspunkt 1

Grovt bedrägeri (Savka Bessik)

Savka Bessik har förnekat att han ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan genom vilseledande har förmått Wiv Pennerud att till honom utge hennes personbil (första och andra stycket i gärningsbeskrivningen). Han har erkänt vad som i övrigt lagts honom till last under denna punkt med undantag för de initiala transaktionerna om 465 000 kr och 19 000 kr. Han har bestritt att utge skadestånd med dessa båda belopp samt för bilens värde om 159 000 kr men i övrigt medgivit att till Wiv Pennerud, utge skadestånd för förmögenhetsskada med 6 425 663 kr jämte yrkad ränta. Han har motsatt sig att utge skadestånd för kränkning.

Åtalspunkt 2Bedrägeri (Savka Bessik och Wiv Pennerud) alternativt anstiftan till bedrägeri (Savka Bessik)

Savka Bessik har erkänt åklagarnas huvudpåstående men bestritt alternativyrkandet om anstiftan. Han har medgivit Kurt Östholms skadeståndsyrkande i dess helhet.

Wiv Pennerud har förnekat brott. Hon har vidgått att hon har lånat pengar av Kurt Östholm men har invänt att hon hela tiden avsett att återbetala lånet och även trott sig ha förmåga att göra det. Hon har bestritt Kurt Östholms yrkande om skadestånd på grund av brott men har medgivit hans yrkande på civilrättslig grund.

Åtalspunkt 3Grovt bedrägeri (Savka Bessik och Wiv Pennerud) alternativt anstiftan till grovt bedrägeri (Savka Bessik)

Savka Bessik har erkänt gärningarna med undantag för ett belopp om 300 000 kr avseende det första lånet, som han sagt sig sakna kännedom om. Han har följaktligen medgivit att utge skadestånd till Kent Gillström med 915 000 kr och ränta på detta belopp enligt 6 § räntelagen från den 1 mars 2018 till dess betalning sker.

Wiv Pennerud har förnekat brott. Hon har vidgått att hon medverkat till att Kent Gillström har lånat ut pengar till henne men invänt att hon hela tiden har avsett att återbetala vad som lånats och även trott sig ha förmåga att göra det. Hon har på denna grund bestritt Kent Gillströms yrkande om skadestånd på grund av brott men har medgivit hans yrkande på civilrättslig grund.

Åtalspunkt 4Försök till grovt bedrägeri och olovlig identitetsanvändning (Savka Bessik och Wiv Pennerud)

Yrkandet om kränkningersättning har förklarats avse den olovliga identitetsanvändningen.

Savka Bessik har erkänt försök till grovt bedrägeri och olovlig identitetsanvändning såvitt avser lånet hos Collector Bank men förnekat de fem övriga låneförsöken. Han har bestritt Niclas Svedbergs yrkande om ersättning för kränkning men godtagit ränteberäkningen.

Wiv Pennerud har förnekat brott och bestritt Niclas Svedbergs yrkande om skadestånd på den grunden att hon inte varit delaktig i brottet. Ränteberäkningen har godtagits.

Åtalspunkt 5Bedrägeri (Savka Bessik och Wiv Pennerud) alternativt anstiftan till bedrägeri (Savka Bessik)

Savka Bessik har förnekat såväl bedrägeri som anstiftan till bedrägeri och bestritt Sonja Lundins skadeståndsyrkande. Han har vitsordat yrkat belopp och godtagit ränteberäkningen.

Wiv Pennerud har förnekat brott på samma grund som angivits under åtalspunkterna 2–4. Eftersom det finns ett lagakraftvunnet utslag om Wiv Penneruds betalningsskyldighet mot Sonja Lundin har Sonja Lundins skadeståndsyrkande mot Wiv Pennerud under rättegången återkallats och avskrivits från vidare handläggning.

Åtalspunkt 6Bedrägeri (Savka Bessik och Wiv Pennerud) alternativt anstiftan till bedrägeri (Savka Bessik)

Savka Bessik har förnekat brott. Han har bestritt Janusz Gorczynskis yrkande om skadestånd men vitsordat yrkat belopp och godtagit ränteberäkningen.

Wiv Pennerud har förnekat brott på samma grund som angivits beträffande åtalspunkterna 2 – 5. Eftersom det finns ett lagakraftvunnet utslag om Wiv Penneruds betalningsskyldighet mot Janusz Gorczynski har hans skadeståndsyrkande mot Wiv Pennerud under rättegången återkallats och avskrivits från vidare handläggning.

Åtalspunkt 7Olovlig identitetsanvändning (Savka Bessik och Wiv Pennerud), försök till grovt bedrägeri (Savka Bessik) och försök till bedrägeri (Wiv Pennerud)

Savka Bessik har erkänt gärningarna. Han har bestritt Lars Söderlunds yrkande om ersättning för kränkning men vitsordat yrkat belopp och ränta.

Wiv Pennerud har förnekat brott och bestritt Lars Söderlunds yrkande. Hon har godtagit ränteberäkningen.

Åtalspunkt 8Grovt bedrägeri (Savka Bessik)

Savka Bessik har erkänt gärningen med undantag för tre överföringar i februari 2017 om totalt 350 000 kr och ett kontantuttag om 202 674 kr. Han har i enlighet med inställningen i skuldfrågan medgivit att till Anders Nordqvist utge skadestånd

för förmögenhetsskada med 4 530 500 kr jämte ränta. Han har motsatt sig yrkandet om skadestånd för kränkning.

Åtalspunkt 9

Grovt bedrägeri (Savka Bessik)

Savka Bessik har erkänt gärningarna och medgivit Micaelas Barnekows och Skandinaviska Enskilda Bankens yrkanden om skadestånd.

Åtalspunkt 10

Grovt bedrägeri i två fall

alternativt grovt bedrägeri och försök till grovt bedrägeri (Savka Bessik)

Savka Bessik har erkänt grovt bedrägeri gentemot Sinikka Granath (första stycket i gärningsbeskrivningen). Han har förnekat grovt bedrägeri mot Ingemar Granath (andra stycket i gärningsbeskrivningen) men erkänt försök till grovt bedrägeri i enlighet med det alternativa påståendet (sjätte stycket i åtalet). Han har medgivit att utge skadestånd jämte ränta till Sinikka Granath med 746 000 kr men bestritt övriga belopp.

Åtalspunkt 11

Grovt penningtvättsbrott *alternativt* grovt penningtvättsbrott och

näringspenningtvätt, grovt brott (Wiv Pennerud och Savka Bessik)

alternativt anstiftan till grovt penningtvättsbrott (Savka Bessik)

alternativt anstiftan till grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt, grovt brott (Savka Bessik)

Savka Bessik har avgivit följande inställning. För det fall påstådda penningtvättsåtgärder avser medel som härrör från ett förbrott som han döms för ska han inte dömas för penningtvättsbrott avseende de åtgärderna utan det ska ses som

en medbestraffad efterhandling. För det fall han har hanterat medel som härrör från ett bakomliggande bedrägeribrott som han inte döms för erkänner han penningtvättsbrott. Han kan varken erkänna eller förneka att de s.k. ”misstänkta pengar” om 1 638 500 kr härrör från brott eller brottslig verksamhet. Han har inte medgivit några av de enskilda anspråken men har godtagit ränteberäkningen.

Wiv Pennerud har förnekat brott och utvecklat sin inställning till åtalet enligt följande. Hon kan inte erkänna några av de belopp eller omständigheter som anges i gärningsbeskrivningen men hon ifrågasätter inte den alternativa gärningsbeskrivningen i åtalets andra stycket. Hon har inte beträffande några insättningar haft uppsåt i förhållande till att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet. Hon har inte varit medveten om att några av åtgärderna syftat till att dölja att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Hon har ingen erinran mot att hos henne i beslag tagna 100 000 kr förverkas. Hon har bestritt skadeståndsyrkandena men har godtagit ränteberäkningen. Hon har i första hand bestritt skadeståndsyrkandena för att hon förnekar brott och i andra hand för att skadeståndsskyldigheten med hänsyn till hennes ekonomiska förhållanden vore oskäligt betungande för henne och därför bör jämkas.

Åtalspunkt 12

Anstiftan till två fall av grovt penningtvättsbrott samt anstiftan till penningtvättsbrott i ett fall (Savka Bessik)

Savka Bessik har avgivit följande inställning till åtalet. Han erkänner att han har nyttjat Pamela Bessik Ekens, Rebecka Bessiks och Maria Bessiks konton och kort. De har dock inte känt till att han har gjort så. Han har utan att fråga dem tagit sig den rätten och kan därför inte anses ha förmått dem till påstådda åtgärder. Ingen av systrarna har känt till att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet och ska inte dömas för penningtvättsbrott, vilket borde få till följd att Savka Bessik inte

kan dömas för anstiftan. Om påstådda penningtvättsåtgärder avser medel som härrör från ett förbrott som han döms för ska han under alla förhållanden inte dömas för penningtvättsbrott avseende dessa åtgärder, vilka ska betraktas som en medbestraffad efterhandling som inte går utöver sedvanlig hantering av brottsutbyte.

Åtalspunkt 13

Grovt penningtvättsbrott

alternativt grovt penningtvättsbrott (Pamela Bessik Eken)

Pamela Bessik Eken har förnekat brott och utvecklat sin inställning till åtalet enligt följande. Hon har inte haft uppsåt i förhållande till att det på hennes konto satts in pengar som härrörde från brott eller brottslig verksamhet. Omständigheterna har inte heller varit sådana att åtgärderna skäligen kunde antas vara vidtagna i syfte att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. I vart fall har hon inte haft uppsåt i förhållande till de omständigheterna. Hon har bestritt Anders Nordqvists och Jonathan Grundströms yrkanden men har vitsordat yrkade belopp och godtagit ränteberäkningen.

Åtalspunkt 14

Grovt penningtvättsbrott

alternativt grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt (Maria Bessik)

Maria Bessik har förnekat brott eftersom hon inte har medverkat på det sätt som påstås och under alla förhållanden inte haft det uppsåt som krävs för ansvar. Hon har bestritt Jonathan Grundströms och Kristina Milotics yrkanden men vitsordat yrkade belopp och ränta. Hon har bestritt yrkandet om kvarstad. Hon har medgivit yrkandet om förverkande av beslagtagna 70 771 kr.

Åtalspunkt 15Grovt penningtvättsbrottalternativt grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt (Rebecka Bessik)

Rebecka Bessik har förnekat brott eftersom hon inte har medverkat på det sätt påstås och under alla förhållanden inte haft det uppsåt som krävs för ansvar. Hon har bestritt Anders Nordqvists yrkande men vitsordat yrkat belopp och ränta.

De efter åtalspunkt 15 angivna särskilda yrkandena om förverkande enligt 9 § 1 st 2 p lagen (2014:307) om straff för penningtvättbrott

Savka Bessik har bestritt yrkandet på den grunden att det vore uppenbart oskäligt med ett förverkande. Både den skadeståndsskyldighet som han tidigare har ålagts och den som han nu kommer att åläggas bör beaktas. Han ska inte hamna i ett sämre läge för att utredningen har delats upp på två rättegångar. Inget belopp kan vitsordas.

Pamela Bessik, Rebecka Bessik och Maria Bessik har bestritt yrkandena, i första hand för att de förnekar brott och i andra hand för att ett förverkande vore uppenbart oskäligt. Inget belopp kan vitsordas.

Åtalspunkt 16Grovt bedrägerialternativt försök till grovt bedrägerialternativt grovt tillgrepp av fortskaffningsmedel (Savka Bessik)

Savka Bessik har förnekat samtliga gärningspåståenden och bestritt de enskilda anspråken. Sedan åklagarna har lagt ned åtalet i denna del och skadeståndsanspråken återkallats har Savka Bessik yrkat dom, där åtalet och de enskilda anspråken ogillas.

Ansökan om tilläggsstämning 2019-10-08

Savka Bessik har erkänt gärningarna och medgivit de skadeståndsyrkanden som framställts av Ulf Dalberg, Rasmus Espinoza Collini och Leif Nordin med undantag för Rasmus Espinoza Collinis yrkande om kränkningssersättning. Vidare bör räntan enligt hans mening genomgående beräknas enligt 6 § räntelagen.

Frihetsberövanden

På grund av misstanke om brott som provas genom denna dom har de åtalade varit berövade friheten som anhållna eller häktade på sätt framgår av bifogade avräkningsunderlag. Under den tid som Savka Bessik har varit häktad för brottsmisstankar som prövats i detta mål har han även varit häktad för brottsmisstankar som prövats i Attunda tingsrätts dom den 31 juli 2019 i mål nr B 5099-16 och Svea hovrätts dom den 30 september 2019 i mål nr B 9123-19.

2 INLEDNING**2.1 BAKGRUND**

Savka Bessik, Pamela Bessik Eken, Maria Bessik och Rebecka Bessik är syskon.

Savka Bessik har barn tillsammans med Bianca Colombus och de har periodvis levt tillsammans. Pamela Bessik Eken har barn tillsammans med Anton Millon och de har periodvis levt tillsammans. Anton Millon har en bror som heter Gabriel Millon. En kusin till syskonen Bessik heter (Savka) Alexander Bessik.

Wiv Pennerud fyllde i mars 2016 77 år. Hon var gift med Åke Warnberg och hade en son som hette Tronn Warnberg. Både Åke och Tronn Warnberg avled under år 2017. Tronn Warnberg var gift med Anette Warnberg.

Åklagarna har i åtalspunkten 1 påstått att Savka Bessik förmått Wiv Pennerud att lämna ut en bil för försäljning, trots att hans syfte aldrig var att sälja bilen för hennes räkning. Enligt tilläggsstämningen den 8 oktober 2019 har Savka Bessik utfört liknande bedrägerier mot andra målsägande. De brott som innefattar att personer har förmåtts överlämna bilar för försäljning och/eller överföra pengar för att möjliggöra en försäljning går i denna utredning under den gemensamma benämningen *Bromma Bilhus*.

Flera personer har tidigare dömts för bedrägerier under benämningen Bromma Bilhus. Till dessa hör Alexander Bessik (Attunda tingsrätts dom den 11 april 2019 i mål nr B 5675-17) samt Anton Millon och Linda Wahlén (Södertörns tingsrätts dom den 13 juli 2018 i mål nr B 3091-18 och, efter överklagande av Linda Wahlén, Svea hovrätts dom den 17 september 2018 i mål nr B 7583-18). I domen mot Alexander Bessik dömdes även Savka Bessik för grov penningtvätt avseende pengar som Kristina Milotic skulle ha bedragits på genom en falsk bilaffär. Den penningtvättsåtgärd som Savka Bessik då dömdes för följde på en överföring av pengar från Kristina Milotic till Maria Bessik som ingår i åtalspunkten 14. Savka Bessik har i dom den 31 juli 2019 dömts för bland annat grovt bedrägeri, bedrägeri eller försök till grovt bedrägeri vid totalt 78 tillfällen. Påföljden bestämdes till fängelse sex år.

2.2 ÅKLAGARNAS PÅSTÅENDEN I HUVUDSAK

Åtalen går i huvudsak ut på följande.

Sedan han etablerat kontakten med Wiv Pennerud i januari 2016 har Savka Bessik för Wiv Pennerud utgivit sig för att vara olika personer. Förutom Mark Johnsson, som han kallade sig när de första gången träffades (åtalspunkt 1), har han i förhållande till Wiv Pennerud med förställd röst låtsats vara Eva Lundin, Fritz och Göran Andersson (banktjänstemän), Peder Lindroth (från Wasa Kredit) och Birgitte

Bonnesen (VD för Swedbank). Kontakterna med Savka Bessik ledde till att Wiv Pennerud

- överförde sina egna pengar till hans systrars och andras konton,
- tog lån från kreditinstitut och förde över pengar till samma konton,
- tog kontakt med människor i sin bekantskapskrets och förmådde dem att till henne föra över pengar (i vissa fall efter att de tagit lån), vilka hon förde vidare till aktuella konton,
- även i andra fall på sitt konto tog emot och sedan förde vidare brottspengar samt
- till Savka Bessik lämnade andras identitetsuppgifter som sedan användes i låneansökningar.

Wiv Pennerud har spelat in flera av sina telefonsamtal med Savka Bessik. Wiv Pennerud har även haft direkt kontakt med kvinnoröster via telefonnummer som är registrerade på Pamela Bessik Eken respektive Maria Bessik. Dessa kvinnor har utgivit sig heta "Camilla" och vara gifta med Savka Bessiks alias "Mark Johnsson".

Både Savka Bessik och Wiv Pennerud förstod att de lån som andra gav till Wiv Pennerud aldrig skulle komma att betalas tillbaka. Savka Bessik har även utan Wiv Penneruds medverkan lurat eller försökt lura andra t.ex. genom att låtsas förmedla bilar inom ramen för Bromma Bilhus eller låtsas driva annan affärsverksamhet där målsägandenas investeringar antingen skulle ge vinst eller möjliggöra att man fick tillbaka redan överförda pengar. Han har även vilselett målsäganden på andra sätt för att få möjlighet att ta lån i deras namn och förfoga över deras banktillgodo-havanden, ofta genom att utge sig för att ringa från bank.

Till Pamela Bessik Ekens, Maria Bessiks och Rebecka Bessiks konton har det kommit brottspengar inte bara från Wiv Penneruds konton utan även från andra konton.

Wiv Pennerud, Pamela Bessik Eken, Maria Bessik och Rebecka Bessik har förstått att pengarna som kom in på deras konton kom från brott eller brottslig verksamhet. Pamela Bessik Eken, Maria Bessik och Rebecka Bessik har använt de kort som var kopplade till sina egna konton. Det är dock inte bara kontoinnehavaren som har använt kort som är knutna till deras konton.

De pengar som har förts in på systrarnas konto har i stor utsträckning använts för att lösa lån hos olika pantbanker. Pengarna har också använts för resor och annan konsumtion. Av de tilltalade är det främst Savka Bessik och Pamela Bessik Eken som på detta sätt tillgodogjort sig pengarna. I den mån pengar har använts för Bianca Colombus lån eller konsumtion får det ses som att Savka Bessik har tillgodogjort sig dessa pengar. Om pengarna har använts för Anton Millons lån eller konsumtion får det på motsvarande sätt anses att Pamela Bessik Eken har tillgodogjort sig pengarna. Även Rebecka Bessik och Maria Bessik har tillgodogjort sig pengar som kommit in på deras konton.

Åtalspunkt 1 avser det bedrägeri som åklagarna påstår att Savka Bessik har utsatt Wiv Pennerud för. Åtalspunkterna 2–7 avser bedrägerier som åklagarna menar att Savka Bessik och Wiv Pennerud har begått tillsammans genom att Wiv Pennerud agerat för att människor i hennes bekantskapskrets skulle låna ut pengar och genom att Wiv Pennerud lämnat över andras identitetsuppgifter till Savka Bessik som använts i låneansökningar. Åtalspunkterna 8-10 och tilläggsstämningsansökan avser bedrägerier som Savka Bessik ska ha begått utan Wiv Penneruds medverkan, men där pengar har överförts till Wiv Pennerud eller Savka Bessiks systrar. Åtalspunkt 11 avser penningtvättsbrott som Savka Bessik och Wiv Pennerud har begått genom överföringar till och från Wiv Penneruds konton. I åtalspunkt 12 görs det gällande att Savka Bessik har anstiftat sina systrar att upplåta sina konton för olika penningtvättsåtgärder. I åtalspunkterna 13 – 15 riktas påståenden om penningtvättsbrott mot de tre systrarna Bessik. Åklagarna har under huvudförhandlingen lagt ner åtalet i åtalspunkt 16, som avser ett bedrägeri som Savka Bessik ska ha begått utan Wiv

Penneruds medverkan och som inte har lett till någon penningöverföring till vare sig Wiv Penneruds eller systrarnas konton.

3 ÅBEROPAD BEVISNING

De tilltalade har hörts.

Åklagarna har därutöver åberopat den muntliga bevisning som framgår av **domsbilaga 1** och omfattande skriftlig bevisning.

Savka Bessik har som skriftlig bevisning åberopat en sammanställning av aktuella överföringar som Anders Nordqvist lämnat in vid polisförhör (åtalspunkten 8) och de uppgifter som Tomas Bardevik lämnat i polisanmälan (åtalspunkten 16).

Wiv Pennerud har åberopat vittnesförhör med Gun Åslund.

Rebecka Bessik har åberopat vittnesförhör med Jessica Persson och som skriftlig bevisning ett läkarutlåtande.

Maria Bessik har som skriftlig bevisning åberopat en beställning från Sollentuna kommun avseende daglig verksamhet och en sammanställning av de dagar som hon närvarat vid Fuga Omsorgs dagliga verksamhet.

Anders Nordqvist, Sinikka Granath och Micaela Barnekow har förklarat att de åberopar samma bevisning som åklagarna har gjort beträffande respektive aktuell gärning.

4 DOMSKÄL

4.1 GÄLLANDE RÄTT

4.1.1 Penningtvättsbrott

Enligt 3 § lagen om straff för penningtvättsbrott döms för *penningtvättsbrott*, om åtgärden syftar till att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde, den som (såvitt nu är aktuellt) överlåter, förvärvar, omsätter, förvarar eller vidtar annan sådan åtgärd med egendomen. I ”vidtar annan sådan åtgärd” får anses ligga ett krav på någon form av aktivt handlande från gärningsmannens sida. I förarbetena anges som exempel på penningtvättsåtgärder att ställa ett bankkonto till förfogande genom att meddela kontonummer, att tillåta insättning på ett bankkonto och att göra en elektronisk överföring av en summa pengar. Att bruka egendomen, omvandla den eller pantsätta den är andra exempel på åtgärder som avses i bestämmelsen. (Se prop. 2013/14:121 s. 110.)

För att en gärning ska räknas som penningtvättsbrott ska det finnas ett förbrott som gett upphov till ekonomisk vinning och det måste finnas en koppling mellan förbrottet och pengarna som ska tvättas. De närmare omständigheterna kring ett förbrott, såsom tid, plats, brottsutbyte eller förövare, måste inte bevisas utan det är tillräckligt att det bevisas att egendomen härrör från brott i en mera obestämd mening. Kravet på att verksamheten ska vara ”brottslig” förutsätter inte kännedom om konkreta gärningar utan avser en viss typ av brottslighet som inte behöver vara närmare preciserad i fråga om omfattning eller detaljer. Förbrottet måste dock vara fullbordat. Det som straffas som penningtvätt är således handlingar som ligger i tiden efter det att ett annat brott har fullbordats. Att egendomen ska ”härröra från” innebär att även sådant som satts i stället för det ursprungliga brottsutbytet kan vara föremål för penningtvätt. Beviskravet för egendomens koppling till brott eller brottslig verksamhet är detsamma som i brottmål i allmänhet, dvs. att det ska vara

styrkt bortom rimligt tvivel att denna koppling föreligger. Rekvisitet brottslig verksamhet är framför allt tillämpligt i situationer där medel från flera och framför allt olika typer av brottsliga gärningar som inträffat över tid blandats samman. I det läget måste inte åklagaren bevisa från vilket brott medlen härrör. (Se prop. 2013/14:121 s. 109.)

Straffansvaret enligt 3 § begränsas av att gärningen ska syfta till ett döljande eller främjande, dvs. det ska ha funnits ett penningtvättssyfte. Syftet är knutet till själva gärningen och inte till gärningsmannen. Det innebär att gärningsmannen inte själv behöver ha haft ett penningtvättssyfte med sitt handlande. Det är tillräckligt att någon annan medverkande har ett sådant syfte och att gärningsmannen har uppsåt i förhållande till detta (se prop. 2013/14:21 s. 108). Det förekommer att vinster av brott går till olika former av konsumtion och att syftet då egentligen inte är att egendomen ska tvättas. Den som begått brott och som använder den ekonomiska vinningen för t.ex. att köpa mat, inte i syfte att dölja ursprunget utan för att leva av sitt utbyte av brott, kan inte för den åtgärden straffas enligt 3 §. Detta eftersom köpet inte är vidtaget i penningtvättssyfte. (Se prop. 2013/14:21 s. 56 f. och Utvecklingscentrum Stockholm och Ekobrottsmyndigheten, RättsPM 2015:12, s. 14.)

För ansvar för penningtvättsbrott enligt 3 § krävs alltså uppsåt inte bara i förhållande till befattningen med egendomen och till att det är fråga om brottspengar utan det ska även ha funnits ett penningtvättssyfte. Enligt 4 § döms dock för penningtvättsbrott även den som, utan att åtgärden har ett sådant syfte som anges i 3 §, otillbörligen främjar möjligheterna för någon att omsätta pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet. Bestämmelsen tar sikte på förfaranden som typiskt sett går ut på att underlätta för någon att dölja att pengar härrör från brott, t.ex. genom att ställa sitt bankkonto till någon annans förfogande. Ett otillbörligt främjande kan föreligga om transaktionen gått utöver det sedvanliga och inneburit att någon fått särskilda möjligheter att tillgodogöra sig vad

som härrör från brott eller brottslig verksamhet. Främst avses förfaranden som mer eller mindre uttalat har till syfte att hjälpa den brottslige att dra nytta av sitt förvärv. Sedvanliga transaktioner som att ta emot medel som finns på ett konto omfattas normalt inte av kriminaliseringen i 4 §. Enligt tingsrätten kan dock mottagande av medel på ett konto utgöra ett otillbörligt främjande om förfarandet trots det går utöver det sedvanliga. Även för att någon ska kunna dömas för penningtvättsbrott enligt 4 § krävs att den tilltalade haft uppsåt i förhållande till att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet. För att dömas måste personen också ha känt till de omständigheter som gör att främjandet är otillbörligt. (Se prop. 2013/14:21 s. 56 f. och jfr Utvecklingscentrum Stockholm och Ekobrottsmyndigheten, RättsPM 2015:12, s. 15 f.)

Av praxis från Högsta domstolen följer att det kan vara tal om ett enda penningtvättsbrott när det under en tidsperiod har gjorts flera insättningar till och flera överföringar från ett konto. Av samma rättsfall följer att det kan vara tal om ett brott även när insättningarna/överföringarna sker från två konton tillhörande ett och samma bolag (se rättsfallet NJA 2018 s. 1010 I p. 7; samtliga insättningar och åtgärder för omsättning som åtalpunkten 2 avsåg utgjorde ett brott). Vid bedömningen av om det av åklagarna bevisade förfarandet skulle kunna utgöra mer än ett penningtvättsbrott lägger tingsrätten särskild vikt vid om det har funnits en kontinuitet i åtgärderna, dvs. att det inte är tal om några längre tidsuppehåll, och om det även i övrigt rör sig om ett enhetligt förfarande.

De i 3 § lagen om straff för penningtvättsbrott angivna penningtvättsåtgärderna innefattar åtgärder av den som har begått det förbrott som genererat brottsutbytet. Sådan penningtvätt av vinster från egen brottslighet kallas *självtvätt*. Enligt allmänna straffrättsliga principer anses visst efterföljande handlande ingå som en så naturlig del i förbrottet att det ska betraktas som konsumerat av och medbestraffat med förbrottet. Normalt bör därför den som begått förbrottet dömas bara för det och inte också för penningtvätt. I vissa fall finns emellertid anledning att döma för

förbrottet och penningtvättsbrottet i konkurrens. Det gäller framför allt situationer där en person endast har deltagit i begränsad utsträckning i förbrottet men har haft en avgörande roll när det gäller den efterföljande penningtvätten. Det kan även aktualiseras i vissa situationer då penningtvättsåtgärderna klart går utöver vad som får anses utgöra sedvanlig hantering av brottsutbyte. (Se prop. 2013/14:21 s. 110 ff.)

4.1.2 Näringspenningtvätt

Åklagarna har också framställt vissa alternativyrkanden om *näringspenningtvätt*. För näringspenningtvätt döms enligt 7 § lagen om straff för penningtvättsbrott den som, i näringsverksamhet eller såsom led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning, medverkar till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i sådant syfte som anges i 3 §. För ansvar för näringspenningtvätt krävs alltså inte att åklagaren har bevisat att pengarna kommer från brott eller brottslig verksamhet eller, om så i och för sig skulle vara fallet, att den tilltalade haft uppsåt i förhållande till den omständigheten. Inte ens om pengarna efter den åtgärd som utgör medverkan visar sig vara legitima utesluts ansvar för näringspenningtvätt. Det krävs inte heller för att erforderligt uppsåt ska anses föreligga att åklagaren har bevisat att den tilltalade då gjort bedömningen att åtgärden i fråga varit vidtagen i angivet syfte. Det är tillräckligt att den tilltalade har haft kännedom om de omständigheter som ligger till grund för bedömningen att åtgärden skäligen kan antas ha varit vidtagen i sådant syfte. Det som bestraffas är alltså att gärningsmannen uppsåtligen medverkar till en transaktion som utifrån de yttre omständigheterna – objektivt sett – är att bedöma som misstänkt och som därför inte bör utföras. Gärningsmannen behöver inte ha förstått, eller ens misstänkt, att fråga varit om penningtvätt. Vad som bestraffas är att gärningsmannen vidtar en åtgärd i en situation där handlandet måste sägas innebära ett klandervärt risktagande. Orden ”skäligen kan antas” har alltså närmats till funktion att peka på att det är omständigheterna under vilka åtgärden vidtogs som bör vara avgörande för om ett klandervärt risktagande ska anses föreligga.

I kravet på vanemässighet ligger enligt förarbetena ett krav på att det i princip ska vara fråga om flera fall. Det behöver dock inte nödvändigtvis betyda att flera skilda handlingar ska vara föremål för domstolens omedelbara prövning utan det är tillräckligt att en viss handling kan visas ingå i en vanemässig verksamhet (se prop. 2013/14:21 s. 115).

4.1.3 Bedrägeri

4.1.3.1 Allmänt

Den som genom ett vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseleddes eller någon i vars ställe denne är, döms för *bedrägeri* (se 9 kap. 1 § första stycket brottsbalken).

Bedömningen av om skada och vinning har inträffat ska ske utifrån förhållandena vid tiden för den vilseleddes disposition. I straffstadgandet ligger rekvisitet förmögenhetsöverföring, vilket innebär att vinningen och skadan ska stå i visst samband med varandra, dvs. att de utgör olika sidor av samma ekonomiska förändring. Rekvisitet om att skada ska ha uppkommit för den vilseleddes innebär inte att gärningen måste ha orsakat denne en faktisk skada, utan det räcker att en beaktansvärd risk för slutlig förlust uppstått. Redan en beaktansvärd fara för slutlig förlust anses alltså innebära att den vilseleddes förmögenhetsställning försämrats. Det innebär att fullbordanspunkten för bedrägeribrottet förläggs till ett tidigt stadium av händelseförloppet (jfr ”Växelbedrägeriet” NJA 1937 s. 185).

4.1.3.2 När tagande av ett lån kan utgöra bedrägeri

Flera av åtalspunkterna avser att Savka Bessik och Wiv Pennerud ska ha förmått enskilda privatpersoner att låna ut pengar till Wiv Pennerud. Vilseledandet ska bland annat ha bestått i att de aldrig haft för avsikt eller förmåga att återbetala lånet.

Det står klart att det kan utgöra bedrägeri att ta ett lån, om låntagaren har uppsåt i förhållande till att det saknas vilja eller förmåga att betala tillbaka och ändå väljer att inte berätta det för långivaren. Ett sådant förfarande innebär vinning för låntagaren eftersom lånet inte lämnats om långivaren känt till att låntagaren saknat vilja eller förmåga att betala tillbaka. Eftersom risken för att långivaren inte ska få lånet återbetalt är beaktansvärd har det också för långivaren uppkommit skada i form av beaktansvärd risk för slutlig förlust.

Vissa åtalspunkter innefattar att Savka Bessik och Wiv Pennerud ska ha vilselett olika kreditinstitut genom att vid ansökan om lån utge sig för att vara någon annan. Ett sådant förfarande innefattar ett vilseledande av långivaren och innebär vinning för dem som får lånet utbetalat till sig och en beaktansvärd fara för slutlig förlust för långivaren.

4.1.3.3 Särskilt om förbrotten i form av bedrägeri är fullbordade innan påstådd penningtvätt

Ett betalningsuppdrag till en betaltjänstleverantör, t.ex. en bank i vilken gäldenären har ett konto, kan återkallas så länge beloppet står under betalarens rådighet. Beroende på vilken typ av avtalsförhållande som råder mellan den betalande och betaltjänstleverantören kan betalaren anses ha avhänt sig pengarna vid olika tidpunkter. Normalt sker det redan när betalningsordern har lämnats till leverantören eller när betalarens konto debiterats och mottagarens konto krediterats. Senast när rådigheten upphör har normalt fullbordanspunkten för bedrägeribrottet passerats. Eftersom rådigheten över pengarna upphör tidigare än eller senast samtidigt med att betalningsmottagarens konto krediteras härrör pengarna från ett fullbordat bedrägeribrott vid den tidpunkten. När bedrägeribrottet således har fullbordats kan det bli aktuellt att döma för penningtvättsbrott avseende den fortsatta hanteringen av medlen. (Se NJA 2019 s. 305.)

I de fall målsägandena för förbrotten till penningtvättsåtalet överfört pengar direkt till Wiv Penneruds eller någon av systrarna Bessiks bankkonton har dessa bedrägerier alltså varit fullbordade senast i samband med att beloppen krediterats Wiv Penneruds eller systrarnas konton. Åklagarna har klargjort att ett påstående i en gärningsbeskrivning om att en tilltalad under viss period upplåtit sitt konto och tagit emot angivet totalbelopp innefattar inte bara just det moment som föranleder att mottagarens konto krediteras utan även det som en direkt följd därav fortsatta innehavet/förvaret. En sådan tolkning är också förenlig med gärningsbeskrivningarnas ordalydelse. Tingsrätten kommer alltså inte beträffande något överfört belopp att finna att penningtvättsbrott inte skulle föreligga på den grunden att ett i och för sig bevisat bedrägeri inte skulle vara fullbordat innan den påstådda penningtvätten.

När det gäller åtalpunkten 10 aktualiseras några för den åtalpunkten specifika frågor om när skada/vinning uppstått och de påstådda bedrägerierna fullbordats. Dessa frågor behandlar tingsrätten nedan i bedömningen av just den åtalpunkten.

4.1.4 Olovlig identitetsanvändning

Den som genom att olovligen använda en annan persons identitetsuppgifter utger sig för att vara en annan person och därigenom ger upphov till skada eller olägenhet för denne, döms enligt 4 kap. 6 b § brottsbalken för olovlig identitetsanvändning. Med identitetsuppgifter avses uppgifter som normalt används för att identifiera eller peka ut en viss fysisk person. Med rekvisitet ”utger sig för att vara honom eller henne” avses att gärningsmannen ger sken av att vara den person vars identitetsuppgifter används. I förarbetena nämns som exempel på olovlig identitetsanvändning att skicka in en låneansökan i annans namn till ett kreditinstitut (se prop. 2015/16:150 s. 28 f.).

En ytterligare förutsättning för straffansvar är att förfarandet ger upphov till skada eller olägenhet för den vars identitetsuppgifter används. Med skada menas ekonomisk skada, vilket innefattar beaktansvärd fara för slutlig förlust. Med olägenhet menas obehag eller nackdel, även när detta tar sig andra uttryck än i risk för ekonomisk skada. I olägenhet innefattas praktiska besvär som att bestrida betalningskrav och ta kontakt med kreditinstitut för att undvika betalningsanmärkningar när gärningsmannen exempelvis tagit upp lån i den drabbades namn eller att spärra sin kreditupplysning hos olika kreditupplysningsföretag för att freda sig mot fortsatt brottslig användning av identitetsuppgifterna. Något krav att användningen av identitetsuppgifterna direkt ska ha inneburit skada eller olägenhet uppställs inte. Tillräckligt är att användningen av uppgifterna medfört en sådan effekt. Bedömningen om skada eller olägenhet föreligger behöver alltså inte hänföras till tidpunkten för åtgärden. Även den vars identitetsuppgifter har använts vid t.ex. ett bedrägeribrott som stannat på försöksstadiet kan ha drabbats av en olägenhet. Obehaget som det olovliga användandet gett upphov till ska dock objektivt sett vara påtagligt. (Se prop. 2015/16:150 s. 30 f.)

4.1.5 Medgärningsmannaskap och anstiftan

Medverkan till en gärning kan ske även efter att brottet är fullbordat, om det brottsliga tilltaget fortfarande kan anses ha fortgått. Den som endast främjar ett brott innan detta påbörjas är i allmänhet inte att anse som gärningsman. Förutsättningen för att gärningsmannans ansvar ska kunna åläggas även en sådan medverkande får normalt anses vara att han eller hon kan sägas ha utfört brottet genom en annan person, dvs. situationen när den andre närmast varit ett viljelöst redskap i den egentlige gärningsmannens händer (se rättsfallen NJA 2006 s. 535 och NJA 2017 s. 531).

Medgärningsmannaskapet utesluts inte av att vissa gärningsmän intagit en mera central roll och varit aktivare än andra. Vilken roll en medgärningsman har intagit

kan emellertid få betydelse för bedömningen av straffvärdet för dennes medverkan. Enligt 23 kap. 5 § brottsbalken kan rätten till och med döma till lägre straff än straffskalan annars hade medgett om en person medverkat endast i mindre mån.

Om den som medverkat till gärningen inte är att anse som gärningsman kan han eller hon dömas för anstiftan om denne har ”förmått annan” till utförandet, se 23 kap. 4 § brottsbalken. Med att förmå någon att utföra gärningen avses att genom psykisk påverkan orsaka den andres gärning. Anstiftan förutsätter varken övertalning eller vilseledande. För att anstiftaren ska kunna dömas krävs inte att dennes medverkan varit en förutsättning för brottet, det är tillräckligt att han eller hon har främjat brottet. Anstiftaren kan alltså dömas även om andras handlingar hade varit tillräckliga för att brottet skulle komma till stånd.

Varje medverkande bedöms efter vars och ens uppsåt. Ett grundläggande krav är att den medverkande haft uppsåt i förhållande till den konkreta gärning som är huvudbrottet och att uppsåtet täcker samtliga brottsrekvisit enligt det tillämpliga straffbudet. När det gäller bedömningen av varje tilltalads uppsåt krävs dock inte någon fullständig överensstämmelse mellan en tilltalads föreställning om vad som ska ske och vad som sedan faktiskt sker. Om flera är inblandade i en brottslig verksamhet känner inte alltid varje medverkande till hur brottet närmare ska gå till. Detta krävs inte heller för att uppsåtskravet ska vara uppfyllt. (Se rättsfallet NJA 2007 s. 929.)

Vad tingsrätten nyss skrivit om att varje medverkande bedöms efter det uppsåt som ligger honom eller henne till last innebär att vissa omständigheter är av generell betydelse, medan andra är av betydelse enbart för den medverkande hos vilken omständigheterna föreligger. En grundförutsättning för medverkansansvar är att en otillåten gärning kommit till stånd från gärningsmannens sida, alltså att de objektiva brottsrekvisiten för det som kallas huvudbrottet uppfyllts. Det är dock inte ett krav att den som utfört själva gärningen döms för brott. Han eller hon kan ju ha förmåtts

till utförandet utan att ha det uppsåt som krävs för straffrättsligt ansvar. Domstolen kan alltså för anstiftan döma en person som använt någon annan som redskap för att utföra en otillåten gärning, utan att den som utgör det oskyldiga redskapet döms för brott (se t.ex. J. Zila, JUNO, Lexino kommentar till 23 kap. 4 § brottsbalken, version senast genomgången den 1 september 2017, avsnitt 2.2.2 och 2.3).

4.1.6 Uppsåt

En grundläggande förutsättning för att uppsåt över huvud taget ska kunna föreligga är att gärningsmannen ska ha varit i tillräcklig grad medveten om vad han eller hon har gjort. Att någon handlat impulsivt eller i starkt affekt utesluter inte att uppsåt kan ha förelegat. Inte heller rus eller en psykisk avvikelse utesluter uppsåt, men det kan i sådana fall vara svårare att bedöma uppsåtsfrågan än annars.

En form av uppsåt är s.k. likgiltighetsuppsåt. Uppsåt, även likgiltighetsuppsåt, kan föreligga inte bara i förhållande till en viss effekt utan även i förhållande till en gärningsomständighet. Ett exempel på en sådan gärningsomständighet som uppsåtsprövningen kan avse är att de pengar som gärningsmannen hanterar härrör från brott eller brottslig verksamhet, vilket är av betydelse för gärningsmannens ansvar för penningtvättsbrott.

Prövningen av om likgiltighetsuppsåt förelegat ska ske i två led. Först ska frågan ställas om gärningsmannen var medveten om risken för att gärningsomständigheten förelåg (att pengarna härrör från brott). Att gärningsmannen borde ha insett att så var fallet är inte tillräckligt utan det måste vara fråga om ett medvetet risktagande. Om gärningsmannen var medveten om risken för att gärningsomständigheten förelåg uppkommer den andra frågan, nämligen om gärningsmannen var likgiltig inför att så var fallet. Vad gäller den andra frågan har det ansetts vara avgörande om den omständigheten att pengarna härrör från brott vid gärningstillfället utgjorde ett relevant skäl för gärningsmannen att avstå från gärningen.

Med likgiltig inställning till att gärningsomständigheten förelåg menas i princip att gärningsmannen har kalkylerat med det utan att detta har påverkat hans handlande. För likgiltighetsuppsåt krävs i allmänhet att risken enligt gärningsmannens föreställning varit avsevärd. Det innebär normalt sett att risken måste ligga ganska högt på en sannolikhetskala så att den kan uppfattas som ”stor” eller ”betydande”. Gärningsmannen har normalt varit likgiltig i de fall där han eller hon uppfattat att det fanns en mycket hög sannolikhet. Gärningsmannen är normalt också likgiltig när han eller hon annars trodde – i betydelsen utgick från eller antog – att gärningsomständigheten förelåg. Det i brottmål vanliga beviskravet, ställt bortom rimligt tvivel, gäller också beträffande frågan om gärningsmannen har varit likgiltig inför att gärningsomständigheten förelåg.

4.2 ÅTALSPUNKTEN 1

4.2.1 Savka Bessiks inställning till åtalet och Wiv Penneruds yrkanden

Savka Bessik har förnekat att han genom vilseledande har förmått Wiv Pennerud att till honom utge personbilen. Det är inte han som svarat på hennes bilannons och det är inte han som inledningsvis är hennes motpart i bilaffären. Från den vinning han påstås ha gjort (7 068 663) ska därför dras av 159 000 kr för bilens värde samt 19 000 och 465 000 kr avseende initiala överföringar, där pengarna inte har förts över till honom utan till Alexander Bessik. Det var denne som var Wiv Penneruds motpart i bilaffären och de inledande transaktionerna. Med dessa undantag har Savka Bessik erkänt grovt bedrägeri i enlighet med åklagarnas gärningsbeskrivning och medgivit att utge ersättning till henne för förmögenhetsskada med 6 425 663 kr (7 068 663 – 159 000 - 19 000 - 465 000). Han har med hänvisning till att det rör sig om förmögenhetsbrott bestritt att utge ersättning för kränkning.

4.2.2 Förnekade gärningar i det inledande skedet

4.2.2.1 Utredningen

Av utredningen framgår att Wiv Pennerud i januari 2016 annonserade sin bil till salu på Blocket, att hon kom i kontakt med Savka Bessik och dennes kusin Alexander Bessik och att hon vid ett möte med dem utanför Enköping överlät bilen till någon av dem. Om detta inledande skede har lämnats följande uppgifter.

Savka Bessik: Hans kusin Alexander Bessik var skyldig honom pengar. Alexander hade en bilaffär på gång i Västerås och bad honom följa med dit för att slutföra affären. Det var första gången han träffade Wiv Pennerud. De tre möttes på en bensinstation. Alexander köpte bilen av Wiv och därefter fick Savka bilen som en delbetalning av Alexanders skuld till honom. Han ville inte ha sitt namn inblandat i Alexanders affärer. Alexander bad Wiv att lämna kontonummer så att han kunde betala för bilen. Savka frågade honom hur han hade råd att köpa bilen, och Alexander förklarade att han skulle få in pengar i veckan. Det är inte Savka som har skrivit köpeavtalet avseende Wiv Penneruds bil. Det är inte hans underskrift. Även Alexander har Savka som förnamn och kan både läsa och skriva. Savka stod någon meter bort men hade sett texten innan. Han hade inte tagit bilen därifrån om inte Alexander hade skrivit på avtalet. Han har inget att göra med låneavtalet på 465 000 kr eller skuldebrevet på 650 000 kr. Det har sagts att Wiv ingick avtalet om lånet på 465 000 kr efter ett telefonsamtal med någon som utgav sig vara Michael Wolf (då VD på Swedbank). Det är inte Savka som ringt det samtalet. Han har vid senare telefonsamtal utgett sig vara Birgitte Bonnesen (Swedbank) och Peder Lindroth (Wasa Kredit), men Michael Wolf har han aldrig utgett sig vara. Senare tog Savka över mellanhavandena med Wiv sedan Alexander berättat att Wiv var jätterik och hade mycket pengar.

Wiv Pennerud: Hon hade satt in en annons om bilen på Blocket. En Mark Jonsson sa sig kunna förmedla ett köp på 159 000 kr med betalning inom 14 dagar. Hon

träffade Mark och Alexander utanför Enköping. Mark bad Alexander att skriva under. Mark tog bilen och Alexander skjutsade hem Wiv i sin bil. Det var den 18 januari 2016 som avtalet ingicks. Den 19 januari 2016 förde hon över 19 000 kr sedan Mark ringt och sagt att han behövde det beloppet. Det gällde inte bilen, såvitt hon förstår. Sedan fattades det 465 000 kr. Mark hade sagt att Michael Wolf var hans bankkontakt. Hon visste att Michael Wolf var chef för Swedbank då. Någon som sa sig vara Michael Wolf ringde och sa att beloppet behövdes för att få tillbaka pengarna. Det var enda gången hon var i kontakt med någon Michael Wolf. Wiv var angelägen om att få ut betalningen, 159 000 kr, för bilen. Hon satte in pengarna på ett konto som visat sig tillhöra Rebecka Bessik. Mark förklarade att det var hans kontorist. Hon antog att kontot hörde till Marks bilfirma.

Alexander Bessik: Han är Savka Bessiks kusin och försörjer sig på att köpa och sälja gamla bilar. Numera är de osams. I januari 2016 följde han med Savka som skulle köpa en bil av (som det visade sig) Wiv Pennerud. Savka sa åt honom att ta med legitimation. Savka brukade registrera bilarna på Alexander, som hade drogproblem och som brukade få 500 – 1000 kr för besväret. Savka skötte snacket och kollade bilen. Savka hade avtalet med sig. Alexander skrev under. Han antar att han visade sin legitimation. Han kan se att han skrivit under avtalet med namnet Savka, som även han heter. Han kan varken skriva eller läsa. Han kan underteckna med Savka men inte med Alexander. Efter köpet körde Savka iväg med Wivs bil medan Alexander skjutsade Wiv till Västerås. Hade han några skulder till Savka var de i storleksordningen 5 000 – 10 000 kr. Han har inte sett skuldebrevet den 28 januari 2016 eller några skuldebrev på 19 000, 465 000 eller 7 000 kr. Efter januari 2016 ringde han till Wiv 2 – 3 gånger och sa att hon höll på att bli lurad. Han uppmanade henne att inte ge några pengar till Savka men hon ville inte lyssna. Han ringde för att han tyckte synd om henne och var orolig för att hans namn stod på avtalet. Han sa också till Savka att ge tillbaka pengarna till Wiv. Han har själv dömts för bilbedrägerier under våren 2019.

4.2.2.2 Tingsrättens bedömning

Wiv Penneruds och Alexander Bessiks beskrivningar av hur bilaffären gick till överensstämmer i stora drag. Upplägget att vid telefonsamtal uppge sig vara en person med en ledande ställning i en bank är detsamma som Savka Bessik upprepade gånger har använt gentemot Wiv Pennerud vid de senare, erkända bedrägerierna. Att låta Alexander Bessik legitimera sig och skriva under den inledande köpehandlingen kan vara ett effektivt sätt att dölja sin egen identitet. Just att dölja sin identitet har varit ett viktigt led i andra delar av Savka Bessiks brottslighet. Pengarna som utverkades sattes in på ett konto knutet till Savka Bessiks syster Rebecka Bessik, ett förfarande som också det går igen i senare led av brottsligheten mot Wiv Pennerud.

Allt detta är naturligtvis omständigheter som får betraktas som besvärande för Savka Bessik. Emellertid är varken Savka Bessik eller Alexander Bessik särskilt trovärdiga som uppgiftslämnare. Det rör sig också om ett händelseförlopp som nu ligger snart fyra år tillbaka i tiden. Även Wiv Penneruds uppfattning om händelseförloppet måste värderas utifrån den tid som förflutit och möjligheten av att hennes minnesbilder har färgats och påverkats av de påfrestningar hon senare utsatts för. Några säkra slutsatser kan därför inte dras av den muntliga bevisningen.

I köpeavtalet och de två inledande skuldebreven, daterade i januari och februari 2016, är det Alexander Bessik som anges som Wiv Penneruds avtalspart. Det är först i skuldebreven daterade i maj och juni 2016 som ”Mark Jonsson”, ”Svensk Bilförmedling” och ”Skandinaviska Motorkompaniet AB” anges som avtalsparter. Den skriftliga bevisningen talar alltså snarast för den avgränsning av Savka Bessiks delaktighet som han själv hävdar. Enligt de återopade handlingarna är det Alexander Bessik som är Wiv Penneruds motpart vid köpslutet och de inledande lånetransaktionerna.

Partsförhören, vittnesmålet och den skriftliga bevisningen berättigar således inte till slutsatsen att det, mot Savka Bessiks förnekande, är ställt bortom rimligt tvivel att han är skyldig till den inledande brottsligheten mot Wiv Pennerud. Åtalet ska alltså ogillas beträffande bilaffären (gärningsbeskrivningens första och andra stycke) och överförandet av sammanlagt (19 000 + 465 000) 484 000 kr i början av år 2016.

4.2.3 Erkända gärningar och utvecklandet av Savka Bessiks relation till Wiv Pennerud

4.2.3.1 Skuldfrågan

Efter bilaffären och de inledande transaktionerna fortsatte kontakterna mellan Savka Bessik (alias Mark Jonsson) och Wiv Pennerud och utvecklades på det sätt som anges i gärningsbeskrivningens tredje – sjätte stycken. Därvid har Wiv Pennerud vilseletts att av eget sparkapital, pensioner samt lån från kreditinstitut och från sonen Tronn Warnberg vid upprepade tillfällen föra över sammanlagt 6 425 663 kr (6 909 663 – 19 000 – 465 000) till konton som bland annat tillhört Savka Bessiks tre systrar. Vileledandet har gått ut på att Wiv Pennerud, för att få betalt för bilen och för att få tillbaka de stora belopp som hon på Savka Bessiks uppmaning har överfört till de konton som denne anvisat, måste betala in ytterligare belopp. Han har därvid lämnat oriktiga uppgifter om sig själv som person på så sätt att han har agerat under namnet Mark Jonsson i förhållande till Wiv Pennerud. Han har vidare uppgett att det är banktjänstemän, ibland i ledande ställning, som kräver att dessa insättningar görs för att få loss de tidigare överförda beloppen. Han har vid telefonsamtal med mer eller mindre förställd röst utgett sig för att vara sådana tjänstemän i olika banker och på så sätt övertygat Wiv Pennerud om att hon skulle göra fortsatta inbetalningar. Från de inledande bedrägerierna på begränsade belopp har det rullat på så att Wiv Pennerud, som gick in i detta under goda ekonomiska förhållanden, till slut blev helt utblottad, fick sin bostadsrättslägenhet såld exekutivt, satte sig själv i skuld genom egna lån hos banker och kreditinstitut och

tog lån av grannar och vänner som hon inte kunde betala tillbaka (jfr åtalspunkterna 2 – 7).

Bedrägeriernas omfattning är väl dokumenterad genom den omfattande skriftliga bevisningen, innefattande en detaljerad redovisning av transaktionerna på de olika kontona. Själva vilseledandena framgår med stor tydlighet genom de telefonsamtal som Savka Bessik har fört med Wiv Pennerud under falskt namn och med ibland förställd röst som Mark Jonsson, Birgitte Bonnesen, Peder Linderöth och andra uppgivna bankanställda. Flera av dessa samtal har Wiv Pennerud spelat in.

Tingsrätten finner således utrett att Savka Bessik i enlighet med sitt erkännande, med undantag av de initiala moment som behandlats i föregående avsnitt, har gjort sig skyldig till de bedrägerier som åklagaren har beskrivit. Dessa är att bedöma som grova på de skäl som åklagarna har angivit. Tingsrätten vill därvid särskilt understryka den fullständiga brist på medkänsla och den totala hänsynslöshet som präglar Savka Bessiks kontakter med Wiv Pennerud, där han till sista öret söker pressa fram pengar från en genom hans försorg ruinerad äldre kvinna. Att Wiv Pennerud medan bedrägerierna pågick under kort tid miste både sin make och sin son har uppenbarligen inte hejdat Savka Bessik, trots att han var väl medveten om dödsfallen.

Savka Bessik ska alltså dömas för grovt bedrägeri.

4.2.3.2 Skadestånd

Savka Bessik ska åläggas att i enlighet med sitt medgivande utge skadestånd för förmögenhetsskada med 6 425 663 kr.

De omständigheter som åberopats till stöd för att bedrägerierna har varit grova och den brutalitet och brist på empati som Savka Bessik har visat mot Wiv Pennerud

motiverar ett frångående av huvudregeln att förmögenhetsbrott av detta slag normalt inte berättigar till ersättning för kränkning. Den kränkning som Savka Bessik har utsatt Wiv Pennerud för bör ersättas med 30 000 kr.

Om sättet att beräkna ränta råder inte tvist.

4.3 ÅTALSPUNKTERNA 2-7

4.3.1 Påståendet om att gärningarna är begångna gemensamt och i samförstånd

I gärningsbeskrivningarna står att gärningarna är begångna av Savka Bessik och Wiv Pennerud gemensamt och i samförstånd. Åklagarna har angående det påståendet uppgett att även om tingsrätten frikänner någon av Savka Bessik eller Wiv Pennerud från brott ska tingsrätten döma den andre. Enligt tingsrättens uppfattning innebär gärningsbeskrivningarna att var och en av de tilltalade kan dömas för sin medverkan, oavsett vilken bedömning som görs av den andres medverkan. Genom att åklagarnas påstående har klargjorts under huvudförhandlingen har det även stått klart för Wiv Pennerud och Savka Bessik att de har haft att försvara sig däremot.

4.3.2 Åtalspunkt 2

Av förhören med parterna och övrig utredning framgår att Wiv Pennerud i januari 2107 bad sin granne Kurt Östholm om ett lån på 50 000 kr. De gick tillsammans till banken, där Kurt tog ut en postväxel som löstes in till Wiv Penneruds konto, varifrån beloppet fördes vidare till en okänd namngiven person. Det skrevs ingen lånehandling men det var sagt att lånet skulle betalas tillbaka om någon vecka. I samband med lånet och senare var Kurt Östholm på telefon i kontakt med en person som kallades Peder och som Wiv Pennerud sa att hon kände. Peder, som i själva verket var Savka Bessik, försäkrade upprepade gånger att det inte var några

problem med lånet och med återbetalningen. Någon återbetalning kom dock inte till stånd.

Savka Bessik har erkänt bedrägeri i enlighet med åklagarnas huvudpåstående. Hans erkännande stöds av hans egna uppgifter och övrig utredning. Han ska dömas för bedrägeri och i enlighet med sitt medgivande åläggas utge yrkat skadestånd och ränta.

Wiv Pennerud har vidgått de faktiska omständigheterna men mot åtalet invänt att hon hela tiden avsåg att återbetala pengarna till Kurt Östholm. Hon var vid denna tid också övertygad om att hon kunde betala lånet när hon fick tillbaka de pengar som hon tillställt Mark/Savka Bessik. Att Wiv Pennerud, som på ett utstuderat sätt förts bakom ljuset och manipulerats av Savka Bessik (se åtalpunkt 1), var i god tro beträffande både sin vilja och sin förmåga till återbetalning vinner stöd av flera omständigheter. Till att börja med rör det sig om en äldre kvinna, som dittills levt ett oförvitligt liv under goda, för att inte säga mycket goda ekonomiska omständigheter. Att hon medvetet skulle vilja riskera sitt goda namn och rykte hos Kurt Östholm och andra grannar och vänner genom ett bedrägeri av påstått slag framstår som mycket osannolikt. Inspelade telefonsamtal i andra delar av utredningen talar också för att hennes övertygelse om att målsägandena – Kurt Östholm och andra – skulle få sin rätt var äkta. Tydligast framgår detta av de telefonsamtal som hon hade med Savka Bessik om familjen Collini (se tilläggsstämningen) och som återger hennes förtvivlan över den situation som barnfamiljen hade hamnat i.

Sammantaget finner tingsrätten att Wiv Pennerud inte kan tillräknas något uppsåt i förhållande till det bedrägeribrott som hon rent faktiskt kommit att medverka till gentemot Kurt Östholm. Denna slutsats är giltig också i fråga om de övriga åtalpunkter där hon åtalats som delaktig i bedrägeribrott (åtalpunkterna 3 – 7).

I linje med sin inställning i ansvarsdelen har Wiv Pennerud bestritt att utge skadestånd på grund av brott men medgivit yrkat belopp och ränta på civilrättslig grund, dvs. som återbetalning av det lån som hon fick av Kurt Östholm. Hon ska därför i enlighet med sitt medgivande åläggas att solidariskt med Savka Bessik ersätta Kurt Östholm med 50 000 kr jämte yrkad ränta.

4.3.3 Åtalspunkt 3

Savka Bessik har erkänt gärningarna med undantag för det inledande, första lånet den 11 juli 2017 om 300 000 kr, som han menar har tillkommit utan hans medverkan. Han har i enlighet härmed medgivit att utge skadestånd till Kent Gillström med sammanlagt 915 000 kr.

Wiv Pennerud har vidgått att hon medverkat till att Kent Gillström har lånat ut pengar till henne men har, i överensstämmelse med sin ståndpunkt under åtalspunkt 2, invänt att hon hela tiden avsett att återbetala lånen. Hennes inställning i skadeståndsdelen är likaså densamma som under åtalspunkt 2, dvs. hon bestrider skadestånd på grund av brott men medger att i enlighet med sitt civilrättsliga åtagande betala yrkade 1 215 000 kr jämte ränta.

Kent Gillström har berättat följande. Han hjälpte Wiv och hennes make Åke med elarbeten på den tiden då de bodde i villa. De var goda vänner sedan den tiden. När Wiv tog kontakt med honom sommaren 2017 behövde hon pengar för att kunna behålla sin lägenhet. Hon måste betala in pengar för att senare få tillbaka. Han tog flera lån för att hjälpa henne och hade flera telefonsamtal med personer som senare visat sig vara Savka Bessiks olika alias: flera samtal med Mark och ett samtal vardera med Peder och Birgitte. Wiv trodde inte att det var något fel. Hon litade på Mark. Hon berättade att Mark hade haft ett bilföretag som gått omkull och att Birgitte och Peder satt högt upp i ledningen på två banker. Anledningen till att han betalade in mer pengar var att Mark och Wiv ringde och tjatade. Han kunde t.ex. få

stressande samtal när han befann sig ute på arbeten. Han anade oråd när han tyckte sig höra barn i bakgrunden vid samtalen med Birgitte och Peder, och Birgitte lät inte särskilt kvinnlig. Han kollade att Birgitte satt högt upp i Swedbank. Han tyckte att Wiv skulle gå till polisen men Wiv sa att Birgitte hade hållhakar på polisen. Det verkade som om Wiv trodde på det.

Vad Savka Bessik har erkänt vinner stöd av förhören med parterna och den övriga utredningen. Däremot finner tingsrätten det mot hans förnekande inte styrkt att han medverkat redan vid tillkomsten av det inledande lånet om 300 000 kr. Åtalet ska alltså ogillas i den delen men bifallas i övrigt. På de grunder som åklagarna har angivit ska bedrägerierna bedömas som grova.

I enlighet med bedömningen i ansvarsdelen ska Savka Bessiks skadeståndsskyldighet under denna punkt bestämmas till (350 000 kr + 565 000) 915 000 kr. När det gäller ränta på det beloppet gör tingsrätten följande bedömning. I åberopade lånehandlingar står att räntan när kreditavtalet träffades den 11 september 2017 uppgick till 7,95 procent och den effektiva räntan till 8,43 procent. Det framgår dock även att kreditgivaren kan ändra räntan vid vilken tidpunkt som helst om det är motiverat av t.ex. kreditpolitiska beslut. Det finns inte i målet någon utredning angående hur räntan rent faktiskt har förändrats sedan avtalet träffades. Kent Gillström har vidare under sitt förhör uppgett att han betalar av lånet. Det finns ingen utredning angående i vilken takt avbetalning har skett och hur mycket som idag kvarstår av lånet. Det är således inte visat att han till följd av räntebetalningar har lidit skada i den omfattning som åklagarnas yrkande i första hand utgår från. Savka Bessik ska därför åläggas att i enlighet med andrahandsyrkandet betala ränta enligt 6 § räntelagen.

Beträffande Wiv Pennerud är hennes ståndpunkt densamma som i åtalspunkt 2. Hon erkänner således de faktiska omständigheterna rörande sin medverkan till lånen men förnekar att det föreligger något uppsåtligt vilseledande från hennes sida. Hon avsåg

och trodde sig också ha förmåga att återbetala lånen till Kent Gillström. Tingsrätten gör samma bedömning som i åtalspunkt 2, nämligen att Wiv Pennerud handlat utan uppsåt att vilseleda Kent Gillström om sin vilja och förmåga att återbetala de belopp som han lånat henne. Åtalet för grovt bedrägeri ska därför ogillas beträffande Wiv Pennerud.

När det gäller Kent Gillströms yrkande om skadestånd ska hon i enlighet med sitt på civilrättslig grund givna medgivande åläggas att utge skadestånd till Kent Gillström med 1 215 000 kr, varav 915 000 kr solidariskt med Savka Bessik. I enlighet med sitt medgivande ska hon även åläggas att betala räntan på sätt yrkats i första hand. På beloppet 350 000 kr ska hon alltså betala ränta om 8,43 procent.

4.3.4 Åtalspunkt 4

Savka Bessik har erkänt försök till bedrägeri och olovlig identitetsanvändning såvitt avser lånet hos Collector Bank men förnekat de övriga låneförsöken. Han har bestritt att den olovliga identitetsanvändningen berättigar till ersättning för kränkning.

Wiv Pennerud har förnekat att hon har varit delaktig i försöken att få lån i Niclas Svedbergs namn.

Det framgår av Wiv Penneruds och Niclas Svedbergs uppgifter att han hade ett eget intresse av att ta ett lån och att de pratade om att Niclas Svedberg skulle ta ett lån om 500 000 kr, varav han skulle låna ut 150 000 kr till Wiv Pennerud. Enligt Niclas Svedberg lämnade han sitt personnummer till Wiv Pennerud eftersom hon sa att hon hade bankkontakter och skulle undersöka om hon kunde hjälpa honom med att få ett lån. Han har också uppgett att han aldrig gick med på att vare sig låna henne pengar eller att ta något lån med hennes hjälp. Det står av utredningen klart att Savka Bessik därefter, med nyttjande av Niclas Svedbergs personuppgifter, genom Lendo

har sökt lån om 500 000 kr hos Collector Bank AB. Collector Bank AB beviljade ett lån på 100 000 kr som dock inte kom att utbetalas.

Gärningsbeskrivningen är utformad så att rekvisitet vinning/skada endast avser Collector Bank AB och inte de övriga kreditinstitut som enligt åklagarna inte beviljade något lån. Det innebär att Savka Bessik i enlighet med sitt av övrig utredning stödda erkännande ska dömas för försök till bedrägeri, riktat mot Collecotor Bank AB, och för olovlig identitetsanvändning gentemot Niclas Svedberg. Niclas Svedberg har haft sådana olägenheter av den olovliga identitetsanvändningen att han från Savka Bessik är berättigad till ersättning för kränkning med yrkade 5 000 kr jämte ränta.

Av allt att döma har Wiv Pennerud vidarebefordrat Niclas Svedbergs personnummer till Savka Bessik. Utöver det har inget framkommit som innebär att Wiv Pennerud var införstådd med de låneförsök som Savka Bessik sedan gjorde. Som tingsrätten tidigare framhållit och som åklagarna kunnat påvisa under åtalpunkt 1 har Wiv Pennerud av allt att döma blivit grundlurad av Savka Bessik beträffande hennes egna ekonomiska angelägenheter. Enligt tingsrätten innebär utredningen att hon också varit duperad beträffande Savka Bessiks göranden och låtanden gentemot Niclas Svedberg och andra målsägande. Som tingsrätten bedömer det har Wiv Pennerud beträffande den åtalade bedrägeribrottsligheten närmast varit ett ovetande och manipulerat redskap som saknat den insikt som förutsätts för ett handlande tillsammans och i samförstånd. Åtalet och skadeståndsyrkandet mot Wiv Pennerud ska alltså inte bifallas.

4.3.5 Åtalpunkt 5

Savka Bessik har förnekat att han gjort sig skyldig till bedrägeri eller anstiftan till bedrägeri. Wiv Pennerud har vidgått att hon lånat 25 000 kr av sin granne Sonja

Lundin men även här förnekat brott på den grunden att hon vid denna tid hade avsikt att återbetala lånet och trodde att hon hade förmåga att göra så.

Ett i åtalet framställt skadeståndsyrkande mot Wiv Pennerud har återkallats och avskrivits sedan det framkommit att Sonja Lundin utverkat ett lagakraftvunnet utslag rörande lånebeloppet.

Av skäl som tingsrätten närmare utvecklat under åtalspunkt 2 bedömer tingsrätten att Wiv Pennerud saknat uppsåt att vilseleda Sonja Lundin om sin betalningsvilja och betalningsförmåga. Åtalet mot Wiv Pennerud för bedrägeri ska därför ogillas.

Det har mot Savka Bessiks förnekande inte visats att Wiv Pennerud har tagit lånet hos Sonja Lundin på Savka Bessiks uppmaning eller medverkan. Snarast framstår lånet som ett eget initiativ från Wiv Penneruds sida i den ansträngda ekonomiska situation som hon befann sig. Att det ekonomiska trångmålet var en effekt av Savka Bessiks agerande medför inte att han kan hållas ansvarig för Wiv Penneruds åtgärder för att lösa problemet. Åtalet och skadeståndsyrkandet ska alltså ogillas även mot Savka Bessik.

4.3.6 Åtalspunkt 6

Savka Bessik har förnekat gärningen på den grunden att lånet tillkom på Wiv Penneruds eget initiativ och utan hans medverkan. Wiv Pennerud har erkänt att hon lånat beloppet men förnekat brott på samma grund som angivits under åtalspunkterna 2 - 5, dvs. att hon både ville och trodde att hon kunde återbetala lånet.

Janusz Gorczynski bodde på samma våning som Wiv Pennerud. Han har berättat att han blev tillfrågad om han kunde hjälpa henne med ett kortfristigt lån för att hon inte skulle mista sin lägenhet. Hon hade en skuld som måste betalas inom två dagar.

Han tänkte att hon hade god ekonomi och hade pengar i fonder etc. så han lånade henne 50 000 kr. Han skrev ett skuldebrev på beloppet med förfallodag den 1 september 2017. Redan dagen efter frågade Wiv om pengarna hade återbetalats trots att förfallodagen inte inträffat. Hon upprepade frågan flera gånger senare. Någon återbetalning kom dock inte så i oktober 2017 vände han sig till polisen och Kronofogden. Han har fått ett utslag på sin fordran mot Wiv Pennerud.

Ett i stämningsansökningen framställt yrkande mot Wiv Pennerud på lånebeloppet har återkallats och avskrivits med hänvisning till utslaget.

Mot Savka Bessiks förnekande är det inte heller här visat att denne har medverkat till att lånet togs. Vad som anförts under åtalpunkt 5 är i allt väsentligt giltigt också på åtalpunkt 6. Åtalet och skadeståndsyrkandet mot Savka Bessik ska följaktligen ogillas.

På skäl som tingsrätten närmare utvecklat i det föregående finner tingsrätten inte heller under denna punkt att ett uppsåtligt vilseledande kan läggas Wiv Pennerud till last. Även åtalet mot henne ska ogillas.

4.3.7 Åtalpunkt 7

Genom Savka Bessiks av övrig utredning styrkta erkännande är åtalet mot honom för försök till bedrägeri styrkt. Det är dock inte bevisat att användandet av Lars Söderlunds namn och personnummer orsakat någon egentlig olägenhet (se prop. 2015/16:150 s. 30 f.). Såvitt framkommit har varken han eller hans anhöriga vidtagit några åtgärder med anledning av de låneansökningar som kom att göras och det har inte heller fått några andra följder. Åtalet mot Savka Bessik för olovlig identitetsanvändning ska därför ogillas liksom det till det brottet knutna skadeståndsyrkandet.

Inte heller här finner tingsrätten det visat att ett uppsåtligt vilseledande kan läggas Wiv Pennerud till last. Åtalet mot henne för försök till bedrägeri ska därför ogillas. Av nyss angivna skäl ska åtalet för olovlig identitetsanvändning ogillas även beträffande Wiv Pennerud.

4.4 ÅTALSPUNKTEN 8

4.4.1 Inställning och utredning

Savka Bessik har erkänt gärningarna utom tre överföringar till Rebecka Bessiks konto om sammanlagt 350 000 kr i februari 2017 och ett kontantuttag om 202 674 kr. Han har i enlighet med erkännandet medgivit att utge skadestånd för förmögenhetsskada med 4 530 500 kr jämte ränta men bestritt yrkandet om ersättning för kränkning.

Den muntliga bevisningen består väsentligen av målsägandeförhör med Anders Nordqvist och förhör med Savka Bessik. Även Wiv Pennerud har hörts.

Den skriftliga bevisningen består av ett köpebrev, en revers, en sammanställning av telefonnummer, kontoutdrag samt sms-meddelanden mellan Anders Nordqvist och Savka Bessik/Mark under oktober 2017 – oktober 2018.

Vid förhören med Anders Nordqvist och Savka Bessik har lämnats i huvudsak följande uppgifter.

Anders Nordqvist:

År 2013 köpte han en bil av Lasse Bessik, som är Savka Bessiks kusin. Det var en del fel som skulle fixas på den. Lasse Bessik behövde pengar för att kunna göra det. Sedan måste Lasse ha mer pengar för att laga bilen. Till slut var Lasse Bessik skyldig honom 1,2 milj kr. Lasse Bessik presenterade honom för en person som

hette Daniel. Det var en businessman. Det slutade med att han förlorade 4 milj kr till Daniel och 1,2 milj kr till Lasse Bessik. Sedan upphörde kontakten med Daniel.

Lasse Bessik hade inga pengar. Han introducerade Anders för en person som hette Mark Albin, som skulle ordna så att kapital och räntor återbetalades. De träffades på Sheraton i Stockholm, kanske under år 2015. Mark var artig och korrekt. Han bodde i Dubai med sin familj och ägde hotell. Han var till 100 procent affärsman. Mark sa aldrig något som orsakade misstro, och Anders trodde på hans uppgifter. De ingick ett avtal enligt vilket Anders investerade i en hotellrörelse i Dubai. Efter mötet på Sheraton höll de kontakt på sms men de träffades också på andra hotell 4 – 6 gånger.

Hotellet i Dubai måste renoveras enligt Mark. För att återfå satsade pengar måste Anders investera ytterligare. Återbetalning utlovades tiotusentals gånger, men allt som Mark sa var lögn. Anders använde ett förskott på arv som han fått från sina föräldrar och sålde sin bostadsrättslägenhet för att kunna betala. Mark förmådde honom även att logga in på internetbanken. Han kunde sedan se att Mark hade fört bort 340 000 kr som fanns på ett särskilt konto för hans dotters sparmedel. Mark använde underförstådda hot mot honom samt hans fru och dotter. Han sa att han visste var hans anhöriga bodde. Mark hotade även med att avslöja affärerna för Anders föräldrar. Mark ringde ofta till honom på kontoret. Han var tvungen att under arbetstid ägna sig åt affärerna med Mark så att han till slut uppsagd från sitt jobb. Han hotade också med att försvinna, varigenom möjligheterna att få pengarna tillbaka skulle vara förlorade. Därför vågade Anders inte gå till polisen.

Kontantbetalningen på 202 674 kr kan ha gällt ett lån till Daniel. Om pengar kom in på Rebeckas konto i februari 2017 måste han ha känt Mark vid den tiden.

Savka Bessik: Hans kusin Lasse Bessik var skyldig honom pengar. Han tog emot pengar från Lasse Bessik på sina systrars konto. Genom Lasse Bessik fick han

kontakt med Anders Nordqvist. Denne nappade på Savkas förslag till affärsuppgörelse. Avsikten var redan från början att lura av Anders Nordqvist pengar. De första överföringarna och kontantbeloppet hade han inte med att göra utan torde avse de tidigare affärerna med Lasse Bessik eller Daniel, som han inte var inblandad i.

4.4.2 Tingsrättens bedömning

Med tanke på Anders Nordqvists tidigare mellanhavanden med Lasse Bessik och Daniel och då det inte genom Anders Nordqvists egna uppgifter eller den övriga utredningen är klarlagt när kontakterna med Savka Bessik inleddes finner tingsrätten det mot Savka Bessiks förnekande inte tillförlitligen styrkt att de tre överföringarna och kontantbetalningen har föranletts av något bedrägeri från Savka Bessiks sida. Den sammanställning över överföringar som Anders Nordqvist gett in vid polisförhör visar att de tre inledande överföringarna avsåg lån till Daniel. I dessa delar ska åtalet alltså ogillas. I övrigt är bedrägerierna erkända och styrkta genom utredningen. På de skäl åklagarna angivit ska Savka Bessik dömas för grovt bedrägeri under denna punkt.

Med angiven bedömning i ansvarsdelen ska Anders Nordqvists skadeståndsanspråk för förmögenhetsskada ogillas i bestridda delar men bifallas i medgivna delar.

Beträffande yrkandet om ersättning för kränkning anser tingsrätten att Anders Nordqvist under lång tid har utsatts för sådana påfrestningar och påtryckningar att det finns anledning att, trots att förmögenhetsbrott i form av bedrägeri normalt inte motiverar sådan ersättning, tillerkänna honom skadestånd för kränkning med yrkade 10 000 kr.

4.5 ÅTALSPUNKTEN 9

Savka Bessik har erkänt gärningarna och medgivit skadeståndsyrkandena. Erkännandet vinner stöd av hans egna uppgifter, målsägandeförhör med Micaela Barnekow och den skriftliga utredningen. På de skäl som åklagarna anfört är brottet att bedöma som grovt. Savka Bessik ska således dömas för grovt bedrägeri och åläggas att utge yrkade skadestånd till Micaela Barnekow och Skandinaviska Enskilda Banken.

4.6 ÅTALSPUNKTEN 10

Savka Bessik har erkänt grovt bedrägeri mot Sinikka Granath och försök till grovt bedrägeri mot Ingemar Granath. Han har medgivit Sinikka Granaths skadeståndsyrkande (746 000 kr) men har bestritt Ingemar Granaths skadeståndsyrkande (5 000 kr).

Genom förhören med målsägandena och Savka Bessik samt den skriftliga bevisningen finner tingsrätten det utrett att det gått till så som åklagarna har angivit i sin gärningsbeskrivning. Sinikka Granath har således utsatts för grovt bedrägeri på sätt som anges i åtalet. Eftersom banken hunnit spärra Sinikka Granaths konto innan Savka Bessik kunnat förfoga över de 480 000 kr som överförts dit bedömer tingsrätten att bedrägeriet mot Ingemar Granath inte var fullbordat utan att gärningen är att bedöma som försök till grovt bedrägeri.

Savka Bessik ska i enlighet med sitt medgivande och solidariskt med Wiv Pennerud (åtalspunkt 11) utge 746 000 kr jämte yrkad ränta till Sinikka Granath. Mot Savka Bessiks bestridande och i brist på närmare utredning om i vilken mån lånet har medfört kostnader för Ingemar Granath kan hans skadeståndsyrkande inte bifallas. Som ovan nämnts har nämligen Ingemar Granath fått tillbaka de pengar som fördes

bort från hans konto, vilka alltså kunde användas för att betala tillbaka kvarvarande lån eller behållas till den del kapitalbeloppet amorterats.

4.7 GEMENSAMMA FRÅGOR ÅTALSPUNKTERNA 11-15

4.7.1 Om misstänkta/ospårade pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet

När det gäller åtalen för penningtvätt är det ett flertal av insättningar på kontona som inte har utretts vidare. Åklagarna har förklarat att man inte har kunnat koppla dessa insättningar till någon brottsanmälan eller tidigare dom. De har också uppgett att man inte har vidtagit ytterligare åtgärder för att utreda huruvida insättningarna har föregåtts av något bedrägeri eller annat brott. Ytterligare utredning har inte skett, antingen för att man inte har kunnat vidta fler utredningsåtgärder eller för att man ville avgränsa förundersökningen. Åklagarna har varit tydliga med att det inte finns något påstående om vad för slags brott som insättningarna härrör från, utöver att det har varit fråga om ekonomisk brottslighet.

När det gäller sådana insättningar har Savka Bessik berättat att det kan vara pengar som härrör från bedrägerier som han har begått, men det kan också röra försäljningar utan koppling till bedrägeri. Enligt hans berättelse har han använt Wiv Penneruds konto som sitt eget, för både lagliga och olagliga affärer. Pamela Bessik Eken har berättat att enligt hennes uppfattning har Anton Millon bedrivit en legal verksamhet med försäljning av bilar. Insättningarna på hennes konto kommer, som hon har förstått det, från sådan verksamhet. Åklagarna har påstått att om Savka Bessiks och Pamela Bessik Ekens uppgifter stämmer härrör insättningarna i vart fall från skattebrott. Varken Savka Bessik eller Anton Millon har enligt åklagarna deklarerat några inkomster och rör sig om en sådan omfattning att så hade bort ske.

Den omständigheten att det på kontona kommer in stora summor som bevisligen härrör från brott, att pengarna omsätts snabbt, att både Savka Bessik och Anton

Millon har dömts för omfattande bedrägeribrottslighet, att andra konton än Savka Bessiks och Anton Millons egna används för insättningar samt att både Savka Bessik och Anton Millon saknar deklarerade inkomster talar förvisso med styrka för att även misstänkta/ospårade pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet bestående av i huvudsak bedrägerier (tingsrätten återkommer nedan till frågan om skattebrott som förbrott). Det finns också insättningar som för sig eller med andra framstår som märkliga och svåra att förklara som legala affärer. Ett tydligt exempel är insättningar från Ömeru Köseoglus konto till Wiv Penneruds konto, sett till att det den 27 mars 2017 förs tillbaka 102 500 kr till Ömeru Köseoglus konto.

Datum	Belopp	Referens
170327	183 000 kr	Matta
170327	65 000 kr	Bil
170328	60 000 kr	Tavla
170329	66 000 kr	Vattenberedare

Som tingsrätten redan skrivit måste inte åklagarna bevisa ett konkret förbrott. Vidare kan även sådant som satts i stället för det ursprungliga brottsutbytet vara föremål för penningtvätt. Åklagarna måste alltså inte bevisa från vilket eller vilka enskilda brott som egendomen härrör från för att det ska röra sig om penningtvättsbrott. Om ett belopp från ett brott förs in på ett konto och pengar förs vidare till ett annat konto kan det utgöra penningtvättsbrott att ta emot det beloppet. Detta gäller även om det på det först mottagande kontot fanns medel redan när insättningen gjordes eller det före vidareöverföringen flutit in andra medel, dvs. även om det på kontot finns medel från både legala och illegala inkomstkällor. Samtidigt är beviskravet för egendomens koppling till brott eller brottslig verksamhet detsamma som i brottmål i allmänhet. Det ska alltså vara styrkt bortom rimligt tvivel att kopplingen till brott föreligger (se prop. 2013/14:121 s. 109). När det som i detta fall blir fråga om flera eventuella inkomstkällor till ett konto måste alltså åklagarna enligt tingsrätten bevisa att påstådda penningtvättsåtgärder har

koppling till just den brottsliga inkomstkällan och inte till någon av de andra inkomstkällorna. Om det t.ex. till ett konto kommer in både lön och brottspengar (=pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet) härrör inte vidareöverförda pengar som kan kopplas till löneinbetalningarna från brott eller brottslig verksamhet.

Savka Bessik har inte under förhöret med honom fått några frågor som ytterligare hade kunnat klargöra vilka av insättningarna, eller hur stor del av dem, som härrörde från legala respektive illegala affärer. Hans uppgift om att han också har sålt bilar utan inslag av bedrägerier vinner visst stöd av Nedro Halefs vittnesmål, enligt vilket Savka Bessik köpt flera bilar från Öst Auto AB. Pamela Bessik Eken har lämnat förhållandevis detaljerade uppgifter om vilka bilfirmor som Anton Millon samarbetat med och uppgett att hon har varit med honom när han har varit där. När det gäller insättningar på Pamela Bessik Ekens konto anges på kontoutdraget ibland ett bilregistreringsnummer som referens. Andra gånger anges föremål, t.ex. ”soffa”. Vid flera tillfällen står det ”lån”. Ofta är dock den enda informationen om insättningen som framgår av kontoutdraget ett kontonummer utan namn.

För att inte tynga framställningen i denna del återkommer tingsrätten till påståendet om skattebrottslighet som förbrott lite längre ner i detta avsnitt. Tingsrätten finner där att det inte i målet är bevisat att effekten av påstådd skattebrottslighet hade inträtt och att berikande genom skattebrottslighet hade skett vid tiden för de påstådda penningtvättsåtgärderna. Det är alltså inte aktuellt att i detta fall räkna misstänkta/ospårade pengar som härrörande ur skattebrottslighet.

Tingsrättens utgångspunkt är därför att åklagarna inte genom utredningen i målet har styrkt bortom rimligt tvivel att s.k. misstänkta/ospårade pengar härrör från andra brott eller brottslig verksamhet. Av utredningen framgår dock att vissa av insättningarna har Linda Wahlén och Kim Wahlén som avsändare (när det gäller

Pamela Bessik Eken, se swishrapporten). Linda Wahlén har dömts för Bromma Bilhus-bedrägerier och Kim Wahlén har uppgetts som ställföreträdare i de sammanhangen. Beträffande just dessa insättningar får utredningen sammantaget anses uppfylla beviskravet ”ställt bortom rimligt tvivel”. De tilltalades uppgifter är inte sådana att de föranleder någon annan bedömning.

Sammanfattningsvis är det alltså inte bevisat att misstänkta/ospårade pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet, annat än de pengar som kommer från Linda Wahlén eller Kim Wahlén. Det bör påtalas att denna bedömning gäller även när det gjorts en vidareöverföring av dessa pengar från ett konto till ett annat. Om det t.ex. till Wiv Pennerud kommit in pengar som inte bevisligen härrört från brott eller brottslig verksamhet utgör de inte ”brottpengar” vid fortsatt överföring till systrarna Bessiks konton.

Påståendet om skattebrott om förbrott

Skattebrottslighet kan utgöra förbrott till penningtvätt. Det berikande som ett skattebrott innebär omfattas alltså av begreppet ”egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet”. Det är vinningen som uppstått genom skattebrottet som kan vara föremål för penningtvättsbrott. Vinningen uppkommer genom att gärningsmannen behåller en större del av sin inkomst eller förmögenhet än vad han eller hon skulle ha kunnat behålla om brottet inte hade begåtts. Ansvar för penningtvätt förutsätter dock som tingsrätten ovan anført att förbrottet är fullbordat. För skattebrottens del måste dessutom effekten, för låg debitering av skatt, ha uppstått. (Se prop. 2013/14:121 s. 29, 31, 53 f. och 111.)

Frågan blir då om det redan när pengarna kommer in på kontona kan vara tal om fullbordade skattebrott. Ett skattebrott fullbordas när någon lämnar en oriktig uppgift till myndighet eller underlåter att till myndighet lämna deklaration eller liknande. En överföring som sker i omedelbar anslutning till en bilförsäljning, där

avsikten är att vinsten inte ska bli föremål för beskattning, torde därför inte kunna utgöra penningtvätt. Någon oriktig uppgift har ju då ännu inte lämnats och ej heller har någon tidsfrist för att lämna deklaration eller liknande löpt ut. Åklagarna har inte på något sätt konkretiserat eller utvecklat sitt påstående om skattebrott såsom möjligt förbrott. Det finns inte något påstående om när eller på vilket sätt skattebrotten skulle ha fullbordats, t.ex. när inkomsterna borde ha deklarerats. I penningtvättsbrottens natur ligger också att insatta medel regelmässigt omsätts eller förs vidare kort tid efter insättningen på kontot. Tingsrätten anser det av dessa skäl inte bevisat att effekten av påstådd skattebrottslighet inträtt och att ett berikande genom skattebrottslighet skett när de påstådda penningtvättsåtgärderna vidtogs.

4.7.2 Påstådd medverkan till omsättning

I gärningsbeskrivningarna för åtalpunkterna 13-15, yrkandena i första hand, står angående påstådd omsättning att den tilltalade för respektive åtalpunkt ”själv omsatt och/eller på annat sätt medverkat till att omsätta”. När det gäller yrkandet i andra hand beträffande Pamela Bessik Eken i åtalpunkt 13 anges det kort att hon ”omsatt” åtminstone ett visst belopp. Även andra än den för respektive åtalpunkt åtalade har utfört i vart fall vissa av de moment som omsättningen påstås ha bestått i, som t.ex. att lösa en pant eller göra ett köp med ett kort som är kopplat till kontot. Åklagarna har inte i gärningsbeskrivningen preciserat vari påstådd medverkan består. På fråga från tingsrätten har de emellertid sakframställningsvis klargjort det. När det handlar om omsättning som annan i huvudsak har utfört har åklagarna därvid, utöver att den tilltalade har upplåtit sitt konto och låta annan använda det, gjort gällande att den tilltalade medverkat genom att avhända sig ett kort kopplat till kontot och låta annan använda det. Ordet avhända har enligt tingsrätten i detta sammanhang samma innebörd som upplåta. Från försvarets sida har det i slutpläderingen ifrågasatts om gärningsbeskrivningen är tillräckligt precis för att de tilltalade ska kunna dömas för att ha medverkat till sådana omsättande

penningtvättsåtgärder, om det inte är bevisat att de själva har utfört aktuell åtgärd. Denna invändning har enligt tingsrätten viss fog för sig.

Enligt 30 kap. 3 § första meningen rättegångsbalken får domstolen inte döma över annan gärning än den för vilken talan i behörig ordning har förts. Med gärning avses i detta sammanhang vad som framgår av åklagarens gärningsbeskrivning. Enligt 45 kap. 4 § första stycket 3 ska i gärningsbeskrivningen anges bland annat den brottsliga gärningen med uppgift om tid och plats för dess förövande och de övriga omständigheter som behövs för dess kännetecknande. Vid domstolens prövning ska även Europakonventionens krav beaktas. I artikel 6 föreskrivs bland annat att var och en som anklagas för brott har rätt att i detalj underrättas om innebörden av och grunden för anklagelsen mot honom.

Gärningsbeskrivningen utgör ramen för brottmålsprocessen. Endast påståenden om gärningen som kan utläsas av gärningsbeskrivningen får läggas till grund för domen. Det krävs emellertid inte att åklagaren i detalj ska beskriva den brottsliga gärningen i gärningsbeskrivningen utan det räcker att åklagaren anger de omständigheter som är tillräckliga för dess kännetecknande. En gärningsbeskrivning måste alltid tolkas i ljuset av vad åklagarna i övrigt anför. En tolkning av en gärningsbeskrivning får dock inte leda till att en dom baseras på något för den tilltalade överraskande moment, som den tilltalade inte har haft möjlighet att försvara sig emot. Den tilltalade måste ha getts möjlighet att försvara sig mot åklagarens påståenden, även såvitt avser detaljer som inte framgår av gärningsbeskrivningen. (Se t.ex. rättsfallen NJA 2003 s. 486, NJA 2013 s. 7, NJA 2014 s. 664 och NJA 2015 s. 405.)

Tingsrätten kan konstatera att gärningsbeskrivningarna i detta avseende beskriver påstådda gärningar på ett mycket övergripande sätt. Detta gäller särskilt andrahandsyrkandet beträffande Pamela Bessik Eken där det endast står att hon har ”omsatt” åtminstone ett visst belopp. Vad som således står angivet måste dock ses

mot att åklagarna i gärningsbeskrivningen såvitt avser förstahandyrkandet något mer utförligt beskrivit det som att hon själv har omsatt eller medverkat till att omsätta. Tingsrätten finner därför att vad som är angivet i gärningsbeskrivningarna är tillräckligt för gärningarnas kännetecknande. Åklagarna har sakframställningsvis beskrivit mer i detalj på vilket sätt de tilltalade påstås ha medverkat. De har alltså haft möjlighet att försvara sig mot åklagarnas påståenden. Det har varit tydligt att åklagarnas påstående i andra hand mot Pamela Bessik Eken har omfattat samma typ av medverkan till omsättningen som de påstått i första hand. Med dessa utgångspunkter kommer tingsrätten att pröva åklagarnas påståenden om på vilket sätt de tilltalade har medverkat till omsättningen.

4.8 ÅTALSPUNKTEN 11 – PENNINGTVÄTT SAVKA BESSIK OCH WIV PENNERUD

4.8.1 I vad mån det är bevisat att mottagna medel härrör från brott eller brottslig verksamhet

4.8.1.1 *Bevisat mottagande och aktuell frågeställning*

Det är klarlagt att det på konton som Wiv Pennerud har varit registrerad innehavare av och som hon själv använt har gjorts insättningar i den omfattning som åklagarna har påstått. Varje mottagande av medel på kontona på sätt åklagarna har påstått innefattar en viss förvaring av medlen på kontona även om förvaringen i vissa fall är mycket kortvarig. Frågan är då om åklagarna också har bevisat att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet.

4.8.1.2 *Åklagarnas påstående om medlens ursprung*

Åklagarna har påstått att under perioden 2016-08-30 – 2018-08-22 härrör insättningar om totalt 10 452 150 kr från brott eller brottslig verksamhet.

Insättningar uppgår till följande belopp och kan delas upp i nedanstående kategorier.

Medel från åtalpunkterna 2, 3, 5, 6, 8 och 10

- Åp 2 Kurt Östholm 50 000 kr
- Åp 3 Kent Gillström 1 215 000 kr (i vissa fall överföring via Kristian Gillström eller Janet Björklund)
- Åp 5 Sonja Lundin 25 000 kr
- Åp 6 Janusz Gorczynski 50 000 kr
- Åp 8 Anders Nordqvist 4 230 500 kr
- Åp 9 Micaela Barnekow 250 000 kr
- Åp 10 Sinikka Granath 746 000 kr

Tilläggsstämningen 2019-10-08 Bromma Bilhus

- Rasmus Espinoza Collini 200 000 kr
- Leif Nordin 4 000 kr och Khotchai Nordin 3 000 kr

Övriga Bromma Bilhus

- Anders Scharp (överföring från Trosa Stadshotell) 155 150 kr
- Christian Sälmark/Grällsta Åkeri 388 000 kr
- Soma Kamal Ibrahim 90 000 kr
- Tomas Sjöberg 151 000 kr och Gunilla Sjöberg 94 000 kr
- Rolf Sjödin 550 000 kr
- Willy Ask 54 000 kr
- Rolf Carlsson 117 000 kr och Helen Carlsson 60 000 kr
- Cecilia Castenäs 10 000 kr
- Bengt Nilsson 76 000 kr (varav 66 000 kr via Berit Christiansen) och Charlotte Nilsson 5 000 kr

Det kan härvid noteras att medlen från Bengt Nilsson och Charlotte Nilsson rätteligen hör till Bromma Bilhus, inte till kategorin målsägandepengar.

Övriga ”målsägandepengar”, där överföringen har spårats till en brottsanmälan och målsäganden oftast hörts

- Johan Berggren 65 000 kr
- Cornelia Nordén 85 000 kr
- Christina Ghatan 40 000 kr
- Ritva Rolenc 100 000 kr

Misstänkta pengar

Ett stort antal överföringar om totalt 1 594 000 kr.

Rebecka Bessik och Pamela Bessik Eken

- Rebecka Bessik 41 500 kr
- Pamela Bessik Eken 3 000 kr

Det kan noteras att åtalet inte avser insättningar från Tronn Warnberg eller insättningar som är en följd av att Wiv Pennerud tar lån från kreditinstitut.

Andrahandsyrkandet om näringspenningtvätt, grovt brott, gäller enbart kategorierna misstänkta pengar samt insättningar från Rebecka Bessik och Pamela Bessik Eken.

Beträffande de insättningar som omfattas av andrahandsyrkandet om näringspenningtvätt kan det bli aktuellt att döma för brott även om tingsrätten inte skulle finna styrkt att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att någon av de tilltalade inte haft uppsåt i förhållande till det.

4.8.1.3 Sammanfattning av tingsrättens bedömning av medlens ursprung

Tingsrätten har redan i avsnittet om gemensamma frågeställningar funnit att när det gäller s.k. misstänkta eller ospårade pengar är det inte styrkt att dessa härrör från brott eller brottslig verksamhet, med undantag för insättningar som har Linda Wahlén eller Kim Wahlén som avsändare. Det står klart att det med Linda Wahlén som avsändare till Wiv Pennerud har satts in 112 500 kr den 15 augusti 2017 och 33 000 kr den 22 januari 2018. Med Kim Wahlén som avsändare har det satts in 25 000 kr den 23 januari 2018. När det gäller s.k. misstänkta pengar är det alltså styrkt bortom rimligt tvivel att de härrör från brott eller brottslig verksamhet såvitt gäller ett sammanlagt belopp om (112 500 + 33 000 + 25 000) 170 500 kr.

Tingsrättens bedömning innebär att det är styrkt bortom rimligt tvivel att följande insättningar härrör från brott eller brottslig verksamhet:

- 170 500 kr, s.k. misstänkta pengar
- 6 398 500 kr, medel från händelseförloppen i åtalpunkterna 2, 3, 5, 6, 8, 10 samt tilläggsstämningen
- 1 750 150 kr, övriga Bromma Bilhus
- 290 000 kr, övriga målsägandepengar
- 9 500 kr, insättningar från Rebecka Bessiks och Pamela Bessik Ekens konton

Dessa insättningar uppgår till ett totalt belopp om **8 618 650 kr**.

4.8.1.4 Medel från händelseförloppen i åtalpunkterna 2, 3, 5, 6, 8, 10 och tilläggsstämningen

I den mån tingsrätten i denna dom fäller Savka Bessik för brott är det utrett att medlen härrör från brott. I den mån tingsrätten inte gör det, utan finner att det enbart är tal om att Wiv Pennerud på eget initiativ och utan vilseledande har lånat pengar är det dock inte tal om brottspengar när de sätts in på Wiv Penneruds konton. Dessa

insättningar är i stället att jämföra med de lån som Wiv Pennerud har tagit från kreditinstitut. När det gäller dessa pengar finns det inte något påstående om penningtvättsbrott när de hanteras på Wiv Penneruds konton. Åklagarnas påstående om penningtvättsbrott genom omsättande åtgärder, som överföring från Wiv Penneruds konton, gäller enbart i förhållande till medel som vid mottagandet härrör från brott eller brottslig verksamhet. Med dessa utgångspunkter är det styrkt bortom rimligt tvivel att följande insättningar härrör från brott.

Medel från händelseförloppen i åtalspunkterna 2, 3, 8 och 10

- Åp 2 Kurt Östholm 50 000 kr
- Åp 3 Kent Gillström 915 000 kr
- Åp 8 Anders Nordqvist 4 230 500 kr
- Åp 9 Micaela Barnekow 250 000 kr
- Åp 10 Sinikka Granath 746 000 kr

Tilläggsstämningen Bromma Bilhus

- Tilläggsstämningen Rasmus Espinoza Collini 200 000 kr
- Tilläggsstämningen Leif Nordin 4 000 kr och Khotchai Nordin 3 000 kr

Däremot är det beträffande följande insättningar inte bevisat att de härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Medel från händelseförloppen i åtalspunkterna 3, 5, 6, 8 och 10

- Åp 3 Kent Gillström 300 000 kr
- Åp 5 Sonja Lundin 25 000 kr
- Åp 6 Janusz Gorczynski 50 000 kr

4.8.1.5 Övriga Bromma Bilhus

Tingsrätten har nu att bedöma om åklagarna har styrkt att följande medel härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Övriga Bromma Bilhus

- Anders Scharp (överföring från Trosa Stadshotell) 155 150 kr
- Christian Sälmark/Grällsta Åkeri 388 000 kr
- Soma Kamal Ibrahim 90 000 kr
- Tomas Sjöberg 151 000 kr och Gunilla Sjöberg 94 000 kr
- Rolf Sjödin 550 000 kr
- Willy Ask 54 000 kr
- Rolf Carlsson 117 000 kr och Helen Carlsson 60 000 kr
- Cecilia Castenäs 10 000 kr
- Bengt Nilsson 76 000 kr (varav 66 000 kr via Berit Christiansen) och Charlotte Nilsson 5 000 kr

Ingen av dem som hörts i detta mål har lämnat några uppgifter som talar emot åklagarnas påstående om att samtliga nu nämnda insättningar härrör från bedrägerier. Det finns inte heller någon utredning från försvaret som talar i annan riktning.

Anders Scharp, Christian Sälmark, Soma Kamal Ibrahim, Tomas Sjöberg, Rolf Sjödin, Willy Ask, Cecilia Castenäs och Bengt Nilsson har hörts. De har alla lämnat i sig trovärdiga och tillförlitliga berättelser. De har berättat att de har blivit kontaktade av en person som erbjudit sig att för en firmas räkning sälja deras fordon, att de blivit vilseledda så att de själva eller någon till dem närstående har fört över pengar i den omfattning som framgår av listan ovan. Överföringarna har föranletts av att de lurats att tro att krediter på fordonen måste lösas innan fordonen kunde säljas och/eller att de på något sätt behövde hjälpa bilfirman ekonomiskt för

att i ett senare led kunna få både de pengarna tillbaka och pengarna från försäljningen av fordonen. Samtliga har uppgett att de inte har fått tillbaka några pengar efter överföringarna och att, i förekommande fall, inga krediter på deras fordon har lösts. Vad de således har berättat vinner stöd av övrig utredning såsom polisanmälningar, kontoutdrag och andra bevis på överföringarna, t.ex. skärmdump på swishbetalning.

När det gäller Rolf Carlsson och Helen Carlsson har ingen av dem hörts.

Åklagarnas påstående vinner dock starkt stöd av Södertörns tingsrätt dom den 13 juli 2018 i mål nr B 3091-18 samt av polisanmälan och kontoutdrag. De tilltalade i målet frikändes visserligen när det gäller nu aktuella överföringar, men skälen för det att det inte var bevisat att det var just de tilltalade som var gärningsmän.

Åklagarnas påstående vinner starkt stöd av vad som i övrigt framgår av domen samt av polisanmälan och kontoutdrag.

Tingsrätten finner därför att det är styrkt bortom rimligt tvivel att alla de insättningar som är upptagna i listan i detta avsnitt härrör från brott.

4.8.1.6 Övriga "målsägandepengar"

Tingsrätten har nu att bedöma om åklagarna har styrkt att följande medel härrör från brott eller brottslig eller verksamhet.

Övriga "målsägandepengar", där överföringen har spårats till en brottsanmälan och målsäganden oftast hörts

- Christina Ghatan 40 000 kr
- Ritva Rolenc 100 000 kr
- Johan Berggren 65 000 kr
- Cornelia Nordén 85 000 kr

Ingen av dem som hörts i detta mål har lämnat några uppgifter som talar emot åklagarnas påstående om att samtliga ovan nämnda insättningar härrör från bedrägerier. Det finns inte heller någon utredning från försvaret som talar i annan riktning.

Christina Ghatan, Johan Berggren och Cornelia Nordén har hörts. De har lämnat i sig trovärdiga och tillförlitliga berättelser. Samtliga har uppgett att de inte har fått tillbaka några pengar sedan överföringarna skett, med undantag för Ritva Roleneć och Christina Ghatan som har berättat att hon blivit ersatt av banken. Det är mot den bakgrunden som Svenska Handelsbanken AB yrkar ersättning för en skada om 40 000 kr. De har berättat i huvudsak följande om bakgrunden till överföringarna.

Christina Ghatan: Hon blev kontaktad av en person som sa att han hjälpte banken med bank-ID. Hon uppgav sitt personnummer. Det visade sig sedan att pengar förts bort från hennes konto.

Johan Berggren: Han blev kontaktad av någon som för försäljning ville förmedla en mjölkmaskinsrobot som Johan hade annonserat ut. Han gjorde överföringarna eftersom han lurades att tro att han var tvungen att hjälpa till med likvida medel och med att lösa en kredit som någon hade. Annars skulle han bli av med roboten utan att få något betalt för den.

Ritva Roleneć: Hon blev kontaktad av en falsk bankman som lurade henne att logga in med sitt bank-ID genom att påstå att det krävdes för att stoppa otillåtna överföringar.

Cornelia Nordén: Någon som hette Saga Ekelöf ringde till henne och behövde hjälp med ett bank-ID. Det ringde sedan upp en Göran från Handelsbanken som skulle hjälpa henne. Han fick henne att knappa in sitt bank-ID flera gånger. Hon skulle få

ersättning om 5 000 kr. Han sa att hon inte fick berätta det för någon. Det visade sig sedan att pengar förts bort från hennes konto.

Vad målsägandena således har berättat vinner stöd av övrig utredning såsom polisanmälningar och kontoutdrag.

Tingsrätten finner det styrkt bortom rimligt tvivel att alla de insättningar som framgår av punktlistan i detta avsnitt härrör från brott.

4.8.1.7 Insättningar från Rebecka Bessik och Pamela Bessik Eken

Tingsrättens slutsats i detta avsnitt är att av de pengar som satts in från Rebecka Bessiks och Pamela Bessik Ekens konton härrör 9 500 kr från brott eller brottslig verksamhet. Av det beloppet härrör 6 500 kr från brott som har begåtts mot Wiv Pennerud själv.

Från Pamela Bessik Ekens konto har det den 11 oktober 2017 förts över 3 000 kr till Wiv Penneruds konto. Den insättningen kan kopplas till pengar som Anders Nordqvist satt in på Pamela Bessik Ekens konto. Med hänsyn till tingsrättens bedömning av åtalspunkten 8 är det styrkt bortom rimligt tvivel att pengarna även vid vidareöverföringen till Wiv Pennerud härrör från brott.

Från Rebecka Bessiks konto har det överförts totalt 41 500 kr till Wiv Pennerud. Det är tal om följande transaktioner.

Datum	Belopp	Bedömning
20160830	15 000 kr	Referens lån. Överföringen kan närmast kopplas till s.k. ospårade pengar som satts in på Rebecka Bessiks konto. Det är inte styrkt bortom rimligt tvivel att

		överföringen till Wiv Pennerud härrör från brott eller brottslig verksamhet.
20161002	10 000 kr	Referens mobil. Överföringen kan närmast kopplas till en insättning på Rebecka Bessiks konto samma dag via insättningsautomat, s.k. ospårade pengar. Det är inte styrkt bortom rimligt tvivel att överföringen till Wiv Pennerud härrör från brott eller brottslig verksamhet.
20161005	10 000 kr	Referens bil. Kan närmast kopplas till en insättning på Rebecka Bessiks konto från annan än Wiv Penneruds eller systrarna Bessiks konton samma dag. Åklagarna har inte redogjort för några förhållanden kring insättningen, s.k. ospårade pengar. Det är inte styrkt bortom rimligt tvivel att överföringen till Wiv Pennerud härrör från brott eller brottslig verksamhet.
20170315	5 000 kr	Referens åter lån. Kan närmast kopplas till en insättning på Rebecka Bessiks konto avseende Wiv Penneruds egna medel. I enlighet med tingsrättens bedömning av åtalspunkten 1 är det i och för sig bevisat att medlen härrör från brott. Tingsrätten återkommer nedan till frågan om Wiv Penneruds uppsåt i förhållande till den omständigheten.
20170318	1 500 kr	Referens åter lån. Kan närmast kopplas till Wiv Penneruds egna medel. Se bedömningen ovan.

4.8.2 Bevisad omsättning som kan läggas Savka Bessik och/eller Wiv Pennerud till last

I alternativyrkandet om näringspenningtvätt, grovt brott, finns inget påstående om omsättning. Det är alltså endast i förhållande till mottagande som tingsrätten bedömer som penningtvättsbrott som tingsrätten prövar den frågan. Åklagarna har på rättens fråga uppgett att det påstås penningtvättsbrott avseende varje belopp (mottaget respektive omsatt) understigande de som anges i gärningsbeskrivningens andra stycke, som gäller förstahandsyrkandet om penningtvättsbrott.

Gärningsbeskrivningen medger att rätten dömer för penningtvättsbrott avseende mottagande av 10 452 150 kr och varje belopp understigande det och att åklagarnas talan inte innebär att tingsrätten i sin prövning måste gå ner till 8 813 650 kr om det inte är bevisat just 10 452 150 kr. På motsvarande sätt finner tingsrätten att gärningsbeskrivningen medger att det döms för penningtvättsbrott avseende omsättning av 10 225 671 kr och varje belopp understigande det. Tingsrätten kan dock inte i sin prövning av varje understigande belopp, till nackdel för Savka Bessik eller Wiv Pennerud, frånga åklagarnas metod för beräkning på sådant sätt att de inte under rättegången haft möjlighet att försvara sig.

Det av åklagarna i första hand påstådda omsatta beloppet är beräknat med följande som utgångspunkt.

ATTUNDA TINGSRÄTT

DOM
2020-01-20

B 3526-19

Brottmålsenhet

Utgående transaktioner		
Egna pengar, överfört till egna konton	-415 947	
Målsägar-pengar, överfört till egna konton	-125 191	
Mt-pengar, överfört till egna konton	-62 000	-603 138
Egna pengar, överfört till Rebecka Bessik	-4 277 500	
Egna lånade pengar, överfört till Rebecka Bessik	-800 0000	
Mt-pengar, överfört till Rebecka Bessik	-286 000	-5 363 500
Egna pengar, överfört till Pamela Bessik	-68 940	
Målsägar-pengar, överfört till Pamela Bessik	-2 539 500	
Mt-pengar, överfört till Pamela Bessik	-30 000	-2 638 440
Egna pengar, överfört till Maria Bessik	-138 500	
Målsägar-pengar, överfört till Maria Bessik	-17 480	
Mt-pengar, överfört till Maria Bessik	-20 000	-175 980
Egna pengar, överfört till bank/övriga personer	-688 989	
Målsägar-pengar, överfört till bank/övriga personer	-4 981 438	
Mt-pengar, överfört till bank/övriga personer	-3 177 026	
Mt-pengar, beslag av myndighet	-100 000	
Målsägande-pengar, egen konsumtion	-6 823	
	-17 735 334	

Från det beloppet har det dragits av 600 000 kr. Det avser ett belopp som betalats till en pantbank, gått åter till Wiv Penneruds konton och sedan förts vidare till olika mottagare. Beloppet har alltså enbart räknats en gång. Åklagarna har också dragit av 332 000 kr som Tronn Warnberg har satt in på Wiv Penneruds konton (ingår ovan i beräkningen såsom målsägandepengar). Vidare har avdrag gjorts med 6 577 663 kr som avser Wiv Penneruds egna medel (besparingar, pension, lån från kreditinstitut). Sedan detta beaktats erhålls det i gärningsbeskrivningen angivna beloppet 10 225 671 kr.

Redan i detta inledande avsnitt gör tingsrätten avdrag även för penningbeslaget om 100 000 kr (åklagarna har beträffande dessa medel framställt ett yrkande om förverkande). Penningbeslaget utgör självfallet inte en åtgärd som Savka Bessik och/eller Wiv Pennerud har utfört med penningtvättssyfte. Aktuellt belopp uppgår därmed till 10 125 671 kr.

Åklagarnas beräkning innefattar också att 62 000 kr har förts över till Wiv Penneruds egna konton. Gärningsbeskrivningen i åtalspunkten 11 omfattar endast överföringar till *andra* personer. Det är för tingsrätten oklart vilka andra av Wiv

Penneruds konton som avses och vad som har hänt med pengarna sedan de förts över till dessa andra konton. Eftersom åtgärder avseende överföring till andra av Wiv Penneruds konton faller utanför gärningsbeskrivningen gör tingsrätten ytterligare ett avdrag om 62 000 kr.

Den 22 augusti 2018 gjordes en insättning om 100 000 kr till ett av Wiv Penneruds konto. Såvitt kommit fram omsätts dock inte den insättningen samma dag.

Eventuell omsättning ligger alltså först efter den tid som avses i åtalspunkten 11. Ytterligare avdrag ska därför ske om 100 000 kr.

Efter dessa reduktioner uppgår det relevanta beloppet således till 9 963 671 kr.

Det är alltså endast i förhållande till mottagande som tingsrätten bedömer som penningtvättsbrott som tingsrätten ska pröva frågan om omsättning. Det innebär i sin tur att det inte är aktuellt att döma för omsättning av medel som inte bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet. Den för de tilltalade mest fördelaktiga beräkningen är att utgå från att omsättningen i första hand avser insättningar som inte bevisligen utgör brottspengar. Från det ovan angivna beloppet ska således ytterligare avdrag ske för vad tingsrätten inte funnit bevisat som brottspengar, dvs följande insättningar.

- Åp 3 Kent Gillström 300 000 kr
- Åp 5 Sonja Lundin 25 000 kr
- Åp 6 Janusz Gorczynski 50 000 kr
- 1 423 500 kr, s.k. misstänkta pengar
- 35 000 kr, från Rebecka Bessiks konto

Dessa insättningar uppgår till ett totalt belopp om 1 833 500 kr.

Beräkningen enligt ovan ger ett belopp om 8 130 171 kr. Av utredningen står det klart att omsättning av det beloppet i och för sig har skett, utan att tingsrätten med det uttalandet tar ställning till vem som har utfört eller medverkat till omsättningen.

Bevisad omsättning som kan läggas Savka Bessik och/eller Wiv Pennerud till last uppgår således till 8 130 171 kr.

4.8.3 Uppsåtligen upplåtit kontona, tagit emot pengar samt själv omsatt eller medverkat till omsättningen

4.8.3.1 *Savka Bessik*

Av utredningen framgår att Wiv Pennerud har låtit Savka Bessiks alias ”Mark” använda hennes konton. Det står vidare klart att Savka Bessik haft full insikt i mottagandet av medel på kontona. Det är alltså styrkt bortom rimligt tvivel att han på hennes konton har tagit emot pengar. Åklagarna har dock inte konkretiserat sitt påstående om att även Savka Bessik skulle ha ”upplåtit” Wiv Penneruds konto. Även om det på kontot kommer in medel som inte genom utredningen i målet kunnat kopplas till Savka Bessik när det gäller ursprung finner tingsrätten att det inte är styrkt bortom rimligt tvivel att Savka Bessik kan anses ha upplåtit Wiv Penneruds konton till någon annan.

Vid tidpunkten för gripandet hade Savka Bessik i sin telefon Wiv Penneruds bank-ID. Han kunde dock inte under förhör minnas när det installerades. Det kan alltså vara så att han har utfört vissa omsättningsåtgärder själv. När det gäller omsättningsåtgärder som han inte själv har utfört innebär hans egen berättelse, Wiv Penneruds berättelse, de inspelade telefonsamtalen och sms-konversationer dem emellan (dvs. mellan Wiv Pennerud och Savka Bessiks olika alias) att han genom instruktioner, påtryckningar och/eller vilseledande har förmått Wiv Pennerud att vidta de åtgärderna på sådant sätt att han är att betrakta som medgärningsman. Denna slutsats gäller med ett undantag och det handlar om Wiv Penneruds egna konsumtion om 6 823 kr. Det ligger i sakens natur att Wiv Pennerud har vidtagit de åtgärderna själv.

Det är således styrkt bortom rimligt tvivel att Savka Bessik uppsåtligen på Wiv Penneruds konton har tagit emot pengar till ett belopp om 10 452 150 kr. Av det beloppet härrör 8 618 650 kr från brott eller brottslig verksamhet. Av de sist nämnda medlen har han, själv eller med Wiv Pennerud, uppsåtligen omsatt 8 123 348 kr.

4.8.3.2 Wiv Pennerud

Det står klart att Wiv Pennerud har upplåtit sina konton till Savka Bessiks alias ”Mark”. Hennes egen berättelse, Savka Bessiks berättelse, de inspelade telefonsamtalen och sms-konversationer dem emellan (dvs. mellan Wiv Pennerud och Savka Bessiks olika alias) styrker att han genom instruktioner, påtryckningar och/eller vilseledande har förmått Wiv Pennerud att genomföra olika överföringar/swishar. I den mån Savka Bessik utfört någon omsättningsåtgärd utan att instruera Wiv Pennerud står det klart att han inte kunnat utföra den om inte Wiv Pennerud medverkat, i vart fall genom att tillåta honom använda hennes konton.

Frågan är i vad mån Wiv Pennerud har haft uppsåt i förhållande till alla de insättningar som sker och i förhållande till omsättningsåtgärder som Savka Bessik kan ha utfört utan att instruera Wiv Pennerud. Av de inspelade telefonsamtalen framgår tydligt att Wiv Pennerud ofta loggat in på internetbanken för att kolla saldot. Utredningen visar att Wiv Pennerud var väl insatt i hur internetbanken fungerar och att hon t.ex. kunde ta fotografier på swishar och skicka bilderna till ”Mark”. Detta talar mycket starkt för att Wiv Pennerud i vart fall sedan insättningarna/Savkas Bessiks egna åtgärder för omsättning skett har fått insikt därom.

Wiv Pennerud har under förhöret uppgett att hon när hon var inloggad på internetbanken inte kunde se varifrån insättningarna kom. Detta står dock direkt i strid med vad hon i samma förhör sa om att hon kände igen att namnet Anders

Nordqvist ofta förekom. I ett inspelat samtal som ägde rum den 11 februari 2018 bekräftade hon vidare under samtalet att hon sedan tidigare kom ihåg ”Davidchi Michai” samt sa att hon har swishat mycket och hade 2,8 miljoner kr på kontot ett tag.

Det är därför styrkt bortom rimligt tvivel att Wiv Pennerud har upplåtit sina konton och att hon har varit medveten om att hon på kontona har tagit emot insättningar. När det gäller frågan om hon också har haft uppsåt i förhållande till omfattningen av insättningarna så talar utredningen mycket starkt för att hon i vart fall sedan insättningarna/Savkas Bessiks egna åtgärder för omsättning skett har fått insikt därom. Av telefonsamtalen mellan henne och ”Mark” sedan hon haft kontakt med familjen Collini framgår också att hon i vart fall då fått information om att det skulle komma in pengar på hennes konton innan pengarna sattes in. Även om Wiv Pennerud inte inför varje insättning, eller omsättningsåtgärd som Savka Bessik kan ha utfört utan att instruera Wiv Pennerud, har haft full insikt i vad som skulle ske har hon likväl kommit till insikt om att det var högst sannolikt att insättningarna och åtgärderna för omsättning skulle fortsätta att ske i den omfattning som blev fallet. Att hon då ändå fortsatte att låta ”Mark” använda hennes konton är tillräckligt för att det ska vara styrkt bortom rimligt tvivel att hon var likgiltig inför att insättningarna och åtgärderna för omsättning skulle komma att uppgå till bevisade belopp.

Det är således styrkt bortom rimligt tvivel att Wiv Pennerud har upplåtit sina konton och där med uppsåt tagit emot minst 10 452 150 kr. Av det beloppet härrör 8 618 650 kr från brott eller brottslig verksamhet. Av de sist nämnda medlen har hon, själv eller med Savka Bessik, uppsåtligen omsatt 8 130 171 kr.

4.8.4 Penningtvättssyfte, uppsåt i förhållande till att det handlar om ”brottspengar” och otillbörlighet

4.8.4.1 *Aktuella frågeställningar*

När det gäller insättningar som åklagarna har bevisat härrör från brott eller brottslig verksamhet samt omsättning därav har tingsrätten också att bedöma i vad mån det är bevisat att Savka Bessik respektive Wiv Pennerud har haft penningtvättssyfte eller i vart fall haft uppsåt i förhållande till att annan har haft sådant syfte. Med penningtvättssyfte avses att åtgärden har syftat till att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Om penningtvättssyfte eller uppsåt i förhållande till annans sådant syfte inte förelegat blir frågan om den tilltalade otillbörligen främjat möjligheter för någon att tillgodogöra sig brottspengarna på sådant sätt att ansvar i stället kan dömas ut enligt 4 § lagen om straff för penningtvättsbrott.

4.8.4.2 *Savka Bessik*

När det gäller de förbrott som Savka Bessik själv döms för är det uppenbart att han har haft uppsåt i förhållande till att pengarna härrör från brott. När det gäller övriga pengar som tingsrätten funnit bevisligen härröra från brott eller brottslig verksamhet är det uppenbart att han har varit likgiltig inför den omständigheten. I stället för att öppna ett eget konto har Savka Bessik vilselett en äldre person och använt hennes konton för att ta mot och omsätta brottspengar. Redan härigenom är det styrkt bortom rimligt tvivel att han har gjort så i syfte att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

4.8.4.3 Wiv Pennerud

Åklagarnas beräkning har utgått från att 6 823 kr av ”målsägandepengar” har omsatts genom konsumtion. I redogörelsen ovan för gällande rätt har tingsrätten skrivit att om brottsvinster går till olika former av konsumtion är syftet inte i egentlig mening att egendomen ska tvättas. Den som har begått brott och som använder den ekonomiska vinningen för att t.ex. köpa mat, inte i syfte att dölja ursprunget utan för att han eller hon lever av sitt utbyte av brott, kan inte för den åtgärden straffas för penningtvättsbrott enligt 3 § lagen om straff för penningtvättsbrott. Köpet är nämligen inte vidtaget i penningtvättssyfte. Penningtvättssyfte är således redan på denna grund uteslutet när det gäller detta belopp. Hon har inte heller när det gäller genom denna konsumtion otillbörligen främjat möjligheter för någon att tillgodogöra sig brottspengarna på sådant sätt att ansvar i stället kan dömas ut enligt 4 § aktuell lag.

Det är uppenbart att syftet med att låta brottspengarna komma in på Wiv Penneruds konton, och inte på konton som gärningsmännen till förbrotten själva varit registrerade innehavare av, har varit att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Med undantag för omsättning i form av konsumtion för att tillgodogöra sig brottspengar, inte tvätta dem, är det bevisat att penningtvättsyfte förelegat när det gäller även omsättningen av brottspengarna.

Wiv Penneruds medverkan har handlat om att hon har upplåtit sina konton till ”Mark” och låtit honom använda dem. Med hänsyn till det är det vidare uppenbart att hon i vart fall haft s.k. likgiltighetsuppsåt i förhållande till att han har använt hennes konton med penningtvättssyfte, i den mån hon har haft uppsåt i förhållande till att det har handlat om brottspengar. Tingsrätten kommer därför nu till frågan om åklagarna har bevisat att Wiv Pennerud har haft uppsåt i förhållande till att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet. För tid som hon inte har haft

uppsåt i förhållande till den omständigheten har hon inte gjort sig skyldig till penningtvättsbrott enligt 3 § penningtvättslagen. För tid när sådant uppsåt saknats är det inte heller aktuellt med ansvar enligt 4 § samma lag.

Anette Warnberg var tidigare gift med Wiv Penneruds nu avlidne son Tronn Warnberg. Anette Warnberg har lämnat trovärdiga och tillförlitliga uppgifter enligt vilka hon redan när Wiv Pennerud berättat att hon lämnat bilen för försäljning och fått betala i samband med det, varnade Wiv Pennerud för att hon höll på att bli lurad. Anette Warnberg har vidare berättat att hon innan Tronn Warnberg började föra över pengar till Wiv Penneruds konton, pratade med Wiv Pennerud om att något inte stämde och att hon borde gå till polisen. Det betyder att Anette Warnberg redan före den 22 november 2016 pratade med Wiv Pennerud om att det var tal om olagliga affärer. Enligt Anette Warnberg förstod Wiv Pennerud nog någonstans långt inne att hon blev lurad, men hon kunde samtidigt inte ta in och erkänna för sig själv att hon blev det. Anette Warnbergs intryck var dock att Wiv Pennerud verkligen tycktes tro på att ”Mark” fanns på riktigt och att hon ville hjälpa honom så att han inte skulle bli bostadslös och förlora sin firma. Hon uppfattade det också som att Wiv Pennerud verkligen trodde att hon hade kontakt med Birgitte Bonnesen.

Vittnet Gun Åslund, väninna till Wiv Pennerud sedan flera år, har lämnat trovärdiga och tillförlitliga uppgifter om att hon redan i samband med att Wiv Pennerud överlämnade sin bil för försäljning varnade henne för att något var konstigt. Hon har även berättat att hon under sommaren 2016 sa till Wiv Pennerud och hennes make att de var tvungna att göra polisanmäla samt att hon framhärdade i att Wiv Pennerud höll på att bli lurad när Wiv Pennerud därefter flera gånger ringde för att försöka låna pengar av henne. Enligt Gun Åslunds trodde dock Wiv Pennerud ”stenhårt” på ”denna människa” samt att Wiv Pennerud var ärligheten själv och helt säkert avsåg att betala tillbaka de pengar hon lånat.

Av sms framgår att Wiv Penneruds vän Magnus Wenna den 25 juli 2017 skrev till Wiv Pennerud att hon blev lurad och att hon skulle polisanmäla bedragaren.

Trots dessa varningar visar dock utredningen, främst inspelade telefonsamtal och sms-konversationer mellan Wiv Pennerud och Savka Bessik (hans olika alias) inte annat än att Wiv Pennerud fortsatte att tro på ”Mark” och att hon hela den tid som åtalet omfattar var övertygad om att den som låg bakom alla transaktionerna var Birgitte Bonnesen, då VD på Swedbank. Denna bedömning av tingsrätten ligger också bakom tingsrättens slutsatser rörande åtalspunkterna 1-7. Tiden för gärningarna i åtalspunkten 1 sträcker sig fram till april 2018. Frågan är dock om hon ändå någon gång i tiden dessförinnan kom till insikt i, eller i vart fall hade likgiltighetsuppsåt i förhållande till, att andra insättningar på hennes konton härrörde från brott eller brottslig verksamhet. Den omständigheten att hon inte förstår att hon själv blir lurad utesluter alltså inte att hon förstår, eller i vart fall blir medveten om att det var en avsevärd risk för, att pengar som sattes in på hennes konton härrörde från brott eller brottslig verksamhet. Den omständigheten att hon inte förstår att hon själv blir lurad talar dock med styrka mot att hon har kommit till sådan insikt.

Vid bedömningen av Wiv Penneruds uppsåt går det alltså inte att bortse från att hon hela tiden på ett utstuderat sätt var vilseledd av Savka Bessik. Det står vidare klart att under tiden som hon blev utsatt för bedrägerierna i åtalspunkten 1 avled först hennes man och sedan hennes son. Enligt Anette Warnbergs berättelse begick Tronn Warnberg självmord, ett självmord som hon kopplade till Savka Bessiks vilseledande handlingar. Hon lade också viss skuld på Wiv Pennerud som gjort att Tronn Warnberg och Savka Bessik fick kontakt med varandra. Dessa dödsfall måste ha påverkat Wiv Pennerud djupt.

I flera av de inspelade samtalen med Savka Bessik säger hon att hon känner sig förvirrad. Telefonsamtal och sms visar också hur hon blir alltmer isolerad från sina

grannar och vänner eftersom hon lånade eller försökte att låna pengar av dem. Under telefonsamtal i februari 2018, när hon var på väg att förlora sin lägenhet, hon gråter, säger att hon är helt förvirrad, att det är sådan press att hon varken vet ut eller in och måste ta pauser under samtalen för att hon kräks.

Enligt ett läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2401) om särskild personutredning i brottmål, m.m. som tingsrätten har hämtat in på försvarets begäran och som är daterat den 16 december 2019 framkom vid ett grovt test av kognitiva funktioner att Wiv Pennerud hade svårigheter förenliga med lindrig demens. Läkarintyget innebär att det inte kan uteslutas att Wiv Pennerud redan när gärningen begicks hade vissa kognitiva svårigheter. Med hänsyn till det tillstånd som Wiv Pennerud har befunnit sig i under tiden för åtalet är det enligt tingsrätten inte möjligt att dra några slutsatser om hennes uppsåt i förhållande till att det var brottspengar enbart utifrån vad en person normalt måste ha insett.

De inledande insättningarna av andra pengar än hennes egna, eller sådana pengar som hon har lånat, är, sett ur Wiv Penneruds perspektiv, inte så anmärkningsvärda att de i någon beaktansvärd utsträckning talar för att hon redan då skulle ha insett att det fanns en risk för att de kom från brottslig verksamhet. De även ur Wiv Penneruds perspektiv verkligt anmärkningsvärda transaktionerna börjar i september 2017 med Anders Nordqvists insättningar. Det framgår av både de inspelade samtalen och hennes eget förhör att hon reagerat på dessa. I ett telefonsamtal (samtal nr 10) som Wiv Pennerud spelat in med diktafon pratar hon och ”Mark” om insättningar från Anders Nordqvist. Med hänsyn till att Anders Nordqvist och beloppet 50 000 kr nämns i samtalen måste det ha ägt rum någon gång i oktober 2017. ”Mark” förklarar då insättningen från Anders Nordqvist med att han var ”medsökande” till Wiv Pennerud och att han ska hjälpa dem. Savka Bessik ger alltså Wiv Pennerud intrycket att Anders Nordqvist har att göra med de bankaffärer som Wiv Pennerud tror sig vara inblandad i. Tingsrätten finner inte annat bevisat än att Wiv Pennerud i oktober 2017 ännu inte kommit till insikt om att insättningarna

på hennes konton kunde vara brottspengar eller trott att det fanns någon risk för att så var fallet.

Den 9 november 2017, sedan hon själv har gjort en polisanmälan, har Wiv Pennerud uppmanats av polis att inte betala ut mer pengar via sin konton. Den 13 november samma år har hon av polis informerats om att hon för det fall hon fortsatte vidareförmedla pengar via sina konton kunde göra sig skyldig till penningtvätt. Även om hon då fortfarande inte kommit till full insikt om att det var tal om brott eller brottslig verksamhet har hon fått en sådan uttrycklig information från polis att hon måste ha reflekterat kring att det fanns en risk för att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet och att hennes konton användes i penningtvättssyfte. I sammanhanget måste också beaktas att hon genom sin tidigare bankanställning var mer insatt i hithörande frågor.

I flera inspelade samtal från och med den 13 februari 2018 ger hon också själv uttryck för att det hon gör är olagligt. Den 15-16 februari 2018 låter hon sig instrueras av ”Mark” om att hon vid ett kommande samtal från honom, när någon kommer att sitta bredvid och lyssna, ska lämna vissa oriktiga uppgifter och ha en tuff attityd. Dessa instruktioner följer hon. I samband med det säger hon till ”Mark” att han har ”mycket jävla skit” för sig. Detta visar tydligt hur hon låter sig involveras i och aktivt spelar med i något som även för henne tydligt utgör annat än rena, uppriktiga affärer.

Fortfarande under februari 2018 visar dock telefonsamtalen att hon inte förstår att pengarna härrör från bedrägerier mot enskilda personer. Telefonsamtalen ger i stället intrycket att hon tror att det är tal om någon annan form av transaktioner på ”Marks” och ”Birgitte Bonnesens” initiativ, som hon i vart fall starkt misstänker är illegala. Under februari 2018 hörde makarna Collini (tilläggsstämningen) av sig till Wiv Pennerud med anledning av att de utsatts för bedrägeri. De tog kontakt med henne eftersom de kunde se att det var till hennes konton som de satt in pengar. Wiv

Pennerud tog mycket illa vid sig av dessa kontakter. I samtal med ”Mark” därefter var hon upprörd, sa överraskat att det ju var fråga om bedrägeri och att hon inte vill hålla på med överföringarna längre och insisterade på att Collinis måste få sina pengar tillbaka. Även framgent återkom hon till att hon ville att ”den unga familjen” som hon kallar dem ska få tillbaka sina pengar.

”Mark” å sin sida ger under samtalen sken av att han skulle ha lånat pengar, utan att förstå att de kom från bedrägeri. Under samtalen låtsas han att han, för att tillgodose Wiv Penneruds önskemål, med egna pengar ska se till att Collinis får tillbaka de pengar som de har fört över. I ett telefonsamtal mellan Wiv Pennerud och ”Mark” den 17 februari 2018 (samtal nummer 76) ger han sken av att han bara har gjort som Birgitte Bonnesen sagt till honom. Wiv Pennerud säger under det samtalet att den där Birgitte Bonnesen ”syndar” mycket och att hon själv bara har ”jamat med”. I ett samtal den 18 februari 2018 (samtal nummer 85) låtsas Savka Bessik vara Birgitte Bonnesen. Som Birgitte Bonnesen säger han till Wiv Pennerud att hon genom att uppmärksamma bedrägeriet mot Collinis har räddat många människor (drygt 12 stycken) som har blivit utsatta för bedrägerier, att hon har ”räddat även oss ifrån banken”, att hon ”har en otroligt stor stjärna” från deras sida och att Collinis är på väg att få sina pengar tillbaka. Under samtalet gråter Wiv Pennerud och säger att hon gråter av glädje. Hon säger också att hon tyckte att det var svårt när Collinis ringde eftersom hon inte kunde säga att pengarna inte fanns kvar på kontot eftersom hon ”skyddar ju er”.

Fortsatta telefonsamtal talar med styrka för att Wiv Pennurud blir alltmer säker på att transaktionerna på hennes konton är illegala. Hon ger uttryck för att hon kommer att hamna i fängelse, att det är olagligt och att det är ett sätt att tvätta pengar.

Utredningen innebär dock inte annat än att hon tror att det är Birgitte Bonnesen, eventuellt till viss del med Kim Wahlén, som står för den bakomliggande kriminaliteten. ”Mark” blir också mer öppen med att det inte är tal om helt rena affärer och berättar i ett telefonsamtal med Wiv Pennerud den 21 juni 2018 att han

hittat en rik person vid namn Erik och i samtal med honom utgett sig för att vara "Göran från banken" (samtal nummer 25). Det kan noteras att Wiv Pennerud strax dessförinnan i samma telefonsamtal själv har frågat var "Göran" tagit vägen och konstaterat att hon inte hör av honom längre. Hon syftar då på Savka Bessiks alias bankmannen "Göran" som han använt i sina kontakter med Wiv Pennerud. Även om "Mark" säger till henne att han i förhållande till annan ringt och låtsas vara "Göran från banken", så innebär alltså samtalet att hon fortfarande inte förstår att den "Göran" som hon har varit i kontakt med skulle vara en påhittad person. Under samtalet vidmakthåller också "Mark" skenet av Birgitte Bonnesens inblandning. Samtalet ger intryck av att "Mark" tar kontakt med Erik för att Erik under vissa falska förespeglingar och mot viss ersättning ska låta pengar passera genom kontot.

Genom den utredning som tingsrätten ovan redogjort för finner tingsrätten det bevisat att Wiv Pennerud i vart fall från den 13 februari 2018 förstod att det fanns en avsevärd risk dels för att pengarna som sattes in på hennes konton härrörde från någon form av brott eller brottslig verksamhet som kan ge upphov till utbyte, dels för annans s.k. penningtvättssyfte med transaktionerna. Mot beaktande av att hon vid det laget blivit varnad inte bara av närstående utan även av polisen måste hon också, trots den påverkan hon varit under, ha förstått att sannolikheten för att detta varit mycket hög. Att hon själv från den 13 februari 2018 säger att det hon gör är olagligt visar tydligt den likgiltigheten. Genom att hon trots det fortsatt upplåta sina konton, ta emot pengar och medverka till överföringar är det bevisat att den omständigheten inte har varit ett relevant skäl för henne att avstå från gärningen. Det är alltså styrkt bortom rimligt tvivel att hon har varit likgiltig inför den omständigheten att pengarna som sattes in på hennes konton härrörde från någon form av brott eller brottslig verksamhet. Det är dock inte bevisat att hon misstänkt att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet i form av bedrägerier, utan tingsrätten har att i den fortsatta bedömningen utgå från att det enligt hennes föreställning har handlat om annan form av ekonomisk brottslighet. De samtal hon har haft efter att Collinis tog kontakt med henne visar tydligt att hon inte har haft

någon starkare misstanke om att insättningarna kom från just bedrägerier och att hon under alla förhållanden inte varit likgiltig inför den omständigheten.

Frågan är om Wiv Pennerud, utifrån denna felaktiga föreställning om från vilken brottslig verksamhet som insättningarna härrörde, kan hållas ansvarig för penningtvättsbrott i enlighet med åtalet. Som tingsrätten skrivit ovan i avsnittet om gällande rätt framhålls i förarbetena att det för penningtvättsbrott inte måste finnas kännedom om konkreta gärningar utan att det är tillräckligt att åklagaren bevisar en koppling till en viss typ av brottslighet som inte behöver vara närmare preciserad i fråga om omfattning och detaljer. Tingsrätten har också ovan redogjort för det s.k. likgiltighetsuppsåtet.

Högsta domstolen dömde i rättsfallet NJA 2018 s. 1010 II en person som såvitt utretts inte hade haft insikt om förbrottet och pengarnas ursprung (se p. 7 och 9). Högsta domstolen konstaterar i domen endast att den tilltalade insett att det fanns en påtaglig risk för att det i penningtvättsyfte sattes in pengar från brott eller brottslig verksamhet på hennes konto och att hon haft anledning att räkna med att insättningen kunde avse ett belopp i den storleksordning som faktiskt sattes in. Med hänsyn till att hon trots det inte ställt några frågor till den person som hon upplät kontot till fann Högsta domstolen att den tilltalade haft likgiltighetsuppsåt till samtliga relevanta gärningsomständigheter, inklusive insättningens storlek. Inte heller i rättsfallet NJA 2018 s. 1010 III hade den tilltalade som dömdes för penningtvättsbrott någon bevisad insikt i förbrotten. Högsta domstolen konstaterar endast att det är utrett att han efter att pengarna kommit in på hans konto ”förstod att pengarna kunde ha brottsligt ursprung” (p. 7).

Ett krav på att den tilltalade för ansvar för penningtvättsbrott (inte för medverkan till själva förbrottet) skulle haft en korrekt föreställning om vad det var för brott eller brottslig verksamhet som pengarna härrörde från skulle enligt tingsrätten på ett påtagligt sätt motverka syftet med penningtvättsregleringen (jfr. prop. 2013/14:121

s. 42 f). Det står i detta fall också klart att den brottslighet som Wiv Pennerud bevisligen föreställt sig och den brottslighet som det varit tal om handlar om ekonomisk brottslighet. Enligt tingsrätten är det således bevisat att Wiv Pennerud från den 13 februari 2018 har haft uppsåt i förhållande till att pengarna som sattes in på hennes konto härrörde från brott eller brottslig verksamhet, med undantag för insättningen om 1 000 kr från Kent Gillström den 28 februari 2018. Som tingsrätten ovan funnit i sin bedömning av åtalpunkten 3 var Wiv Pennerud av uppfattningen att hon tog privata lån från Kent Gillström.

Den första insättningen av brottspengar som sker efter den 13 februari 2018 görs den 16 februari 2018. Från och med den 16 februari 2018 till och med den 22 augusti 2018 har det på hennes konton satts in pengar som bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet till ett belopp om 2 903 000 kr, med undantag för insättningen om 1 000 kr från Kent Gillström. Av det beloppet har under samma tid från hennes konto till andra förts över totalt 2 706 650 kr. Tingsrätten har beräknat totalbeloppen utifrån följande delbelopp.

Tidsperiod	Insättningar	Omsättning
20180216 – 20180308	963 000 kr	Hela det insatta beloppet.
20180313	350 000 kr	334 500 kr (ej överföring eget konto)
20180507 – 20180509	370 000 kr	325 650 kr
20180511 – 20180523 <i>T.o.m. överföring 20 000 kr L.G.</i>	549 000 kr	Hela det insatta beloppet.
20180523 – 20180601 <i>Fr.o.m. insättning 15 000 kr S.G.</i>	571 000 kr	534 500 kr (ej överföring eget konto)
20180822	100 000 kr	Ingen den dagen, som är sista dagen för åtalstiden.
Totalt	2 903 000 kr	2 706 650 kr

4.8.5 Medverkan till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte

4.8.5.1 Inledning

Tingsrätten har i redogörelsen för gällande rätt skrivit om brottet näringspenningtvätt. Det finns här anledning att något påminna om vad som står där. Enligt 7 § lagen om straff för penningtvättsbrott döms den som, i näringsverksamhet eller såsom led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning, medverkar till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. För ansvar för näringspenningtvätt krävs alltså inte att åklagaren har bevisat att pengarna kommer från brott eller brottslig verksamhet. Inte ens det att pengarna efter den åtgärd som utgör medverkande visar sig vara legitima undantar från ansvar för näringspenningtvätt. Gärningsmannen måste inte heller själv ha gjort bedömningen att åtgärden i fråga skäligen kan antas vara vidtagen i syfte att dölja eller främja, men de omständigheter som ligger till grund för en bedömning att så är fallet måste vara täckta av gärningsmannens uppsåt. Orden ”skäligen kan antas” har alltså närmats till funktion att peka på att det är omständigheterna under vilka åtgärden vidtogs som bör vara avgörande för om ett klandervärt risktagande ska anses föreligga. Det som bestraffas är att gärningsmannen uppsåtligt medverkar till en transaktion som utifrån de yttre omständigheterna – objektivt sett – är att bedöma som misstänkt och som därför inte bör utföras. Det är det klandervärda risktagandet som är straffbelagt.

Alternativyrkandet avseende näringspenningtvätt gäller endast mottagandet av pengar, inte omsättningen därav. Alternativyrkandet gäller också enbart vissa av insättningarna. När det gäller delar av dem har tingsrätten funnit det bevisat att det är tal om brottpengar och genom bedömningarna ovan funnit bevisat att de ingår i Wiv Penneruds respektive Savka Bessiks ansvar för penningtvättsbrott.

4.8.5.2 Wiv Pennerud

Följande insättningar blir aktuella att pröva inom ramen för åklagarnas yrkande i andra hand angående näringspenningtvätt, grovt brott, när det gäller Wiv Pennerud.

- 1 423 500 kr, s.k. misstänkta pengar, ej bevisat förbrott
- 170 500 kr, s.k. misstänkta pengar, bevisat förbrott men inte uppsåt
- 6 500 kr, från Rebecka Bessik, bevisat förbrott men inte uppsåt
- 35 000 kr, från Rebecka Bessik, ej bevisat förbrott
- 3 000 kr från Pamela Bessik Eken, bevisat förbrott men inte uppsåt

Frågan är då om Wiv Pennerud genom att upplåta sitt konto och ta emot dessa pengar har medverkat till en åtgärd som skäligen kunde antas vara vidtagen i syfte att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Frågan är om hon uppsåtligen har medverkat till en åtgärd som utifrån de yttre omständigheterna – objektivt sett – var att bedöma som misstänkt och som därför inte bort utföras. För ansvar behöver hon inte ha förstått, eller ens misstänkt, att fråga varit om penningtvätt. Hon måste dock haft uppsåt i förhållande till de omständigheter som gör åtgärden misstänkt.

Redan det att någon under lång tid använder annans konto för egna transaktioner utgör ofta sådana objektiva omständigheter som innebär att syftet skäligen kan antas vara att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Att låta någon använda ens konto utan att kontrollera insättningarnas ursprung är ofta ett klandervärt risktagande.

Vid bedömningen av om dessa objektiva omständigheter verkligen inneburit att penningtvättssyfte skäligen kunde antas föreligga och att det är tal om ett klandervärt risktagande måste dock hänsyn tas till vilka förhållanden i övrigt som

Wiv Pennerud i sitt vilseledda tillstånd trodde förelåg. Utredningen innebär att Wiv Pennerud har utgått från följande förhållanden när den första av nu aktuella insättningar äger rum.

- Hon har kontakt med bilhandlaren ”Mark” vars firma är på väg att gå omkull. Hans konto fungerar inte. Han behöver därför låna pengar av henne och han behöver låna hennes konto för sina affärer.
- Hon har genom ”Mark” och dennes bankkontakter investerat pengar och hjälpt till med lån, för att kunna få tillbaka de pengar som hon tidigare har fört över.
- Hon har känt ”Mark” sedan den 18 januari 2016. Hon litar på honom och kommer att ge uttryck för att hon ser honom som sin son.

Insättningarna från Rebecka Bessiks konto handlar om belopp på högst 15 000 kr. Den första insättningen den 30 augusti 2016 på 15 000 kr är inte i sig anmärkningsvärd. De efterföljande insättningarna från Rebecka Bessiks konto under oktober samma år har referenser som mobil och bil. De två insättningarna i mars 2017 avser mindre belopp och har referens åter lån. Wiv Pennerud har tidigare själv fört över pengar till just Rebecka Bessiks konto. Dessa insättningar har inte varit sådana att de utifrån de omständigheter som Wiv Pennerud har haft uppsåt i förhållande till skäligen kunde antas vara vidtagna i penningtvättssyfte.

Den första insättningen av s.k. misstänkta pengar skedde den 3 november 2016 och avsåg ett så pass påtagligt belopp som 50 000 kr. Den 23 januari 2017 kommer det in 20 000 kr från en pantbank. Med hänsyn till vilka yttre omständigheter som Wiv Pennerud haft uppsåt i förhållande till finner tingsrätten dock inte att det beträffande dessa skäligen kunde antas att de gjordes i penningtvättssyfte. I mars 2017 kommer dock ytterligare s.k. misstänkta pengar in på hennes konto från en och samma avsändare. Det är tal om två insättningar på sammanlagt ett så betydande belopp som 248 000 kr. Sett även till de två tidigare insättningarna i november 2016 och januari 2017 har dessa insättningar den 27 mars 2017 varit sådana att, även med hänsyn till de förhållanden som Wiv Pennerud haft uppsåt i förhållande till, syftet

med insättningar kunde börja ifrågasättas, särskilt som det samma dag förs tillbaka 102 500 kr till avsändaren. Det bör påpekas att trots vad tingsrätten skrivit om hur vilseledd och påverkad Wiv Pennerud var så var hon hela tiden medveten om de transaktioner som skedde på hennes konto. Tingsrätten gör bedömningen att beträffande samtliga nu aktuella insättningar som följer på insättningar den 27 mars 2017 har de yttre omständigheterna varit sådana, även sett till Wiv Penneruds uppfattning om de faktiska förhållandena, att insättningar ska skäligen antas vara vidtagna i penningtvättssyfte. Dessa efterföljande insättningar har uppgått till ett belopp om totalt 1 276 000 kr. Den första insättningen som nu läggs henne till last sker den 28 mars 2017. Den sista insättningen sker den 8 juni 2018.

4.8.5.3 *Savka Bessik*

Följande insättningar blir aktuella att pröva inom ramen för åklagarnas yrkande i andra hand angående näringspenningtvätt, grovt brott, när det gäller Savka Bessik.

- 1 423 500 kr, s.k. misstänkta pengar, ej bevisat förbrott
- 35 000 kr, från Rebecka Bessik, ej bevisat förbrott

Av utredningen framgår att Wiv Pennerud har låtit Savka Bessiks alias "Mark" använda henne konton. Det står också klart att Savka Bessik har full insikt när det gäller mottagandet av medel på kontona. Det är alltså styrkt bortom rimligt tvivel att han på hennes konto har tagit emot pengar. Åklagarna har dock inte konkretiserat sitt påstående om att även Savka Bessik skulle ha "upplåtit" Wiv Penneruds konto. Även om det på kontot kommer in medel som inte genom utredningen i målet har kunnat kopplas till Savka Bessik när det gäller ursprung finner tingsrätten inte att det är styrkt bortom rimligt tvivel att Savka Bessik upplåtit Wiv Penneruds konton till någon annan. Hans egen berättelse innebär att han har kontroll över insättningar och insikt om deras ursprung, både vad gäller Wiv Penneruds och Rebecka Bessiks konton. Han har därvid berättat att s.k. misstänkta pengar kan vara pengar som härrör från bedrägerier som han har begått, men att det också kan vara

tal om försäljningar utan koppling till bedrägeri. Savka Bessik har inte fått några frågor som ytterligare hade kunnat klargöra vilka av insättningarna, eller hur stor del av dem, som var en följd av legala respektive illegala affärer. Hans uppgift om att han också har sålt bilar utan inslag av bedrägerier vinner visst stöd av vittnet Nedro Halefs berättelse, enligt vilken Savka Bessik har köpt flera bilar från Öst Auto AB.

Genom brottet näringspenningtvätt bestraffas att en gärningsman uppsåtligt medverkar till en transaktion som utifrån de yttre omständigheterna – objektivt sett – är att bedöma som misstänkt. Vad som bestraffas är att gärningsmannen vidtar en åtgärd i en situation där handlandet måste sägas innebära ett klandervärt risktagande. Om någon under lång tid använder annans konto för betydande insättningar är ofta de yttre omständigheterna sådana att syftet med det skäligen kan antas vara s.k. penningtvättssyfte. Mot bakgrund av vad tingsrätten skrivit i stycket ovan har dock tingsrätten att utgå från att aktuella insättningar härrör från affärer som Savka Bessik själv har gjort. Utredningen ger inte tillräcklig ledning för att tingsrätten skulle kunna komma fram till att vissa insättningar, eller viss andel av insättningarna, skulle ha annat ursprung än Savka Bessiks egna affärer. Det utgör inte ett klandervärt risktagande att på annans konto ta emot betalningar från egna affärer, även om kontoinnehavaren skulle kunna göra sig skyldig till ett klandervärt risktagande i förhållande till samma insättningar.

Åklagarna har även gjort gällande att om Savka Bessik inte döms som gärningsman för näringspenningtvätt så ska han i vart fall som anstiftare dömas för att ha förmått Wiv Pennerud att beträffande aktuella insättningar upplåta sitt konto och ta emot pengarna. Även vid den bedömningen är dock hans uppsåt i förhållande till de yttre omständigheterna av betydelse. Varje medverkande döms efter det egna uppsåtet. Som redan nämnts är inte annat bevisat än att Savka Bessik i förhållande till dessa insättningar känt till att pengarna har sitt ursprung i egna, lagliga affärer. Ur det perspektivet kan nyttjandet av Wiv Penneruds konto inte skäligen antas ha skett i

penningtvättssyfte. Det kan också uttryckas som att X kan göra sig skyldig till ett klandervärt risktagande om han eller hon förmår Y att låta en tredje person nyttja kontot för okända insättningar, men att X inte gör sig skyldig till ett klandervärt risktagande om han eller hon förmår Y att låna ut sitt konto för X:s egna affärer. Detta även om Y kan göra sig skyldig till ett klandervärt risktagande i båda fallen om Y inte vet varifrån pengarna kommer.

Åtalet mot Savka Bessik avseende näringspenningtvätt respektive anstiftan till näringspenningtvätt ska därför inte bifallas.

4.8.6 Självtvätt och konkurrens

Savka Bessik har invänt att han inte ska dömas för penningtvättsbrott avseende hantering av medel som utgör utbyte av hans egen brottslighet. Som tingsrätten redogjort för i avsnittet om gällande rätt kan dock de i 3 § lagen om straff för penningtvättsbrott angivna penningtvättsåtgärderna innefatta åtgärder av den som har begått det förbrott som genererat brottsutbytet. Frågan är om penningtvättsåtgärderna har gått klart utöver vad som får anses utgöra sedvanlig hantering av brottsutbyte. Savka Bessik har för mottagande av brottsutbytet använt konton tillhörande en äldre person som han har vilselett. Denna penningtvättsåtgärd har gått klart utöver vad som får anses utgöra sedvanlig hantering av brottsutbyte. Savka Bessik ska således även i de fall han döms för förbrottet ansvara för penningtvättsbrott avseende mottagandet av medlen på Wiv Penneruds konto och omsättningen därav.

4.8.7 Slutsats Wiv Pennerud skuld åtalspunkten 11

Wiv Pennerud ska alltså dömas för penningtvättsbrott avseende mottagande av insättningar om totalt 2 903 000 kr. Hon ska även dömas för medverkan till omsättning om 2 706 650 kr. Det är tal om ett brott (se redogörelsen över gällande

rätt, avsnittet om penningtvätt) som är begånget under tiden den 13 februari 2018 – 22 augusti 2018. Med hänsyn till att det har avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt är gärningen att bedöma som grovt penningtvättsbrott.

När det gäller yrkandet i andra hand om näringspenningtvätt, grovt brott, är det styrkt bortom rimligt tvivel att Wiv Pennerud genom att upplåta sitt konto och där under tiden den 28 mars 2017 – 8 juni 2018 ta emot sammanlagt 1 276 000 kr har medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i s.k. penningtvättssyfte. Pengarna har tagits emot under en längre tid och det är tal om ett sammantaget betydande belopp. Vid bedömningen av om insättningarna skett såsom led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt tar tingsrätten även hänsyn till att Wiv Pennerud nu också döms för att under perioden den 13 februari 2018 – 22 augusti 2018 ha tagit emot insättningar som bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet till ett belopp om 2 903 000 kr. Tingsrätten finner att mottagandet av insättningarna om totalt 1 276 000 kr har skett som ett led i en verksamhet som har bedrivits vanemässigt och i större omfattning. Gärningen har också avsett ett betydande värde och ingått i en brottslighet som har utövats systematiskt. Gärningen är därmed att bedöma som näringspenningtvätt, grovt brott.

4.8.8 Slutsats Savka Bessik skuld åtalspunkten 11

Savka Bessik ska alltså dömas för penningtvättsbrott avseende mottagande av insättningar om totalt 8 618 650 kr. Han ska även dömas för medverkan till omsättning om 8 123 348 kr. Det är tal om ett brott (se redogörelsen över gällande rätt, avsnittet om penningtvätt) som är begånget under tiden den 17 januari 2017 (första insättningen av bevisade brottspengar) – 22 augusti 2018. Gärningen har avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt. Åklagarna har också gjort gällande att det är att rubricera som grovt för att det även i annat fall har varit av särskilt farlig art. Savka Bessik har i

penningtvättssyfte utnyttjat en äldre person som han har vilselett. Utnyttjandet har pågått under en betydande tid. Gärningen är med hänsyn även till det att anse som av särskilt farlig art. Gärningen är således att bedöma som grovt penningtvättsbrott.

Åtalet mot Savka Bessik avseende näringspenningtvätt respektive anstiftan till näringspenningtvätt ska däremot inte bifallas.

4.8.9 Skadeståndsskyldighet och jämkning därav när det gäller Wiv Pennerud

4.8.9.1 *Savka Bessik*

Bedömningen i skuldfrågan ovan innebär att samtliga målsägande som under denna åtalspunkt har begärt skadestånd har fört över de belopp som de begär ersättning för. Det står också klart att de inte har fått tillbaka pengarna. Christina Ghatan har dock blivit ersatt av Svenska Handelsbanken AB. Banken har därmed tagit över hennes skadeståndsanspråk.

Samtliga överföringar hör till de insättningar beträffande vilka tingsrätten dömer Savka Bessik för grovt penningtvättsbrott. Hans gärning har gjort det påtagligt svårare för målsägandena att få sin skada reparerad (se rättsfallet NJA 2017 s. 1053). Savka Bessik är således skadeståndsskyldig i förhållande till samtliga. Det bör dock anmärkas att när det gäller Rasmus Espinza Collini, Leif Nordin och Nalon Khotchai Nordin avser skadeståndsanspråken som framställts till denna åtalspunkt samma överföringar som skadeståndsanspråken för bedrägerierna i tilläggsstämningen. När det gäller Anders Nordqvist ligger även gärningarna i åtalspunkten 8 till grund för hans skadeståndsanspråk mot Savka Bessik. Savka Bessik ska förstås inte åläggas att ersätta deras skada mer än en gång. I den omfattning som tingsrätten nedan finner att även Wiv Pennerud är skadeståndsskyldig är han skyldig att utge kapitalbelopp och ränta solidariskt med henne.

Mot bakgrund av den prövning som tingsrätten gjort beträffande eventuell jämkning av Wiv Penneruds skadeståndsskyldighet bör beträffande Savka Bessik klargöras att även om skyldighet att utge de enskilda anspråken i och för sig har bestritts så har någon invändning om jämkning av skadeståndsskyldigheten inte framförts.

Tingsrätten har alltså inte att pröva om skäl för jämkning av skadeståndet föreligger (jfr Hovrättens över Skåne och Blekinge dom den 2 februari 2016 i mål nr B 1343-15). En annan sak är att försvaret invänt att det skulle vara oskäligt att bifalla yrkandet om förverkande mot Savka Bessik.

4.8.9.2 Wiv Pennerud

Skadeståndsskyldighet

Som ovan nämnts innebär bedömningen i skuldfrågan att samtliga målsäganden som till denna åtalspunkt har begärt skadestånd har fört över de belopp som de begär ersättning för. Det står också klart att de inte har fått tillbaka de pengarna. Christina Ghatan har dock blivit ersatt av Svenska Handelsbanken AB. Den banken har därmed tagit över hennes skadeståndsanspråk.

Det är endast beträffande vissa av nu aktuella insättningar som tingsrätten dömer Wiv Pennerud för brott. Någon annan grund än brott har inte åberopats till stöd för de enskilda anspråken. I den mån Wiv Pennerud inte fälls för brott beträffande insättningen ska hon alltså inte åläggas skadeståndsskyldighet. Följande skadeståndsanspråk mot henne ska därmed avslås.

- Christian Sälmark
- Grällsta Åkeri AB
- Anders Scharp
- Bengt Nilsson och Charlotte Nilsson
- Johan Berggren

I den mån Wiv Pennerud fälls för brott har hon dock i dessa fall gjort det påtagligt svårare för målsägandena att få sin skada reparerad. Wiv Pennerud är således skyldig att betala skadestånd med yrkade belopp till följande målsägande, i samtliga fall solidariskt med Savka Bessik.

- Rasmus Espinoza Collini
- Willy Ask
- Soma Kamal Ibrahim
- Rolf Carlsson och Helen Carlsson
- Tomas Sjöberg och Gunilla Sjöberg
- Leif Nordin och Nalon Khotchai Nordin
- Cecilia Castenäs
- Rolf Sjödin
- Svenska Handelsbanken AB
- Cornelia Nordén
- Micaela Barnekow och Skandinaviska Enskilda Banken
- Sinikka Granath

Om sättet att beräkna ränta råder inte tvist.

När det gäller Anders Nordqvists skadeståndsanspråk mot henne döms hon för brott enbart avseende insättningarna i maj 2018 om 250 000 kr respektive 120 000 kr. Hon är således i förhållande till honom skyldig att betala ett skadestånd om 370 000 kr, jämte ränta beräknad på sätt yrkats.

Jämkning av skadeståndsskyldigheten

Wiv Pennerud har invänt att det under alla förhållanden är oskäligt betungande att ålägga henne full skadeståndsskyldighet och yrkat att jämkning därför ska ske. Frågan är om det finns skäl att jämka denna skyldighet för Wiv Pennerud att betala skadestånd. Enligt 6 kap. 2 § skadeståndslagen (1972:207) gäller att om

skyldigheten att utge skadestånd är oskäligt betungande med hänsyn till den skadeståndsskyldiges ekonomiska förhållanden, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt. Vid den bedömningen ska även den skadelidandes behov av skadeståndet och övriga omständigheter beaktas. Bestämmelsen är avsedd att tillämpas endast i undantagsfall. Beträffande uppsåtliga brott är huvudregeln att jämkning inte ska ske. Vad som främst kan motivera jämkning är om fullt skadestånd allvarligt skulle äventyra den ansvariges återanpassning. (Se rättsfallet NJA 1992 s. 660 och prop. 1975:12 s. 178.)

Det står klart att Wiv Pennerud genom den brottslighet hon själv utsatts för förlorat alla sina tillgångar och att skadeståndsskyldigheten i aktuell bestämmelses mening i och för sig är oskäligt betungande med hänsyn till hennes ekonomiska förhållanden. Ytterligare en förutsättning för att jämkning ska ske är dock att det är skäligt med hänsyn till övriga omständigheter. För att det skulle vara skäligt att jämka talar att den brottslighet som hon nu döms för inte har inneburit någon vinning för henne samt att hon under det att gärningen begicks var vilseledd av Savka Bessik. Även om Wiv Pennerud har varit vilseledd innebär dock tingsrättens bedömning i skuldfrågan att det är styrkt bortom rimligt tvivel att hon i förhållande till nu aktuella insättningar på hennes konto har haft uppsåt i förhållande till att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet. Det har inte varit tal om ett impulsbrott utan om brott som har begåtts genom upprepat handlande under en längre tid. Vidare innebär den omständigheten att Wiv Pennerud till följd av ålder har lämnat arbetslivet att en skyldighet att betala skadestånden inte kan antas ha någon betydande påverkan på hennes återanpassning till samhället. Tingsrätten finner inte att skälen för jämkning i detta fall är så starka att det finns anledning att frångå huvudregeln innebärande att Wiv Pennerud ska åläggas att reparera den ekonomiska skada som hennes uppsåtliga medverkan i brottslighet har inneburit för andra.

4.9 ÅTALSPUNKTEN 12 - ANSTIFTAN SAVKA BESSIK GENTEMOT SYSTRARNA BESSIK

4.9.1 Några för dessa gärningar gemensamma bedömningar

En förutsättning för att Savka Bessik ska dömas för anstiftan i enlighet med åtalet är att vad som påstås går utöver sedvanlig hantering av brottsutbyte på sådant sätt att det inte kan ses som en (med förbrottet) medbesträffad efterhandling. Att förmå olika personer att på sina respektive konton ta emot pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet på det sätt åklagarna har påstått att Savka Bessik har gjort går enligt tingsrätten klart utöver vad som kan räknas som sedvanlig hantering av brottsutbytet. I den mån det är bevisat att Savka Bessik har gjort sig skyldig till de i denna åtalpunkt åtalade gärningarna ska de alltså inte anses medbesträffade med förbrottet.

Varje medverkande ska dömas efter sitt uppsåt. Om någon av systrarna frias på grund av bristande uppsåt utesluter inte detta att Savka Bessik ändå döms för anstiftan av henne. En förutsättning för att han ska ha gjort sig skyldig till anstiftan är dock att han har ”förmått” sin syster att utföra gärningen. Med att förmå någon att utföra gärningen avses att genom psykisk påverkan orsaka den andres gärning. Det går inte att döma Savka Bessik för anstiftan om han själv eller en tredje person utfört gärningen utan någon inblandning från systemen. Enligt Savka Bessiks egna berättelse vid tingsrätten har han utan systrarnas kännedom tagit kontroll över deras konton och kort. Hans egna uppgifter innebär alltså att han inte har förmått någon av systrarna till något. Det är också i huvudsak vad hans systrar har berättat under förhören vid tingsrätten.

Tingsrätten kommer att under åtalspunkterna 13-15 göra en bedömning för var och en av systrarna i vad mån det är bevisat att insättningarna från Wiv Penneruds konton till deras konton härrör från brott eller brottslig verksamhet. Tingsrätten bedömer där också systrarnas medverkan. En förutsättning för att Savka Bessik ska

dömas för anstiftan är som redan nämnts att systrarna faktiskt har medverkat och kan anses ”förmådda” till visst utförande.

För förståelse av beloppen i gärningsbeskrivningarna bör det observeras att åtalet för anstiftan enbart avser medel som kommer direkt från Wiv Penneruds konto, inte via någon av de andra systrarna. Det avser inte heller insättningar från Anders Nordqvist.

När det gäller åklagarnas påstående i gärningsbeskrivningarna om att pengarna har omsatts så innefattar inte det något påstående om att Savka Bessik har förmått systrarna till de åtgärder som utgör omsättningen. Tingsrätten prövar alltså enbart om Savka Bessik har förmått systrarna att upplåta sitt konto och där ta emot angivet belopp.

4.9.2 Pamela Bessik Eken

Av insättningarna från Wiv Penneruds konto finner tingsrätten nedan i bedömningen av åtalspunkten 13 att 2 618 420 kr härrör från brott eller brottslig verksamhet. Mot bakgrund av vad tingsrätten där också finner om Pamela Bessik Ekens medverkan och tingsrättens bedömning av Savka Bessiks skuld när det gäller åtalspunkten 1 och 11 står det också klart att Savka Bessik har förmått Pamela Bessik Eken att upplåta sitt konto och ta emot dessa insättningar. Av Pamela Bessik Ekens kontoutdrag framgår att insättningarna i sin helhet har omsatts.

Vad tingsrätten nu anført innebär att åtalet mot Savka Bessik för anstiftan av Pamela Bessik Eken ska bifallas, med den skillnaden att insatt belopp som härrör från brott eller brottslig verksamhet uppgår till 2 618 420 kr. Brottet har avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt. Det är därför att bedöma som anstiftan till grovt penningtvättsbrott.

4.9.3 Maria Bessik

Av insättningarna från Wiv Penneruds konto finner tingsrätten nedan i bedömningen av åtalspunkten 14 att 155 980 kr från Wiv Penneruds konto härrör från brott eller brottslig verksamhet. Mot bakgrund av vad tingsrätten där också finner om Maria Bessiks medverkan och tingsrättens bedömning av Savka Bessiks skuld när det gäller åtalspunkten 1 och 11 står det också klart att Savka Bessik har förmått Maria Bessik att upplåta sitt konto och ta emot dessa insättningar. Av Maria Bessiks kontoutdrag framgår att dessa insättningar i sin helhet har omsatts.

Vad tingsrätten nu anfört innebär att Savka Bessik ska dömas för anstiftan av Maria Bessik i enlighet med åtalet, med den skillnaden att insatt belopp som härrör från brott eller brottslig verksamhet uppgår till 155 980 kr. Gärningen är att rubricera som åklagarna har gjort.

4.9.4 Rebecka Bessik

Tiden som anges i gärningsbeskrivningen för åtalspunkten 15 (åtalet mot Rebecka Bessik) motsvarar tidsspannet för den i åtalspunkten påstådda gärningen.

Tingsrättens bedömning av åtalspunkten 15 innebär att det inte är bevisat att Rebecka Bessik då kände till att Savka Bessik använde hennes konto eller kort och att det inte är bevisat att hon då har gjort något för att ge Savka Bessik den möjligheten. Utredningen innebär i stället att Savka Bessik, på sätt han själv har berättat, helt utan Rebecka Bessiks inblandning har använt hennes konto och kort och att han sedan långt före den 19 januari 2016 haft den möjligheten. Men hänsyn till annat inte är bevisat än att Rebecka Bessik stått helt vid sidan av det åtalade händelseförloppet kan Savka Bessik inte anses ha förmått henne att upplåta sitt konto åt honom samt där ta emot pengar på sätt som åklagarna har påstått. Åtalet mot Savka Bessik för anstiftan av penningtvättsbrott såvitt gäller Rebecka Bessik ska därför ogillas.

4.10 ÅTALSPUNKTEN 13 - PAMELA BESSIK EKEN

4.10.1 I vad mån det är bevisat att mottagna medel härrör från brott eller brottslig verksamhet

4.10.1.1 Bevisat mottagande och aktuell frågeställning

Det är klarlagt att det på ett konto som Pamela Bessik Eken har varit registrerad innehavare av och själv använt har gjorts insättningar i den omfattning som åklagarna har påstått. Det står klart att varje mottagande av medel på kontot på sätt som åklagarna har påstått har innefattat viss förvaring av medlen på kontot sedan själva överföringen påverkat saldot, om än att förvaringen i vissa fall är mycket kortvarigt. Frågan är då i vad mån åklagarna också har bevisat att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet.

4.10.1.2 Åklagarnas påstående om medlens ursprung

Åklagarna har påstått att under perioden 2016-01-03 – 2018-11-27 härrör samtliga insättningar på Pamela Bessik Ekens konto om 1 000 kr eller därutöver – exklusive bostadsbidrag, barnbidrag, underhållsstöd, ersättning från Brottsoffermyndigheten och återköp av varor – från brott eller brottslig verksamhet. Summan uppgår till 11 865 551 kr. Åklagarna har delat upp insättningarna i följande kategorier.

- 300 000 kr från Anders Nordqvists konto
- 900 000 kr från Jonathan Grundströms konto
- 2 638 440 kr från Wiv Penneruds konto
- 694 400 kr från Rebecka Bessiks konto, varav 471 000 kr härrör från Wiv Penneruds konto och 223 400 kr således inte gör det
- 376 848 kr från Maria Bessiks konto, varav 10 000 kr härrör från Wiv Penneruds konto och 366 848 kr således inte gör det
- 6 955 863 kr från övriga avsändare, dvs. s.k. ospårade pengar

Andrahandsyrkandet om näringspenningtvätt, grovt brott, gäller endast följande insättningar.

- 6 955 863 kr från övriga avsändare, dvs. s.k. ospårade pengar
- 223 400 kr från Rebecka Bessiks konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto
- 366 848 kr från Maria Bessiks konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto

Beträffande de insättningar som omfattas av andrahandsyrkandet om näringspenningtvätt kan det alltså bli aktuellt att döma för brott även om tingsrätten inte skulle finna bevisat att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet.

4.10.1.3 Sammanfattning av tingsrättens bedömning av medlens ursprung

Tingsrätten har redan ovan i avsnittet om med några för åtalpunkterna 11-15 gemensamma frågeställningar funnit att när det gäller s.k. ospårade pengar så är det inte styrkt att de härrör från brott eller brottslig verksamhet, med undantag för insättningar som har Linda Wahlén eller Kim Wahlén som avsändare. När det gäller Pamela Bessik Eken har det enligt swishrapporten för hennes konto swishats totalt 24 200 kr till henne från Linda Wahlén.

Tingsrättens bedömning ovan och bedömningarna nedan innebär att det är styrkt bortom rimligt tvivel att följande insättningar härrör från brott eller brottslig verksamhet.

- 24 200 kr från övriga avsändare, dvs. s.k. ospårade pengar.
- 300 000 kr från Anders Nordqvists konto
- 900 000 kr från Jonathan Grundströms konto
- 2 618 440 kr från Wiv Penneruds konto

- 451 000 kr som avser vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto via Rebecka Bessiks konto.
- 10 000 kr som avser vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto via Maria Bessiks konto.
- 3 270 kr från Maria Bessiks konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto.

Dessa insättningar uppgår totalt till **4 306 910 kr**.

4.10.1.4 Insättningar från Anders Nordqvists konto

Åtalet mot Pamela Bessik Eken avser två insättningar om vardera 150 000 kr som äger rum den 16 respektive den 17 februari 2017. Vad tingsrätten anført om åtalspunkten 8 innebär att det är bevisat att dessa insättningar härrör från brott.

4.10.1.5 Insättningar från Jonathan Grundströms konto

När det gäller Jonathan Grundström står det klart att han under tiden den 10 maj 2017 – 18 maj 2017 vid åtta tillfällen till Pamela Bessik Ekens konto har överfört eller swishat totalt 900 000 kr. Jonathan Grundström är inte i detta mål målsägande till någon åtalspunkt om bedrägeri och det är ingen som i tidigare dom har dömts för det bedrägeri som åklagarna påstår att han har utsatts för.

Jonathan Grundström har hörts i målet och lämnat en berättelse som tingsrätten bedömer som både trovärdig och tillförlitlig. Hans berättelse innebär i huvudsak följande. Han skulle sälja några bilar och hade annonserat därom på Blocket. Någon som kallade sig Frank Öst och som sa sig representera Bromma Bilhus AB kontaktade honom. Med denne Frank Öst träffade han en överenskommelse om att Bromma Bilhus AB skulle sälja två bilar på hans vägnar. Bilarna hämtades genom att Jonathan Grundström lade ut bilnycklarna. Frank Öst och han hade kontakt under någon månads tid. Det sades att om Jonathan Grundström hjälpte till att

betala av ett lån på en gammal bilhall skulle Frank Öst kunna ta ett nytt större lån för att köpa en ny bilhall och betala tillbaka vad han var skyldig Jonathan Grundström. Som tack för det skulle Jonathan Grundström också få en motorcykel. Han tog lån för att föra över pengar till Frank Öst. Han kontaktades även av någon från Nordisk Motor och Marin AB och av någon som sa sig vara bankman på Swedbank. Med Frank Öst träffade han ett avtal om betalning. Eftersom Frank Öst uppgav sig ha skyddat identitet skulle dennes fru Jenny Eken stå på avtalet. Han träffade aldrig henne. Han fick aldrig betalt för de bilar han lämnade och han har inte fått tillbaka de pengar som han fört över.

Utöver kontoutdrag och liknande utredning stöds Jonathan Grundströms berättelse av handlingar gällande lån som han tagit under den aktuella tiden och av ett förlikningsavtal mellan Jonathan Grundström och Jenny Eken (som enligt åklagarna är Pamela Bessik Eken).

Det finns ingen utredning som talar mot att Jonathan Grundström har utsatts för brott. Tingsrätten finner det styrkt bortom rimligt tvivel att aktuella insättningar härrör från brott.

4.10.1.6 Insättningar från Wiv Penneruds konto

Med hänsyn till tingsrättens bedömning ovan angående åtalspunkten 1 är det i sin helhet bevisat att insättningar som har sitt ursprung i Wiv Penneruds egna medel eller lån som hon har tagit från kreditinstitut härrör från brott eller brottslig verksamhet riktad mot henne. När det gäller insättningar som har sitt ursprung i någon av de påstådda bedrägerierna i åtalspunkterna 2-10 är det också uppenbart att i de fall då tingsrätten dömer Savka Bessik för bedrägeribrott är det styrkt att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet. När det gäller insättningar som tingsrätten i sin bedömning av åtalspunkten 11 funnit härröra från brott, gäller den bedömningen även när pengarna förs vidare till Pamela Bessik Ekens konto.

Det är bara en av insättningarna till Pamela Bessik Ekens konto som inte hör de till de insättningar som tingsrätten behandlat i föregående stycke. Det handlar om 20 000 kr som den 24 maj 2017 satts in till Wiv Pennerud och som samma dag förs över till Pamela Bessik Eken. Det är tal om en insättning som hos Wiv Pennerud hör till s.k. misstänkta pengar. Det finns inte från åklagarna något påstående om att Wiv Pennerud varit utsatt för bedrägeri när s.k. misstänkta pengar förts ut från hennes konto. När det gäller pengar som hos Wiv Pennerud är misstänkta pengar har åklagarna alltså inte bevisat att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet när de förs vidare till Pamela Bessik Eken.

4.10.1.7 Insättningar från Rebecka Bessiks konto

Vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto

Insättningarna från Rebecka Bessiks konto till Pamela Bessik Eken består till viss del av pengar som hör till kategorin s.k. misstänkta pengar. I enlighet med tingsrättens tidigare bedömningar är det inte heller i detta led bevisat att de härrör från brott eller brottslig verksamhet. Det handlar om totalt 20 000 kr av s.k. misstänkta pengar (den 27 och den 30 mars 2017), som överförts från Wiv Penneruds konto till Rebecka Bessik och sedan vidare till Pamela Bessik Eken. I övrigt är det styrkt att vidareöverföringarna härrör från brott eller brottslig verksamhet, dvs. 451 000 kr.

Övriga insättningar

När det gäller övriga insättningar från Rebecka Bessiks konto kan det inledningsvis konstateras att det till hennes konto satts in ett betydande belopp som avser s.k. ospårade pengar. Tingsrätten har tidigare funnit att det inte är bevisat att ospårade pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Anders Nordqvist satte in pengar till Rebecka Bessiks konto under tiden den 16 februari 2017 – 20 februari 2017. Inga av nu aktuella insättningar från Rebecka Bessiks konto till Pamela Bessik Eken sker under den tiden.

Det är inte bevisat att dessa insättningar, uppgående till ett belopp om 223 400 kr, härrör från brott eller brottslig verksamhet.

4.10.1.8 Insättningar från Maria Bessiks konto

Vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto

Det belopp om 10 000 kr som kommer från Wiv Penneruds konto via Maria Bessik kan kopplas till Wiv Penneruds egna medel. Det är bevisat att de härrör från brott.

Övriga insättningar

När det gäller övriga medel från Maria Bessiks konto till Pamela Bessik Eken kan det inledningsvis konstateras att det till Maria Bessiks konto sätts in ett betydande belopp som avser s.k. ospårade pengar. Tingsrätten har ovan funnit att det inte är bevisat att dessa härrör från brott eller brottslig verksamhet

De ”målsägandepengar” (dvs. pengar som kommer direkt från en person som är angiven som målsägande i det här målet) som kommit in på Maria Bessiks konto utgörs av överföringar från Jonathan Grundström och Kristina Milotic. Tingsrätten finner nedan i bedömningen av åtalspunkten 14 att det är bevisat att medlen från dessa transaktioner härrör från brott.

Överföringen om 175 000 kr från Jonathan Grundström kom in till Maria Bessiks konto den 11 maj 2017. De pengarna fördes sedan samma dag över till olika

personer. Bland annat swishades 1 000 kr till Pamela Bessik Eken. Beloppet om 1 000 kr härrör alltså även hos Pamela Bessik Eken från brott.

Den 16 juni 2017 överförde Kristina Milotic 120 000 kr till Maria Bessiks konto. Den 26 juni 2017 överförde hon 185 000 kr. Kort efter att beloppet om 120 000 kr kom in till Maria Bessiks konto överfördes 2 270 kr till Pamela Bessik Ekens konto. Detta belopp härrör alltså även hos Pamela Bessik Eken från brott eller brottslig verksamhet. I övrigt sker inga överföringar till Pamela Bessik Eken som kan kopplas till medlen från Kristina Milotic.

När det gäller dessa insättningar, som inte är vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto, är det alltså bevisat att 3 270 kr härrör från brott.

4.10.2 Bevisad omsättning som kan läggas Pamela Bessik Eken till last

Tingsrätten har alltså endast till en förhållandevis mycket liten del funnit bevisat att s.k. misstänkta eller ospårade pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet. I alternativyrkandet om näringspenningtvätt, grovt brott, finns inget påstående om omsättning. Det är endast i förhållande till mottagande där tingsrätten dömer för penningtvättsbrott som tingsrätten ska pröva frågan om omsättning.

Frågan blir dock om tingsrätten vid prövningen av frågan om omsättning ska se det som att åtalet avser det belopp för omsättning som anges i åklagarnas yrkande i första hand och varje belopp understigande det, eller om det belopp för omsättning som åklagarna har angett i första stycket efter den kursiverade rubrik som markerar andrahandsyrkandet sätter en gräns för den totala omsättning som tingsrätten kan ta under bedömning.

Tingsrätten har funnit bevisat att insättningar till ett totalt belopp om 4 306 910 kr bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet. Åklagarna har på fråga från

tingsrätten uppgett att det påstås penningtvättsbrott även avseende varje belopp (mottaget respektive omsatt) understigande de som anges i gärningsbeskrivningens första stycke, som gäller förstahandsyrkandet om penningtvättsbrott. Tingsrätten anser att gärningsbeskrivningen medger att rätten dömer för penningtvättsbrott avseende mottagande av 11 865 551 kr och varje belopp understigande detta och att åklagarnas talan inte innebär att tingsrätten i sin prövning måste gå ner till 4 319 440 kr om det inte är bevisat ett belopp om just 11 865 551 kr. På motsvarande sätt finner tingsrätten att gärningsbeskrivningen medger att det kan dömas för penningtvättsbrott avseende omsättning av 11 361 333 kr och varje belopp understigande detta. Åklagarnas talan innebär inte att tingsrätten i sin prövning måste gå ner till 3 748 307 kr om det inte är bevisat ett belopp om just 11 361 333 kr. Tingsrätten kan dock inte i sin prövning av varje understigande belopp, till nackdel för Pamela Bessik Eken, frångå åklagarnas metod för beräkning på sådant sätt att hon inte under rättegången haft möjlighet att försvara sig mot beräkningen.

Åklagarna har i fotnot till det angivna beloppet för omsättning i gärningsbeskrivningens första stycke angett att beräkningen skett genom att samtliga överföringar, swishar, uttag samt inköp i affärer och pantbanker från Pamela Bessik Ekens konto om 1 000 kr eller därutöver under tiden för åtalet har adderats. Från det beloppet har det dragits av summan av de bidrag som Pamela Bessik Eken har uppburit under dessa år. Åklagarna synes då ha utgått från att det beloppet är 337 452 kr. Tingsrätten gör på motsvarande sätt. För förståelsen av beräkningen bör det dock noteras att det i den summan även ingår bidrag som har utbetalats under december 2018, alltså efter åtalstidens slut. Innebörden av att det dragits av är att åklagarna i första hand gör gällande att det är bidragen som omsatts, inte brottspengar. Att i beräkningen inte ta med omsättningar under 1 000 kr och att se det som att omsättning om belopp överstigande 1 000 kr i första hand avser bidrag är en för Pamela Bessik Eken förmånlig metod för beräkning.

Summan av mottagna medel som tingsrätten inte har funnit bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet uppgår till 7 558 641 kr. Med samma princip som åklagarna tillämpat beträffande Pamela Bessik Ekens bidrag ska de enligt tingsrätten anses ha omsatts före pengarna som bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet. Omsättningen av brottspengar skulle då uppgå till 3 802 692 kr. Denna metod innebär enligt tingsrätten att Pamela Bessik Eken inte läggs till last större omsättning än vad som faktiskt har skett på kontot eller annan omsättning än vad åklagarna har lagt henne till last. Det står klart att av mottagna medel om 4 306 910 kr, som bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet har åtminstone 3,8 miljoner kr omsatts. Tingsrätten väljer att avrunda beloppet och inte ange det så preciserat som åklagarna har gjort för att inte ge uttryck för en falsk exakthet.

Bevisad omsättning som kan läggas Pamela Bessik Eken till last uppgår således till 3,8 miljoner kr. Med detta tar tingsrätten inte ställning till vem som har utfört eller medverkat till omsättningen.

4.10.3 Uppsåtligen upplåtit kontot, tagit emot pengar samt själv omsatt eller medverkat till omsättningen

4.10.3.1 Aktuella frågeställningar

I detta avsnitt ska tingsrätten bedöma i vad mån det är bevisat att Pamela Bessik Eken har medverkat till och haft uppsåt i förhållande till att kontot upplåtits, att medel tagits emot och att medlen har omsatts. Av betydelse för samtliga dessa frågor är frågorna om vem som har stått för den konsumtion etc. som har belastat Pamela Bessik Ekens konto och om hon har tagit emot och själv skickat instruktioner om överföringar. Tingsrätten kommer därför att först under var sin särskild rubrik i detta avsnitt närmare utveckla sina bedömningar beträffande de frågorna. När tingsrätten därefter besvarar de för avsnittet centrala frågorna, kommer tingsrätten att utgå från de bedömningarna.

4.10.3.2 Konsumtion etc. som har belastat Pamela Bessik Ekens konto

Följande är klarlagt beträffande Pamela Bessik Ekens ekonomiska förhållanden. Under perioden januari 2016 – november 2018 fick hon till sitt konto in barnbidrag, bostadsbidrag och underhållsstöd om totalt 328 253 kr. Det var inga insättningar avseende lön. Hon har för inkomståren 2015-2017 inte deklarerat någon förvärvsinkomst. Uppgifter om inkomståret 2018 finns inte i utredningen. Anton Millon har för inkomståren 2015-2018 inte deklarerat några förvärvsinkomster. Under perioden januari 2016 – november 2018 uppgick dock kortköpen som belastade Pamela Bessik Ekens konto till 3 810 996 kr (varav 1 238 431 kr i pantbanker). Bankomatuttagen uppgick till 314 300 kr. Därtill gjordes det från kontot ett stort antal betalningar, överföringar och swishar.

Under den aktuella tiden översteg saldot på kontot normalt 100 000 kr. Det var inte ovanligt att saldot närmade sig 200 000 kr. Vid flera tillfällen har saldot varit närmare en halv miljon kronor. Den 12 april 2016 är saldot drygt 670 000 kr och den 11 september 2017 var det över 690 000 kr. När större insättningar skett gjordes det normalt inom kort tid sådana överföringar, inlösen av lån på pantbanker eller köp på pantbanker att saldot snabbt minskade igen.

Åklagarna har i sin utredning gett flera exempel på inköp som har belastat Pamela Bessik Ekens konto och som har kunnat knytas till henne med annan utredning, ofta hennes egna uppgifter.

Det är dock också tydligt att Anton Millon har gjort inköp som har belastat hennes konto. Utredningen visar att han på en resa i Düsseldorf i mars 2016 köpt Jimmy Choo-skor till henne för 9 467 kr. Den 12 april 2016 köptes en Rolex-klocka för 265 000 kr som belastade Pamela Bessik Ekens konto. Hon har under förhör berättat att det var Anton Millon som gjorde det inköpet. Denne har även gjort

inköp på pantbanker eller inlösen av lån på pantbanker som har belastat hennes konto.

Därtill kommer att Savka Bessik bevisligen har köpt flygbiljetter som belastat Pamela Bessik Ekens konto under maj 2016. Han har också belastat hennes konto med inköp på pantbanker eller inlösen av lån på pantbanker som belastat hennes konto. När det gäller köpen på Louis Vuitton har Pamela Bessik Eken själv uppgett att hon inte har gjort samtliga köp där, även om kvittot är utställt på henne, utan att det också här handlar om att Anton Millon har gjort inköp och gett henne gåvor. Tingsrätten gör bedömningen att det inte kan uteslutas att kvittot på annan betalares uppmaning har ställts på Pamela Bessik Eken för att underlätta byte etc. Oavsett om det är hon själv eller Anton Millon som gjort själva köpen är det hon har fått del av varorna. Det har handlat om köp om 6 443 kr på Louis Vuitton i Prag den 23 januari 2016, köp av väskor på Louis Vuitton den 10 februari 2016 om 28 050 kr, köp av väska och bälte Louis Vuitton den 14 april 2016 om 13 300 kr, köp på Louis Vuitton den 31 december 2016 om 11 000 kr och köp av scarf på Louis Vuitton den 7 januari 2017 om 3 250 kr.

Det står också klart att hon och Anton Millon under år 2016 har varit på resa tillsammans i Venedig och på Disneyland i Frankrike. Under år 2017 reste hon med honom på franska Rivieran och i Monaco.

Nedan följer vidare några av de köp som det är utrett att Pamela Bessik Eken själv har gjort.

- Köp den 13 april 2016 av en klocka om 4 700 kr.
- Köp av möbler i september 2016 för 11 490 kr.
- Köp av säng i april/maj 2017 från KungSängen om 18 000 kr.
- Köp hos Nina Bröllop 25 maj 2017 och den 1 juni 2017 om sammanlagt 5 850 kr.
- Köp hos Leila Spa den 23 mars 2017 och 29 maj 2017 om sammanlagt

2 000 kr.

- Betalning för ögonbrynsbehandling den 30 maj 2017 om 2 545 kr.
- Köp av olika behandlingar på Salongen Hairtastic under åren 2016–2017 om sammanlagt 10 830 kr.
- Köp från SE möbler den 3 november 2017 om 3 496 kr.

4.10.3.3 Instruktioner om överföringar till och från Pamela Bessik Ekens telefon

Det står klart att instruktioner om överföringar har skickats till Pamela Bessik Ekens telefon och att dessa instruktioner följts genom senare överföringar.

Pamela Bessik Eken har under förhör uppgett att hon i och för sig har använt sin telefon, men att den har legat framme och fungerat som en familjetelefon som vem som helst som kommit till hennes bostad har kunnat använda. Frågan blir därmed om det är bevisat att Pamela Bessik Eken är den som har tagit emot instruktionerna utfört överföringar i enlighet därmed.

Hon har själv berättat att hon har tagit emot instruktioner om överföringar från Anton Millon och att hon när hon fått en sådan instruktion har utfört vad han önskat. Savka Bessik har vid polisförhör uppgett att Pamela Bessik Eken inte har tillåtit honom att vara inloggad själv utan att han har gett henne instruktioner om vart hon ska föra pengarna vidare. Under förhöret vid tingsrätten har han sagt att han har haft Pamela Bessik Ekens bankdosa och utfört överföringarna utan hennes medverkan, det stämmer dock alltså inte överens med hans uppgift under polisförhör. Mot bakgrund av det fängelsestraff han redan ådömts och omfattningen av erkända gärningar i denna rättegång står det klart att han har haft skäl att ta på sig så mycket ansvar som möjligt själv och hålla systrarna utanför. Trots den försiktighet som ska iakttas vid värderingen av uppgifter som antecknats från polisförhör finner tingsrätten att vad som således antecknats har ett högre bevisvärde än vad han har berättat under huvudförhandlingen.

Sms med instruktioner om överföringar eller kontroll av saldo har skickats i följande omfattning till Pamela Bessik Ekens telefon.

- Januari 2016, två stycken.
- Februari 2016, två stycken.
- Mars 2016, fyra stycken.
- April 2016, fyra stycken.
- Maj 2016, två stycken.
- Augusti 2016, två stycken.
- September 2016, ett sms.
- Oktober 2016, ett sms.
- Maj 2017, sex stycken.
- Juni 2017, två stycken.
- September 2017, två stycken den 20 september 2017.

Utdrag från tömning av hennes telefon har visat att det finns ett flertal meddelanden som har skickats mellan Pamela Bessik Eken och personal på Louis Vuitton under tiden februari 2016 - maj 2017. Det finns flera meddelanden under perioden januari 2016 - maj 2017 mellan Pamela Bessik Ekens telefon och Leila Spa. Från mars 2018 - december 2018 finns det ett stort antal sms mellan Pamela Bessik Eken och företaget Hairytastic angående Pamela Bessik Ekens hår. Hon har bekräftat att hon har deltagit i dessa konversationer. Under maj 2017 finns det ett antal sms som handlar om att Pamela Bessik Eken vill göra något med sina ögonbryn. Andra exempel på meddelanden som kan kopplas till inköp som har belastat Pamela Bessik Ekens konto är från Mia Light under september 2017 och från SE Möbler under november 2017.

Åklagarna har påstått att meddelandena under år 2016 skickats från Anton Millons telefonnummer. Detta har inte ifrågasatts av Pamela Bessik Eken eller hennes försvarare. Av utdraget från tömningen framgår att den som konversationen sker med är registrerad som Anton i kontaktlistan. Bland meddelandena i de återopade

konversationerna som åklagarna har påstått ska vara mellan Anton Millon och Pamela Bessik Eken finns också ett till Pamela Bessik Ekens telefon inkommande sms med innehållet ”Tack älskling” (20160502). Man kan utgå från att avsändaren av dessa sms är Anton Millon.

Meddelandena som skickas under maj och juni 2017 till Pamela Bessik Ekens telefon skickas från telefonnummer som slutar på -5801 och -3506. Savka Bessik har använt dessa nummer när han som ”Mark” haft kontakt med Wiv Pennerud. T.ex. har han den 29 maj 2017 från telefonnummer -5801 skrivit att hans nya nummer är -3506. Från och med den 29 maj 2017 skickas instruktionerna i stället från -3506. Det får härigenom anses utrett att avsändaren av meddelandena är Savka Bessik. Bland dessa meddelanden finns sms där Savka Bessik skrivit ”Säg att Anton får dom tillbaka snart omgående” (20170517) och ”Säg att Anton ringer mig” (20170614). Detta talar med styrka för att Savka Bessik utgick från att det inte är Anton Millon som tog emot sms:en. Meddelandena innebär förstås också att han utgår från att mottagaren har kontroll över Pamela Bessik Ekens konto, eftersom det är därifrån som överföringarna sker.

Meddelandena som skickas den 20 september 2017 skickas från Maria Bessiks telefon. Mot bakgrund av att det bara är tal om två sms under samma dag kan det inte uteslutas att någon annan än Maria Bessik då har använt hennes telefon.

Utöver meddelanden med instruktioner till Pamela Bessik Ekens telefon skickas det från och med den 26 maj 2016 till och med den 20 september 2017 flera meddelanden med instruktioner från Pamela Bessik Ekens telefon till Maria Bessik. Maria Bessik har under förhör uppgett att det är Anton Millon som skickar dessa meddelanden till henne.

Vad tingsrätten ovan anført innebär sammantaget följande. Meddelandena till telefonen som rör köp visar att Pamela Bessik Eken regelbundet använder sin

telefon. Anton Millon har under lång tid skickat ett flertal meddelanden med instruktioner om överföringar. Dessa instruktioner leder till att överföringar sker från Pamela Bessik Ekens konto. Pamela Bessik Eken har själv sagt under förhör vid tingsrätten att hon utfört överföringar på instruktion från Anton Millon. Meddelandena från Savka Bessik visar att han utgår från att mottagaren inte är Anton Millon utan någon annan, som har åtkomst till Pamela Bessik Ekens konto. Savka Bessik har under polisförhör sagt att han har instruerat Pamela Bessik Eken om överföringar. Tingsrätten finner att åklagarna har bevisat att det är Pamela Bessik Eken som har tagit emot samtliga instruktioner angående överföringar och kontroll av saldo och som sedan utfört de överföringar som skulle göras.

Det kan dock enligt tingsrätten inte uteslutas att det är någon annan än Pamela Bessik Eken som skickat meddelandena till Maria Bessiks telefon. Det är förstås mer sannolikt att någon annan använder Pamela Bessik Ekens telefon för att skicka ett sms, än att någon med åtkomst till Pamela Bessik Ekens konto är i närheten av hennes telefon varje gång det på den kommer en instruktion om överföring. Av betydelse för den bedömningen är vad Pamela Bessik Eken har berättat om sin ställning som kvinna i förhållande till männen i hennes familj. Tingsrätten återkommer till detta i ett särskilt avsnitt nedan.

4.10.3.4 Pamela Bessik Eken har uppsåtligen upplåtit sitt konto och tagit emot insättningar

Pamela Bessik Eken har själv berättat att hennes make Anton Millon har använt hennes konto och att hon har känt till det. När det gäller hennes bror Savka Bessik har hon under förhöret vid tingsrätten sagt att han aldrig pratat med henne om att han vill använda hennes konto. Men vid kanske 2-3 gånger hade han kommit förbi och sagt att han glömt sitt kort och att ”tjejen” fört över pengar till hennes konto.

Tingsrätten har ovan funnit att Pamela Bessik Eken från både Anton Millon och Savka Bessik har fått instruktioner om överföringar som hon sedan också har utfört. Båda männen har gjort köp som har belastat hennes konto. Dessa omständigheter, särskilt utförandet av instruktioner, talar med betydande styrka för att Pamela Bessik Eken har varit medveten om och godtagit att både Anton Millon och Savka Bessik använde hennes konto för insättningar. I ett av de meddelanden som Savka Bessik skickat till Pamela Bessik Eken skriver han också att hon ska kolla hur mycket ”jag” har kvar (2017-06-10), vilket tydligt visar att han utgår från att hon vet att han har pengar på hennes konto.

Savka Bessik står bevisligen för de insättningar/swishar som kom direkt från Wiv Penneruds konto, från Wiv Penneruds konto via någon av systrarna eller från Anders Nordqvist. Dessa insättningar/swishar sker under lång tid, mellan den 11 april 2016 och den 18 maj 2018. Av särskild betydelse är att även de insättningar som kommer direkt från Wiv Penneruds konto sker under lång tid. Första insättningen direkt från Wiv Penneruds konto sker den 9 april 2017, sista insättningen den 18 maj 2018. Pamela Bessik Eken har själv sagt att hon har kopplat Wiv Pennerud till Savka Bessik och inte till Anton Millon. Det har alltså varit tydligt att just Savka Bessik ansvarat för dessa insättningar. Att nyttjandet varat så pass länge talar med styrka för att Pamela Bessik Eken varit medveten om och godtagit att Savka Bessik använde hennes konto.

Mot bakgrund av vad som nu anförts finner tingsrätten det styrkt bortom rimligt tvivel att Pamela Bessik Eken uppsåtligen har upplåtit sitt konto till bland annat Savka Bessik och att hon har varit medveten om att hon på kontot har tagit emot insättningar. Nästa fråga blir då om hon också har haft uppsåt rörande omfattningen av insättningarna.

Pamela Bessik Eken har under förhör uppgett bland annat följande om sin insikt om omfattningen av insättningarna. Hon förstod inte hur mycket pengar som sattes in

på hennes konto och blev chockad när hon fick reda på det. Den 20:e och den 27:e varje månad kollade hon kontot för att se om bidragen kommit in. Det kan ha hänt att hon tittat på saldot, men hon har inte reagerat på något särskilt. Hon har vetat om att Anton Millon har använt hennes konto och tänkt att det som fanns på kontot var hans. Det kan ha hänt att hon reagerat på någon insättning som Anton Millon svarat för, men då har det stått ett registreringsnummer. Det kan också ha hänt att hon någon gång reagerat på någon insättning som Savka Bessik ansvarat för, men det är inget som hon kommer ihåg.

Tingsrätten kan konstatera att redan Pamela Bessik Ekens konsumtion, antingen genom egna köp eller genom att hon tar emot gåvor från Anton Millon, talar för att hon måste ha förstått att insättningarna var betydande. I samma riktning talar att hon känt till att både Anton Millon och Savka Bessik dömts för bedrägeribrott, något som tingsrätten återkommer till.

När större belopp sätts in på Pamela Bessik Ekens konto vidtas ofta kort tid därefter åtgärder såsom överföringar/swishar till andra konton eller köp på pantbanker för att föra medlen bort från kontot. Även om det är bevisat att Pamela Bessik Eken på instruktion utfört vissa överföringar kan det inte uteslutas att hon även har låtit andra göra sådana. Att även andra kan ha gjort överföringar från hennes konto talar för att hon inte känt till alla insättningar. Hon har dock genomfört ett stort antal överföringar själv, vilket talar för att hon måste ha förstått att det var tal om flera och betydande insättningar. När hon bevisligen den 12 april 2016 tar emot och agerar i enlighet med ett sms från Anton Millon innebärande att hon skulle föra över 38 000 kr från hennes konto var saldot på kontot drygt 671 000 kr. Det har samma dag och innan överföringen på 38 000 kr från kontot skett gjorts först en insättning på drygt 328 000 kr (ingen särskild referens) och två insättningar på 100 000 kr vardera (referens lån). Eftersom det är bevisat att Pamela Bessik Eken gör överföringen från kontot har hon med stor sannolikhet sett saldot, vilket i sin tur visar på att hon förstått att det var tal om betydande insättningar på kontot. Om hon

inte innan hon gör en överföring på 38 000 kr kontrollerar kontohistorik eller ens saldo visar det på en likgiltighet i förhållande till vilka insättningar som görs på kontot överlag och vilka insättningar som föranlett de överföringar hon utför.

Mot bakgrund det anförda är det mycket sannolikt att Pamela Bessik Eken har tittat på saldo och kontohistorik med sådan regelbundenhet att hon kunnat se och få kunskap om i vart fall en stor del av de insättningar som har skett. Under alla omständigheter måste hon ha insett att det var mycket hög sannolikhet för att insättningarna var betydande. Om hon trots det ändå inte har gjort några kontroller av vilka insättningar som skedde är det tillräckligt för att det ska anses styrkt bortom rimligt tvivel att hon var likgiltig inför att insättningarna uppgick till bevisat belopp. Pamela Bessik Eken har därmed haft uppsåt i förhållande till att det gjordes insättningar i påstådd omfattning.

4.10.3.5 Pamela Bessik Eken har uppsåtligen själv omsatt eller medverkat till omsättning om 3,8 miljoner kr

Tingsrätten har att pröva frågan om medverkan till omsättning endast i förhållande till medel som bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet. Tingsrätten har ovan funnit att bevisad omsättning som skulle kunna läggas Pamela Bessik Eken till last är 3,8 miljoner kr.

Tingsrätten har ovan funnit att Pamela Bessik Eken själv bevisligen har utfört överföringar eller swishar och ett flertal inköp. Antalet instruktioner som hon har tagit emot per sms är dock betydligt färre än antalet överföringar som sker. Som exempel kan tas två överföringar den 29 april 2016 om 30 000 kr respektive 40 000 kr, två andra överföringar samma dag har dock föregåtts av sms till Pamela Bessik Eken. Ett annat exempel är flera överföringar den 15 april 2016, en dag då det inte finns några sms med instruktioner. Det utesluter inte att det är Pamela Bessik Eken som har gjort även de överföringar som inte föregås av en instruktion, eftersom

Anton Millon eller Savka Bessik då kan ha varit med henne eller t.ex. talat med henne i telefon. Det innebär dock också att om Anton Millon, Savka Bessik, eller annan haft sådan åtkomst till Pamela Bessik Ekens konto att den personen kan ha gjort aktuell överföring. Savka Bessiks uppgift under polisförhör om att Pamela Bessik Eken inte har låtit honom själv göra överföringar är inte tillräcklig för att utesluta att Savka Bessik, Anton Millon eller annan haft möjlighet att själv göra överföringar från Pamela Bessik Ekens konto. Återigen är Pamela Bessik Ekens uppgifter om den rätt som männen i hennes familj ansett sig ha när det gäller hennes konto av betydelse. Tingsrätten finner alltså inte att det är styrkt bortom rimligt tvivel att Pamela Bessik Eken gjort samtliga överföringar från sitt konto.

Tingsrätten har ovan funnit att Pamela Bessik Eken själv bevisligen har gjort ett flertal inköp. Det står vidare klart att även andra har gjort köp som har belastat hennes konto. Pamela Bessik Eken har själv under förhöret vid tingsrätten sagt att Anton Millon använt hennes kort och kunnat hennes kod och att Anton Millon inte haft något eget konto eller kort. Flera av de köp av dyra varor som åklagarna har påstått att Pamela Bessik Eken själv har gjort har hon sagt att Anton Millon gjort och sedan gett som gåvor till henne. Även om så skulle vara fallet innebär även Pamela Bessik Ekens uppgifter att hon är medveten om att han använder hennes kort och konto samt att han gör dyrbara inköp, dvs. att han genom att använda ett kort kopplat till hennes konto omsätter de pengar som har kommit in.

Pamela Bessik Eken har under förhör sagt att det bara fanns ett kort till hennes konto. Det finns inget i utredningen som talar för att någon annan, utan hennes vetskap, skulle ha beställt ytterligare ett kort kopplat till kontot. Hon har under förhör vid tingsrätten förnekat att hon medvetet har lämnat ut sitt kort till Savka Bessik. I polisförhör har hon dock sagt att Savka Bessik hade full tillgång till hennes kort, att hon försökt hindra honom genom att skrika och bråka, att hon har ändrat koder utan att det har hjälpt samt att hon ofta har haft samma kod och att hon inte tycker att man ska behöva ändra sina personliga koder för någon annan. Vad

hon har berättat under polisförhör överensstämmer med vad Savka Bessik har sagt innebärande att han hade möjlighet att ta Pamela Bessik Ekens kort. Utredningen innebär också att han har använt hennes kort för köp/inlösen av lån. Det förefaller mycket osannolikt att han skulle kunna göra på det sättet utan Pamela Bessik Ekens vetskap och godkännande, eftersom hon själv aktivt använder kortet.

Vidare innebär slutsatsen ovan om att Pamela Bessik Eken har förstått att hon på kontot tagit emot insättningar även att hon har förstått att pengarna på något sätt har förts ut från kontot eller konsumerats, om inte av henne så av någon annan.

Bedömningen att det är mycket sannolikt att Pamela Bessik Eken har kollat saldo och kontohistorik med viss regelbundenhet får betydelse även på så sätt att det är mycket sannolikt att hon kunnat se och få kunskap om i vart fall en stor del av den omsättning som har skett. Om hon trots vetskapen om att andra gör insättningar på hennes konto inte gör några kontroller av vad som sedan händer med de pengarna är det tillräckligt för att det ska vara styrkt bortom rimligt tvivel att hon var likgiltig inför att omsättning skett till bevisat belopp.

Tingsrätten finner det därmed styrkt bortom rimligt tvivel att Pamela Bessik Eken i vart fall har medverkat till att pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet till ett belopp om 3,8 miljoner kr har omsatts av annan och att så skett med i vart fall likgiltighetsuppsåt. Hennes medverkan i förhållande till annans omsättning består i att hon har upplåtit både sitt kort och konto till annan samt att hon låtit annan använda hennes kort och konto.

Tingsrätten behandlar nedan hennes upplevelse att hon inte har kunnat säga nej till männen i hennes familj när de önskat använda hennes kort och konto.

4.10.4 Penningtvättssyfte och uppsåt i förhållande till att det handlar om ”brottpengar”

4.10.4.1 Aktuella frågeställningar

När det gäller insättningar som åklagarna har bevisat härrör från brott eller brottslig verksamhet samt omsättning därav har tingsrätten också att bedöma i vad mån det är bevisat att Pamela Bessik Eken med sin medverkan själv har haft penningtvättssyfte eller i vart fall haft uppsåt i förhållande till att annan har haft sådant syfte. Med penningtvättssyfte avses att åtgärden har syftat till att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Det är uppenbart att syftet med att låta brottpengarna komma in på Pamela Bessik Ekens konto, och inte på kontot som gärningsmännen till förbrotten själva varit registrerade innehavare av, har varit att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Med undantag för omsättning i form av konsumtion för att tillgodogöra sig brottpengar, inte tvätta dem, är det bevisat att penningtvättssyfte förelegat när det gäller även omsättning av brottpengarna. Tingsrätten kommer att behandla frågan om konsumtion för att tillgodogöra sig brottpengar nedan under en särskild rubrik.

Pamela Bessik Ekens medverkan har handlat om att hon har upplåtit och låtit andra använda hennes kort och konto. Med hänsyn till det är det vidare uppenbart att hon i vart fall haft s.k. likgiltighetsuppsåt i förhållande till att den eller dem som har använt hennes konto/kort har gjort så med penningtvättssyfte, i den mån hon har haft uppsåt i förhållande till att det har handlat om brottpengar. Tingsrätten kommer därför att nu besvara frågan om åklagarna har bevisat att Pamela Bessik Eken har haft uppsåt i förhållande till att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet.

4.10.4.2 Uppsåt i förhållande till att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet

Pamela Bessik Eken har sagt att hon inte haft insikt i, eller varit likgiltig i förhållande till, att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Tingsrätten finner att det här bör påminnas om vilka insättningar som tingsrätten funnit styrkt härrör från brott eller brottslig verksamhet. Det är i förhållande till de insättningarna och omsättning av de medlen som tingsrätten har att pröva om hon har förstått att det har handlat om brottspengar.

- 300 000 kr från Anders Nordqvists konto
- 900 000 kr från Jonathan Grundströms konto
- 2 638 420 kr från Wiv Penneruds konto
- 24 200 kr från övriga avsändare, dvs. s.k. ospårade pengar.
- 451 000 kr som avser vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto via Rebecka Bessiks konto.
- 10 000 kr som avser vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto via Maria Bessiks konto.
- 3 270 kr från Maria Bessiks konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto.

Det handlar alltså till största delen om insättningar som kan härröra från brott begångna av Savka Bessik. När det gäller pengar från Jonathan Grundström och de ospårade pengarna är det dock oklart vem eller vilka gärningsmännen är.

Pamela Bessik Eken har som tidigare anförts under förhöret vid tingsrätten till stor del förnekat att hon har tillåtit att Savka Bessik använde hennes konto och att det bara var vid ett fåtal gånger som han sa till henne att ”tjejen” satt in pengar som tillhörde honom på hennes konto. Tingsrätten har funnit de uppgifterna motbevisade. Hon har inte lämnat någon egen övergripande berättelse om varifrån

hon trodde att de pengar som Savka Bessik lät sätta in på hennes konto kom . När det gäller insättningar som Anton Millon ombesörjde har hon dock sagt att hon trodde att pengarna kom från verksamhet som han bedrev i form av bilförsäljning. Hon har därvid också berättat att hon varit med Anton Millon på flera olika etablerade bilfirmor.

Följande omständigheter talar för att Pamela Bessik Eken känt till att det varit tal om brottspengar eller att hon i vart fall insett att det varit en mycket hög sannolikhet för att så var fallet.

Den 11 januari 2016 skickas det ett sms till Pamela Bessik Ekens telefon som inleds med ”Hej Jemi och Pamela”. Avsändaren skriver vidare att han förklarar bägge solidariskt ansvariga för återinsättning av avsändarens 16 000 kr och att ”advokaten lägger i Tingsrätten civilstämning mot Er bägge, om fullbordat bedrägeri”. Pamela Bessik Eken har under förhör förklarat just detta sms med att Savka Bessik sålt en bil och att hon fick sms med hot.

Den 29 maj 2017 skickas det via Pamela Bessik Ekens telefon en swish med meddelandet ”Avbet enligt avtal/Jenny Eken”. Det skickas till Jonathan Grundström. Ytterligare en swish skickas till honom, med samma meddelande den 12 juni 2017. Det kan inte uteslutas att annan har använt hennes telefon för att göra de swisharna, men att dessa två meddelanden skickats med användande av hennes telefon talar i någon mån för att hon har skickat meddelandena och är insatt i brotten mot Jonathan Grundström.

Wiv Pennerud har i sin telefon skapat kontakten ”Camilla”, dvs. frun till Savka Bessiks alias ”Mark”. Till den kontakten har Pamela Bessik Ekens telefonnummer registrerats. Den 10 april 2017 får Pamela Bessik Eken en swish från Wiv Pennerud med meddelandet ”Camilla”. Det innebär att Savka Bessik redan vid den tidpunkten sagt till Wiv Pennerud att Pamela Bessik Ekens telefonnummer gick till ”Camilla”.

Han måste ha förstått att det fanns en påtaglig risk för att Wiv Pennerud skulle ta kontakt med ”Camilla”, vilket talar för att Pamela Bessik Eken redan då haft någon kännedom om brottsplanen. Om han inte hade satt in Pamela Bessik Eken i brottsplanen är det uppenbart att Savka Bessiks lögn i förhållande till Wiv Pennerud mycket lätt skulle ha avslöjats om Wiv Pennerud hade kontaktat ”Camilla”.

I december 2017 skickar Wiv Pennerud också ett sms till ”Camilla”. Vid tömning av Pamela Bessik Ekens telefon har det påträffats ett sms från Wiv Pennerud som vidarebefordrades den 17 december 2017. Meddelandet vidarebefordras till ett nummer (-9792) som är registrerat på Bianca Colombus. Hos både Pamela Bessik Eken och Maria Bessik är det numret kopplat till kontakten Bianca. Det är dock samtidigt ett nummer som Savka Bessik själv använt när han ringt till Wiv Pennerud som ”Birgitte Bonnesen”. Kopplingen mellan mottagande telefonnummer av det vidarebefordrade sms:et och Savka Bessik är således stark. I sms:et står ”Nu är det nog för mig lägger fram allt i morgon. Be Mark ringa mig innan Wiv”. Mot bakgrund av att tingsrätten funnit att Pamela Bessik Eken använde sin telefon talar den omständigheten att sms:et har vidarebefordrats till Savka Bessik med styrka för att hon var införstådd med att Savka Bessik använde identiteten Mark.

Såvitt kommit fram ringer Wiv Pennerud till ”Camilla” för första gången den 26 september 2018. Det samtalet är enligt samtalsloggen lite drygt en minut. Det finns ingen utredning om vad som sades då. Nästa samtal äger rum den 4 oktober 2018. Det är drygt två minuter långt. Det samtalet spelade Wiv Pennerud in och det har spelats upp för rätten. Pamela Bessik Eken har vidgått att det är hon som pratar med Wiv Pennerud. Under samtalets inledning säger Wiv Pennerud ”Camilla det är Wiv här” varvid hon får svaret ”Ja hej”. Wiv Pennerud frågar sedan om det har hänt ”Mark” något. De pratar om att polisen tagit ”Mark”. Pamela Bessik Eken säger till Wiv Pennerud att ”det är såklart jag svarar, det har ju Mark varit extra noga med att

säga till mig att jag måste svara när du ringer”. Pamela Bessik Eken avslutar samtalet med att säga att hon ska ringa upp Wiv Pennerud om fem minuter.

Pamela Bessik Eken har berättat följande angående det samtal hon hade med Wiv Pennerud den 4 oktober 2018. Hon uppmärksammade inte att Wiv Pennerud kallade henne Camilla. Hon trodde att Wiv Pennerud var Savka Bessiks tjej. Savka Bessik hade sagt åt henne att om tjejen skulle ringa så var hon tvungen att svara. Det har hänt att hon mött personer som kallat Savka Bessik för Mark. Efter samtalet tog hon inte kontakt med Maria Bessik eller annan för att se till att den personen ringde upp Wiv Pennerud.

Det står klart att bara några minuter efter att Pamela Bessik Eken avslutar samtalet ringer det upp någon till Wiv Pennerud från Maria Bessiks telefon. Den personen utger sig för att vara ”Camilla”. Enligt tingsrätten måste det samtalet ha föranletts av att Pamela Bessik Eken pratat med uppringaren, att det skulle vara tal om en slump är så osannolikt att det kan uteslutas. Samtalet mellan Wiv Pennerud och Pamela Bessik Eken äger rum under den tid som åtalet mot Pamela Bessik Eken sträcker sig. Samtalet äger dock rum efter att överföringarna från Wiv Penneruds konto till Pamela Bessik Eken hade upphört och efter att Savka Bessik frihetsberövats. Samtalet måste dock ses tillsammans med att Wiv Pennerud till kontakten ”Camilla” registrerat Pamela Bessik Ekens telefonnummer i vart fall från april 2017 och med det vidarebefordrade sms:et som tingsrätten skrivit om ovan. Sett med det stärker samtalet ytterligare att Pamela Bessik Eken kände till att Savka Bessik inför Wiv Pennerud utgav sig för att vara någon annan även under den tid som Savka Bessik använde Pamela Bessik Ekens konto och kort. Tingsrätten finner det styrkt bortom rimligt tvivel att Pamela Bessik Eken i vart fall känt till att Savka Bessik i förhållande till Wiv Pennerud utgett sig för att vara någon annan och på så vis vilselett henne.

Vidare har Pamela Bessik Eken tidigare varit åtalad i samma mål som Savka Bessik (Attunda tingsrätts dom den 9 juli 2010 i mål nr B 9138-07). Han dömdes då för bedrägeri. När hon upplät sitt konto/kort till honom och godtog hans användande därav visste hon alltså att Savka Bessik tidigare var dömd för bedrägerier. Pamela Bessik Eken var i det målet åtalad för penninghäleri eftersom pengar från Savka Bessiks bedrägeri hade satts in på hennes konto. Hon friades från det åtalet med motiveringen att åklagarna inte hade motbevisat hennes uppgifter innebärande att hon haft fog för att tro att Savka Bessik inte skulle involvera henne i brottslig gärning.

När det gäller Anton Millon dömdes han under år 2011 för bedrägerier (Svea hovrätts dom den 5 december 2011 i mål B 685-11). Påföljden bestämdes till fängelse ett år och sex månader. Åklagarna har till Pamela Bessik Eken ställt frågor om inte det fått henne att ifrågasätta om insättningarna verkligen härrörde från legala bilaffärer. Pamela Bessik Eken har på det först svarat att hon inte visste för vad Anton Millon dömts och sedan att hon trodde att om någon har avtjänat ett straff så har väl den personen lärt sig av sina misstag.

Pamela Bessik Eken har alltså medvetet låtit personer som tidigare dömts för bedrägeri använda hennes konto, trots att hon tidigare åtalats för penninghäleri sedan pengar från Savka Bessiks bedrägeribrott satts in på hennes konto. Anton Millon har inte haft någon registrerad firma för bilaffärer och pengarna har gått in på hennes privata konto, inte på något företagskonto. Hon har tagit emot mycket värdefulla gåvor från Anton Millon. Vidare är det bevisat att Pamela Bessik Eken i vart fall har känt till att Savka Bessik i förhållande till Wiv Pennerud utgett sig för att vara någon annan och på så vis vilselett henne. Swishar från hennes telefon med meddelanden om avbetalningar från ”Jenny Eken” talar för att hon har fått viss insikt även i att det varit tal om någon form av falskspel när det gäller Jonathan Grundström. Det är bevisat att hon har följt instruktioner om att föra pengar vidare.

Särskilt under september 2017 är insättningarna på kontot sådana att hon, om hon kontrollerat kontohistoriken, måste ha insett att insättningarna på hennes konto var av sådan storlek att det inte enbart kunde ha handlat om bilaffärer. Även den omständigheten att så många överföringar kommer från en och samma avsändare, Wiv Pennerud, skulle vid en kontroll av kontohistoriken motsäga att insättningarna kom från legala bilaffärer. Om hon inte har gjort några kontroller av sin kontohistorik, trots att andra använt hennes konto, så visar det på likgiltighet i förhållande till vilka insättningar och vilken omsättning som har skett med användande av hennes konto och kort.

Vad tingsrätten anført ovan innebär att starka skäl talar för att Pamela Bessik Eken har förstått att det på hennes konto kom in och omsattes pengar som härrörde från brott eller brottslig verksamhet. I vart fall är det styrkt bortom rimligt tvivel att hon förstått att det fanns en mycket hög sannolikhet för att så var fallet. Trots detta har hon låtit andra använda hennes konto/kort. När gärningen begicks var alltså den omständigheten att det handlade om brottspengar inte ett för Pamela Bessik Eken relevant skäl att avstå från gärningen. Det är därmed ställt bortom rimligt tvivel att Pamela Bessik Eken varit likgiltig inför att pengarna härrörde från brott eller brottslig verksamhet. Åklagarna har därmed bevisat att hon har haft uppsåt i förhållande därtill.

4.10.4.3 Konsumtion för att tillgodogöra sig brottspengar, inte tvätta dem

I redogörelsen ovan för gällande rätt har tingsrätten skrivit att om brottsvinster går till olika former av konsumtion är syftet inte i egentlig mening att egendomen ska tvättas. Den som begått brott och som använder den ekonomiska vinningen för t.ex. att köpa mat, inte i syfte att dölja ursprunget utan för att han eller hon lever av sitt utbyte av brott kan inte för den åtgärden straffas för penningtvättsbrott enligt 3 §. Köpet är då inte gjort i penningtvättssyfte. Av betydelse är dock att tingsrätten endast funnit bevisat att en del av alla insättningar härrör från brott eller brottslig

verksamhet. Frågan är alltså i vad mån den konsumtion för att tillgodogöra sig saker eller tjänster, och som alltså inte kan anses ha skett i penningtvättssyfte, har avsett de medlen.

Vid beräkningen av det belopp för omsättning som kan läggas Pamela Bessik Eken till last har först alla köp, överföringar etc. under 1 000 kr inte tagits med i beräkningen, det finns således beträffande dessa lägre belopp inte något påstående om penningtvättssyfte. Från det därefter beräknade beloppet har både summan av hennes bidrag dragits av och summan av de insättningar som tingsrätten inte funnit bevisat vara brottspengar. Det har alltså setts som att omsättningen såvitt gäller belopp understigande 1 000 kr inte har skett av några medel alls och att belopp om 1 000 kr eller mer i första hand har avsett bidrag eller ej bevisade brottspengar. Av de insättningar som tingsrätten funnit bevisat vara brottspengar är det en mindre del som inte härrör från Wiv Penneruds konto eller brott mot Anders Nordqvist. Brottspengarna kan alltså till största delen kopplas till brott begångna av Savka Bessik och inte till annan. När det gäller Pamela Bessik Ekens dyrare konsumtionsvaror i form av märkesprodukter och resor har de en tydlig koppling till Anton Millon. Både Savka Bessik och Pamela Bessik Eken har sagt att Pamela Bessik Eken inte har fått någon egentlig ersättning för att han har använt hennes konto.

Utredningen ger sammantaget enligt tingsrätten starkt stöd för slutsatsen att den omsättning på kontot som Anton Millon eller Pamela Bessik Eken stått för i syfte att tillgodogöra sig varor eller tjänster, inte tvätta pengar, har gjorts för Pamela Bessik Ekens bidrag och de medel som inte bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet. Något avdrag från beloppet om 3,8 miljoner kr som tingsrätten har funnit kan ligga Pamela Bessik Eken till last ska således inte ske med anledning av bristande penningtvättssyfte såvitt avser de åtgärderna.

När det gäller Savka Bessiks konsumtionsköp som belastat kontot handlar det om köp av flygbiljetter under maj 2016 om totalt 16 453 kr och om hyresbetalningar uppgående till 24 000 kr avseende bostad som Bianca Colombus har bott i. Mot bakgrund av Savka Bessiks inblandning i bevisad brottslighet finner tingsrätten att det finns skäl att utgå från att dessa betalningar har gjorts för brottpengar. Vad betalningarna avsett innebär enligt tingsrätten att något penningtvättssyfte med åtgärderna inte är bevisat. Eftersom Savka Bessik har haft möjlighet att använda Pamela Bessik Ekens kort för inköp och betraktat pengarna som sina kan det inte uteslutas att han för brottpengar gjort även andra inköp som enbart syftat till att han genom konsumtion ska tillgodogöra sig brottpengarna, inte tvätta dem.

Som tingsrätten ovan funnit har Pamela Bessik Eken medverkat till denna konsumtion från Savka Bessiks sida och hon har haft uppsåt i förhållande till att de insättningar som således omsattes var brottpengar. Som tingsrätten skrivit i redogörelsen för gällande rätt döms enligt 4 § lagen om straff för penningtvättsbrott även den som, utan att åtgärden har ett penningtvättssyfte, otillbörligen främjar möjligheterna för någon att omsätta pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet. Bestämmelsen tar sikte på förfaranden som typiskt sett går ut på att underlätta för någon att dölja att pengar härrör från brott, t.ex. genom att ställa sitt bankkonto till någon annans förfogande. Ett otillbörligt främjande kan föreligga om transaktionen gått utöver det sedvanliga och inneburit att någon fått särskilda möjligheter att tillgodogöra sig vad som härrör från brottslig verksamhet. Främst avses förfaranden som mer eller mindre uttalat har till syfte att hjälpa den brottslige att dra nytta av sitt förvärv. Genom att upplåta både sitt konto och sitt kort till Savka Bessik och godta hans användande därav har Pamela Bessik Eken otillbörligen främjat hans möjligheter att omsätta brottpengar. I den mån ansvar inte kan dömas ut enligt 3 § aktuell lag på grund av att Savka Bessik konsumerat, inte tvättat pengar, genom inköp som belastat hennes konto har hon alltså otillbörligen främjat hans möjligheter att tillgodogöra sig brottpengarna på sådant sätt att ansvar i stället kan dömas ut enligt 4 § aktuell lag.

4.10.5 Medverkan till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte

Alternativyrkandet avseende näringspenningtvätt gäller endast mottagandet av pengar, inte omsättningen därav. Alternativyrkandet gäller också enbart vissa av insättningarna. När det gäller delar av dem har tingsrätten funnit det bevisat att det är tal om brottpengar och genom bedömningarna ovan funnit bevisat att de ingår i Pamela Bessik Ekens ansvar för penningtvättsbrott. Följande insättningar blir aktuella att pröva inom ramen för åklagarnas yrkande i andra hand angående näringspenningtvätt, grovt brott.

- 6 931 663 kr från övriga avsändare, dvs. s.k. ospårade pengar
- 223 400 kr från Rebecka Bessiks konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto.
- 363 578 från Maria Bessiks konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto.

Dessa insättningar uppgår till ett totalt belopp om 7 518 641 kr.

Redan det att någon under lång tid använder annans konto för egna transaktioner utgör ofta sådana objektiva omständigheter som innebär att syftet skäligen kan antas vara att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Att låta någon använda ens konto utan att kontrollera insättningarnas ursprung är ofta ett klandervärt risktagande.

Tingsrätten har ovan i sin bedömning av Pamela Bessik Ekens uppsåt i förhållande till att vissa insättningar härrörde från brott eller brottslig verksamhet redogjort för ett flertal ytterligare omständigheter som hon har haft uppsåt i förhållande till och som också är sådana att de – objektivt sett – inneburit att mottagandet avseende nu aktuella insättningar skäligen kunde antas vara vidtagna i penningtvättssyfte. Bland

de omständigheterna tingsrätten redan redogjort för kan särskilt lyftas domarna angående bedrägeri och penninghäleri, att Anton Millon inte har haft någon registrerad bilfirma, att hon på instruktion har överfört betydande belopp samt att det har kommit in så pass mycket pengar att det möjliggjort dyra inköp av eller gåvor till Pamela Bessik Eken.

Tingsrätten finner det därmed styrkt bortom rimligt tvivel att Pamela Bessik Eken genom att upplåta sitt konto och ta emot nu aktuella insättningar har medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte.

4.10.6 Pamela Bessik Ekens uppgifter om sin ställning som kvinna

Pamela Bessik Eken har uppgett att hon inte kunde säga nej till att låta Anton Millon och Savka Bessik använda hennes konto. Hon har förklarat det med att i den romska kulturen så kan männen ta kontroll över allt som en kvinna har, utan att kvinnan har möjlighet att varken säga nej eller ställa några frågor. Enligt vad Pamela Bessik Eken har berättat så har kvinnorna överlag inte något inflytande över eller rätt till insikt i familjens ekonomi. Savka Bessik har under sitt förhör vid tingsrätten bekräftat att så är fallet.

Att Pamela Bessik Eken helt har saknat möjlighet att ifrågasätta männens agerande motsägs av att Savka Bessik i polisförhör sagt att Pamela Bessik Eken inte har tillåtit honom att själv vara inloggad på hennes bank utan att han har gett henne instruktioner om vart hon ska föra pengarna vidare. Hans uppgift därom stöds av de sms med sådana instruktioner som han har skickat till Pamela Bessik Ekens telefon. Pamela Bessik Eken har inte heller kunnat redogöra för vad som skulle ha hänt om hon hade sagt nej. Vad hon har uppgett om att hon som kvinna upplevt sig ej kunna säga nej till sin make och sin bror är inte motbevisat i målet. Tingsrätten utgår alltså från att hennes familjesituation, som hon beskrivit den, har påverkat Pamela Bessik Ekens handlande. Vad hon således har berättat har dock inte någon

ansvarsbefriande verkan. Det har inte varit tal om någon nöd- eller nödvärnssituation. Dock innebär det att hon när gärningen begicks hade ett begränsat inflytande på händelseförloppet. Det är inte visat att hon har haft en annan roll än att följa de instruktioner som hon fick av andra. Hennes medverkan är således inte är lika straffvärd som om hon haft ett större inflytande.

Tingsrätten återkommer till uppgifterna om hennes ställning i familjen vid bedömningen av straffvärdet i avsnittet nedan angående påföljden för henne.

4.10.7 Slutsats i skuldfrågan

Vad tingsrätten ovan anført innebär att Pamela Bessik Eken ska dömas för penningtvättsbrott avseende mottagande av insättningar om totalt 4 306 910 kr. Hon ska även dömas för medverkan till omsättning om åtminstone ca 3,8 miljoner kr. När det gäller en mindre del av omsättningen döms hon inte enligt 3 § lagen om straff för penningtvättsbrott utan enligt 4 § samma lag. Det är tal om ett brott (se redogörelsen över gällande rätt, avsnittet om penningtvätt) som är begånget under tiden den 11 april 2016 till och med den 18 maj 2018. Med hänsyn till att det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt är gärningen att bedöma som grovt penningtvättsbrott.

Tingsrättens bedömningar ovan innebär vidare att det är styrkt bortom rimligt tvivel att Pamela Bessik Eken genom att upplåta sitt konto och där under tiden den 3 januari 2016 till och med den 27 november 2018 ta emot sammanlagt 7 518 641 kr har medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i s.k. penningtvättssyfte, med uppsåt i förhållande till de objektiva omständigheter som ligger till grund för den bedömningen. Pengarna har tagits emot under en längre tid, mottagandet har avsett flera sett för sig större belopp och det är tal om ett sammantaget mycket högt belopp. Vid bedömningen av om nu aktuella insättningar skett såsom led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt tar tingsrätten även

hänsyn till att Pamela Bessik Eken också döms för att ha tagit emot insättningar som bevisligen härrör från brott eller brottslig verksamhet till ett belopp om 4 306 910 kr. Tingsrätten finner att mottagandet av insättningarna om totalt 7 518 641 kr har skett såsom ett led i en verksamhet som har bedrivits vanemässigt och i större omfattning. Gärningen har avsett ett betydande värde och ingått i en brottslighet som har utövats systematiskt. Gärningen är därmed att bedöma som näringspenningtvätt, grovt brott.

4.10.8 Skadeståndsskyldighet

Som framgår av tingsrättens redogörelse över yrkanden och inställning så har Anders Nordqvist yrkat att Pamela Bessik Eken ska förpliktas att solidariskt med Savka Bessik till honom betala skadestånd med 300 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 12 oktober 2017 till dess betalning sker. Jonathan Grundström har genom åklagarna yrkat att Pamela Bessik Eken ska förpliktas att till honom betala skadestånd med 900 000 kr jämte ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 19 maj 2017 till dess betalning sker.

Pamela Bessik Eken döms för grovt penningtvättsbrott beträffande de medel som har kommit in på hennes konto från Jonathan Grundström och Anders Nordqvist. Det står klart att ingen av dem har fått tillbaka sina pengar. Pamela Bessik Ekens gärning har gjort det påtagligt svårare för dem att få sin skada reparerad (se rättsfallet NJA 2017 s. 1053). Beloppen och sättet att beräkna ränta har godtagits. Jonathan Grundströms och Anders Nordqvists talan mot Pamela Bessik Eken ska således bifallas i sin helhet.

Mot bakgrund av den prövning som tingsrätten gjort beträffande eventuell jämkning av Wiv Penneruds skadeståndsskyldighet bör beträffande Pamela Bessik Eken klargöras att även om skyldighet att utge de enskilda anspråken i och för sig har bestritts så har någon invändning om jämkning av skadeståndsskyldigheten inte

framförts. Tingsrätten har alltså inte att pröva om skäl för jämkning av skadeståndet föreligger (jfr Hovrätten över Skåne och Blekinges dom den 2 februari 2016 i mål nr B 1343-15). En annan sak är att försvaret invänt att det skulle vara oskäligt att bifalla yrkandet om förverkande mot henne.

4.11 ÅTALSPUNKTEN 14 - MARIA BESSIK

4.11.1 I vad mån det är bevisat att mottagna medel härrör från brott eller brottslig verksamhet

4.11.1.1 *Bevisat mottagande och aktuell frågeställning*

Det är klarlagt att det på ett konto som Maria Bessik har varit registrerad innehavare av och själv använt har gjorts insättningar i den omfattning som åklagarna har påstått. Varje mottagande av medel på kontot på sätt åklagarna har påstått har innefattat en viss förvaring av medlen på kontot sedan själva överföringen gett utslag på saldot, även om förvaringen i vissa fall varit mycket kortvarig. Frågan är i då till att börja med om åklagarna har bevisat att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet.

4.11.1.2 *Åklagarnas påstående om medlens ursprung*

Åklagarna har påstått att under perioden 2016-01-01 – 2017-06-26 härrör samtliga insättningar på Maria Bessiks konto på belopp om 1 000 kr eller därutöver – exklusive lön eller ersättning från Försäkringskassan – från brott eller brottslig verksamhet. Det beloppet uppgår till 5 899 042 kr.

Åklagarna har delat upp insättningarna i följande kategorier.

- 175 000 kr från Jonathan Grundströms konto
- 305 000 kr från Kristina Milotics konto
- 175 980 kr från Wiv Penneruds konto

- 271 500 kr från Pamela Bessik Ekens konto, varav 64 900 kr härrör från Wiv Penneruds konto och 206 600 kr således inte gör det
- 1 658 913 kr från Rebecka Bessiks konto, varav 1 066 660 kr härrör från Wiv Penneruds konto och 592 253 kr således inte gör det
- 3 312 649 kr från övriga avsändare, dvs. s.k. ospårade pengar

Andrahandsyrkandet om näringspenningtvätt, grovt brott, gäller enbart följande insättningar.

- 3 312 649 kr från övriga avsändare, dvs. s.k. ospårade pengar
- 206 600 kr från Pamela Bessik Ekens konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto
- 592 253 kr från Rebecka Bessiks konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto

Beträffande de insättningar som omfattas av andrahandsyrkandet om näringspenningtvätt kan det alltså bli aktuellt att döma för brott även om tingsrätten inte skulle finna bevisat att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet. Det skulle också kunna bli aktuellt att döma för näringspenningtvätt om så i och för sig skulle vara bevisat, men det inte är bevisat att Maria Bessik haft uppsåt i förhållande till det.

4.11.1.3 Sammanfattning av tingsrättens bedömning av medlens ursprung

Tingsrätten har redan ovan i avsnittet om gemensamma frågeställningar funnit att när det gäller s.k. ospårade pengar så är det inte styrkt att de härrör från brott eller brottslig verksamhet, med undantag för insättningar som har Linda Wahlén eller Kim Wahlén som avsändare. När det gäller Maria Bessik har det inte åberopats någon swishrapport av vilken det går att dra några slutsatser om avsändare till insättningarna. Kontoutdraget ger inte stöd för att Linda Wahlén eller Kim Wahlén är avsändare till några av insättningarna på Maria Bessiks konto. När det gäller

medlen från övriga avsändare, s.k. ospårade pengar, är det alltså inte till någon del styrkt bortom rimligt tvivel att de härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Tingsrättens bedömning ovan och bedömningar nedan innebär dock att det är styrkt bortom rimligt tvivel att följande insättningar härrör från brott eller brottslig verksamhet.

- 175 000 kr från Jonathan Grundströms konto
- 305 000 kr från Kristina Milotics konto
- 155 980 kr från Wiv Penneruds konto
- 44 900 kr som avser vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto via Pamela Bessik Ekens konto.
- 12 600 kr från Pamela Bessik Ekens konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto.
- 1 066 660 kr som avser vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto via Rebecka Bessiks konto (med kommentaren redan här att det beträffande 10 500 kr inte är bevisat att det föreligger något penningtvättssyfte hos någon).
- 7 000 kr från Rebecka Bessiks konto, som inte härrör från Wiv Penneruds konto (med kommentaren redan här att det beträffande denna överföring inte är bevisat att det föreligger något penningtvättssyfte hos någon).

4.11.1.4 Insättningar från Jonathan Grundströms konto

När det gäller Jonathan Grundström står det klart att han den 10 maj 2017 överfört 175 000 kr till Maria Bessiks konto, vilket mottogs dagen efter den 11 maj 2017. Jonathan Grundström är inte i detta mål målsägande till någon åtalspunkt om bedrägeri och det är ingen som i tidigare dom har dömts för det bedrägeri som åklagarna påstår att han har utsatts för.

Tingsrätten har redan under åtalspunkten 13 redogjort för Jonathan Grundströms berättelse samt bedömt den som både trovärdig och tillförlitlig. Tingsrätten har också funnit att hans berättelse vinner stöd av övrig utredning samt att det inte finns någon utredning som talar mot att Jonathan Grundström har utsatts för brott.

Åklagarna har således styrkt bortom rimligt tvivel att insättningen härrör från brott.

4.11.1.5 Insättningar från Kristina Milotic's konto

När det gäller Kristina Milotic står det klart att hon har satt in först 120 000 kr och sedan 185 000 kr på Maria Bessiks konto. Den första insättningen kom in på Maria Bessiks konto den 16 juni 2017 och den andra insättningen kom in den 26 juni 2017.

Åklagarna har som bevisning åberopat Attunda tingsrätts dom den 11 april 2019 i mål nr B 5675-17. Savka Bessik och Alexander Bessik var i det målet åtalade för att ha utsatt Kristina Milotic för ett bedrägeri. Tingsrätten fann det inte bevisat att någon av dem var gärningsmän. Även om inte tingsrätten dömde Savka eller Alexander Bessik för att begått bedrägeriet så fann tingsrätten det i den domen i och för sig bevisat att Kristina Milotic varit utsatt för bedrägeri. Tingsrätten dömde också Savka Bessik för grovt penningtvättsbrott avseende att han de dagar som överföringarna gjordes gjorde köp på olika pantbanker. Utredning i det här målet i form av kontoutdrag, polisanmälan, annons från Blocket, sms-konversation mellan Kristina Milotic och gärningsmannen/männen, uppdragsavtal dem emellan och mejlkonversationer dem emellan ger starkt stöd åt tingsrättens bedömning i den domen att Kristina Milotic utsatts för bedrägeri. Tingsrätten finner att åklagarna i det här målet har bevisat att insättningarna härrör från brott.

4.11.1.6 Insättningar från Wiv Penneruds konto

Med hänsyn till tingsrättens bedömning ovan angående åtalspunkten 1 är det i sin helhet bevisat att insättningar som har sitt ursprung i Wiv Penneruds egna medel eller lån som hon har tagit från kreditinstitut härrör från brott eller brottslig verksamhet. När det gäller insättningar som har sitt ursprung i någon av de påstådda bedrägerierna i åtalspunkterna 2-10 är det också uppenbart att i den mån tingsrätten dömer Savka Bessik för bedrägeri så är det styrkt att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet. När det gäller insättningar som tingsrätten i sin bedömning av åtalspunkten 11 funnit härröra från brott, så gäller förstås den bedömning alltså om pengarna förs vidare till Maria Bessiks konto.

Det är bara en av insättningarna till Maria Bessiks konto som inte hör de till de insättningar som tingsrätten berör i stycket ovan. Det handlar om 20 000 kr som den 13 juni 2017 satts in till Wiv Pennerud och som samma dag förts över till Maria Bessik. Det är tal om en insättning som hos Wiv Pennerud hör till s.k. misstänkta pengar. Det finns inte från åklagarna något påstående om att Wiv Pennerud varit utsatt för bedrägeri när s.k. misstänkta pengar förts ut från hennes konto. När det gäller pengar som hos Wiv Pennerud är misstänkta pengar har åklagarna alltså inte bevisat att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet när de förs vidare till Maria Bessik.

4.11.1.7 Insättningar från Pamela Bessik Ekens konto

Vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto

Insättningarna från Pamela Bessik Ekens konto till Maria Bessik består till viss del av pengar som hör till kategorin s.k. misstänkta pengar. I enlighet med tingsrättens tidigare bedömningar är det inte heller i detta led bevisat att de härrör från brott eller brottslig verksamhet. Det handlar om totalt 20 000 kr av s.k. misstänkta pengar

(den 24 maj 2017), som överförts från Wiv Penneruds konto till Pamela Bessik Eken och sedan vidare till Maria Bessik. I övrigt är det styrkt att vidareöverföringarna härrör från brott eller brottslig verksamhet, dvs. 44 900 kr.

Övriga insättningar

När det gäller övriga insättningar från Pamela Bessik Ekens konto kan det inledningsvis konstateras att det till hennes konto satts in ett betydande belopp som avser s.k. ospårade pengar. Tingsrätten har ovan funnit att det inte är bevisat att dessa härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Anders Nordqvist satte in pengar till Pamela Bessik Ekens konto den 12 oktober 2017. Inga av nu aktuella insättningar från Pamela Bessik Ekens konto till Maria Bessik sker under den tiden.

Jonathan Grundström har under tiden den 10 maj 2017 – 18 maj 2017 vid åtta tillfällen till Pamela Bessik Ekens konto överfört eller swishat totalt 900 000 kr. Under samma tid fördes det från Pamela Bessik Ekens konto till Maria Bessiks konto över 12 700 kr (100 kr den 16 maj 2017 och 12 600 kr den 17 maj 2017) som kan kopplas till de pengar som han har satt in. Insättningar under 1 000 kr omfattas dock inte av åtalet.

Tingsrätten finner det styrkt bortom rimligt tvivel att 12 600 kr av nu aktuella insättningar härrör från brott eller brottslig verksamhet. När det gäller övriga insättningar är detta inte bevisat.

*4.11.1.8 Insättningar från Rebecka Bessiks konto***Vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto**

Det är beträffande samtliga vidareöverföringar styrkt att de härrör från brott, om än med följande kommentar.

Åklagarna har härlett en överföring den 18 november 2016 om 10 500 kr från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto till en insättning om 20 000 kr från Tronn Warnberg till Wiv Penneruds konto. Vad som sker är att det den 13 november 2016 och den 17 november 2016 kommer in två insättningar om 10 000 kr vardera från Tronn Warnberg till Wiv Penneruds konto. Den 17 november 2016 förs 15 000 kr över från Wiv Penneruds konto till Rebecka Bessiks konto. I enlighet med bedömningen av åtalspunkten 1 är det tal om brottspengar när pengarna tas emot på Rebecka Bessiks konto. Den 18 november 2016 förs 10 500 kr över från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto. Överföringen från Rebecka Bessik till Maria Bessik hade inte varit möjlig om inte brottspengarna först kommit in, eftersom att saldot på kontot var ett minusbelopp innan brottspengarna kom in. Insättningen på Maria Bessiks konto får därför anses bevisligen härröra från brott.

Det bör dock redan här noteras att den 18 november 2016 får Rebecka Bessik också in ersättning om 10 340 kr från Försäkringskassan. Detta mönster beskrivs närmare nedan i bedömningen av Maria Bessiks medverkan och uppsåt. Mot bakgrund av att det i samband med att Rebecka Bessik får ersättning från Försäkringskassan regelmässigt sker antingen en överföring till Maria Bessiks konto eller bankomatuttag finner tingsrätten att överföringen har närmare samband med ersättningen från Försäkringskassan betalas ut samma dag, än till insättningen från Wiv Penneruds konto dagen innan (jämför med en överföring om 6 838 kr från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto den 18 april 2016, vilken dras från saldot precis innan det på saldot registreras en utbetalning från Försäkringskassan

om 6 838 kr). Det innebär att även om medlen härrör från brott är det inte bevisat att någon har ett penningtvättssyfte med överföringen från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto.

Övriga insättningar

När det gäller övriga insättningar från Rebecka Bessiks konto kan det inledningsvis konstateras att det till hennes konto sätts in en betydande mängd s.k. ospårade pengar. Tingsrätten har ovan funnit att det inte är bevisat att dessa härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Anders Nordqvist sätter in pengar till Rebecka Bessiks konto under tiden den 16 februari 2017 – 20 februari 2017. Den 20 februari 2017 överförs 7 000 kr från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto. Insättningen på Maria Bessiks konto härrör i och för sig bevisligen från brott. Det bör dock redan här noteras att Rebecka Bessik den 20 februari 2017 får in dagsersättning om 7 000 kr. Detta mönster beskrivs närmare nedan i bedömningen av Maria Bessiks medverkan och uppsåt. Mot bakgrund av att det i samband med att Rebecka Bessik får ersättning från Försäkringskassan regelmässigt sker antingen en överföring till Maria Bessiks konto eller bankomatuttag finner tingsrätten att överföringen har ett närmre samband med att ersättningen från Försäkringskassan betalas ut samma dag, än med insättningarna från Anders Nordqvist. Det innebär att även om medlen härrör från brott är det inte bevisat att någon har ett penningtvättssyfte med överföringen från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto.

I enlighet med vad som ovan anförts görs också andra överföringar från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto som kan kopplas till att Rebecka Bessik får lön eller ersättning från Försäkringskassan. Om den insättningen till Rebecka Bessik får utslag på saldot innan överföringen sker till Maria Bessik är det de medlen som förs över, i vart fall till ett belopp som motsvarar lönen/ersättningen.

Som exempel kan tas att den 18 mars 2016 får Rebecka Bessik till sitt konto 6 838 kr i ersättning från Försäkringskassan. Sedan det har registrerats på saldot förs från Rebecka Bessiks konto till Marias Bessiks konto över 10 300 kr.

Tingsrätten finner det bevisat att insättningar från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto uppgående till ett belopp om 7 000 kr härrör från brott eller brottslig verksamhet, om än med kommentaren redan här att det beträffande 7 000 kr inte är bevisat att det föreligger något penningtvättssyfte hos någon.

4.11.2 Maria Bessiks medverkan och uppsåt

Redan den omständigheten att kontot har varit registrerat på Maria Bessik samt att hennes bidrag och lön har betalats in på det kontot talar med styrka för att Maria Bessik har kontroll över kontot på så vis att hon vet vilka insättningar och uttag som sker på kontot, själv har gjort de överföringar som har skett från kontot samt har gjort de köp, uttag m.m. som sker med kort som är knutna till kontot.

Det är utrett att från och med den 26 maj 2016 och framåt under hela den tid som anges i gärningsbeskrivningen så skickas det instruktioner om överföringar från Pamela Bessik Ekens telefon till Maria Bessiks telefon. Det står också klart att de instruktionerna åtföljs. Maria Bessik har under förhöret vid tingsrätten sagt att hon inte har lånat ut sin telefon, om än att någon utan hennes vetskap kan ha använt den när hon har lagt den någonstans i lägenheten. Det kan enligt tingsrätten uteslutas att någon annan, med möjlighet att göra överföringar från Maria Bessiks konto, skulle råka ha åtkomst till Maria Bessiks telefon varje dag som det kommer ett sms med en instruktion. Maria Bessik har också under förhöret själv sagt att hon på sin telefon har tagit emot instruktionerna men att hon inte har följt dem. Vad tingsrätten i det följande skriver om Maria Bessiks förmåga att betala räkningar och kontrollera saldot ger starkt stöd åt att Maria Bessik i och för sig har haft förmåga att följa instruktioner om överföringar.

Såvitt antecknats från polisförhör har Maria Bessik uppgett att hon själv har betalat sina räkningar och att hon två gånger i månaden har kollat kontot för att få reda på om hon har fått in pengar. Under förhöret vid tingsrätten har hon däremot sagt att hon aldrig gjort några kontroller av saldot utan att hon gjorde uttag av kontanter sedan hon fått lön den 25 eller 27. Hon har under förhöret vid tingsrätten lämnat olika och i sig motsägelsefulla uppgifter när det gäller internetbetalningar.

Avslutningsvis uppgav hon att hon hade betalat en räkning via internet. Enligt vad hon då berättade gick hon till Forex med kontanter som hon tagit ut varje gång hon ville betala räkningar, det kan också varit så att hon bett sin bror Savka Bessik om hjälp.

Savka Bessik har under förhöret vid tingsrätten lämnat uppgifter som får tolkas som att han i stort sett hela tiden hade Maria Bessiks bankdosa och utövade full kontroll över hennes konto utan att prata med henne därom. Savka Bessik har dock såvitt antecknats från polisförhör uppgett att han sagt till Maria Bessik att han använde hennes konto för ”schyssta” pengar. Enligt anteckningarna från polisförhöret uppgav han också att han aldrig själv har loggat in på Maria Bessiks konto utan att hon alltid varit med, såvitt han kunde minnas.

Maria Bessik har under förhöret vid tingsrätten berättat att hon använde sitt kort för att ta ut pengar i bankomat. Hon och Rebecka Bessik har samstämmt uppgett att Maria Bessik var den av de två som såg till att deras gemensamma räkningar betalades. De har också båda berättat att Maria Bessik har hjälpt Rebecka Bessik med att i samband med att lön/ersättning från Försäkringskassan betalades ut ta ut pengar från bankomat, pengar som Rebecka Bessik sedan använt för sin konsumtion.

Av kontoutdragen kan utläsas att det regelmässigt sker bankomatuttag och görs internetbetalningar som kan kopplas till att Försäkringskassan betalar ut ersättning.

Under perioden mars 2016 – december 2016 är det dock inte tal om uttag direkt från Rebecka Bessiks konto utan om överföringar från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto, varpå uttag har gjorts från Maria Bessiks konto. Följande exempel kan tas. Den 19 september 2016 får Rebecka Bessik ersättning från Försäkringskassan om 10 340 kr. Det görs inte den dagen eller dagen innan några andra insättningar till Rebecka Bessiks konto. Samma dag som ersättningen från Försäkringskassan betalas in överförs 10 600 kr från Rebecka Bessiks konto till Maria Bessiks konto. Maria Bessik får samma dag in sin ersättning från Försäkringskassan. Samma dag görs det internetbetalningar till Sollentunahem, Sollentuna energi etc. Det görs ett bankomatuttag på 9 700 kr. Mönstret synes vara att betalningar och uttag sker anpassat efter vilken dag som ersättning från Försäkringskassan kommer in till kontot, men att det kan hända att det någon sker innan ersättningen har registrerats på kontot och gett utslag på saldot.

Maria Bessiks kontoutdrag visar alltså att internetbetalningar regelbundet görs samma dag som utbetalningar från Försäkringskassan sker. Det stämmer överens med de uppgifter som Maria Bessik har lämnat under polisförhör. Mot bakgrund av det fängelsestraff Savka Bessik redan ådömts och omfattningen av erkända gärningar i denna rättegång står det klart att han har haft skäl att ta på sig så mycket ansvar som möjligt själv och hålla systrarna utanför. Tingsrätten gör bedömningen att vad som har antecknats från polisförhör med honom angående Maria Bessiks medverkan har ett högre bevisvärde än de uppgifter han lämnat under förhöret vid tingsrätten.

Tingsrätten finner att utredningen är tillräcklig för att det ska vara styrkt bortom rimligt tvivel att Maria Bessik under tiden för åtalet har loggat in på internetbanken för att själv betala räkningar. Hon har också för både sin egen och Rebecka Bessiks räkning gjort bankomatuttag. Genom hennes egna uppgifter under polisförhör om att hon har kontrollerat kontot, instruktionen per sms till hennes telefon om att kontrollera kontot sett med vad som i övrigt kommit fram om hennes ansvar för

systrarnas ekonomi är det vidare bevisat att hon har haft förmåga att utläsa saldo på kontot. Mot bakgrund av att det till Maria Bessiks telefon kom instruktioner om överföringar som också genomförs och vad som i övrigt har kommit fram om hennes förmåga att hantera sitt konto, finner tingsrätten det bevisat att Maria Bessik har tagit emot instruktioner om överföringar från kontot och sett till att önskade överföringar har gjorts från hennes konto. Det är också bevisat att hon ibland har gjort överföringar tillsammans med Savka Bessik. Till det kommer att Savka Bessik under polisförhör sagt att han informerat henne om att han använde hennes konto. Tingsrätten finner det därmed även styrkt bortom rimligt tvivel att Maria Bessik har vetat om att det till hennes konto sattes in pengar som inte tillkom henne. Hon har alltså uppsåtligt upplåtit kontot och haft kännedom om att det sattes in pengar som inte tillkommer henne.

När det gäller de två sms med instruktioner som skickas *från* Maria Bessiks telefon den 20 september 2017 handlar det dock enbart om två sms som skickas på samma dag. Det kan inte uteslutas att det är någon annan som då, med eller utan Maria Bessiks samtycke, har lånat hennes telefon.

När det gäller användningen av kort kopplat till hennes konto står av utredningen följande klart.

- Anton Millon och/eller Pamela Bessik Eken har använt ett kort kopplat till kontot för konsumtion (t.ex. inköp väskor Louis Vuitton juli 2016 och skor Jimmy Choo augusti 2016).
- Anton Millon har använt ett kort kopplat till kontot för inlösen av panter.
- Savka Bessik har använt ett kort kopplat till kontot för inlösen av panter.

Savka Bessik har under förhöret vid tingsrätten själv sagt att han använt Maria Bessiks kort för konsumtion, t.ex. vid resor till Italien under maj/juni 2016, till Frankrike augusti 2016 och till Tyskland mars 2017.

Åklagarna har inte åberopat någon skriftlig bevisning som visar på att Maria Bessik har gjort några av de specifika kortköp som framgår av kontoutdraget. Den konsumtion som sker med kortköpen, som t.ex. upprepade restaurangbesök och köp på bilföretag, överensstämmer inte med vad som i målet är känt om Maria Bessiks person och hennes stilla livsföring. Det finns inte heller någon utredning som direkt knyter Maria Bessik till något av de bankomatuttag som har gjorts, utöver uttagen i samband med utbetalning av lön/ersättning från Försäkringskassan. Av intresse är att åklagarna har uppgett att de inte har kontrollerat med banken hur många kort som har varit kopplade till Maria Bessiks konto.

Det kan därför inte uteslutas att det till Maria Bessiks konto funnits mer än ett kort, varav Maria Bessik har haft ett i sin besittning och att hon använt det kortet huvudsakligen för uttag av sina och Rebecka Bessiks egna inkomster. I riktning mot att det finns mer än ett kort knutet till Maria Bessiks konto talar t.ex. händelserna på hennes konto den 17 juni 2016. Den dagen får Maria Bessik ersättning från Försäkringskassan. I enlighet med det mönster som kan utläsas görs samma dag en överföring från Rebecka Bessiks konto och internetbetalningar sker. Vidare görs det ett uttag på 8 600 kr. Samma dag görs det dock dessutom kortköp på Circle K-macken i Norrtälje, Vickningen i Norrtälje och på M/S Eckero. Kontohändelserna tyder på att Maria Bessik kan ha gjort uttag i enlighet med sin rutin och för det behöver hon ett kort. Samtidigt som någon med ett annat kort har gjort köp som är mindre förenliga med Maria Bessiks livsföring.

Den överensstämmelse som finns mellan Maria Bessiks uppgifter om att hon i anslutning till att hon och Rebecka Bessik får ersättning gör bankomatuttag och sedan använder kontanter för sina köp, att utredningen inte utesluter att flera kort är kopplade till kontot och att det är utrett att andra gör köp med kort kopplade till kontot innebär att tingsrätten inte finner det bevisat att Maria Bessik gör några av de kortköp som framgår av kontoutdraget. Det är inte heller bevisat att hon gör andra uttag än sådana som kan kopplas till lön eller ersättning från Försäkringskassan.

Frågan är då om hon har känt till omfattningen av insättningarna samt att andra har gjort kortköp, löst panter eller gjort uttag som har belastat hennes konto. Med hänsyn till att hon har följt instruktioner om överföringar, betalat via internet och kontrollerat om pengar kommit in talar starka skäl för att hon har haft koll på kontohistoriken och saldot. Av bakgrunden i den handling benämnd Beställning från Sollentuna kommun angående sysselsättning för Maria Bessik, som försvaret har åberopat, framgår dock följande om henne.

- Hon har svårt att tyda tidtabeller och skyltar när hon reser kommunalt.
- När hon ska beställa mat så har hon svårt för att se vad det står eller uttala vissa ord, hon brukar i stället peka på det hon vill ha.
- När det gäller klockan så brukar hon tyda hel eller halv, men har svårt för att först t.ex. 25 i.
- Hon har svårt att veta när på dagen det är förmiddag respektive eftermiddag.
- I resultatet av den neuropsykiatriska utredningen framkommer att hon uppvisar en begåvningsprofil som ligger klar under till betydligt under genomsnittet.
- Hon har stora svårigheter med logisk slutledningsförmåga, att hitta Lösningstrategier och att förstå hur saker och ting hänger ihop.
- Hon har diagnosen lindrig mental retardation.
- Hon går sedan år 2013 i daglig verksamhet flera dagar i veckan.

Bakgrunden sammanfattar en LSS-utredning och en neuropsykiatrisk utredning som utförts under år 2013. Beställningen från 2016 synes utgå från att det är tal om ett bestående förhållande, vilket också är förenligt med hur hennes förmågor beskrivs. Det finns inget i utredningen i målet som visar på någon förändring efter år 2013. Maria Bessik gick vid tiden för huvudförhandlingen fortfarande i daglig verksamhet och harsedan en tid tillbaka en god man.

Enligt tingsrättens bedömning innebär hennes mentala retardation att även om Maria Bessik har gjort internetbetalningar, transaktioner och bankomatuttag så går

det inte att säkert säga att hon i samband därmed har kunnat utläsa kontohistoriken. I vart fall är det enligt tingsrätten inte ställt bortom rimligt tvivel att hon har kunnat dra några slutsatser därav. Detsamma gäller saldot. Även om hon har utläst saldot är det oklart vilken förmåga hon har haft att dra några egentliga slutsatser därav, utöver att det finns pengar på kontot. Det är enligt tingsrätten inte bevisat att hon är medveten om de kortköp, lösen av panter och uttag som andra gör från hennes konto.

Den omständigheten att Maria Bessik är medveten om att andra personer använder hennes konto för insättningar och att hon på instruktion överför pengar från kontot talar för att hon har förstått eller i vart fall varit likgiltig inför om det är brottpengar som sätts in och om den eller dem som på detta sätt får använda hennes konto har penningtvättssyfte. I samma riktning talar de samtal som åklagarna har spelat upp och där man har påstått att det är Maria Bessik som pratar med Wiv Pennerud. Den person som pratar med Wiv Pennerud lämnar inga uppgifter eller uppmaningar om transaktioner etc., men personen utger sig för att vara "Camilla" och talar om "Mark". Personen är alltså insatt i Savka Bessiks alias "Mark" och att han har använt den i förhållande till Wiv Pennerud. Det är tal om flera samtal och samtliga sker till Maria Bessiks telefon. Tingsrätten kan konstatera att rösten är lik Maria Bessiks, någon röstanalys har dock inte utförts. Av stor betydelse är också att det första samtalet äger rum först den 5 oktober 2018. Tiden för åtalet sträcker sig fram till den 26 juni 2017. Det första samtalet äger alltså rum mer än ett år efter åtalstiden. Även om det skulle vara Maria Bessik som talar och som då fått vetskap om att Savka Bessik i förhållande till Wiv Pennerud låtsas vara "Mark", är det alltså fortfarande möjligt att hon inte hade den vetskapen under tiden för åtalet.

När det gäller Maria Bessiks uppsåt i förhållande till att brottpengar sätts in på hennes konto och penningtvättssyfte hos den eller dem som använder hennes konto lägger tingsrätten betydande vikt vid vad som har kommit fram om Maria Bessiks slutledningsförmåga. Även om det beträffande någon annan med normal

begåvningsprofil hade varit möjligt att dra slutsatsen att han eller hon, av de omständigheter som tingsrätten funnit bevisat att Maria Bessik haft kännedom om, måste ha förstått eller i vart fall insett en avsevärd risk för att pengarna hade brottsligt ursprung och penningtvättssyfte så går det inte att beträffande Maria Bessik dra motsvarande slutsats. Så som hennes svårigheter beskrivs i den åberopade utredningen kan det inte uteslutas att hon faktiskt inte har kommit till den insikten. Av betydelse är också att annat inte har kommit fram än att det är närstående till Maria Bessik som använder hennes konto. Det finns ofta anledning att sätta större tilltro till närstående än mer avlägsna bekantskaper.

I tillägg till bedömningen ovan vill tingsrätten särskilt kommentera följande utredning som åklagarna har lagt viss vikt vid. Det står klart att den 15 september 2016 har det gjorts fem köp på Pantbanken City. Lån har lösts för Bianca Columbus, Mikael Taikon, Maria Bessik (lånebelopp 87 736 kr) och Savka Bessik. Alla betalningar har skett från Rebecka Bessiks konto. Lånet på Maria Bessik avsåg ett herrur Breitling. Det är inte, genom t.ex. att legitimation har uppvisats, bevisat att det är Maria Bessik som löste lånet. Enligt lånehandlingen finns en medsignerare vid namn Madeleine Telmen. Åklagarna har inte kunnat förklara vem det är eller vad som avses med en medsignerare. Mot bakgrund av vad lånet avsett, omständigheterna kring lösandet därav och vad som i övrigt har kommit fram om Savka Bessiks roll finner tingsrätten att detta utgör mycket svag bevisning för att Maria Bessik skulle ha medverkat eller haft uppsåt på det sätt åklagarna har påstått.

Vad tingsrätten ovan anført innebär att Maria Bessik inte ska fällas för penningtvättsbrott.

Frågan är då om Maria Bessik ska dömas enligt åklagarnas yrkande i andra hand om näringspenningtvätt. Påståendet i andra hand avser endast s.k. ospårade pengar och vidareöverföringar från systrarna som inte avser medel från Wiv Penneruds konto. Med näringspenningtvätt avses att någon har medverkat till en åtgärd som skäligen

kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Det avgörande är om hon uppsåtligen har medverkat till en åtgärd som utifrån de yttre omständigheterna – objektivt sett – är att bedöma som misstänkt och som därför inte bör utföras.

Tingsrätten har ovan funnit bevisat att hon har medverkat/haft uppsåt enligt följande.

- Hon vet om och tillåter att närstående till henne under lång tid sätter in pengar på hennes konto.
- Hon hjälper till med att på instruktion göra överföringar.
- Hon har betalat räkningar och kan utläsa saldo.

Redan det att någon under lång tid använder annans konto för egna transaktioner utgör ofta sådana objektiva omständigheter som innebär att syftet skäligen kan antas vara att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Att låta någon använda ens konto utan att kontrollera insättningarnas ursprung är ofta ett klandervärt risktagande. För ansvar måste dock Maria Bessik haft uppsåt i förhållande till de omständigheter som gör åtgärden misstänkt.

Även om insikt och medverkan enligt ovan är bevisat har tingsrätten också funnit att det inte är bevisat att hon har kunnat utläsa kontohistoriken, i vart fall inte att hon har kunnat dra några egentliga slutsatser därav. Det kan här påminnas om att hon enligt den utredning som tingsrätten har haft tillgång till har svårt för att utläsa tidtabeller och att hon inte fullt ut kan förstå klockan. Det är också oklart vilken förmåga Maria Bessik har haft att dra några slutsatser av saldot, utöver att det finns pengar på kontot. Mot bakgrund av vad som kommit fram om hennes funktionsvariation och nedsatta förmåga att sätta samman olika omständigheter till ett sammanhang är det enligt tingsrätten inte styrkt bortom rimligt tvivel att hon har haft uppsåt i förhållande till de omständigheter som gör insättningarna misstänkta.

Det är inte fråga om att tingsrätten med det uttalandet konstaterar att hon inte har förstått att det varit fråga om penningtvätt, sådan förståelse är inte krav för näringspenningtvätt. Tingsrättens bedömning innebär att även om hon har haft uppsåt i förhållande till vissa enskilda pusselbitar av de faktiska förhållanden som har förelegat är det inte bevisat att hon har kunnat sätta samman tillräckligt många pusselbitar för att anses ha haft uppsåt i förhållande till de objektiva omständigheter som gör åtgärden misstänkt. Detta gäller både när det handlar om att sätta flera samtida omständigheter i samband med varandra och när det gäller att sätta samman omständigheter som tidsmässigt följer på varandra. Sett utifrån vad som är bevisat om hennes förståelse kan hennes agerande enligt tingsrätten inte anses utgöra något klandervärt risktagande.

Mot bakgrund av att tingsrätten inte heller finner det bevisat att Maria Bessik har haft uppsåt i förhållande till de omständigheter som i och för sig innebär att nyttjandet av hennes konto skäligen kan antas vara vidtaget i penningtvättssyfte ska åtalet mot Maria Bessik i sin helhet ogillas.

4.11.3 Skadeståndsskyldighet och yrkande om kvarstad

Kristina Milotic och Jonathan Grundström har yrkat att Maria Bessik ska utge skadestånd till dem motsvarande de belopp de har satt in på hennes konto. Någon annan grund än brott har inte åberopats till stöd för deras yrkanden. Med hänsyn till tingsrättens bedömning i skuldfrågan ska yrkandena avslås. Det kan här påminnas om att Savka Bessik redan genom tidigare dom har ålagts att betala skadestånd till Kristina Milotic.

Åklagarna har endast för det fall att tingsrätten bifaller skadeståndsyrkandena begärt att tingsrätten ska besluta om kvarstad. Något beslut om kvarstad ska därför inte heller meddelas.

4.12 ÅTALSPUNKTEN 15 - REBECKA BESSIK

4.12.1 Skuldfrågan

Redan den omständigheten att kontot har varit registrerat på Rebecka Bessik samt att hennes bidrag och lön har betalats in på det kontot talar med styrka för att Rebecka Bessik har kontroll över kontot på så vis att hon har kännedom om vilka insättningar och uttag som sker på kontot, själv har gjort de överföringar som har skett från kontot samt har gjort de köp, uttag etc. som sker med kort knutet till kontot.

Under förhöret vid tingsrätten har dock Rebecka Bessik berättat i huvudsak följande. Hon kan varken läsa varken siffror eller bokstäver. Hon vet inte hur man loggar in på internetbanken och kan därför inte ha gjort några av de överföringar som har skett från kontot. Hon har inte heller någon insikt i hur mycket pengar som kan ha satts in på kontot. Hon vet inte hur man handlar med kort och har heller aldrig gjort det. Maria Bessik har hjälpt henne med att ta ut de pengar som sätts in från Försäkringskassan. Med hjälp av personal på hennes dagliga verksamhet eller andra har hon kunnat använda de kontanterna för att t.ex. handla godis i en kiosk. Hon har förvarat bankkortet lite överallt. Eftersom varken hon eller Maria Bessik kan komma ihåg koder har hon haft koden till kortet på en lapp på kylskåpet. Varken Savka Bessik eller någon annan har frågat om lov att få låna hennes konto/kort och hon har inte vetat om att annan använt det. Ibland har hennes bankkort varit borta, hon har då trott att hon tappat bort det. Hon vet att man köper guld på en pantbank, men hon minns inte att hon varit på någon pantbank. Hon har hört talas om Forex. Såvitt hon minns har hon inte varit där. En gång har hon varit i Turkiet, i övrigt har hon inte varit på några resor. Till sin dagliga verksamhet åker hon färdtjänst eftersom hon har så pass svårt för att hitta.

Rebecka Bessik har till sitt försvar åberopat ett läkarutlåtande ställt till Försäkringskassan. Enligt utlåtandet har undersökningen ägt rum februari 2018. Det

står antecknat att läkaren även haft tillgång till journaluppgifter från år 2010 och att läkaren haft kännedom om Rebecka Bessik sedan oktober 2016. Enligt utlåtandet har Rebecka Bessik varit vid Sollentuna psykiatriska mottagning för utredning. Den utredningen visade på en tydlig nedsättning av hennes begåvningsnivå och hon har fått diagnosen lindrig mental retardation. Enligt utlåtandet har hon svårt med läs- och skrivförståelse samt stora svårigheter att självständigt klara vardag och jobbsituation. Hon är helt beroende av LSS och stöd av familjen. Tillståndet är livslångt.

Rebecka Bessik gick vid tiden för huvudförhandlingen fortfarande i daglig verksamhet och har sedan en tid tillbaka en god man.

Jessica Persson, Rebecka Bessiks chef på hennes dagliga verksamhet, har hörts som vittne. Tingsrätten finner hennes uppgifter både trovärdiga och tillförlitliga. Hon har berättat i huvudsak följande. Hon känner Rebecka Bessik sedan år 2013. De träffas varje vardag på den dagliga verksamheten. Rebeckas kognitiva nedsättning påverkar hennes förmåga att dra slutsatser, hon har svårt att förstå vad en handling får för konsekvenser. Rebecka kan inte räkna eller skriva mer än sitt eget namn och kan inte komma ihåg siffror. När Rebecka inventerar förrådet med hygienartiklar får hon använda sig av ett bildstöd. Hon har aldrig sett Rebecka använda något bankkort eller dator. Telefonen använder Rebecka för att titta på TV-serier. Om Rebecka ska använda kontanter är det någon annan som får hjälpa henne. Rebecka har svårt för att hitta och känna igen sig. Brottsmisstanken mot Rebecka har fått henne att må väldigt dåligt. Hon har slutat äta och sova, det är en daglig kamp att få henne att äta. Hon tror inte att Rebecka förstår hur det här hänger ihop. Rebecka är nog mest rädd för att någon ska komma och ta henne.

Det står genom utredningen klart att Savka Bessik för köp/inlösen av panter har använt ett kort kopplat till Rebecka Bessiks konto. Savka Bessik har berättat att han har haft tillgång till och använt Rebecka Bessiks konto och kort under en lång tid,

att han har haft hennes bankdosa, att han aldrig frågat om hennes tillåtelse och att han aldrig pratat med henne om att han har använt hennes konto/kort. Han har också berättat att han aldrig varit orolig för att hon skulle upptäcka hans nyttjande eftersom Rebecka Bessik inte kan logga in på internetbanken.

Maria Bessik har berättat att hon har hjälpt Rebecka Bessik med uttag och bekräftat att Rebecka Bessik inte själv kan använda sitt bankkort.

Som tingsrätten skrivit i bedömningen av Maria Bessiks medverkan så framgår det av hennes och Rebecka Bessiks kontoutdrag att det regelmässigt sker bankomatuttag och görs internetbetalningar som kan kopplas till att Försäkringskassan betalar ut ersättning. Tingsrätten redogör närmare för den slutsatsen i det avsnittet. Vad som således kommit fram bekräftar ytterligare Rebecka Bessiks uppgifter om att hon inte har kunnat använda sitt kort och att hon helt har saknat insikt om vilka transaktioner som sker via hennes konto.

Utöver att kontot är registrerat på Rebecka Bessik är det enligt tingsrätten bara följande som med någon styrka talar för att hon har medverkat på sätt åklagarna har påstått. Rebecka Bessiks kort har den 27 januari och 31 januari 2017 använts på Forex för köp av valuta och för att betala räkningar. Enligt uppgifter från Forex har Rebecka Bessik identifierat sig båda dagarna och Bianca Colombus identifierat sig den 27 januari 2017. Det finns dock inte någon utredning om hur de har legitimerat sig, huruvida Rebecka Bessik kom dit i sällskap med någon även den 30 januari 2017 eller i övrigt angående hur aktiv Rebecka Bessik var när köpen gjordes. Åklagarna har också åberopat skriftlig bevisning innebärande att Rebecka Bessik den 20 februari 2017 identifierat sig med pass på Tavex, varvid det med hennes kort gjorts köp av guldackor och guldmynt för 33 029 kr.

Mot bakgrund av vad tingsrätten ovan redogjort för angående Rebecka Bessiks diagnos och livsförhållanden finner dock tingsrätten att det framstår som mest

troligt att någon annan, oklart vem, har tagit med Rebecka Bessik till Forex respektive Tavex och genomfört köpen genom att låta henne visa upp legitimation. Hennes begåvningsprofil innebär att det inte därav går att dra slutsatsen att hon måste ha insett att någon annan därmed använde hennes konto/kort.

Det bör också noteras att alla dess köp har skett i januari/februari 2017, medan tiden för åtalet börjar den 19 januari 2016. Det finns ingen utredning, utöver kontoinnehavet, som knyter Rebecka Bessik till några köp under år 2016.

Ytterligare oklarhet om vilken insikt som Rebecka Bessik måste ha haft om att någon använde ett kort kopplat till hennes konto följer av att åklagarna har uppgett att de inte har kontrollerat med banken hur många kort som har varit kopplade till hennes konto.

Tingsrätten finner att det inte är styrkt bortom rimligt att Rebecka Bessik överhuvudtaget har varit medveten om att andra använder hennes konto/kort, än mindre att nyttjandet skulle avse brottspengar. Det innebär att hon inte till någon del ska fällas för penningtvättsbrott. Det innebär också att det inte är bevisat att hon har haft uppsåt i förhållande till de omständigheter som i och för sig innebär att nyttjandet av hennes konto skäligen kan antas vara vidtaget i penningtvättssyfte. Inte heller åtalet avseende näringspenningtvätt ska således bifallas.

4.12.2 Skadeståndsskyldighet

Mot bakgrund av tingsrättens bedömning i skuldfrågan ovan ska Anders Nordqvists yrkande om att Rebecka Bessik ska utge skadestånd till honom lämnas utan bifall.

4.13 ÅTALSPUNKTEN 16

Under huvudförhandlingen har åklagarna lagt ner åtalet, uppenbarligen på den grunden att tillräckliga skäl att Savka Bessik är skyldig till brottet inte föreligger.

Tomas Bardevik och Moderna Försäkringar har återkallat sina enskilda anspråk. Savka Bessik har yrkat att åtalet och de enskilda anspråken ska ogillas i dom.

I enlighet med 20 kap 9 § 2 st och 22 kap 6 § 2 st rättegångsbalken ska på Savka Bessiks yrkande frikännande dom meddelas, i vilken även de enskilda anspråken ogillas.

4.14 TILLÄGGSSTÄMNINGEN

Savka Bessik har erkänt gärningarna och medgivit samtliga skadeståndsyrkanden utom Rasmus Espinoza Collinis yrkande om ersättning med 50 000 kr för kränkning. Hans erkännande vinner stöd av hans egna uppgifter, förhören med Ulf Dalberg, makarna Collini och Leif Nordin samt den skriftliga bevisningen. Åtalen för grovt bedrägeri är härigenom styrkta.

Savka Bessik ska, solidariskt med Wiv Pennerud (åtalspunkt 11 i huvudåtalet), i enlighet med sitt medgivande, åläggas att utge skadestånd till Rasmus Espinoza Collini med 200 000 kr. Han ska också åläggas att utge medgivna skadeståndsbelopp jämte ränta till Ulf Dalberg och Leif Nordin. Däremot finner tingsrätten, med hänsyn till den restriktivitet som i praxis upprätthålls för kränkningersättning vid förmögenhetsbrott, att Rasmus Espinoza Collinis yrkande om ersättning för kränkning inte ska bifallas. När det gäller yrkad ränta är det visat att Rasmus Espinoza Collini har betalat ränta till kreditinstitutet på sätt påstås. Han har därmed lidit sådan skada att Savka Bessik ska åläggas att betala ränta i enlighet med yrkandet i första hand.

4.15 PÅFÖLJD

4.15.1 Savka Bessik

Samtliga gärningar är begångna innan Attunda tingsrätt den 31 juli 2019 dömde Savka Bessik för i huvudsak grovt bedrägeri vid 58 tillfällen (varav två medelst urkundsförfalskning), bedrägeri vid fyra tillfällen och försök till grovt bedrägeri vid 16 tillfällen (varav ett medelst urkundsförfalskning). Påföljden bestämdes till fängelse sex år. Domen överklagades i påföljdsfrågan till Svea hovrätt, som fastställde hovrättens dom. Gärningarna är även begångna innan Savka Bessik den 11 april 2019 dömdes av Attunda tingsrätt för grovt penningtvättsbrott till villkorlig dom med dagsböter.

Det betyder att nu aktuella brott är s.k. nyupptäckta brott i förhållande till båda ovan angivna domar. Tingsrätten ska, i enlighet med huvudregeln i 34 kap. 1 § första stycket brottsbalken, bestämma en ny påföljd för den i detta mål tillkommande brottsligheten. Det betyder dock inte att de tidigare domarna saknar betydelse vid påföljdsbestämningen. När tingsrätten som i detta fall dömer till en ny påföljd för s.k. nyupptäckta brott ska den beakta att påföljderna tillsammans inte överstiger vad som skulle ha dömts ut för den samlade brottsligheten, se 34 kap. 2 § brottsbalken. Rätten får då döma till lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet. Det kan också uttryckas som att Savka Bessik inte ska få ett totalt sett strängare straff för att rättsväsendet delat upp lagföringen av samtliga då begångna gärningar till flera rättegångar. Tingsrätten ska alltså nu bedöma vilken påföljd som han skulle ha fått om han samtidigt hade dömts för både de brott han nu döms för och de brott som han tidigare dömts för. Den samlade brottslighetens straffmättningsvärde måste därvid rymmas inom ramen för den enligt 26 kap. 2 § brottsbalken tillämpliga straffskalan. Maximistraffet för både grovt penningtvättsbrott och grovt bedrägeri är fängelse i sex år. Vid ett sådant maximistraff får fängelsestraffet för den samlade brottsligheten bestämmas till högst fängelse åtta år.

Utgångspunkten för bedömningen av det samlade straffvärdet är i allmänhet det allvarligaste av de brott som föreligger till bedömning. Till straffvärdet för detta brott läggs därefter en efter hand minskande andel av straffvärdet för vart och ett av de övriga brotten allt efter brottens allvar. Skälen för att vid bedömningen av straffvärdet avvika från vad som skulle följa av en ren kumulation varierar beroende på sambandet mellan brotten vad gäller t.ex. typ och tid (se rättsfallen NJA 2009 s. 485 och NJA 2008 s. 359).

Tingsrätten har också att förhålla sig till den bedömning av straffvärdet och det s.k. straffmättningsvärdet som har gjorts i de tidigare domarna. Straffmättningsvärdet är ett värde som inte bara beaktar hur allvarlig gärningen som sådan är, alltså straffvärdet, utan också omständigheter som har att göra med aktuell gärningsman, som t.ex. ålder, medverkan till utredningen av den egna brottsligheten och långvarig häktning med restriktioner. När Svea hovrätt fastställde den tidigare påföljden till fängelse sex år skrev hovrätten att den, i likhet med tingsrätten, ansåg att straffvärdet för den då aktuella brottsligheten låg på ca sex års fängelse. Hovrätten fann också att det förhållandet att Savka Bessik hade varit frihetsberövad med restriktioner under nio månader skulle beaktas vid straffmätningen. Eftersom påföljden fastställdes måste hovrätten alltså funnit att straffmättningsvärdet uppgick till fängelse sex år.

Av nu aktuella gärningar och de gärningar som Savka Bessik tidigare dömts för har enligt tingsrätten bedrägerierna i åtalpunkten 1 (Wiv Pennerud), bedrägerierna i åtalpunkten 8 (Anders Nordqvist) och penningtvättsbrottet i åtalpunkten 11 de sett för sig högsta straffvärdena. Även om åtalpunkterna 1 och 8 i sig består av flera olika bedrägerier har dessa ett så nära samband med varandra att straffvärdet bör uttryckas samlat för respektive åtalpunkt. För att klargöra hur allvarligt tingsrätten ser på dessa tre gärningar kommer tingsrätten att redogöra för bedömningen av straffvärdet för var och en av dessa åtalpunkter. En sådan tydlighet möjliggör

också för parterna att bedöma den sammanvägning som tingsrätten sedan gör till följd av att det handlar om flerfaldig brottslighet.

Gärningarna i åtalpunkten 1 har begåtts mot en äldre person som har en skyddslös ställning och särskilda svårigheter att värja sig. Savka Bessik har under lång tid utsatt Wiv Pennerud för upprepade bedrägerier som avsett stora värden.

Gärningarna har inneburit att hon blivit utblottad och förlorat sitt hem samt vållats stort psykiskt lidande. Han har också med tiden kommit att agera kränkande mot Wiv Pennerud. Gärningarna i åtalpunkten 1 har enligt tingsrätten ett straffvärde som närmar sig fängelse fem år (jfr Hovrättens för Nedre Norrland dom den 6 februari 2019 i mål nr B 946-18 som avser klart mindre allvarlig brottslighet).

Gärningarna i åtalpunkten 8 mot Anders Nordqvist är inte begångna mot en person i samma skyddslösa ställning, men innefattar andra försvårande moment. De har avsett ett högt värde och har pågått under längre tid. Försvårande är också att det är bevisat att Savka Bessik kände till och utnyttjade att det till stor del handlade om pengar som Anders Nordqvist fått som förskott på arv samt att Anders Nordqvist kände betydande skam inför möjligheten att han förlorat de pengarna och att hans familj skulle få vetskap därom. Savka Bessik kom med tiden att bete sig kränkande mot Anders Nordqvist genom att t.ex. tvinga Anders Nordqvist att be om ursäkt samt till honom skriva ”du ringer mig och jag ringer till din mor och far” och ”du tror att jag är ngn man leker med”. Gärningarna i åtalpunkten 8 bedöms ha ett straffvärde om fängelse tre år.

Det grova penningtvättsbrott som Savka Bessik döms för under åtalpunkten 11 har också ett betydande straffvärde. Hänsyn måste dock tas till att flera insättningar härrör från bedrägerier som Savka Bessik döms för, vilket vid bedömningen av straffvärdet för penningtvättsbrottet sett för sig leder till ett lägre straffvärde än annars. Bara de insättningar som inte härrör från brottslighet som han själv döms för överstiger dock ett totalt belopp om 2,2 miljoner kr. Av betydelse är också att även

denna gärning, såvitt avser även insättningar från egen brottslighet, innefattar ett utnyttjande av en äldre person med en skyddslös ställning och särskilda svårigheter att skydda sig. Enligt tingsrätten har det grova penningtvättsbrottet sett för sig ett straffvärde om i vart fall fängelse två år.

Det samlade straffmättningsvärdet uppgår enligt tingsrätten till fängelse sju år (jämför med den totalt sett mindre allvarliga brottsligheten i Hovrättens för Västra Sverige dom den 20 juli 2018 i mål nr B 2448-18). Tingsrätten har i den bedömningen beaktat vad som ovan anförts om straffvärdet för var och en av de allvarligaste gärningarna, hänsyn till sambandet mellan samtliga gärningar och den tid som Savka Bessik har suttit häktad med restriktioner. Mot bakgrund av att Savka Bessik redan ådömts ett fängelsestraff om sex år ska han alltså nu dömas till fängelse i ytterligare ett år.

4.15.2 Pamela Bessik Eken

4.15.2.1 Gärningens straffvärde

Högsta domstolen har i några rättsfall gett vissa hållpunkter för bedömningen av straffvärdet vid penningtvättsbrott sett enbart utifrån värdet. Dessa innebär dels att straffvärdet som utgångspunkt motsvarar fängelse i sex månader när förbrottet är ett förmögenhetsbrott och värdet uppgår till fem basbelopp, dels att straffvärdet motsvarar fängelse i ett år om värdet uppgår till cirka 18 basbelopp. Det ekonomiska värdet är emellertid bara en utgångspunkt. Straffvärdet för den enskilda gärningen måste bedömas mot bakgrund av samtliga omständigheter. Av särskild betydelse vid straffvärdebedömningen blir karaktären på penningtvättsåtgärderna och den roll som en person har intagit vid penningtvätten. Vid ytterligare ökande belopp efter 18 basbelopp avtar betydelsen av egendomens värde ännu mer. (Se rättsfallen NJA 2018 s. 1010 I–III och NJA 2019 s. 305 p. 17 samt prop. 2016/17:131 s. 55 ff.)

Pamela Bessik Eken döms för både grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt, grovt brott. Sett till insättningarna har tingsrätten bedömt ca 4,3 miljoner kr därav som grovt penningtvättsbrott och ca 7,5 miljoner kr därav som näringspenningtvätt, grovt brott. När det gäller bedömningen av straffvärdet vid näringspenningtvätt har Svea hovrätt i en dom från den 20 december 2019 (mål nr B 588-18) framhållit att det bör beaktas dels att kriminaliseringen avser medverkan till annans åtgärd, dels att det inte är avgörande för straffansvaret om viss egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet. Grunden för straffansvaret är i stället att gärningsmannen gjort sig skyldig till ett klandervärt risktagande. Dessa förhållanden gjorde enligt hovrätten att straffvärdet vid näringspenningtvätt ofta bör ligga lägre än för de övriga förmögenhetsbrotten om det berörda ekonomiska värdet är detsamma.

Vad som nyss anförts beträffande näringspenningtvätt och aktuella värden talar för att straffvärdet inte understiger fängelse två år och sex månader. Av betydelse är dock att tingsrätten i avsnittet om Pamela Bessik Ekens uppgifter om hennes ställning som kvinna inom sin familj funnit att annat inte bevisats än att hon har haft mycket begränsat inflytande. Detta bör enligt tingsrätten få ett betydande genomslag vid bedömningen av straffvärdet. Av betydelse är också den bedömning tingsrätten gör nedan av vilken vinst det är bevisat att Pamela Bessik Eken har haft (avsnittet om särskilda yrkanden åtalpunkterna 11-15). Med beaktande av dessa förhållanden finner tingsrätten att straffvärdet uppgår till fängelse ett år och sex månader.

4.15.2.2 Tidigare kriminalitet och utredning om personliga förhållanden

Pamela Bessik Eken har tidigare dömts till villkorlig dom. De lagföringarna ligger dock så långt tillbaka i tiden att de saknar betydelse för valet av påföljd i detta mål.

Kriminalvården har i yttrande till tingsrätten skrivit bl.a. följande. Risken för att Pamela Bessik Eken återfaller i brott är förhöjd och det finns ett behov av övervakning. Hon uttrycker att hon vill få stöd i hur hon ska förhålla sig när hon blir uppmanad och förväntas utföra kriminella handlingar samt att hon vill få hjälp med att lära sig säga nej. Utifrån dessa önskningar bedöms Pamela Bessik Eken mottaglig för de insatser som kan bedrivas vid en dom till skyddstillsyn. Pamela Bessik Eken har tre minderåriga barn tillsammans med sin fd. make, som avtjänar ett fängelsestraff.

Pamela Bessik Eken har under huvudförhandlingen bekräftat riktigheten av vad Kriminalvården skrivit i sitt yttrande samt lagt till att hon sedan yttrandet upprättades har fått ekonomisk hjälp från socialtjänsten, har tagit kontakt med en kurator och är arbetssökande med en arbetscoach.

Försvaret har gett in ett intyg från en person vid namn Christel Zabell. Enligt intyget har Sollentuna kommun gett henne uppdraget att vara coach och mentor åt Pamela Bessik Eken. Enligt intyget har hon och Pamela Bessik Eken träffats eller haft annan kontakt 1-2 gånger i veckan från och med juli 2019.

4.15.2.3 Tingsrättens bedömning när det gäller val av påföljd

Med hänsyn till straffvärdet finns det en stark presumtion för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Det höga straffvärdet innebär också att enbart en icke frihetsberövande påföljd inte är en tillräckligt ingripande påföljd, ens om påföljden skulle bestämmas till skyddstillsyn i förening med samhällstjänst. Frågan är då om ett längre fängelsestraff kan ersättas med den påföljdskombination som föreskrivs i 28 kap. 3 § brottsbalken, dvs. skyddstillsyn i förening med fängelse. För ett sådant påföljdsval förutsätts enligt 30 kap. 11 § brottsbalken att det är oundgängligen påkallat med hänsyn till brottslighetens straffvärde eller den tilltalades tidigare brottslighet att förena en skyddstillsyn med fängelse. Högsta domstolen har uttalat

att den påföljdskombinationen kan användas för att undvika ett långvarigt frihetsberövande även när det gäller vuxna, om det finns skäl som med särskild styrka talar för att välja skyddstillsyn som fängelse (se Högsta domstolens dom den 27 december 2019 i mål nr B 5524-18 p. 20).

Kriminalvården har gjort bedömningen att Pamela Bessik Eken har ett stöd- och övervakningsbehov. Vad som kommit fram om hennes levnadsförhållanden innebär att tingsrätten har anledning att anta att en skyddstillsyn och det stöd som hon därigenom kan få kan bidra till att hon avhåller sig från fortsatt brottslig verksamhet. Genom att hon nu har tagit hjälp för att få ordning på sin ekonomi och komma in på arbetsmarknaden har det också skett en positiv utveckling när det gäller hennes situation. Av viss betydelse vid påföljdsbestämningen är också att Pamela Bessik Eken har minderåriga barn (jfr rättsfallet NJA 1989 s. 564). Barnens pappa har varit frihetsberövad sedan april 2018 och avtjänar fortfarande ett treårigt fängelsestraff (tiden för Anton Millons frihetsberövande framgår av tingsrättsdomen som är bilagd till Svea hovrätts dom i mål nr B 7583-18 och som åklagarna har åberopat som bevisning). Även om han skulle bli villkorligt frigiven under våren innebär utredningen att det är Pamela Bessik Eken som under i vart fall lång tid har tagit det huvudsakliga ansvaret för barnen. Vad följderna skulle bli för barnen om Pamela Bessik Eken ådömdes ett långt fängelsestraff går inte att överblicka. Det är dock uppenbart att ett långvarigt frihetsberövande av henne skulle innebära betydande påfrestningar för barnen.

Tingsrätten gör sammantaget bedömningen att skälen för att välja skyddstillsyn i detta fall har sådan särskild styrka att det finns förutsättningar för att bestämma påföljden för Pamela Bessik Eken till skyddstillsyn i förening med fängelse. Fängelsestraffets längd ska med beaktande av straffvärdet bestämmas till tre månader, som är längsta möjliga. Det kan påminnas om att det inte sker någon villkorlig frigivning från ett fängelsestraff som ådöms i förening med en skyddstillsyn.

4.15.3 Wiv Pennerud

Wiv Pennerud döms för både grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt, grovt brott. Sett till insättningarna har tingsrätten bedömt att ca 2,9 miljoner kr avser grovt penningtvättsbrott och knappt 1,3 miljoner kr därav som näringspenningtvätt, grovt brott. Tingsrätten har ovan i avsnittet om påföljden för Pamela Bessik Eken redogjort för vad som allmänt gäller vid bestämmande av straffvärdet för penningtvättsbrott respektive näringspenningtvätt. Vad som där anförs och aktuella värden talar för att straffvärdet uppgår till fängelse två år. Med hänsyn till att Wiv Pennerud har blivit vilseledd till att medverka och endast följt Savka Bessiks instruktioner är dock straffvärdet betydligt lägre. Därtill kommer att hennes höga ålder ska beaktas vid bedömningen av straffmättningsvärdet (se 29 kap. 5 § första stycket p. 2 brottsbalken). Vidare har hon genom att till polisen lämna in alla inspelningar av telefonsamtalen lämnat uppgifter som varit av väsentlig betydelse för utredningen av hennes egna brottslighet (se 29 kap. 5 § första stycket p. 5 brottsbalken). Av betydelse är också att utredningen ger att det inte bara är bedrägerierna i åtalpunkten 1 som negativt har påverkat hennes psykiska hälsa utan även det vilseledande Savka Bessik har utsatt henne för i syfte att förmå henne att medverka i den brottslighet hon nu döms för (se 29 kap. 5 § första stycket p. 9 brottsbalken, jämfört med punkten 1 samma stycke).

Försvaren har anfört att de förmildrande omständigheter som nu angivits samt de följder som gärningarna i åtalpunkten 1 och 11 haft för Wiv Penneruds ekonomi och hälsa motiverar att tingsrätten meddelar påföljdseftergift. Enligt 29 kap. 6 § brottsbalken ska rätten meddela påföljdseftergift om det med hänsyn till någon sådan omständighet som avses i 5 § samma kapitel är uppenbart oskäligt att döma till påföljd. Stor restriktivitet gäller vid tillämpningen av den bestämmelsen. Tingsrätten finner inte att omständigheterna är sådana att det är uppenbart oskäligt att döma till påföljd. De gör sig dock gällande med sådan styrka att straffmättningsvärdet understiger minimistraffet för grovt penningtvättsbrott och

näringspenningtvätt, grovt brott, och uppgår enligt tingsrätten till enbart ett par månaders fängelse (jfr 29 kap. 5 § andra stycket brottsbalken).

Vad tingsrätten nu anfört om straffmättningsvärdet innebär att straffvärdet inte är sådant att det finns skäl att bestämma påföljden till fängelse. Brottet är inte av sådan art att det finns en presumtion för fängelse. Inte heller föreligger det någon tidigare brottslighet som påverkar påföljdsvalet.

Vad som framkommit om Wiv Penneruds personliga förhållanden gör att det saknas särskild anledning att befara att hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. Hon har inte något behov av övervakning. Med hänsyn härtill ska påföljden bestämmas till villkorlig dom. Huvudregeln är att en villkorlig dom ska förenas med dagsböter (se 30 kap. 8 § brottsbalken). Åklagarna har i sin slutplädering anfört att det mot bakgrund av de förmildrande omständigheter som föreligger, de skadestånd som Wiv Pennerud har att betala och hennes nuvarande ekonomiska förhållanden finns särskilda skäl att frångå den huvudregeln. Tingsrätten gör samma bedömning och finner således att den villkorliga domen inte ska förenas med dagsböter.

Tingsrätten bestämmer alltså påföljden för Wiv Pennerud till villkorlig dom.

4.16 SÄRSKILDA YRKANDEN ÅTALSPUNKTERNA 11-15

4.16.1 Förverkande av i beslag tagna banktillgodohavanden

4.16.1.1 *Gemensam inledning*

Om det inte är uppenbart oskäligt ska pengar eller annan egendom som har varit föremål för penningtvättsbrott eller grovt penningtvättsbrott brott förklaras förverkat, detsamma gäller värdet av sådan egendom. Detta följer av 9 § första stycket 1 p. lagen om straff för penningtvättsbrott. Åklagarna har med stöd av den bestämmelsen yrkat att i beslag tagna 70 771 kr ska förverkas från Maria Bessik och

att i beslag tagna 100 000 kr ska förverkas från Wiv Pennerud. Beloppen avser medel som fanns kvar på Maria Bessiks och Wiv Penneruds konton och som tagits i beslag under förundersökningen. Av handlingarna framgår dock att det när det gäller Maria Bessik har endast 70 480 kr rent faktiskt tagits i beslag, eftersom det när beslutet om beslag skulle verkställas inte fanns mer tillgodohavanden än så på kontot. Förverkande enligt bestämmelsen får ske hos gärningsmannen eller någon annan som medverkat till brottet, även om egendomen vid brottet tillhörde någon annan. Pengar eller annan egendom som varit föremål för näringspenningtvätt kan dock inte förverkas med stöd av den bestämmelsen utan kan i stället tas i förvar med stöd av lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m.

4.16.1.2 Maria Bessik

Den första frågan är om förverkande i förhållande till Maria Bessik är uteslutet redan på den grunden att hon inte fälls för brott. För att förverkande ska kunna ske hos henne är det dock tillräckligt att hon har medverkat till brottet, vilket tingsrätten funnit att hon har om än inte med det uppsåt som krävs för att fällas för brott. Enligt tingsrätten krävs det inte för förverkande hos henne att hon också blir fälld till ansvar. Förverkande hos Maria Bessik är alltså inte uteslutet redan på den grunden att hon inte fälls för brott. En förutsättning för förverkande i enlighet med åklagarnas yrkande är dock att pengarna, eller värdet av pengarna, har varit föremål för penningtvättsbrott. Om egendomen har varit föremål för näringspenningtvätt får egendomen inte förverkas (se prop. 2013/14:121 s. 117).

När det gäller Maria Bessik gjorde Kristina Milotic den 26 juni 2017 en insättning om 185 000 kr till Maria Bessiks konto. Kvarvarande medel på kontot som sedermera tagits i beslag kan närmast härledas till den insättningen. Tingsrätten har ovan funnit det bevisat att de pengarna härrör från brott. Viss sammanblandning har dock skett eftersom saldot på Maria Bessiks konto vid insättningen uppgick till nästan 28 000 kr. Det står klart att syftet med att använda Maria Bessiks konto för

insättningen har varit att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Så är fallet även om Maria Bessik inte bevisligen har haft uppsåt vad gäller det förhållandet. Pengarna har alltså varit föremål för penningtvättsbrott på sådant sätt att det i och för sig finns förutsättningar att förverka dem.

Ett viktigt syfte med regleringen i 36 kap. brottsbalken är att en målsägandes anspråk ska ha företräde framför statens rätt till det förverkade beloppet. Frågan är om det bör föranleda att ett förverkande i det här fallet ska anses vara uppenbart oskäligt (jfr 36 kap. 1 a § brottsbalken). Målsägandenas, inklusive Kristina Milotics, skadeståndsanspråk mot Maria Bessik har ogillats på den grunden att Maria Bessik inte döms för den åtalade gärningen. Åklagarna har inte för målsägandenas räkning åberopat någon alternativ grund för varför Maria Bessik skulle vara skyldig att betala pengar till dem eller fört någon talan om att de skulle ha bättre rätt till pengarna som har tagits i beslag. När det gäller frågan om bättre rätt kan tingsrätten hänvisa till rättsfallet NJA 2009 s. 500, men tar inte ställning till om Kristina Milotic eller annan målsägande trots den sammanblandning som skett skulle kunna anses ha rätt till medlen helt eller delvis. Det har inte framkommit något som tyder på att Kristina Milotic eller annan målsägande har för avsikt att självständigt föra en civilrättslig talan mot Maria Bessik. Därtill kommer att både rätten till skadestånd av Maria Bessik och bättre rätt till banktillgodohavandena skulle kunna anses rättskraftigt avgjort genom denna dom. (Se Justitiekanslerns beslut den 26 november 2019 dnr 2420-19-4.3.2.)

Med hänsyn härtill finns det inte anledning att anta att ett avslag av förverkandeyrkandet skulle leda till att någon målsägande blir skadelös eller kan komma att få sin skada reparerad. Tingsrätten finner därför att det finns förutsättningar för att bifalla åklagarnas yrkande om förverkande upp till det belopp som faktiskt har tagits i beslag, dvs. 70 480 kr.

4.16.1.3 Wiv Pennerud

När det gäller åklagarnas yrkande om förverkande vad gäller medel som tagits i beslag från Wiv Penneruds konto på Handelsbanken med nr -8641 så framgår det av kontoutdraget att saldot på kontot var nästan 4 000 kr när en insättning från okänd om 100 000 kr gjordes den 8 juni 2018. Samma dag och alltså efter att det beloppet registrerats på saldot togs 100 000 kr i beslag på kontot. Pengarna som tagits i beslag härrör alltså från en insättning av s.k. misstänkta pengar. Avseende den insättningen har Wiv Pennerud dömts för näringspenningtvätt, grovt brott. Som ovan anförts ska pengar som har varit föremål för näringspenningtvätt inte förverkas. Åklagarnas yrkande om förverkande ska därför lämnas utan bifall och beslaget hävas. Det kan härvid påtalas att Wiv Pennerud förklarat att hon inte har någon erinran mot yrkandet om förverkande och inte har gjort anspråk på egendomen. Åklagarna bör därmed ha möjlighet att utan talan därom meddela förordnande om att egendomen ska tas i förvar (se 2 § lagen om visst stöldgods m.m.).

4.16.2 Förverkande av utbyte av brott

4.16.2.1 Gemensam inledning

Enligt 9 § första stycket 2 p. lagen om straff för penningtvättsbrott kan utbyte av brott enligt den lagen förklaras förverkat. Härmed avses inte det utbyte av förbrottet som utgör föremålet för själva penningtvättsbrottet. I stället är fråga om den vinning som gärningsmannen till penningtvättsbrottet eventuellt gör. I den mån ett penningtvättsbrott ger utbyte på detta sätt torde det oftast vara fråga om pengar eller annan egendom som gärningsmannen fått som betalning för utförande av penningtvättsbrottet. Med utbyte av brott avses både konkret egendom som någon kommit över genom brott och det till penningbelopp uppskattade värdet av vad som åtkommits. Begreppet omfattar alltså både konkreta föremål och abstrakt vinst. S.k.

värdet förverkande kan användas i fall när egendomen inte finns i behåll eller i fall där det inte går att avgöra om egendomen finns i behåll.

Förverkande ska inte ske om det är uppenbart oskäligt. Enligt förarbetena ska ”beaktas vilket värde egendomen har i förhållande till brottets straffvärde och den ekonomiska situationen hos den som begått brottet”. Om ett förverkande framstår som alltför betungande eller annars är påfallande oskäligt kan förverkande underlåtas helt eller jämkas till att avse endast en del av värdet. Vid bedömningen bör också beaktas om penningtvättsbrottet förövats uppsåtligt eller av oaktsamhet. Vid oaktsamhetsbrott kan förverkande underlåtas i fler fall än vid uppsåt. (Se prop. 2013/14:121 s. 117.)

Enligt 36 kap. 1 a § brottsbalken ska vid bedömningen av om det är uppenbart oskäligt att förklara utbyte av ett brott förverkat bland andra omständigheter beaktas om det finns anledning att anta att skadeståndsskyldighet i anledning av brottet kommer att åläggas eller annars bli fullgjord. Bestämmelsen gäller generellt vid förverkande av utbyte av ett enskilt brott och inte bara då förverkande sker med stöd av brottsbalkens bestämmelser.

Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 1977 s. 735 angående förverkande av värde och vinning av försåld narkotika skrivit i huvudsak följande. Om den tilltalade ska undergå ett längre fängelsestraff så saknas i allmänhet möjlighet att driva in mer avsevärda belopp som förklarats förverkade. Många gånger är den tilltalades sociala situation sådan att det krävs stora ansträngningar för att han ska kunna anpassa sig till ett ordnat liv och att skyldigheten att betala ett stort belopp som förklarats förverkat kan motverka hans anpassning. Det är därför från kriminalpolitisk synpunkt ofta olämpligt att förplikta den tilltalade att utge hela det belopp som i och för sig kan förklaras förverkat. En riktpunkt bör vara, att han inte ska få någon ekonomisk fördel genom sitt narkotikabrott.

I rättsfallet RH 1980:103 som också gällde förverkande av vederlag för narkotika framhöll hovrätten att hänsyn bör tas till den tilltalades möjligheter att inordna sig i samhället efter avtjänat straff. Hovrätten lade viss vikt vid att beslag inte lagts på pengar som den tilltalade fått i ersättning och att den enda tillgången som den tilltalade hade var en båt till ett värde om 15 000 – 20 000 kr. Hovrätten fann det därför uppenbart obilligt att förverka hela den vinning som den tilltalade haft av sin brottslighet och bestämde det belopp som den tilltalade skulle betala till 25 000 kr.

När det gäller nu aktuella yrkanden om förverkanden mot Pamela Bessik Eken, Savka Bessik, Rebecka Bessik och Maria Bessik kan det inledningsvis påtalas att det inte handlar om förverkande av i beslag tagna kontanter eller banktillgodohavanden. Det är alltså inte tal om att de skulle få tillbaka pengar om tingsrätten skulle avslå åklagarnas yrkande. Vad det i stället handlar om är att staten vid bifall till åklagarnas yrkanden skulle få en fordran mot dem. Till stöd för omfattningen av deras utbyte av brott har åklagarna åberopat bevisning som stöder att de eller närstående till dem har gjort köp eller löst lån och gjort gällande att de således haft vinning av pengarna som satts in på aktuella konton.

4.16.2.2 Savka Bessik

Genom denna dom åläggs Savka Bessik en sammantaget betydande skadeståndsskyldighet. Utöver de skadestånd han genom denna dom ska betala har han genom Attunda tingsrätts dom från den 31 juli 2019 ålagts en betalningsskyldighet på över fem miljoner kr. Vidare har han genom denna dom och Svea hovrätts dom från den 30 september 2019 ådömts fängelse om totalt sju år. Enligt den tillgångsutredning som gjorts har han inte har några kända tillgångar av ekonomiskt värde. Det står således klart att Savka Bessiks ekonomiska situation är mycket ansträngd. Det kan antas att hans anpassning till samhället efter avtjänat straff kommer att bli svår och att den skulle ytterligare försvåras om han även ålades en betalningsskyldighet i förhållande till staten. Även om Savka Bessik har

haft utbyte av brotten finner tingsrätten det därför uppenbart oskäligt att förklara värdet därav förverkat. Åklagarnas yrkande om förverkande mot Savka Bessik lämnas därför helt utan bifall.

4.16.2.3 Pamela Bessik Eken

När det gäller Pamela Bessik Eken innebär utredningen att hon inte har någon utbildning och saknar arbete. Av ett utmättningsbeslut från den 12 maj 2016 som åklagarna har åberopat framgår att hon då hade en skuld hos Kronofogden om 586 294 kr och att utmätning skett. Enligt uppgift från Kronofogden hade utmätningen av märkeskläder etc. som Pamela Bessik Eken hade i sin besittning per den 12 februari 2019 genererat totalt 66 100 kr. Enligt vad som antecknats i yttrandet från Kriminalvården daterat den 5 februari 2019 hade Pamela Bessik Eken enligt egen uppgift då kvar en skuld hos Kronofogden om ca 500 000 kr.

När det gäller frågan om Pamela Bessik Eken har haft något utbyte av brott kan det inledningsvis konstateras att när det gäller förverkande av utbyte av brott så kan även utbyte av näringspenningtvätt förverkas. Vidare kan enligt 11 § lagen om straff för penningtvättsbrott egendomen eller dess värde enligt 9 § ske inte bara hos gärningsmannen och annan medverkande utan även hos annan som genom brottet har beretts vinning. Det betyder att förverkande av utbyte kan ske hos Pamela Bessik Eken även när det gäller annans brottslighet enligt lagen om straff för penningtvätt, så länge som hon har beretts vinning. Åklagarna har dock att styrka sambandet mellan den påstådda vinningen och brott enligt den lagen.

När det gäller vad som utgör utbyte så har åklagarna gjort gällande att även om Anton Millon eller annan närstående till honom har gjort köp eller löst lån så ska de medlen anses ha utgjort vinning för Pamela Bessik Eken på sådant sätt att förverkande av utbytet kan ske hos henne. Den avgörande frågan är enligt tingsrätten om Pamela Bessik Eken genom de köp etc. som åklagarna har grundat

sin beräkning på har beretts vinning. Enligt tingsrätten är utgångspunkten att förverkande ska ske hos den närstående där utbytet har placerats, om inte utbytesbeloppet på ett mera direkt sätt har gynnat inte bara den slutliga mottagaren utan även Pamela Bessik Eken (jfr. G. Almkvist, Förverkande av egendom, Junos digitala version 1 av den tryckta bok som gavs ut år 2014, s. 159 f., angående motsvarande reglering i 36 kap. brottsbalken).

Det kan inledningsvis konstateras att även Savka Bessik är närstående till Pamela Bessik Eken. Åklagarna har dock inte påstått, och tingsrätten anser inte heller, att ekonomisk nytta som han kan ha haft har inneburit vinning för Pamela Bessik Eken på sådant sätt att förverkande ska ske hos henne. När det gäller vem som har gjort aktuella bankomatuttag finns det ingen utredning om vem som har gjort dessa, förutom att de har gjorts med ett kort knutet till Pamela Bessik Ekens konto. Det står klart att även Savka Bessik har använt det kortet. Tingsrätten finner det inte styrkt att vad som således tagits ut bankomat har inneburit sådan vinning för Pamela Bessik Eken att värdet därav kan förverkas hos hennes om utbyte av brott. Från yrkat belopp ska det således ske ett avdrag om 314 300 kr. Beloppet uppgår då till 1 151 215 kr.

När det gäller Anton Millons och andra närståendes lösen av pantlån gör tingsrätten bedömningen att även om de är närstående till Pamela Bessik Eken är det inte styrkt att detta inneburit sådan vinning för Pamela Bessik Eken att förverkande ska ske hos henne. Det finns inte någon utredning som innebär att Pamela Bessik Eken har dragit nytta av de pengar som erhållits i samband med att lånen togs eller för egen del erhållit någon fördel i samband med att lånen lösts. Det kan inte uteslutas att de pengar som erhållits när lånen togs har överlämnats till annan såsom ett led i en pågående penningtvätt och således inte, i vart fall inte i sin helhet, inneburit vinning ens för den närstående som stått som låntagare. Mot bakgrund av vad tingsrätten nu anfört angående närståendes lösen av pantlån ska ett avdrag ske med 1 011 733 kr. Vad som återstår av den av åklagarna påstådda vinningen uppgår då till 139 482 kr.

När det gäller köp av varor och tjänster, som Pamela Bessik Eken har kommit att nyttja har hon haft sådan vinning därav att förverkande av utbytet i och för sig kan ske hos henne, oavsett om hon har gjort köpet själv eller om det är tal om en gåva till henne. En förutsättning är dock att ett förverkande inte är uppenbart oskäligt.

Tingsrätten har redan redogjort för Pamela Bessik Ekens ekonomiska förhållanden. Vidare har tingsrätten genom denna dom ålagt henne skadeståndsskyldighet om 1,2 miljoner kr, varav 300 000 kr ska utges solidariskt med Savka Bessik. Tingsrätten utgår från att hon således kommer att få betala i vart fall 1 050 000 kr. Det finns inget påstående om att Pamela Bessik Eken skulle ha tillgodogjort sig de insättningar som grundar denna skadeståndsskyldighet, det är tal om pengar som passerat hennes konto.

Den vinning hon enligt beräkningen ovan har fått till följd av brotten understiger alltså den skadeståndsskyldighet som hon ådragit sig genom sin brottslighet. Även om något förverkande inte sker kommer Pamela Bessik Eken alltså såvitt kommit fram ha gjort en ekonomisk förlust genom sin medverkan. När det gäller hennes vinning av brottsligheten kan därvid läggas till att Pamela Bessik Eken har uppgett att en stor del av de kläder etc. som utmättes hos henne var kopior och att Kronofogden därför inte har kunnat sälja en stor del av det. Hennes uppgift därom får stöd av redovisningen från Kronofogden över försäljningen av det utmätta godset som innebär att man i vart fall så långt inte hade fått sålt en stor del av godset och att det gods som sålts ofta inbringat ett väsentligt lägre pris än det uppskattade värdet. Därtill kommer att en betalningsskyldighet till staten kommer att ytterligare försvåra hennes återanpassning till samhället. Tingsrätten finner alltså att det är uppenbart oskäligt att hos Pamela Bessik Eken förverka någon del av värdet av utbytet av brott. Åklagarnas yrkande därom ska därför avslås.

4.16.2.4 *Rebecka Bessik och Maria Bessik*

När det gäller åklagarnas yrkande mot Rebecka Bessik och Maria Bessik innebär att de ska betala visst belopp till staten som förverkat värde av utbyte av brott följer av tingsrättens bedömning i skuldfrågan att det inte är bevisat att de har fått någon sådan vinning av brott att förverkande av utbyte av brott kan ske hos dem. Det är inte bevisat att de till följd av brott har gjort någon vinning av de bankomatuttag, de lån som lösts eller de köp som åklagarna har lagt till grund för beräkningen. Åklagarnas yrkanden om förverkande av utbyte av brott mot dem ska således avslås.

4.17 ÖVRIGA FRÅGOR

Tidsåtgången för arbete som respektive försvarare har begärt ersättning för förhåller sig väl till varandra sett till omfattningen av åtalet mot respektive klient och till vad som i övrigt har kommit fram om det behov av biträde som respektive klient har haft under förundersökningen och huvudförhandlingen. Målsägandebiträdet Elsa Andersson har biträtt tre målsäganden, varav en har varit Anders Nordqvist. Åtalspunkten 8 som gäller honom innefattar i sin tur flera gärningar. Av betydelse för både försvararnas och målsägandebiträdets anspråk är också att åklagarna har hållit en flera dagar lång samlad sakframställan och samlade förhör med de tilltalade. Det har alltså i huvudsak inte skett någon uppdelning därav per åtalspunkt, med följderna att alla aktörer varit närvarande under större delen av huvudförhandlingen. Tingsrätten finner att den tid som målsägandebiträdet och samtliga försvarare har lagt ned framstår som skälig. Även deras anspråk på ersättning för kostnader och tidsspillan framstår som skäliga. Med de justeringar som föranleds av felaktiga summeringar av tid eller delbelopp ska alltså ersättning utgå till både försvararna och målsägandebiträdet i enlighet med vad de har begärt.

ATTUNDA TINGSRÄTT

DOM
2020-01-20

B 3526-19

Brottmålsenhet

Tingsrätten finner att staten ska stå för kostnaden för försvararna och målsägandebiträdet. Av betydelse för den bedömningen är att Rebecka Bessik och Maria Bessik frikänns från brott samt att Savka Bessik ska avtjäna ett långt fängelsestraff. Vidare är Wiv Penneruds och Pamela Bessik Ekens ekonomiska förhållanden sådana att de inte ska åläggas någon skyldighet att till staten återbetala något av kostnaderna för deras försvarare eller för målsägandebiträdet.

Eftersom Savka Bessik, Wiv Pennerud och Pamela Bessik Eken döms för brott där fängelse ingår i straffskalan ska de betala avgift till brottsofferfonden.

*

ATTUNDA TINGSRÄTT

DOM
2020-01-20

B 3526-19

Brottmålsenhet

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 6 (TR-01)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 10 februari 2020.

K-G Ekeberg

Malin Käll

I avgörandet har f.d. lagmannen K-G Ekeberg och rådmannen Malin Käll (referent) samt nämndemännen Mia Bronieus, Elisabeth Cedergren, Raimo Vuojärvi och Marianne Lindmark Stjernswärd deltagit. Rätten är enig.

Domslut avseende Wiv Pennerud

1. Willy Ask
Revesjö Sjöslätten 3
512 94 Svenljunga

Företrädd av åklagaren

2. Micaela Barnekow
Strandvägen 33 Lgh 1402
114 56 Stockholm

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Elsa Andersson
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

3. Johan Berggren
Nolbyn 235
932 93 Lövvånger

Företrädd av åklagaren

4. Helen Carlsson
Tornstigen 13 B
671 92 Arvika

Företrädd av åklagaren

5. Rolf Carlsson
Tornstigen 13 B
671 92 Arvika

Företrädd av åklagaren

6. Cecilia Castenäs
Sollentunavägen 30
187 43 Täby

Företrädd av åklagaren

7. Rasmus Espinoza Collini
Salagatan 35 C Lgh 1201
753 30 Uppsala

Företrädd av åklagaren

8. Kent Gillström
Målargatan 2 Lgh 1102
723 37 Västerås

Företrädd av åklagaren

9. Sinikka Granath
Bygatan 24 Lgh 1402
724 66 Västerås

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Elsa Andersson
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

10. Grällsta Åkeri AB, 556575-1905
Gudmundstorp 119
733 91 Sala

Företrädd av åklagaren

11. Soma Kamal Ibrahim
Persikogatan 18 D
703 60 Örebro

Företrädd av åklagaren

12. Nalon Khotchai Nordin
c/o Nordin
Flintlåsvägen 1 Lgh 1503
192 59 Sollentuna

Företrädd av åklagaren

13. Bengt Nilsson
Järnvägsgatan 5 B Lgh 1202
231 44 Trelleborg

Företrädd av åklagaren

14. Charlotte Nilsson
Sankta Gertruds Väg 10 A Lgh 1201
231 45 Trelleborg

Företrädd av åklagaren

15. Leif Nordin
Flintlåsvägen 1 Lgh 1503
192 59 Sollentuna

Företrädd av åklagaren

16. Anders Nordqvist
Vintervägen 19 Lgh 1001
169 35 Solna

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Elsa Andersson
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

17. Cornelia Nordén
Rösegårdsgatan 114
724 76 Västerås

Företrädd av åklagaren

18. Anders Scharp
Kungsholms Strand 175 Lgh 1403
112 48 Stockholm

Företrädd av åklagaren

19. Gunilla Sjöberg
Solvägen 49
891 42 Örnsköldsvik

Företrädd av åklagaren

20. Tomas Sjöberg
Solvägen 49
891 42 Örnsköldsvik

Företrädd av åklagaren

21. Rolf Sjödin
Baldersvägen 21 E Lgh 1202
856 40 Sundsvall

Företrädd av åklagaren

22. Skandinaviska Enskilda Banken, 502032-9081
106 40 Stockholm

Företrädd av åklagaren

23. Niclas Svedberg
Bodarnevägen 55
825 32 Iggesund

Företrädd av åklagaren

24. Svenska Handelsbanken AB, 502007-7862
Box 2273
103 17 Stockholm

Företrädd av åklagaren

25. Christian Sälmark
Gudmundstorp 119
733 91 Sala

Företrädd av åklagaren

26. Lars Söderlund
Storsjövägen 43 Lgh 1001
120 59 Årsta

Företrädd av åklagaren

27. Kurt Östholm
Välljärnsgatan 490 Lgh 1403
724 73 Västerås

Företrädd av åklagaren

Domslut avseende Savka Bessik

1. Willy Ask
Revesjö Sjöslätten 3
512 94 Svenljunga

Företrädd av åklagaren

2. Tomas Bardevik
Ekvägen 6
734 51 Kolbäck

Företrädd av åklagaren

3. Micaela Barnekow
Strandvägen 33 Lgh 1402
114 56 Stockholm

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Elsa Andersson
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

4. Johan Berggren
Nolbyn 235
932 93 Lövvånger

Företrädd av åklagaren

5. Helen Carlsson
Tornstigen 13 B
671 92 Arvika

Företrädd av åklagaren

6. Rolf Carlsson
Tornstigen 13 B
671 92 Arvika

Företrädd av åklagaren

7. Cecilia Castenäs
Sollentunavägen 30
187 43 Täby

Företrädd av åklagaren

8. Elisabeth Dalberg
Lulsundsgatan 20 A Lgh 1202
972 41 Luleå

Företrädd av åklagaren

9. Rasmus Espinoza Collini
Salagatan 35 C Lgh 1201
753 30 Uppsala

Företrädd av åklagaren

10. Kent Gillström
Målargatan 2 Lgh 1102
723 37 Västerås

Företrädd av åklagaren

11. Janusz Gorczynski
Välljärnsgatan 490 Lgh 2004
724 73 Västerås

Företrädd av åklagaren

12. Ingemar Granath
Dingtuna Torggata 62
724 75 Västerås

Företrädd av åklagaren

13. Sinikka Granath
Bygatan 24 Lgh 1402
724 66 Västerås

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Elsa Andersson
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

14. Grällsta Åkeri AB, 556575-1905
Gudmundstorp 119
733 91 Sala

Företrädd av åklagaren

15. Soma Kamal Ibrahim
Persikogatan 18 D
703 60 Örebro

Företrädd av åklagaren

16. Nalon Khotchai Nordin
c/o Nordin
Flintlåsvägen 1 Lgh 1503
192 59 Sollentuna

Företrädd av åklagaren

17. Sonja Lundin
Välljärnsgatan 490 Lgh 2003
724 73 Västerås

Företrädd av åklagaren

18. Moderna Försäkringar, filial till Tryg Forsikring A/S Danmark, 516403-8662
Box 7830
103 98 Stockholm

Företrädd av åklagaren

19. Bengt Nilsson
Järnvägsgatan 5 B Lgh 1202
231 44 Trelleborg

Företrädd av åklagaren

20. Charlotte Nilsson
Sankta Gertruds Väg 10 A Lgh 1201
231 45 Trelleborg

Företrädd av åklagaren

21. Leif Nordin
Flintlåsvägen 1 Lgh 1503
192 59 Sollentuna

Företrädd av åklagaren

22. Anders Nordqvist
Vintervägen 19 Lgh 1001
169 35 Solna

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Elsa Andersson
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

23. Cornelia Nordén
Röseårdsgatan 114
724 76 Västerås

Företrädd av åklagaren

24. Wiv Pennerud
Narvavägen 70 Lgh 1101
724 68 Västerås

Målsägandebiträde:
Advokat Mats Flodén
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Kungsgatan 26, 5 tr
111 35 Stockholm

25. Anders Scharp
Kungsholms Strand 175 Lgh 1403
112 48 Stockholm

Företrädd av åklagaren

26. Gunilla Sjöberg
Solvägen 49
891 42 Örnköldsvik

Företrädd av åklagaren

27. Tomas Sjöberg
Solvägen 49
891 42 Örnköldsvik

Företrädd av åklagaren

28. Rolf Sjödin
Baldersvägen 21 E Lgh 1202
856 40 Sundsvall

Företrädd av åklagaren

29. Skandinaviska Enskilda Banken, 502032-9081
106 40 Stockholm

Företrädd av åklagaren

30. Niclas Svedberg
Bodarnevägen 55
825 32 Iggesund

Företrädd av åklagaren

31. Svenska Handelsbanken AB, 502007-7862
Box 2273
103 17 Stockholm

Företrädd av åklagaren

32. Christian Sälmark
Gudmundstorp 119
733 91 Sala

Företrädd av åklagaren

33. Lars Söderlund
Storsjövägen 43 Lgh 1001
120 59 Årsta

Företrädd av åklagaren

34. Kurt Östholm
Välljärnsgatan 490 Lgh 1403
724 73 Västerås

Företrädd av åklagaren

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19850805-0492	Datum för dom/beslut 2020-01-20
Efternamn Bessik	Förnamn SAVKA Jemi Kristoffer

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-03-08	2019-05-13
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19821230-0365	Datum för dom/beslut 2020-01-20
Efternamn Bessik Eken	Förnamn Saliska PAMELA Jenny

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-01-22	2019-02-19
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19861210-0704	Datum för dom/beslut 2020-01-20
Efternamn Bessik	Förnamn Maria

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-01-22	2019-01-23
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19861210-0662	Datum för dom/beslut 2020-01-20
Efternamn Bessik	Förnamn Rebecka

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-01-21	2019-01-23
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

ÅKLAGARNAS YRKANDEN OCH MUNTliga BEVISNING

Stämningsansökan (2019-09-09)

1. GROVT BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K1191501-17)

Målsägande

Wiv Pennerud, företräds av advokaten Mats Flodén

Gärning

Savka Bessik har uppsåtligen ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan den 18 januari 2016 i Västerås genom vilseledande förmått Wiv Pennerud att till honom utge personbilen LUK841 värd ca 159 000 kr.

Vilseledandet har bestått i att Savka Bessik har svarat på målsäganden Penneruds bilannons och gett sken av att ha vilja och förmåga att betala för bilen, trots att så inte har varit fallet.

Savka Bessik har därefter från den 19 januari 2016 och i vart fall fram till april 2018 i Västerås eller på annan plats i landet genom vilseledande vid upprepade tillfällen förmått Wiv Pennerud att under perioden föra över 6 909 663 kr bestående av eget sparkapital, pension samt lån av kreditinstitut och av sonen Warnberg. Kontona som pengarna har överförts till tillhörde bl.a. Pamela Bessik, Rebecka Bessik och Maria Bessik.

Förfarandet har inneburit vinning för Savka Bessik/annan med 7 068 663 kr (värdet av personbilen LUK841 och överförda pengar) och motsvarande skada/risk för slutlig förlust för Wiv Pennerud.

Vilseledandet har bestått i att Savka Bessik har lämnat oriktiga uppgifter om sig själv som person, uppgett att det är företrädare för olika banker som fordrar att insättningar måste göras, även själv utgett sig för att företräda olika banker samt gett felaktiga uppgifter om varför pengarna skulle överföras. De felaktiga uppgifterna har bland annat bestått i att överföringarna är en förutsättning för att Wiv Pennerud och andra målsägandens - vars pengar gått in på Wiv Penneruds konto - ska kunna återfås sina pengar samt att en exekutiv försäljning av Wiv Penneruds lägenhet skulle kunna undvikas.

Bedrägerierna är att bedöma som grova på grund av att det har avsett betydande belopp, att brottet har riktats mot en äldre person, att det har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt och vars tillvägagångssätt varit sådant att det har missbrukat allmänhetens förtroende för bankväsendet, att det har varit av särskilt farlig art, samt att det har inneburit synnerligen kännbar skada för Wiv Pennerud som bl.a. själv satt sig i skuld hos andra. Savka Bessik har även på ett hänsynslöst sätt försatt Wiv Pennerud i en beroendeställning, vilket han har utnyttjat tillsammans med hennes oförmåga att värja sig.

Lagrum

9 kap 3 § brottsbalken och 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Bevisning

Muntlig bevisning

- Förhör med *målsäganden/tilltalade Wiv Pennerud*.
- Förhör med *Savka Bessik*.
- *Vittnesförhör med Savka Alexander Bessik* angående att det är den tilltalade Savka Bessik som har tillgodogjort sig bilen och efterföljande överföringar samt att han har varnat Wiv Pennerud för att vara utsatt för bedrägeri.
- *Vittnesförhör med Estella Sträng* angående vad Wiv Pennerud har berättat för henne om ”Stockholmaren” och dennes behov av pengar, till styrkande av att Savka Bessik har bedragit Wiv Pennerud.

2. BEDRÄGERI (Savka Bessik och Wiv Pennerud) alternativt ANSTIFTAN TILL BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K274222-19)

Målsägande

Kurt Östholm, företräds av åklagarna

Gärning

Savka Bessik och Wiv Pennerud har i januari 2017 i Stockholm respektive Västerås uppsåtligen och tillsammans och i samförstånd genom vilseledande förmått Kurt Östholm att till Wiv Pennerud låna ut 50 000 kr.

Vilseledandet har bestått i att Wiv Pennerud/Savka Bessik aldrig har haft för avsikt eller förmåga att återbetala lånet till Kurt Östholm. Savka Bessik har vid sina kontakter med Kurt Östholm utgett sig för att vara Peder och därvid förespeglat Kurt Östholm att han skulle återfå lånet.

Förfarandet har inneburit vinning för Wiv Pennerud/Savka ~~Jemi Kristoffer~~ Bessik/annan och motsvarande skada för Kurt Östholm.

Alternativt görs det gällande att Savka Bessik i vart fall har förmått Wiv Pennerud att utföra bedrägeriet mot Kurt Östholm.

Lagrums

9 kap 1 § 1 st brottsbalken *alternativt* gällande Bessik 9 kap. 1 § och 23 kap. 4§ brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Wiv Pennerud och Savka Bessik att solidariskt med varandra utge skadestånd till Kurt Östholm med 50 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6§ räntelagen från den 17 januari 2017 till dess betalning sker.

Det görs alternativt gällande att betalningsskyldighet föreligger för Wiv Pennerud i enlighet med ett muntligt låneavtal om 50 000 kr mellan henne och Kurt Östholm. Skulden har förfallit till betalning i vart fall senast i samband med huvudförhandlingen den 29 november 2019.

Bevisning

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Kurt Östholm.*
- *Förhör med den tilltalade Wiv Pennerud.*
- *Förhör med den tilltalade Savka Bessik.*

3. GROVT BEDRÄGERI (Savka Bessik och Wiv Pennerud) alternativt ANSTIFTAN TILL GROVT BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K241521-19)

Målsägande

Kent Gillström, åklagarna för talan

Gärning

Savka Bessik och Wiv Pennerud har under perioden juli 2017 – februari 2018 i Stockholm respektive Västerås uppsåtligen och tillsammans och i samförstånd, genom vilseledande förmått Kent Gillström att till Wiv Pennerud låna ut sammanlagt 1 215 000 kr enligt bilaga 1.

Vilseledandet har bestått i att Wiv Pennerud och Savka Bessik aldrig har haft för avsikt eller förmåga att återbetala lånet till Kent Gillström. Savka Bessik har under nämnda period vid sina kontakter med Kent Gillström utgett sig för att vara Mark och Birgitte och därvid förespeglat Kent Gillström att han skulle återfå lånen och på så sätt förmått Kent Gillström att fortsätta låna ut pengar till Wiv Pennerud.

Förfarandet har inneburit vinning för Wiv Pennerud/Savka Bessik/annan och motsvarande skada för Kent Gillström/Kristian Gillström/Janet Björklund/annan.

Bedrägerierna är att bedöma som grova då det sammantaget avsett betydande belopp, har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt och har inneburit synnerligen kännbar skada för familjen Gillström/annan bl.a. då Kent Gillström satt sig i skuld hos annan.

Alternativt görs det gällande att Savka Bessik i vart fall har förmått Wiv Pennerud att utföra de grova bedrägerierna mot Kent Gillström med familj.

Lagrum

9 kap 3 § brottsbalken *alternativt* gällande Bessik 9 kap. 3 § och 23 kap. 4 § brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Wiv Pennerud och Savka Bessik att solidariskt med varandra utge skadestånd till Kent Gillström med:

1. 350 000 kr avseende det lån Kent Gillström tagit hos Entercard Sverige AB för att kunna betala Wiv Pennerud. På beloppet yrkas ränta i enlighet med lånevillkoren (f.n. 8,43 %, se förundersökningsprotokoll gällande K241521-19 sid 89) alternativt jämlikt 6 § räntelagen från den 11 september 2017 till dess betalning sker.
2. 865 000 kr avseende de pengar Kent Gillström med hjälp av sin fru och son har överfört till Wiv Pennerud. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 §

räntelagen från den 1 mars 2018 till dess betalning sker.

Det görs alternativt gällande att betalningsskyldighet föreligger för Wiv Pennerud med

- 860 000 kr i enligt med upprättat skuldebrev som har förfallit till betalning den 31 augusti 2017.
- 355 000 kr i enlighet med muntliga låneavtal som har förfallit till betalning i vart fall senast i samband med huvudförhandlingen 29 november 2019.

Bevisning

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Kent Gillström.*
- *Förhör med den tilltalade Wiv Pennerud.*
- *Förhör med den tilltalade Savka Bessik.*

4. FÖRSÖK TILL GROVT BEDRÄGERI (Savka Bessik och Wiv Pennerud) och OLOVLIG IDENTITETSANVÄNDNING (Savka Bessik och Wiv Pennerud) (5000-K861314-17)

Målsägande

Niclas Svedberg, företräds av åklagarna

Gärning

Wiv Pennerud har under sommaren 2017 i Västerås försökt förmå Niclas Svedberg att ta ett lån om 500 000 kr, varav 150 000 kr skulle lånas ut till henne. Niclas Svedberg har dock inte ansökt om något lån.

Savka Bessik och Wiv Pennerud har därefter den 10 juli 2017 i Kista respektive Västerås uppsåtligen och tillsammans och i samförstånd genom vilseledande försökt förmå olika kreditinstitut att bevilja lån i Niclas Svedbergs namn.

Vilseledandet har bestått i att Wiv Pennerud och/eller Savka Bessik har utgett sig för att vara Niclas Svedberg genom att olovligen använda Niclas Svedbergs namn och personnummer vid ansökan om lån om 500 000 kr hos olika kreditinstitut, vilket har medfört olägenhet för Niclas Svedberg.

Kreditinstitutet Collector Bank AB har beviljat ett lån om 100 000 kr. Lånet har dock inte utbetalats.

Fara för brottets fullbordan har förelegat eller endast varit utesluten på grund av tillfälliga omständigheter.

Om brottet hade fullbordats hade det inneburit vinning för Wiv Pennerud/Savka Bessik/annan och motsvarande skada för Collector Bank AB.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det har avsett ett betydande belopp.

Lagrum

9 kap 3 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken

4 kap 6 b § brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Wiv Pennerud och Savka Bessik att solidariskt med varandra utge 5 000 kr till Niclas Svedberg avseende kränkning. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 10 juli 2017 till dess betalning sker.

Bevisning

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Niclas Svedberg.*
- *Förhör med den tilltalade Wiv Pennerud.*
- *Förhör med den tilltalade Savka Bessik.*

5. BEDRÄGERI (Savka Bessik och Wiv Pennerud) alternativt ANSTIFTAN TILL BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K1398097-17)

Målsägande

Sonja Lundin, företräds av åklagarna

Gärning

Savka Bessik och Wiv Pennerud har i augusti 2017 i Stockholm respektive Västerås uppsåtligen och tillsammans och i samförstånd genom vilseledande förmått Sonja Lundin att till Wiv Pennerud låna ut 25 000 kr.

Vilseledandet har bestått i att Wiv Pennerud/Savka Bessik aldrig haft för avsikt eller förmåga att återbetala lånet till Sonja Lundin.

Förfarandet har inneburit vinning för Wiv Pennerud/Savka ~~Jemi Kristoffer~~ Bessik/annan och motsvarande skada för Sonja Lundin.

Alternativt görs det gällande att Savka Bessik i vart fall har förmått Wiv Pennerud att utföra bedrägeriet mot Sonja Lundin.

Lagrum

9 kap 1 § 1 st brottsbalken *alternativt* gällande Bessik 9 kap. 1 § och 23 kap. 4§ brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Savka Bessik att solidariskt med Wiv Pennerud (sistnämnda har befunnits betalningsskyldig i enlighet med Kronofogdens utslag i utslagsnummer 21-117429-17) utge skadestånd till Sonja Lundin med 24 839 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 9 augusti 2017 till des betalning sker.

Bevisning

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Sonja Lundin.*
- *Förhör med den tilltalade Wiv Pennerud.*
- *Förhör med den tilltalade Savka Bessik.*

6. BEDRÄGERI (Savka Bessik och Wiv Pennerud) alternativt ANSTIFTAN TILL BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K1430045-17)

Målsägande

Janusz Gorczynski, företräds av åklagarna

Gärning

Savka Bessik och Wiv Pennerud har i augusti 2017 i Stockholm respektive Västerås, uppsåtligen och tillsammans och i samförstånd, genom vilseledande förmått Janusz Gorczynski att till Wiv Pennerud låna ut 50 000 kr.

Vilseledandet har bestått i att Wiv Pennerud/Savka Bessik aldrig har haft för avsikt eller förmåga att återbetala lånet till Janusz Gorczynski.

Förfarandet har inneburit vinning för Wiv Pennerud/Savka Bessik/annan och motsvarande skada för Janusz Gorczynski.

Alternativt görs det gällande att Savka Bessik i vart fall har förmått Wiv Pennerud att utföra bedrägeriet mot Janusz Gorczynski.

Lagrum

9 kap 1 § 1 st brottsbalken *alternativt* gällande Bessik 9 kap. 1 § och 23 kap. 4§ brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Savka Bessik att solidariskt med Wiv Pennerud (sistnämnda har befunnits betalningsskyldig i enlighet med Kronofogdens utslag i utslagsnummer 21-104628-17) utge skadestånd till Janus Gorczynski med 49 675 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 9 augusti 2017 till des betalning sker.

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Janusz Gorczynski.*
- *Förhör med den tilltalade Wiv Pennerud.*
- *Förhör med den tilltalade Savka Bessik.*

**7. OLOVLIG IDENTITETSANVÄNDNING och FÖRSÖK TILL
GROVT BEDRÅGERI (Savka Bessik) och FÖRSÖK TILL
BEDRÅGERI
(Wiv Pennerud) (5000-K274695-19)**

Målsägande

Lars Edvin Söderlund, företräds av åklagarna

Gärning

Savka Bessik och Wiv Pennerud har den 27 februari 2018 i Stockholm respektive Västerås uppsåtligen och tillsammans och i samförstånd, genom vilseledande försökt förmå Santander Consumer Bank att bevilja lån i Lars Edvin Söderlunds namn.

Vilseledandet har bestått i att Wiv Pennerud/Savka Bessik har utgett sig för att vara Lars Edvin Söderlund (född 1935) genom att olovligen använda hans namn och personnummer vid ansökan om lån om 500 000 kr hos Santander Consumer Bank, vilket har medfört olägenhet för Lars Edvin Söderlund. Låneansökan har dock inte beviljats.

Fara för brottets fullbordan har förelegat eller endast varit utesluten på grund av tillfälliga omständigheter.

Om brottet hade fullbordats hade det inneburit vinning för Wiv Pennerud och/eller Savka Bessik och motsvarande skada för Santander Consumer Bank/Lars Edvin Söderlund.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det har avsett ett betydande belopp.

Lagrum

4 kap 6 b § brottsbalken

9 kap 1 § 1/3 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Wiv Pennerud och Savka Bessik att solidariskt med varandra utge 5 000 kr till Lars Edvin Söderlund avseende kränkning. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 27 februari 2018 till dess betalning sker.

Bevisning

Muntlig bevisning

- *Vittnesförhör med Mona Söderlund* (målsägandens dotter) angående hennes kännedom om faderns ekonomi och aktuell händelse, till styrkande av att de tilltalade olovligen använt sig av målsägandens personuppgifter i låneansökan.
- Förhör med *den tilltalade Wiv Pennerud*.
- Förhör med *den tilltalade Savka Bessik*.

8. GROVT BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K668205-18)

Målsägande

Anders Nordqvist, företräds av målsägandebiträdet advokaten Elsa Andersson

Gärning

Savka Bessik har uppsåtligen bland annat i Sollentuna under perioden februari 2017 – maj 2018 genom vilseledande vid upprepade tillfällen förmått Anders Nordqvist att till olika konton överföra sammanlagt 4 880 500 kr (enligt bilaga 1) bestående av eget sparkapital samt lån hos olika kreditinstitut samt göra ett kontantuttag om 202 674 kr. Kontona tillhörde Wiv Pennerud (4 230 500 kr), Pamela Bessik (300 000 kr) och Rebecka Bessik (350 000 kr). Savka Bessik har haft tillgång till dessa konton.

Vilseledandet har bestått i att Savka Bessik har lämnat oriktiga uppgifter om sig själv som person, bland annat har han utgett sig för att vara Mark Albin, en hotellägare och affärsman boende i Dubai. Savka Bessik har även gett felaktiga uppgifter om varför pengarna skulle överföras. De felaktiga uppgifterna har bland annat bestått i att överföringarna var en förutsättning för att Anders Nordqvist skulle kunna återfå de pengarna han tidigare hade överfört till andra personer eller lånat ut till ”Mark Albin” för att denne skulle göra affärer/investeringar i Dubai eller liknande.

Savka Bessik har vidare den 5 – 7 maj 2018 på okänd plats, Stockholms län genom vilseledande gjort överföringar om sammanlagt 375 000 kr mellan Anders Nordqvists konton (35 000 kr) och Anders Nordqvists dotters konto (340 000 kr) varefter Savka Bessik har överfört 370 000 kr till Wiv Penneruds konto.

Vilseledandet har bestått i att Savka Bessik har kontaktat Anders Nordqvist per telefon och uppgett att Anders Nordqvist skulle få en inbetalning från utlandet och att han därför var tvungen att logga in på banken. Savka Bessik har sedan förmått målsäganden att använda sin elektroniska inloggning på internetbanken på ett sätt som har gett Savka Bessik tillgång till och möjlighet att disponera över målsägandens banktillgodohavanden, varefter transaktionerna har gjorts.

Förfarandet har inneburit vinning med sammanlagt 5 083 174 kr för Savka Bessik/annan och motsvarande skada för Anders Nordqvist.

Bedrägerierna är att bedöma som grova då det dels avsett betydande belopp, dels har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt, dels har varit av särskilt farlig art, dels ock har inneburit synnerligen kännbar skada för Anders Nordqvist som bl.a. själv satt sig i skuld hos andra.

Lagrum

9 kap 3 § brottsbalken och 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Bevisning

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Anders Nordqvist* angående hans kontakter med ”Mark Albin”, att denne genom vilseledande har förmått Nordqvist att göra ett uttag och överföra pengar till konton tillhörande Wiv Pennerud, Pamela Bessik och Rebecka Bessik, till styrkande av att Savka Bessik är gärningsmannen som har bedragit Nordqvist.

- Förhör med *den tilltalade Savka Bessik*.
- Förhör med *den tilltalade Wiv Pennerud* (jmf. åtalspunkten 11 angående grovt penningtvättsbrott) angående hennes kännedom om insättningar från Anders Nordqvist, vad som skett med pengarna samt hennes kontakt med Nordqvist.

9. GROVT BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K659169-18)

Målsägande

1. Micaela Barnekow, företräds av målsägandebiträdet advokaten Elsa Andersson
2. Skandinaviska Enskilda Banken AB, åklagarna för talan

Gärning

Savka Bessik har uppsåtligen den 29 - 31 maj 2018 på okänd plats i Stockholms län, ensam eller tillsammans och i samförstånd med andra, genom vilseledande gjort två överföringar om sammanlagt 250 000 kr från Micaela Barnekows två konton i Skandinaviska Enskilda Banken till ett konto som Savka Bessik har haft tillgång till (Wiv Penneruds konto, jämför åtalspunkten 11).

Vilseledandet har besått i att Savka Bessik har kontaktat Micaela Barnekow, född 1936, per telefon och utgett sig för att heta "Göran Andersson" och ringa från säkerhetsavdelningen vid målsägandens bank och har gett sken av att hjälpa målsäganden att rätta till ett felaktigt bankomatuttag. Savka Bessik har sedan förmått målsäganden att använda sin elektroniska inloggning på ett sätt som har gett Savka Bessik tillgång till och möjlighet att disponera över målsägandens banktillgodohavanden.

Förfarandet har inneburit vinning för Savka Bessik/annan och motsvarande skada för Micaela Barnekow eller någon i dennas ställe.

Brottet bör bedömas som grovt då det har avsett ett betydande värde, då brottet har riktats mot en äldre person samt att tillvägagångssättet är sådant att det har missbrukat allmänhetens förtroende för bankväsendet.

Lagrum

9 kap 3 § brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Savka Bessik och Wiv Pennerud att solidariskt med varandra (jmf. åtalspunkten 11) att utge skadestånd till Skandinaviska Enskilda Banken AB med 238 000 kr avseende det man har ersatt Micaela Barnekow med.

På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 30 maj 2018 till dess betalning sker.

Bevisning

Muntlig

- *Målsägandeförhör med Micaela Barnekow* angående hennes kontakter med gärningsmannen till styrkande av att Savka Bessik har bedragit henne.

- Förhör med *den tilltalade Savka Bessik*.

10. GROVT BEDRÄGERI I TVÅ FALL alternativt GROVT BEDRÄGERI OCH FÖRSÖK TILL GROVT BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K691696-18, 5000-K655915-18)

Målsäganden

1. Sinikka Granath, företräds av målsägandebiträdet advokaten Elsa Andersson
2. Ingemar Granath, åklagarna för talan

Gärning

Savka Bessik har uppsåtligen i maj 2018 på okänd plats i Stockholms län, ensam eller tillsammans och i samförstånd med andra, genom vilseledande berett sig tillgång till inloggning på Sinikka Granaths internetbank varvid han fått tillgång till och möjlighet att disponera över Sinikka Granaths banktillgodohavanden. Savka Bessik/annan har vidare genom att förmå Sinikka Granath att använda sitt bank-id och lämna koder till honom gjort ansökningar om lån hos Thorn, Marginalen, Collector, Norwegian, Euroloan, Ikano med sammanlagt 718 960 kr som utbetalats till Sinikka Granaths konto. Savka Bessik/annan har därefter överfört sammanlagt 746 000 kr, till Wiv Penneruds konto som Savka Bessik har haft tillgång till.

Savka Bessik under samma tid och plats, ensam eller tillsammans och i samförstånd med andra, genom vilseledande berett sig tillgång till inloggning på Ingemar Granaths internetbank varvid han fått tillgång till och möjlighet att disponera över Ingemar Granaths banktillgodohavanden. Savka Bessik/annan har vidare genom att förmå Ingemar Granath att använda sitt bank-id och lämna koder till honom gjort ansökningar om lån hos Collector bank med 467 000 kr som har utbetalats till Ingemar Granaths konto. Savka Bessik/annan har därefter överfört 480 000 kr från Ingemar Granaths konto till Sinikka Granaths konto i avsikt att föra dem vidare till annat konto. Banken har dock hunnit spärra kontot innan så har skett.

Vilseledandet har besått i att någon har kontaktat Sinikka Granaths särbos barnbarns farmor och uppgett sig behöva hjälp med att få låna ett bank-id för att ta emot ett arv. Savka Bessik/annan har därefter kontaktat målsägandena Granath per telefon och utgett sig för att vara ”bankmannen Göran Andersson”. Savka Bessik/annan har därefter uppmanat målsägandena att logga in med sina Bank- id.

Förfarandet har inneburit vinning för Savka Bessik/annan och motsvarande skada/risk för slutlig förlust för Sinikka Granath och Ingemar Granath. Brotten bör bedömas som grova då det har avsett betydande värden, att Sinikka Granath har försatts i skuld hos olika kreditinstitut samt att tillvägagångssättet är sådant att det har missbrukat allmänhetens förtroende för bankväsendet.

Alternativt gällande målsäganden Ingemar Granath

För det fall det grova bedrägeriet mot målsäganden Ingemar Granath inte skulle anses vara fullbordat har det förelegat en risk härför som endast har varit utesluten på grund av tillfälliga omständigheter.

Lagrum

9 kap 3 § brottsbalken alternativt 9 kap. 3 §, 11 § och 23 kap. 1 § brottsbalken

Enskilda anspråk

- Det yrkas förpliktande för Savka Bessik att utge skadestånd Ingemar Granath med 5 000 kr avseende en amortering som målsäganden har nödgats göra på det lån Savka Bessik har tagit i Ingemar Granaths namn. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 28 maj 2018 till dess betalning sker.

Bevisning

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Sinikka Granath och Ingemar Granath* angående deras kontakter med gärningsmannen till styrkande av att de har blivit bedragna av Savka Bessik.
- *Förhör med den tilltalade Savka Bessik.*

11. GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT alternativt GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT och NÄRINGSPENNINGTVÄTT, grovt brott (Wiv Pennerud och Savka Bessik) alternativt ANSTIFTAN TILL GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT alternativt ANSTIFTAN TILL GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT och NÄRINGSPENNINGTVÄTT, grovt brott (Savka Bessik) (5000-K1191501-17, 5000-K128546-18, 5000-K304744-18, 5000-K263806-18, 5000-K179995-18, 5000-K247842-18, 5000-K264211-18, 5000-K266643-18, 5000-K267110-18, 5000-K290540-18, 5000-K337946-18, 5000-K197187-18, 5000-K731322-18, 5000-K691696-18, 5000-K659169-18, 5000-K563414-18)

Målsägande

Bromma Bilhus

1. Christian Sälmark
2. Grällsta Åkeri AB, org.nr 16556575-1905, Gudmundstorp 119, 733 91 SALA
3. Rasmus Espinoza Collini
4. Anders Scharp
5. Willy Ask
6. Soma Kamal Ibrahim
7. Rolf Carlsson och Helen Carlsson
8. Leif Nordin och Nalon Kotchani Nordin
9. Cecilia Castenäs
10. Rolf Sjödin och Eva Sjödin
11. Gunilla Sjöberg och Tomas Sjöberg
12. Bengt Nilsson och Charlotte Nilsson
13. Berit Christiansen

Åklagarna för samtligas talan

Övriga målsäganden

14. Christina Ghatan/Svenska Handelsbanken AB
15. Johan Berggren
16. Sinikka Granath
17. Micaela Barnekow samt Skandinaviska Enskilda Banken AB, organisationsnummer 502032-9081

18. Ritva Rolenic
19. Cornelia Nordén
20. Anders Nordqvist

Åklagarna för samtligas talan förutom Anders Nordqvist, Sinikka Granath och Micaela Barnekow som företräds av målsägandebiträdet advokaten Elsa Andersson.

Gärning

Genom ovan nämnda bedrägeri mot Wiv Pennerud har Savka Bessik fått möjlighet att - ensam eller tillsammans med Wiv Pennerud - disponera över medel som inkommit på Wiv Penneruds konto i Handelsbanken.

Wiv Pennerud och Savka Bessik har därefter – tillsammans och i samförstånd - under perioden 2016-08-30 – 2018-08-22 i Västerås respektive Sollentuna eller annan plats i landet, upplåtit Wiv Penneruds konto i Handelsbanken där de har tagit emot sammanlagt 10 452 150 kr¹ (datum för olika insättningar, se bilaga 1 punkterna 2 och 3), som härrör från brott eller brottslig verksamhet (varav 1 340 000 kr utgör utbyte av Wiv Penneruds och Savka Bessiks gemensamma bedrägeribrottslighet och 5 226 500 kr utgör utbyte av Savka Bessiks egna bedrägeribrottslighet). Av dessa har Wiv Pennerud och Savka Bessik under samma period genom olika överföringar/swishar till andra personer (bl.a. Pamela Bessik, Rebecka Bessik och Maria Bessik) samt köp hos bland annat pantbanker omsatt 10 225 671 kr.

Åtgärderna har syftat till att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Brottet är att bedöma som grovt då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

¹ Beräkning: Se ”Skiss – överföringar till och från Wiv Penneruds konton” Brun pärm del 1 sid. 108 (hädanefter Skissen)[Se domsbilaga 3]: samtliga personer som angetts som målsäganden (förutom Tronn Warnberg), Bromma Bilhus, Avsändare Mt-pengar och Rebecka/Pamela Bessik.

Alternativt grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt, grovt brott

I vart fall har Wiv Penneruds och Savka Bessiks ovan åtgärder syftat till att dölja att 8 813 650 kr² (varav 1 340 000 kr utgör utbyte av Wiv Penneruds och Savka Bessiks gemensamma bedrägeribrottslighet och 5 226 500 kr utgör utbyte av Savka Bessiks egna bedrägeribrottslighet) härrör från bedrägerier/annat brott eller brottslig verksamhet och/eller att främja möjligheterna för dem eller någon annan att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Därutöver har Wiv Pennerud och Savka Bessik under samma period - såsom ett led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning - upplåtit kontot i Handelsbanken där de har tagit emot sammanlagt 1 638 500 kr³. De har härigenom medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i syfte att dölja att pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Brotten är att bedöma som grova då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

Alternativt anstiftan till grovt penningtvättsbrott alternativt anstiftan till grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt, grovt brott (Savka Bessik)

Alternativt görs gällande att Savka Bessik i vart fall har förmått Wiv Pennerud att vidta ovan beskrivna åtgärder.

Lagrum

3 §, 4 § och 5 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott alternativt 3 §, 4 § och 5 § och 7 § 2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott och 23 kap. 4 § brottsbalken

² Beräkning: Alla målsäganden (förutom Tronn Warnberg) samt Bromma Bilhus (jmf Skissen).

³ Beräkning: Avsändare mt-pengar och Rebecka/Pamela Bessik (jmf Skissen).

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Wiv Pennerud och Savka Bessik att solidariskt med varandra utge skadestånd till:

1. Christian Sälmark med 21 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 9 februari 2018 till dess betalning sker.
2. Grällsta Åkeri AB med 367 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 30 januari 2018 till dess betalning sker.
3. Rasmus Espinoza Collini med 200 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 16 februari 2018 till dess betalning sker.
4. Anders Scharp med 155 150 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 29 januari 2018 till dess betalning sker.
5. Willy Ask med 54 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
6. Soma Kamal Ibrahim med 90 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
7. Rolf Carlsson med 117 000 kr och Helen Carlsson med 60 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 5 mars 2018 till dess betalning sker.
8. Leif Nordin med 4 000 kr och Nalon Kotchani Nordin med 3 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 22 februari 2018 till dess betalning sker.
9. Cecilia Castenäs med 10 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 8 mars 2018 till dess betalning sker.
10. Rolf Sjödin med 550 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 13 mars 2018 till dess betalning sker.
11. Gunilla Sjöberg med 94 000 kr och Tomas Sjöberg med 151 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 8 mars 2018 till dess betalning sker.
12. Bengt Nilsson med 76 000 kr och Charlotte Nilsson med 5 000. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 28 januari 2018 till dess betalning sker.
13. Svenska Handelsbanken AB med 40 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 30 maj 2018 till dess betalning sker.
14. Johan Berggren med 65 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 29 maj 2017 till dess betalning sker.
15. Skandinaviska Enskilda Banken med 238 000 kr (det man ersatt Barnekow med). På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 31 maj 2018 till dess betalning sker.
16. Cornelia Nordén med 85 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 11 maj 2018 till dess betalning sker.

Särskilt yrkande

Det yrkas att hos Wiv Pennerud i beslag tagna 100 000 kr förverkas jämlikt 9 § 1 p lagen om straff för penningtvåttbrott: 2018-5000-B77439 p 1 (jfr. åtalspunkten 9).

Bevisning

Muntlig bevisning

Nedan målsägandeförhör åberopas till styrkande av att respektive målsäganden har vilseletts att överföra pengar till Wiv Pennerud med angivet belopp.

Målsäganden

1. Christian Sälmark
2. Rasmus Espinoza Collini – ska höras i ytterligare en åtalspunkt
3. Anders Scharp
4. Willy Ask
5. Soma Kamal Ibrahim
6. Leif Nordin
7. Cecilia Castenäs
8. Rolf Sjödin
9. Tomas Sjöberg
10. Bengt Nilsson
11. Christina Ghatan
12. Johan Berggren
13. Sinikka Granath – ska höras i ytterligare en åtalspunkt
14. Micaela Barnekow
15. Ritva Rolenec
16. Cornelia Nordén
17. Anders Nordqvist – ska höras i ytterligare en åtalspunkt

- Förhör med *den tilltalade Wiv Pennerud*.
- Förhör med *den tilltalade Savka Bessik*.
- *Vittnesförhör med Anette Warnberg (svärdotter till Wiv Pennerud)* angående vad Wiv Pennerud har berättat om sina kontakter med ”Mark”, ”Birgitte” m.fl. samt att Anette Warnberg sedan 2016 har varnat Wiv Pennerud för att hon är utnyttjad och bedragen av ”Mark”.
- *Vittnesförhör med Nedro Halef* angående hans kontakter med Savka Bessik angående bilköp från Öst Auto AB och att köp av bilar har skett från Wiv Penneruds konto på Savka Bessiks uppmaning till styrkande av att Savka Bessik har haft vinning av bedrägerierna.

**12. ANSTIFTAN TILL TVÅ FALL AV GROVT
PENNINGTVÄTTSBROTT samt ANSTIFTAN TILL
PENNINGTVÄTTSBROTT I ETT FALL (Savka Bessik) (5000-
K1191501-17)**

Gärning

Anstiftan till grovt penningtvättsbrott

Savka Bessik har anstiftat Pamela Bessik och Rebecka Bessik att upplåta sina konton för insättningar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Savka Bessik har således i Sollentuna eller annan plats i landet anstiftat:

- Pamela Bessik att under perioden 2017-04-09 – 2018-05-18 att upplåta sitt konto i Swedbank där hon har tagit emot sammanlagt 2 638 440 kr⁴. Pengarna har under samma period omsatts genom olika swishar/överföringar till andra personer samt diverse köp bl.a. hos pantbanker.
- Rebecka Bessik att under perioden 2016-01-19 – 2017-04-18 upplåta sitt konto i Swedbank där hon har tagit emot sammanlagt 5 363 500 kr⁵. Pengarna har under samma period omsatts genom olika swishar/överföringar till andra personer samt köp hos pantbanker.

Åtgärderna har syftat till att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Brottet är att bedöma som grovt då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

Anstiftan till penningtvättsbrott

Savka Bessik har i Sollentuna eller annan plats i landet anstiftat Maria Bessik att under perioden 2017-02-24 - 2017-06-22 upplåta sitt konto i Swedbank där hon har tagit emot sammanlagt 175 980 kr⁶. Pengarna har under samma period omsatts genom olika swishar/överföringar till andra personer samt köp hos pantbanker.

Åtgärden har syftat till att dölja att pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

⁴ Beräkning: samtliga insättningar som kommer från Wiv Penneruds konto (jmf. Skissen).

⁵ Beräkning: samtliga insättningar som kommer från Wiv Penneruds konto (jmf. Skissen).

⁶ Beräkning: samtliga insättningar som kommer från Wiv Penneruds konto (jmf. Skissen).

Lagrum

Anstiftan till grovt penningtvättsbrott

3 §, 4 § och 5 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott och 23 kap. 4 § brottsbalken

Anstiftan till penningtvättsbrott

3 § och 4 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott och 23 kap. 4 § brottsbalken

Bevisning

Muntlig bevisning

- Förhör med *den tilltalade Savka Bessik*.
- Förhör med *den tilltalade Pamela Bessik Eken*.
- Förhör med *den tilltalade Rebecka Bessik*.
- Förhör med *den tilltalade Maria Bessik*.

13. GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT alternativt GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT och NÄRINGSPENNINGTVÄTT, GROVT BROTT (Pamela Bessik Eken) (5000-K1191501-17, 5000-K634371- 17)

Målsägande

Jonatan Grundström, åklagarna för talan

Anders Nordqvist, företräds av målsägandebiträdet advokaten Elsa Andersson

Gärning

Pamela Bessik har uppsåtligen under perioden 2016-01-03 – 2018-11-27 i Sollentuna eller annan plats i landet, upplåtit sitt konto i Swedbank där hon tagit emot sammanlagt 11 865 551 kr⁷ som härrör från brott eller brottslig verksamhet (varav 2 638 440 kr från Wiv Penneruds konto, 300 000 kr från Anders Nordqvists konto, 900 000 kr från Jonathan Grundströms konto, 694 400 från Rebecka Bessiks konto varav 471 000 kr härrör från Wiv Penneruds konto, 376 848 kr från Maria Bessiks konto varav 10 000 kr härrör från Wiv Penneruds konto och 6 955 863 kr från övriga avsändare). Av insättningar har Pamela Bessik Eken under samma period genom olika överföringar/swishar/inköp själv omsatt och/eller på annat sätt medverkat till att omsätta 11 361 333 kr⁸.

⁷ Beräkning: samtliga insättningar på Pamela Bessik Ekens konto om 1 000 kr eller därutöver exklusive bostadsbidrag, barnbidrag, underhållsstöd, ersättning från Brottsoffermyndigheten samt återköp av varor under perioden 2016-01-03 – 2018-11-27 (jmf kontoutdrag).

⁸ Beräkning: samtliga överföringar/swish/uttag/inköp i affärer och pantbanker från Pamela Bessik Ekens konto om 1 000 kr eller därutöver under ovan period (jmf kontoutdrag). Bidrag Pamela Bessik Eken har uppburit under nämnda år ingår inte i beräkningen.

Åtgärderna har syftat till att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Brottet är att bedöma som grovt då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

Alternativt grovt penningtvättbrott och näringspenningtvätt, grovt brott
Pamela Bessik har i vart fall under aktuell period upplåtit sitt konto i Swedbank där hon har tagit emot sammanlagt 4 319 440 kr⁹ som härrör från brott eller brottslig verksamhet. Av dessa insättningar har Pamela Bessik Eken omsatt åtminstone 3 748 307 kr¹⁰ genom överföringar/uttag/köp.

Pamela Bessiks åtgärder har syftat till att dölja egendomens ursprung och/eller att främja för henne eller någon annan att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Därutöver har Pamela Bessik Eken under samma period - såsom ett led i en verksamhet som bedrivs vanemässig eller annars i större omfattning - upplåtit kontot i Swedbank där hon har tagit emot sammanlagt 7 546 111 kr¹¹. Hon har härigenom medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i syfte att dölja att pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Brotten är att bedöma som grova då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

Lagrum

3 §, 4 § och 5 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättbrott alternativt 3 §, 4 §, 5 §, 7 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättbrott

Enskilt anspråk

Det yrkas förpliktande för Pamela Bessik att utge skadestånd till Jonathan Grundström med 900 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 19 maj 2017 till dess betalning sker.

⁹ varav 2 638 440 kr från Wiv Penneruds konto, 471 000 kr från Rebecca Bessiks konto, 10 000 kr från Maria Bessiks konto, 900 000 kr från Jonatan Grundströms konto och 300 000 kr från Anders Nordqvists konto

¹⁰ Beräkning: jmf Skissen. Pamela Bessik Eken har omsatt 2 885 759 kr. Därtill har hon omsatt 900 000 kr som härrör från Jonatan Grundström samt 300 000 kr från Anders Nordqvist (vilket inte framgår av Skissen). Bidrag som Pamela Bessik Eken har uppburit under nämnda år ingår inte i beräkningen.

¹¹ Beräkning: Samtliga insättningar med undantag för insättningar från Wiv Penneruds konton, vidareöverföringar från Maria Bessik och Rebecca Bessiks konton, Jonathan Grundströms konto och Anders Nordqvists konto (jmf Skissen).

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Jonathan Grundström* angående att han har vilseletts att föra över pengar till Pamela Bessik Ekens konto.
- *Förhör med den tilltalade Pamela Bessik Eken.*

14. GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT alternativt GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT och NÄRINGSPENNINGTVÄTT, grovt brott (Maria Bessik) (5000-K785025-17, 5000-K1191501-17, 5000-K634371-17)

Målsägande

Kristina Milotic, åklagarna för talan

Jonathan Grundström, åklagarna för talan

Gärning

Maria Bessik har under perioden 2016-01-01 – 2017-06-26 i Sollentuna eller annan plats i landet, upplåtit sitt konto i Swedbank där hon tagit emot sammanlagt 5 899 042 kr¹² som härrör från brott eller brottslig verksamhet (varav 175 980 kr från Wiv Penneruds konto, 175 000 kr från Jonathan Grundströms konto, 305 000 kr från Kristina Milotics konto, 271 500 kr från Pamela Bessik Ekens konto varav 64 900 kr härrör från Wiv Penneruds konto, 1 658 913 kr från Rebecka Bessiks konto varav 1 066 660 kr härrör från Wiv Penneruds konto samt 3 312 649 kr från övriga avsändare).

Av insättningarna har Maria Bessik under samma period genom olika överföringar/swishar/inköp själv omsatt och/eller på annat sätt medverkat till att omsätta 5 708 457 kr¹³.

Åtgärderna har syftat till att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Brottet är att bedöma som grovt då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

¹² Beräkning: samtliga insättningar på Maria Bessiks konto om 1 000 kr eller däröver exklusive lön, ersättning från Försäkringskassan och liknande under perioden 2016-01-01-2017-06-26 (jmf. kontoutdrag).

¹³ Beräkning: samtliga överföringar/swish/uttag/inköp i affärer och pantbanker från Maria Bessiks konto om 1 000 kr eller därutöver under ovan period (jmf kontoutdrag). Lön/ersättning från Försäkringskassan som Maria Bessik har uppburit under nämnda år ingår inte i beräkningen.

Alternativt grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt, grovt brott
Maria Bessik har i vart fall under aktuell period upplåtit sitt konto i Swedbank där hon har tagit emot sammanlagt 1 787 540 kr¹⁴ som härrör från brott eller brottslig verksamhet. Av dessa insättningar har Maria Bessik och/eller annan åtminstone omsatt 1 498 925 kr¹⁵ genom överföringar/uttag/köp.

Maria Bessiks åtgärder har syftat till att dölja egendomens ursprung och/eller att främja för henne eller någon annan att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet

Därutöver har Maria Bessik under samma period - såsom ett led i en verksamhet som bedrivs vanemässig eller annars i större omfattning - upplåtit kontot i Swedbank där hon har tagit emot sammanlagt 4 111 502 kr¹⁶. Hon har härigenom medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i syfte att dölja att pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Brotten är att bedöma som grova då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

Lagrum

7 § 2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

alternativt 3 §, 4 § och 5 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Maria Bessik att

- solidariskt med tidigare dömd Savka Bessik att utge skadestånd till Kristina Milotic med 305 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 26 juni 2017 till dess betalning sker.
- utge skadestånd till Jonathan Grundström med 175 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 11 maj 2017 till dess betalning sker.

¹⁴ Beräkning: överföringar från följande personers konton: Wiv Pennerud, Jonathan Grundström, Kristina Milotic, Pamela Bessik Eken (vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto) och Rebecka Bessik (vidareöverföringar från Wiv Penneruds konto).

¹⁵ Beräkning: se Skissen. Maria Bessik har omsatt 1 184 507 kr. Därtill har hon omsatt 175 000 kr som härrör från Jonathan Grundström samt 305 000 kr från Kristina Milotic (vilket inte framgår av skissen). Lön/ersättning från Försäkringskassan som Maria Bessik har uppburit under nämnda år ingår inte i beräkningen.

¹⁶ Beräkning: övriga avsändare, dvs. ospårade insättningar.

Särskilt yrkande

Det yrkas att i beslag tagna 70 771 kr förverkas från Maria Bessik enligt 9 § 1 p lagen om straff för penningtvättbrott: Beslagsprotokoll 2017-5000-BG66765 (återfinns i förundersökningsprotokoll K785025-17 sid. 244).

För det fall att tingsrätten bifaller målsägandenas skadeståndsanspråk yrkas att tingsrätten ska besluta om kvarstad motsvarande utdömt skadeståndsbelopp samt besluta att kvarstaden ska bestå till dess att verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnet avgörande.

Bevisning

Muntlig

- *Målsägandeförhör med Jonathan Grundström* angående att han har vilseletts att föra över pengar till Maria Bessiks konto.
- Förhör med den *tilltalade Maria Bessik*.

15. GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT alternativt GROVT PENNINGTVÄTTSBROTT och NÄRINGSPENNINGTVÄTT, grovt brott (Rebecka Bessik) (5000-K1191501-17)

Målsägande

Anders Nordqvist, företräds av målsägandebiträdet advokaten Elsa Andersson

Gärning

Rebecka Bessik har under perioden 2016-01-19 – 2017-04-18 i Sollentuna eller annan plats i landet, upplåtit sitt konto i Swedbank där hon tagit emot sammanlagt 9 350 496 kr¹⁷ som härrör från brott eller brottslig verksamhet (varav 5 363 500 från Wiv Pennerud, 705 946 kr från Maria Bessiks konto varav 16 500 kr härrör från Wiv Penneruds konto, 350 000 kr från Anders Nordqvist och 2 931 050 kr från övriga avsändare).

Av insättningarna har Rebecka Bessik under samma period genom olika överföringar/swishar/inköp själv omsatt och/eller på annat sätt medverkat till att omsätta 9 085 203 kr¹⁸.

Åtgärderna har syftat till att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

¹⁷ Beräkning: samtliga insättningar på Rebecka Bessiks konto om 1 000 kr eller däröver exklusive lön, ersättning från Försäkringskassan och liknande under perioden 2016-01-19- 2017-04-18.

¹⁸ Beräkning: samtliga överföringar/swish/uttag/inköp i affärer och pantbanker från Rebecka Bessiks konto om 1 000 kr eller därutöver under ovan period. Lön/ersättning från Försäkringskassan som Rebecka Bessik har uppburit under nämnda år ingår inte i beräkningen.

Brottet är att bedöma som grovt då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

Alternativt grovt penningtvättbrott och näringspenningtvätt, grovt brott
Rebecka Bessik har i vart fall under aktuell period upplåtit sitt konto i Swedbank där hon har tagit emot sammanlagt 5 730 000 kr¹⁹ som härrör från brott eller brottslig verksamhet. Av dessa insättningar har Rebecka Bessik och/eller annan åtminstone omsatt 5 195 833 kr²⁰ genom överföringar/uttag/köp.

Rebecka Bessiks åtgärder har syftat till att dölja egendomens ursprung och/eller att främja för henne eller någon annan att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har under alla omständigheter otillbörligen främjat möjligheterna för annan att omsätta pengar som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Därutöver har Rebecka Bessik under samma period - såsom ett led i en verksamhet som bedrivs vanemässig eller annars i större omfattning - upplåtit sitt konto där hon har tagit emot sammanlagt 3 620 496 kr²¹. Hon har härigenom medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i syfte att dölja att pengar härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Brotten är att bedöma som grova då det avsett betydande värden och har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall har varit av särskilt farlig art.

Lagrum

7 § 2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättbrott
alternativt 3 §, 4 § och 5 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättbrott

Bevisning

Muntlig bevisning

Förhör med *den tilltalade Rebecka Bessik*.

¹⁹ Beräkning: överföringar från följande personers konton: Wiv Pennerud, Anders Nordqvist samt Maria Bessik (vidareöverföring från Wiv Penneruds konto)

²⁰ Beräkning: se Skissen. Rebecka Bessik har omsatt 5 003 492 kr. Därtill har hon omsatt 350 000 kr som härrör från Anders Nordqvist (vilket inte framgår av skissen). Lön/ersättning från Försäkringskassan som Rebecka Bessik har uppburit under nämnda år ingår inte i beräkningen.

²¹ Beräkning. ”övriga avsändare”

Särskilda yrkanden

Det yrkas förpliktande för:

- *Savka Bessik* att till staten så som förverkat värde (utbyte av brott) utge 4 208 309 kr²² jämlikt 9 § 1 st p 2 lag (2014:307) om straff för penningtvättbrott.
- *Pamela Bessik Eken* att till staten så som förverkat värde (utbyte av brott) utge 1 465 515 kr²³ jämlikt 9 § 1 st p 2 lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.
- *Rebecka Bessik* att till staten så som förverkat värde (utbyte av brott) utge 390 099 kr²⁴ jämlikt 9 § 1 st p 2 lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.
- *Maria Bessik* att till staten så som förverkat värde (utbyte av brott) utge 272 914 kr²⁵ jämlikt 9 § 1 st p 2 lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

²² Beräkning: 3 434 217 kr avser lösta panter etc. med hjälp av Pamela Bessik Ekens, Rebecka Bessiks och Maria Bessiks kontokort som kan knytas till Savka Bessik (jfr. skriftlig bevisning), 443 500 kr avser inköp av bilar hos Öst Auto AB samt 94 650 kr avser fordon som köpts av Nedro Halef som gjorts på Wiv Penneruds konto (jfr. Excelark Sammanställning av insättning och överföring sid. 7 - 9). [Se domsbilaga 4]

²³ Beräkning: de köp och lösen av panter som kan knytas till Pamela Bessik Eken eller hennes make eller maken närstående personer samt bankomatuttag (jfr. skriftlig bevisuppgift gällande korttransaktioner). Bidrag som Pamela Bessik Eken har uppburit nämnda år ingår inte i beräkningen.). [Se domsbilaga 4]

²⁴ Beräkning: en löst pant med Pamela Eken Bessiks kontokort 170522, köp av guldtackor, köp på Forex med 60 087 kr samt bankomatuttag (jfr med skriftlig bevisning och sammanställning bankomatuttag del 1 sid. 374). Lön/ersättning från Försäkringskassan som Rebecka Bessik har uppburit nämnda år ingår inte i beräkningen.). [Se domsbilaga 4]

²⁵ Beräkning: lån hos Pantbanken City som lösts 160915 samt bankomatuttag (jmf. skriftlig bevisuppgift samt sammanställning uttag brun pärm del 1 sid. 366). Lön/ersättning från Försäkringskassan som Maria Bessik har uppburit nämnda år ingår inte i beräkningen).[Se domsbilaga 4].

**16. GROVT BEDRÄGERI alternativt FÖRSÖK TILL GROVT
BEDRÄGERI alternativt GROVT TILLGREPP AV
FORTSKAFFNINGSMEDEL (Savka Bessik) (5000-K702543-17)**

Målsägande

- Tomas Bardevik, åklagarna för talan
- Moderna försäkringar, åklagarna för talan

Gärning

Savka Bessik har uppsåtligen tillsammans och i samförstånd med andra den 8 juni 2017 i Halstahammar genom vilseledande förmått Tomas Bardevik att till honom utge personbilen EJL059 värd ca 350 000 kr till dem.

Vilseledandet har bestått i att en gärningsman har kontaktat Tomas Bardevik, efter att denne utannonserat sin bil till försäljning på Blocket, och har då felaktigt utgett sig för att företräda förmedlingsföretaget Premium Cars Nordic AB (hädanefter bolaget). Gärningsmannen har därvid gett sken av att vilja och kunna försälja bilen på Tomas Bardeviks vägnar. Gärningsmannen har sedan skickat ett avtal till Tomas Bardevik som han har undertecknat den 5 juni 2017 i Kolbäck, Hallstahammar kommun. Gärningsmannen har falskeligen undertecknat avtalet med namnet på företrädaren för bolaget. Gärningsmannens avsikt har aldrig varit att fullfölja försäljningsavtalet utan att i stället tillägna sig bilen. Tomas Bardevik har överlämnat bilen till Savka Bessik och annan person den 8 juni 2017 i Hallstahammar.

Agerandet innebar vinning för Savka Bessik/annan och risk för motsvarande skada för Tomas Bardevik.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom falsk handling har upprättats och gärningen avsåg ett betydande värde.

Alternativ 1

Efter det att Tomas Bardevik har kontaktat polisen den 8 juni 2017 och då anmält ovan händelse har han kontaktat gärningsmännen och berättat detta. Gärningsmännen har då uppgett att avtalet inte längre gällde. Gärningsmännen har parkerat bilen i Hallstahammar den 8 juni 2017 men inte återlämnat bilnycklarna förrän den 12 juni 2017 i Västerås. Det fanns risk för att brottet skulle ha fullbordats vilket skulle ha inneburit vinning för gärningsmännen och motsvarande skada för Tomas Bardevik/annan.

Alternativ 2

Savka Bessik har uppsåtligen tillsammans och i samförstånd med annan den 8 juni 2017 i Hallstahammar olovligen tagit och brukat personbilen EJL059, värd 350 000 kr, tillhörande Tomas Bardevik. Brottet bör bedömas som grovt då det avsåg ett betydande värde.

Lagrums

9 kap. 3 § brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2017 alternativt 9 kap. 3 § brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2017, 11 § och 23 kap. 1 § brottsbalken alternativt 8 kap. 7 § brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Savka Bessik att utge skadestånd till

- Tomas Bardevik med 2 000 kr avseende självrisk och
- Moderna Försäkringar med 27 475 kr avseende ersättning som utbetalats till målsäganden med anledning av att de skador på bilen som uppkommit under den tid gärningsmännen förfogat över bilen (fup. som ovan sid. 64 samt tilläggsprotokoll gällande K 702543-17 sid. 5 och 11 -12).

På beloppen yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 16 juli 2017 till dess betalning sker

Bevisning

Muntlig bevisning

- *Målsägandeförhör med Tomas Bardevik* angående hans kontakter med gärningsmannen/männen och utseendet på de personer han överlämnade bilen till, till styrkande av att Savka Bessik är en av gärningsmännen som vilselett målsäganden. Tomas Bardevik ska även höras om att bilen blivit skadad under den tid gärningsmännen förfogade över bilen.
- *Förhör med den tilltalade Savka Bessik.*

Skriftlig bevisning

- Uppdragsavtal mellan Tomas Bardevik och "Premium Cars AB". Förundersökningsprotokoll K 702543-17) sid. 21 - 22.
- Syn av fotografier av aktuell bil, skärmdumpar m.m. avseende målsägandens kontakter med gärningsmännen, till styrkande av vad man har kommit överens om och att målsäganden blivit bedragen. Fup som ovan sid. 24 – 30.
- PM samt fotografi inlämnat av målsäganden föreställande gärningsmannen till styrkande av att Savka Bessik är en av gärningsmännen. Fup som ovan sid. 31 – 33.
- Syn av fotografi från Pressbyrån i Västerås där målsägandens bilnycklar lämnades in den 12 juni 2017, till styrkande av att Savka Bessik är en av gärningsmännen. Fup som ovan sid. 54.
- PM angående att tel.nr som brukats av gärningsmannen är kopplat till Rebecka Bessik, dvs. Savka Bessiks syster, till styrkande av att Savka Bessik är en av gärningsmännen. Fup som ovan sid. 21 och 29 jmf. med tilläggsprotokoll K 702543-17 daterat 2019-05-07 sid. 1 - 3.

Tilläggsstämning (2019-10-08)

GROVT BEDRÄGERI (Savka Bessik) (5000-K118725-18, 5000-K197187-18, 5000- K267110-18)

Målsägande

1. Elisabeth Dahlberg
2. Rasmus Alexander Mikael Espinoza Collini
3. Leif Olov Nordin

Åklagarna för samtligas talan

Gärning

Savka Bessik har under nedan angiven tid i Sollentuna eller annan plats i riket tillsammans och i samförstånd med andra genom vilseledande förmått nedanstående målsäganden att antingen ingå avtal med Bromma Bilhus AB avseende uppdragsförsäljning av målsägandens fordon och därigenom förmå målsägandena att överlämna fordonet till bolaget eller överföra pengar till ett konto som Savka Bessik har disponerat.

Vilseledandet har bestått i att gärningsmännen dels förtigit att de inte har haft för avsikt att erlagga betalning för fordonet, dels har de gett sken av att målsägandens lån skulle lösas samtidigt som de har förtigit att de har saknat avsikt att lösa de ifrågavarande lånen.

Förfarandet har inneburit vinning för Savka Bessik/övriga gärningsmän/annan de har velat gynna och skada för målsägandena.

Således har

- a) Ulf Dahlberg den 12 januari 2018 i Bålsta överlämnat bilen CPU209 till det avtalade värdet 265 000 kr till Bromma Bilhus AB i Bålsta, Håbo kommun
- b) Rasmus Collini den 16 februari 2018 överfört 200 000 kr till Wiv Penneruds konto (K 197187-18)
- c) Leif Nordin den 19 februari 2018 i Kungsängen överlämnat bilen UCN 663 till det avtalade värdet 200 000 kr till Bromma Bilhus AB i Bålsta, Håbo kommun (K267110-18)
- d) Leif Nordin den 22 februari 2018 överfört 7 000 kr till Wiv Penneruds konto (K267110-18)

Brotten bör bedömas som grova då det skett systematiskt och i bolagsform, vilket har fått gärningsmännen att framstå som seriösa i sina avsikter samt då brotten sammantaget har avsett betydande värden.

Lagrum

9 kap 3 § brottsbalken

Enskilda anspråk

Det yrkas förpliktande för Savka Bessik att utge skadestånd till:

1. Elisabeth Dahlberg med 268 000 kr, varav 265 000 kr avser det avtalade värdet av bilen och 3 000 kr avser resekostnad i samband med att bilen överlämnades till Bromma Bilhus AB. På beloppet 268 000 kr yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 12 januari 2018 till dess betalning sker.
2. Rasmus Collini med 250 000 kr, varav 50 000 kr avser kränkning och 200 000 kr avser de pengar som överförts till Wiv Pennerud och inte har återfåtts. På beloppet 50 000 kr yrkas ränta enligt 6 § räntelagen från den 16 februari 2018 till dess betalning sker. På beloppet 200 000 kr yrkas i första hand ränta med 9 % (dvs. den räntesats Collini erlägger till kreditinstitutet) från den 16 februari 2018 till och med den 29 oktober 2018 samt med ränta enligt 6 § räntelagen från och med den 30 oktober 2018 till dess betalning sker. På beloppet 200 000 kr yrkas i andra hand ränta enligt 6 § räntelagen från den 16 februari 2018 till dess betalning sker.
3. Leif Nordin med 207 000 kr, varav 7 000 kr avseende den summa som överförts till Wiv Pennerud och 200 000 kr avseende bilens avtalade värde. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 22 februari 2018 till dess betalning sker.

Såvitt avser skadeståndet om 200 000 kr beträffande Rasmus Collini framställs det solidariskt med Wiv Pennerud (jfr. stämningsansökan daterad 2019-09-09)

Såvitt avser skadeståndet om 7 000 kr beträffande Leif Nordin framställs det solidariskt med Wiv Pennerud (jfr. stämningsansökan daterad 2019-09-09 punkten 11).

Bevisning

Muntlig bevisning

- Målsägandeförhör med *Rasmus Collini samt Leif Nordin* angående deras kontakter med gärningsmannen/männen, vad man då har kommit överens om samt att pengar i förekommande fall har överförts till Wiv Penneruds konto, till styrkande av att Savka Bessik har vilselett målsägandena.
- Förhör med *den tilltalade Savka Bessik* (förnekar).
- (Förhör med *den tilltalade Wiv Pennerud*. Hörs i samband med åtalspunkten 11 i stämningsansökan daterad 2019-09-09)
- *Vittnesförhör med Ulf Dahlberg*, angående hans kontakt med gärningsmannen/männen, vad man då har kommit överens om samt att pengar i förekommande fall har överförts till Wiv Penneruds konto, till styrkande av att Savka Bessik har vilselett målsägandena.
- *Vittnesförhör med Christina Espinoza Collini (sambo med Rasmus Collini)* angående vad hon har hört av samtalen mellan Rasmus Collini och gärningsmannen samt hennes egna samtal med Wiv Pennerud, till styrkande av att Savka Bessik har vilselett Rasmus Collini.

Skriftlig bevisning

Punkten 1 a

Samtliga sidhänvisningar åsyftar förundersökningsprotokoll i K 118725-18

1. Uppgift från Bolagsverket samt annons gällande Bromma Bilhus, fup. sid. 10 – 12, till styrkande av att gärningsmännen har agerat i bolagsform Åberopas även gällande punkten 1 b och 1 c.
2. Avtal mellan Dahlbergs och Bromma Bilhus, till styrkande av vad parterna kommit överens om samt avtalat pris för bilen, fup. sid. 17 – 18.
3. Uppspelning av samtal mellan Ulf Dahlberg och gärningsmannen, till styrkande av att det är Savka Bessik som är gärningsmannen (transkribering av samtalen finns intagen på sid. 19 - 35).

Punkten 1 b

Samtliga sidhänvisningar åsyftar förundersökningsprotokoll i K 197187-18

1. Kontoutdrag och kopior av swishbetalningar, till styrkande av att Rasmus Collini betalat 200 000 kr som inkommit på Wiv Penneruds konto, fup. sid. 25 – 32.
2. Kontoutdrag avseende Wiv Pennerud, utvisande att det har överförts och swishats 190 000 kr till en bekant till Savka Bessik, nämligen J Ong direkt efter det att Collini överfört pengar till Pennerud, till styrkande av att Savka Bessik är gärningsman, fup. sid. 32 och 44 - 45.
3. Betalningshistorik Jeffrey Ong, fup. sid. 46.
4. Utskrift av avlyssnat samtal mellan Savka Bessik och J Ong, till styrkande av Savka Bessik och Ong talat om att Savka Bessik köpt en klocka och halsband av Ong, till styrkande av att Savka Bessik är gärningsman, fup. sid. 49 – 50.
5. Uppspelning av samtal mellan Rasmus Collini och Savka Bessik, till styrkande av att det är Savka Bessik som är gärningsmannen (transkribering av samtalen finns intagen på sid. 34 - 36).

Punkten 1 c

Samtliga sidhänvisningar åsyftar förundersökningsprotokoll i K 267110-18

1. Avtal mellan Nordin och Bromma Bilhus, till styrkande av vad parterna kommit överens om samt avtalat pris för bilen, fup. sid. 19 – 22.
2. Kontoutdrag och kopior av swishbetalningar, till styrkande av att Leif Nordin har överfört 7 000 kr till Wiv Penneruds konto, fup. sid. 27 och 31
3. Uppspelning av samtal mellan Nordin och bedragaren till styrkande av att Savka Bessik är gärningsmannen (transkribering av samtalen finns på sid. 24 – 26).

Bilaga 1 till stämningsansökan, datum för överföringar**1. Åtalspunkten 3, Överföringar från Kent Gillström till Wiv Pennerud**

	Datum	Belopp i kr	Målsägande (innehavare av konto)¹
1	2017-07-11	150 000	Kent Gillström
2	2017-07-11	150 000	Kent Gillström (Kristian Gillström)
3	2017-07-13	100 000	Kent Gillström (Kristian Gillström)
4	2017-07-13	100 000	Kent Gillström (Kristian Gillström)
5	2017-07-17	65 000	Kent Gillström (Kristian Gillström)
6	2017-07-25	50 000	Kent Gillström (Kristian Gillström)
7	2017-07-27	30 000	Kent Gillström (Kristian Gillström)
8	2017-08-03	50 000	Kent Gillström (Janet Björklund)
9	2017-08-22	25 000	Kent Gillström
10	2017-08-22	75 000	Kent Gillström

¹ Kent Gillström har lånat pengar av sin fru och son som därefter överfört pengarna till Wiv Penneruds konto. Endast Kent Gillström har bedömts vara målsägande.

			(Kristian Gillström)
11	2017-09-18	175 000	Kent Gillström
12	2017-09-19	175 000	Kent Gillström
13	2017-10-03	1 000	Kent Gillström
14	2017-11-08	25 000	Kent Gillström
15	2017-12-20	10 000	Kent Gillström
16	2017-12-20	8 000	Kent Gillström (Kristian Gillström)
17	2017-12-21	20 000	Kent Gillström
18	2017-12-22	5 000	Kent Gillström
19	2018-02-28	1 000	Kent Gillström
	Totalt	1 215 000	

2. Åtalspunkterna 8, 11 - 13 och 15 Anders Nordqvists överföringar till Wiv Penneruds, Rebecka Bessiks och Pamela Bessik Ekens konton

2.1 Anders Nordqvists överföringar till Wiv Penneruds konto

	Datum	Belopp
1	2017-08-29	260 000
2	2017-09-04	150 000
3	2017-09-05	2000 000
4	2017-09-05	800 000
5	2017-10-11	150 000
6	2017-10-11	50 000
7	2017-10-19	100 000
8	2017-10-19	50 000
9	2017-10-20	50 000
10	2017-10-23	100 000
11	2017-10-26	30 000
12	2017-11-07	100 000
13	2017-11-24	10 000
14	2017-11-24	10 000
15	2018-01-06	500
16	2018-05-07	150 000
17	2018-05-07	100 000
18	2018-05-08	120 000
	Totalt	4 230 500

2.2 Anders Nordqvists överföringar till Rebecka Bessiks konto

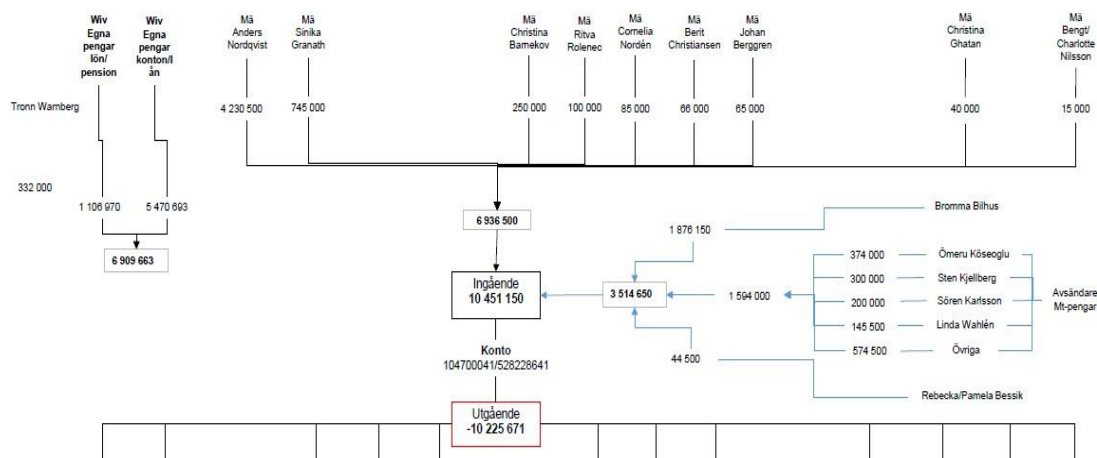
	Datum	Belopp
1	2017-02-16	150 000
2	2017-02-17	150 000
3	2017-02-20	50 000
	Totalt	350 000

2.3 Anders Nordqvists överföringar till Pamela Bessik Ekens konto

	Datum	Belopp
1	2017-10-12	150 000
2	2017-10-12	150 000
	Totalt	300 000

3. Åtalspunkten 11, grovt penningtvättsbrott alternativt grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt, grovt brott; överföringar till Wiv Penneruds konto

Skiss - överföringar till och från Wiv Penneruds konton 104700041 och 528228641 perioden 2016-01-01--2018-08-23

3.1 Johan Berggrens överföringar

	Datum	Belopp
1	2017-05-23	14 000
2	2017-05-24	11 000
3	2017-05-26	10 000
4	2017-05-26	6 500
5	2017-05-29	20 500
6	2017-05-29	3 000
	Totalt	65 000

3.2 Anders Nordqvists överföringar:

Jfr. ovan under punkten 2.

3.3 Berit Christiansens överföringar

	Datum	Belopp
1	2018-01-28	66 000
	Totalt	66 000

3.4 Bengt och Charlotte Nilssons överföringar

	Datum	Belopp
1	2018-01-28	10 000
2	2018-01-28	5 000
	Totalt	15 000

3.5 Cornelia Nordéns överföringar

	Datum	Belopp
1	2018-05-11	85 000
	Totalt	85 000

3.6 Sinikka Granaths överföringar

	Datum	Belopp
1	2018-05-12	14 000
2	2018-05-16	210 000
3	2018-05-18	20 000
4	2018-05-22	120 000
5	2018-05-22	100 000
6	2018-05-23	15 000
7	2018-05-24	24 000
8	2018-05-24	230 000
9	2018-05-25	12 000
10	2018-05-29	1000
	Totalt	746 000

3.7 Christina Gathans överföringar

	Datum	Belopp
1	2018-05-29	20 000
2	2018-05-30	20 000
	Totalt	40 000

3.8 Michaela Barnekows överföringar

	Datum	Belopp
1	2018-05-30	150 000
2	2018-05-31	100 000
	Totalt	250 000

3.9 Ritva Rolenecs överföringar

	Datum	Belopp
1	2018-08-22	100 000
	Totalt	100 000

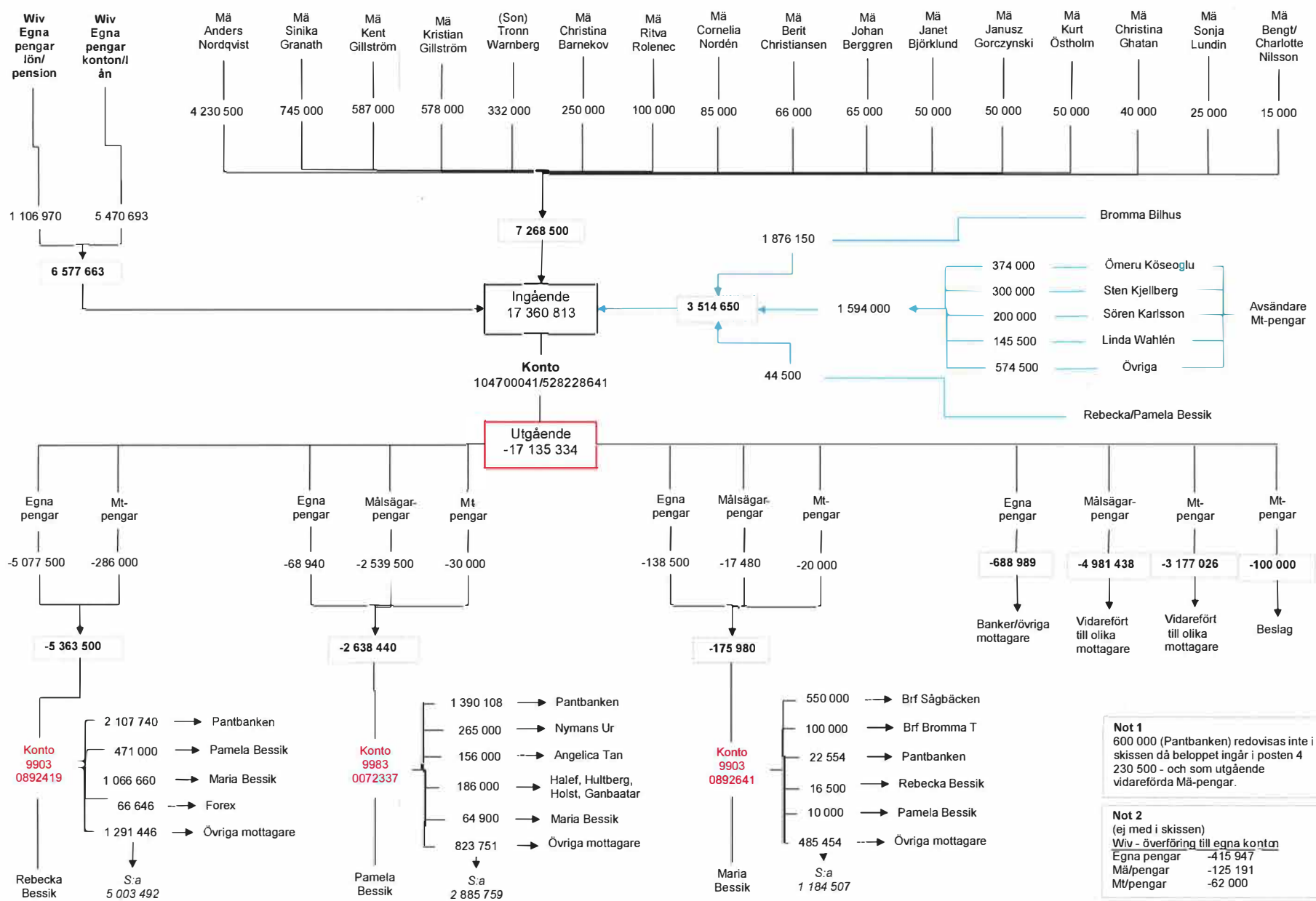
3.10 Bromma Bilhus AB

	Datum	Belopp	Målsägande
1	2018-01-29	155 150	Anders Scharp, K 247842-18
2	2018-01-29	100 000	Grällsta Åkeri, K

			179995-18 (Christian Sälmark)
3	2018-01-29	100 000	Grällsta Åkeri, K179995-18 (Christian Sälmark)
4	2018-01-29	27 000	Grällsta Åkeri, K 179995-18 (Christian Sälmark)
5	2018-01-30	140 000	Grällsta Åkeri, K 179995-18 (Christian Sälmark)
6	2018-02-08	6 000	Christian Sälmark
7	2018-02-08	5 000	Christian Sälmark
8	2018-02-09	10 000	Christian Sälmark
9	2018-02-16	95 000	Rasmus Collini, K197187-18
10	2018-02-16	80 000	Rasmus Collini, K197187-18
11	2018-02-16	15 000	Rasmus Collini, K197187-18
12	2018-02-16	5 000	Rasmus Collini, K197187-18
13	2018-02-16	5 000	Rasmus Collini, K197187-18
14	2018-02-22	4 000	Leif Nordin, K267110-18
15	2018-02-22	3 000	Nalon Khotchai Nordin K267110-18
16	2018-03-01	20 000	Soma Kamal Ibrahim, K 264211-18
17	2018-03-01	109 000	Tomas och Gunilla Sjöberg, K 337946-18
18	2018-03-01	51 000	Tomas och Gunilla Sjöberg, K337946-18
19	2018-03-01	36 000	Tomas och Gunilla Sjöberg, K 337946-18
20	2018-03-01	20 000	Tomas och Gunilla Sjöberg, K 337946-18
22	2018-03-02	30 000	Rolf Carlsson, K 266643-18
23	2018-03-02	200 000	Rolf Sjödin, K 304744-18
24	2018-03-02	50 000	Soma Kamal Ibrahim, K 264211-18
25	2018-03-02	70 000	Rolf Carlsson, K 266643-18

26	2018-03-04	60 000	Rolf Carlsson, K 266643-18
27	2018-03-05	20 000	Soma Kamal Ibrahim, K 264211- 18
28	2018-03-05	54 000	Willy Ask, K 263806-18
29	2018-03-05	22 000	Tomas och Gunilla Sjöberg, K 337946- 18
30	2018-03-05	17 000	Rolf Carlsson, K 266643-18
31	2018-03-06	6 000	Tomas och Gunilla Sjöberg, K 337946- 18
32	2018-03-08	1 000	Tomas och Gunilla Sjöberg, K 337946- 18
33	2018-03-08	10 000	Cecilia Castenäs, K 290540-18
34	2018-03-13	150 000	Rolf Sjödin, K 304744-18
35	2018-03-13	200 000	Rolf Sjödin, K 304744-18
	Totalt	1 876 150	

Skiss - överföringar till och från Wiv Penneruds konton

POSTER HÄNFÖRLIGA TILL ÅKLAGARNAS SÄRSKILDA YRKANDEN

SAVKA BESSIK

- Köp Pantbanken City 170522 om 83 246 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 166 jmf med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06- 14 sid. 78 – 79 och lånehistorik Brun pärm del 1 sid. 401, 411 och 422 (lånet har lösts av Savka Bessik).
- Köp Sefina 170609 om 56 288 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 169 jmf med pantkvitto tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 57 och 67 - 68 (Savka Bessiks fru är låntagare, Pamela Bessik Ekens make löser lånet).
- Köp Sefina 170824 om 4 000 kr. Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 172 jmf med pantsedel, brun pärm del 2, sid. 547 - 548 (Savka Bessik har löst sitt lånet).
- Köp Sefina pantbank Kista 170905 om 41 369 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 173 jmf. med pantsedel, brun pärm del 2 sid. 550 – 551. (Savka Bessik har löst **sitt** lån).
- Köp Pantbanken City 170905 om dels 14 151 kr, dels 44 862 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 173 jfm. med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid, 78 och 82 – 83 (Savka Bessik
- Köp Sefina Pantbank 170906 om 20 736 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 173 jfm. med pantsedel m.m., tilläggsprotokoll sid. 57, 69 – 71 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- Köp Pantbanken City 170907 om 149 175 kr ~~och 110 000 kr~~, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 173 jfm. med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 84 – 85 (låntagare Savka Bessik respektive Pamela Bessik Ekens make, sistnämnda har löst lånet om 110 000 kr).
- 1 st köp Pantbanken City 170914 om 65 560 kr, Kontoutdrag del 1 sid. 175 jmf. med pantkvitton, tilläggsprokoll daterad 2019-06-14 sid. 78 och 86 (låntagare Savka Bessiks fru, Savka Bessik har löst lånet).
- 3 st köp Pantbanken City 171012 om ~~211 049 kr~~, 120 329 kr ~~och 42 093 kr~~, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 178 jmf. med pantkvitton, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 88 – 90 (Pamela Bessik Ekens make är låntagare för och har löst två av lånen, Savka är låntagare för lånet som lösts med 120 329).
- Köp av flygresor till Budapest för Savka Bessik med familj den 12 maj 2016 om 6 675 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 146, biljettbokning, brun pärm del 1 sid. 328.

- Köp av flygresa till Venedig för Samson och Elvy Columbus den 24 maj 2016 om 3 890 kr kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 146, biljettbokning, brun pärm del 1 sid. 330.
- Köp av flygresa till Venedig för Savka Bessik och Bianca Columbus den 24 maj 2016 om 5 888 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 146, biljettbokning, brun pärm del 1 sid. 331.
- Hyresbetalningar till Pomeroll 170508 och 170524 à 12 000 kr, dvs. 24 000 kr, avseende bostad som Savka Bessiks fru (B Columbus) har hyrt men som har betalats från Pamela Bessik Ekens konto, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 163 och 166 samt svar från hyresvärden/PM brun pärm del 1 sid. 342.
- 2 st köp Pantbanken City 161018 om 90 000 kr och 63 340 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 212 jmf. med pantkvitto mm., tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 98 – 100 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- Köp Sefina pantbank 170612 om 29 155 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 219 jmf. med pantsedlar, brun pärm del 2 sid. 520 – 522 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- Köp Sefina pantbank 170615 om 22 553 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 219 jmf. med pantsedlar, brun pärm del 2 sid. 523 – 525, samt fotografier av bl.a. Savka Bessik, brun pärm del 2 sid. 530 - **537** (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- Köp Sefina pantbank 170626 om 27 001 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 220 jmf. med pantsedlar, brun pärm del 2 sid. 538 - 542 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- 6 st köp Pantbanken City 160120 om 90 000 kr, 90 000 kr, 20 000 kr, 4 000 kr, 90 000 kr och 75 418 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 233, lånehandling och kvitto, brun pärm del 1 sid. 401, 408 och 420 samt brun pärm del 2 sid. 440 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- 1 köp Pantbanken City 160121 om 80 422 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 233 jmf. med lånehandling och kvitto, brun pärm del 1 sid. 401, 408 och 420 421 samt brun pärm del 2 sid. 441 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- 1 köp Pantbanken City 160222 om 39 140 kr. Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 234 jmf. med lånehandling brun pärm del 1 sid. 401, 408 och 420 samt pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. **119** 120 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- Köp Sefina Pantbank 160317 om 33 037 kr och 31 872 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 234, lånesammanställning, brun pärm del 2 sid. 482, pantkvitto brun pärm del 2 sid. 486 – 489 samt uppgift om låntagare för lösta lån, tilläggsprotokoll daterat 2016-06-14 sid. 107, 109 – 112 och 117 (Savka Bessik är låntagare).

- Köp Sefina Pantbank 160324 om 23 973 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid 234, låneunderlag brun pärm del 2 sid. 482 och 491 – 492. (Savka Bessiks är låntagare och har löst lånet).
- 2 st köp Sefina Pantbank 160401 om 31 288 kr och 7 324 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 235, låneunderlag brun pärm del 2 sid. 482 och 494 – 497 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- 5 st köp Pantbanken City 160405 om 58 715 kr, 99 000 kr, 13 460 kr, 90 000 kr och 21 970 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 235 jmf. med lånehandling brun pärm sid. 401 och 408 samt kvitton brun pärm del 2 sid. 442 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- 1 st köp Pantbanken City 160406 om 46 990 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 235 jmf. med lånehandling brun pärm del 1 s 401 och 408, brun pärm del 2 sid. 443 (Savka Bessik är låntagare och har löst lånet).
- 3 st köp Pantbanken City 160412 om 90 000 kr, 11 258 kr och 90 000 kr. kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 235 – 236 jmf. med lånehandling, brun pärm del 1 s 401, 408 - 409, 421 kvitto brun pärm del 2 sid. 444, pantkvittot, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 118, 121 – 122 (Savka Bessik är låntagare).
- 2 st köp Pantbanken city 160512 om 91 666 kr och 18 433 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 237 jmf. med lånekvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 124 och 125 (Savka Bessik är låntagare).
- 3 st köp Pantbanken city 160519 om 99 000 kr, 99 000 kr och 17 364 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 237 jmf. med lånekvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 126 (Savka Bessik är låntagare).
- 2 st köp Sefina Pantbank 160520 om ~~34 850 kr~~ och 24 000 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 238 jmf. med lånehistorik och pantsedel brun pärm del 2 sid. 482 och 499 – 500, lånekvitto m.m., tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 108 och 113 (Savka Bessik har löst lånet om 24 000 kr, lånet om 34 850 avser ett lån taget av A Columbus).
- 1 köp på Pantbanken City 160520 om 74 646 kr, kontoutdrag del 1 sid. 238, lånehistorik brun pärm del 1 sid. 401, 409 och 419 (Savka Bessik har löst sitt lån).
- 2 köp på Pantbanken City 160830 om 90 000 kr och 80 942 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 245 – 246 jmf. med låneunderlag brun pärm del 1 sid. 401, 410 och 419, kvitto brun pärm del 2 sid. 445 (Savka Bessik har löst sitt lån)
- 5 köp på Pantbanken City 160915 om ~~52 360 kr~~, 56 250 kr, ~~87 736 kr~~, 90 000 kr och 32 188 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 247. Följande personer har löst lån:

Bianca Columbus, Mikael Taikon, Maria Bessik (lånebelopp 87 736 kr) och Savka Bessik (lånebelopp 117 000 kr). Savka Bessiks lånehandling, brun pärm del 1 sid. 401, 410 och 420, Maria Bessiks lånehandling, brun pärm del 1 sid. 425 – 427, kvitto, brun pärm del 2, 446 – 449.

- 1 st köp Sefina Pantbank 160915 om 31 507 kr. Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 247 jmf. med pantsedel och kvitto, brun pärm del 2 sid. 482 och 504 – 505 (Savka Bessik har löst **sitt** lån).
- 1 st köp Sefina Pantbank 160916 om 42 870 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 247 jmf. med pantsedel och kvitto, brun pärm del 2 sid. 476 – 477 (Savka Bessiks fru har löst **sitt** lån).
- 2 st köp Pantbanken Skanstull 160916 om 61 552 kr och 61 553 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 247 jmf. med pantkvitto, brun pärm del 2 sid. 460 och uppgift från pantbanken, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 132 – 135 (Savka Bessik är låntagare och löser lånet).
- 1 st köp Pantbanken City 160922 om 5 175 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 247 jmf. med lånehandling, brun pärm del 1 sid. 401, 410 och 420 samt kvitto, brun pärm del 2 sid. 450 (Savka Bessik har löst **sitt** lån).
- 4 st köp Sefina Pantbank 170112 om 90 000 kr, 90 000 kr 58 966 kr och 16 550 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 251 jmf. med kundhistorik och pantsedel, brun pärm del 2 sid. 483 och 511 – 513, uppgift från pantbanken, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 108 och 115 (Savka Bessiks fru är låntagare, Savka Bessik har löst ett lån om 16 550 kr, övriga belopp avser lån som Savka Bessiks fru har tagit).
- 1 st köp Sefina Pantbank 170216 om 64 892 kr, kontoutdrag del 1 sid. 253 jmf med uppgift från pantbanken, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 108 och 116 (Savka Bessiks fru är låntagare).
- 3 st köp Pantbanken City 170217 om 66 470 kr, 90 000 kr, 58 143 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 253 jmf. med lånekvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 127 och 131 (Savka Bessik och dennes fru är låntagare).
- 1 köp på Pantbanken city 170330 om 8 670 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 256 jmf. med låneunderlag, brun pärm del 1 sid. 394 och 398, kvitto, brun pärm del 2 sid. 451, lånekvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 128 (Savka Bessik är låntagare, Pamela Bessik Ekens man har löst lånet såsom bud).
- 5 st köp Sefina Pantbank 170330 om 8 862 kr, ~~50 000 kr, 50 000 kr, 50 000 kr och 13 554 kr~~, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 256 jmf. med lånehandling brun pärm del 2 sid. 472 – 474, 483 och 514 – 519. (G Millon löser ett lån om 163 554 kr, Savka Bessik löser sitt lån om 8 862 kr).

- Köp på hotell Scandic i Malmö 161119 om 1 816 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 250 jmf. med svar från hotellet tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 28 – 30 utvisande att köpet har gjorts av Savka Bessik.

Köp av Rolexklocka hos Nymans Ur 160421 om 82 000 kr varav 40 000 kr betalats med Rebecka Bessiks kontokort, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 236 jmf. med uppgifter från Nymans ur och bild på fotografi med angivande av serienummer på klockan, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 46 - 51 jmf. med förteckning av Pantbanken City av Savka Bessiks lån där det framgår att Savka Bessik har pantsatt den klocka som har inköpts med Rebecka Bessiks kontokort, brun pärm del 1 sid. 410.

- Köp av valuta och betalning av räkningar på Forex den 170127 – 170131 om sammanlagt 66 646 kr ~~varav Rebecka Bessik har köpt för 60 087 kr~~ och Bianca Columbus för 6 559 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 252 jmf. med PM, uppgift från Forex, brun pärm del 1 sid. 375 - 377 utvisande att Rebecka Bessik har utfört transaktionerna.
- Köp under åren 2017 och 2018 för sammanlagt 443 500 kr hos Öst Auto AB samt med 94 650 kr av Nedro Halef, se Excelsammanställning, protokollsbilaga 2, sammanställning av insättningar och överföringar sid. 7 – 9 samt PM avseende överföringar från Wiv Penneruds konto till Öst Auto AB till styrkande av att Savka Bessik gjort samtliga bilköp som ombud för Wiv Pennerud. Förundersökningsprotokoll K-1191501-17 (brun pärm) del 1 sid 296- 297. Nedro Halef ska även höras om köpen.
- PM och hyresavtal AB Pomeroll till styrkande av att Wiv Pennerud under perioden 2017-07-17 – 2018-05-07 vid fem tillfällen betalat Savka Bessiks och dennes frus hyror om sammanlagt 83 000 kr på Kommendörsgatan och Nidarosgatan. Förundersökningsprotokoll K 1191501-17, brun pärm del 1 sid. 301 – 302 och 304 – 308 samt Excelsammanställning, Protokollsbilaga 2, Sammanställning av insättningar och överföringar sid. 6 och 8.

PAMELA BESSIK EKEN

- Köp/lösen av pant Sefina pantbank 160412 om 49 883 kr förundersökningsprotokollsbilaga, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 144 jmf. med pantsedel/kvitto tilläggsprotokoll 2019-06-14 sid. 60-62 (låntagare Pamela Bessik Ekens make, bud Pamela Bessik Eken).
- Köp Sefina 170522 om 66 138 kr, kontoutdrag del 1 s 165 (grå pärm) jmf. med pantsedel/kvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 57 och 64 – 65 (låntagare och lånlösare låntagare Pamela Bessik Ekens make).

- Köp Pantbanken City 170610 om 54 206 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 169 jmf. med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 78 och 81 (låntagare Pamela Bessik Ekens make, vilken också har löst lånet).
- Köp Pantbanken City 170907 om ~~149 175 kr~~ och 110 000 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 173 jmf. med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 84 – 85 (låntagare Savka Bessik respektive Pamela Bessik Ekens make, sistnämnda har löst lånet om 110 000 kr).
- 2 st köp Pantbanken Sefina 170914 kl. 12.05 om 76 213 kr och 76 213, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 175 jmf. med pantkvitton, 57, 72 – 74 och Brun pärm del 2 sid. 466 – 468 (låntagare Pamela Bessik Ekens make som också har löst lånet).
- 1 st köp Pantbanken Sefina 170914 kl. 12.10 om 3 900 kr avseende inköp av Louis Vuitton-väska, Kontoutdrag del 1 sid. 175 jmf. med kvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 75.
- 1 st köp Pantbanken City 171011 om 104 445 kr, Kontoutdrag del 1 sid. 178 jmf. med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 78 och 87 (Pamela Bessik Ekens make är låntagare och har löst lånet).
- 3 st köp Pantbanken City 171012 om 211 049 kr, ~~120 329 kr~~ och 42 093 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 178 jmf. med pantkvitton, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 88 – 90 (Pamela Bessik Ekens make är låntagare för och har löst två av lånen, Savka Bessik är låntagare för lånet som lösts med 120 329 kr).
- 1 köp Sefina Pantbank 181123 om 1 148 kr, Kontoutdrag del 1 sid. 191 jmf. med pantkvitton, tilläggsprokoll daterad 2019-06-14 sid. 57 – 58 och 76 – 77 (Pamela Bessik Ekens make har gjort en delbetalning av eget lån).
- Köp av tjeckisk valuta den 22 januari 2016 om 29 816 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 135 jämfört med svar från X-change, brun pärm del 1 sid. 313.
- Köp om 6 443 kr på Louis Vuitton i Prag den 23 januari 2016, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 135 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att telefonen den 23 januari 2016 kopplat upp mot ett trådlöst nätverk tillhörande Louis Vuitton i Prag samt dagen därpå en restaurang i Prag, blå pärm del 2 sid. 632 – 633, till styrkande av att Pamela Bessik Eken har handlat på Louis Vuitton i Prag i januari 2016.
- Köp av väskor på Louis Vuitton den 10 februari 2016 om 28 050 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 137 och kvitto utställt på Pamela Eken, brun pärm del 1 sid. 321.

- Köp på Jimmy Choo i Düsseldorf om 9 467 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 141 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon har haft kontakt med sin make där han har fotograferat skor från Jimmy Choo när telefonen har befunnit sig i Düsseldorf den 11 mars 2016, till styrkande av att det är Pamela Bessik Eken som tillgodogjort sig köpet från Jimmy Choo Düsseldorf detta datum, blå pärm del 2 sid. 683 – 693.
- Betalning Erikssons ur avseende en klocka den 13 april 2016 om 4 700 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 144 och svar från Erikssons ur, brun pärm del 2 sid. 361 – 364 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon har haft kontakt med Erikssons urhandel, blå pärm del 2 sid. 666 – 667, till styrkande av att hon är kund där och har tillgodogjort sig köpet hos Erikssons urhandel.
- Köp av väska och bälte Louis Vuitton den 14 april 2016 om 13 300 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 144 och kvitto utställt på Pamela Bessik Eken, brun pärm del 1 sid. 322.
- Köp av flygresor till Venedig för Pamela Bessik Eken och Anton Millon den 24 april 2016 om 3 490 kr kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 144, biljettbokning, brun pärm del 1 sid. 327 samt fotografi från Venedig, blå pärm del 2 sid. 697 - 700.
- Utmätning av Kronofogdemyndigheten 160513 om 22 220 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 146 och brun pärm del 2 sid. 664 – 665, till styrkande av att det är Pamela Bessik Ekens skulder som har utmätts.
- Köp ombord på M/S Cinderella den 23 maj 2016 om sammanlagt 2 740 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 146 jmf med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande cookies från Vikingline.se den 22 maj 2016, till styrkande att Pamela Bessik Eken har åkt med M/S Cinderella under den period som inköpen gjorts med hjälp av Pamela Bessik Ekens och Rebecka Bessiks kort, blå pärm del 2 sid. **238 och 728 – 729.**
- Köp av flygresor till Venedig för Angelica och Gabriel Millon den 24 maj 2016 om 3 290 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 146, biljettbokning, brun pärm del 1 sid. 329.
- Köp av möbler i september 2016 för 11 490 kr i Pamela Bessik Ekens namn som levererats till hennes dåvarande adress, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 151 och kopia på order, brun pärm del 1 sid. 333.
- Köp på Disneyland i Frankrike i augusti 2016 för 9 682 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 149. jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon i konversation den 27 augusti 2016 med personal på Louis Vuitton angett att hon var på Disneyland i Paris, blå pärm del 2 sid. 636 samt utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande kontakter och fotografier vari det framgår att Pamela Bessik Eken med familj har befunnit sig i Frankrike, bl.a. på

Disneyland i augusti 2016, till styrkande av att Pamela Bessik Eken och närstående har tillgodogjort sig inköpen som gjorts i Frankrike under denna period, blå pärm del 2 sid.708 – 713.

- Köp på Louis Vuitton den 31 december 2016 om 11 000 kr (kontant), kvitto utställt på Pamela Eken, brun pärm del 1 sid. 324.
- Köp av scarf på Louis Vuitton den 7 januari 2017 om 3 250 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 156, kvitto utställt på Pamela Eken, brun pärm del 1 sid. 325.
- Köp hos Leila Spa den 23 mars 2017 och 29 maj 2017 om sammanlagt 2 000 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 159 och sid. 167 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon har haft kontakt med Leila Spa under 2016 - 2018 och att hon därmed har tillgodogjort sig dessa köp, blå pärm del 2 sid. 651 – 660.
- Köp av säng i april/maj 2017 från KungSängen om 18 000 kr i Pamela Bessik Ekens namn som levererats till hennes adress, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 161 och 164, faktura, brun pärm del 1 sid. 340 – 341 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon har haft kontakt med butiken KungSängen i maj 2017 och att hon således är den som har beställt sängen för 18 000 kr och tillgodogjort sig köpet, blå pärm del 2 sid. 648.
- Köp på Wonderhome den 22 april 2016 om 11 904 kr och den 21 april mars 2018 om 3 798 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 144 och 185 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon har haft kontakt med butiken Wonderhome i mars 2018 och att hon således den som tillgodogjort sig köpet på Wonderhome, blå pärm del 2 sid. 650.
- Köp i Tyskland och Malmö den 28 – 29 mars 2017 om sammanlagt 6 982 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 160 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande konversationer att hon varit i Malmö och Tyskland när köpen på hennes konto gjordes, till styrkande av att Pamela Bessik Eken och närstående tillgodogjort sig inköpen, blå pärm del 2 sid. 726 – 727.
- Köp 25 maj 2017 hos Nina Bröllop om 5 000 kr och den 1 juni 2017 om 850 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 166 och 168 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande konversationer med Ninas bröllop till styrkande av att Pamela Bessik Eken närstående tillgodogjort sig inköpet, blå pärm del 2 sid. 730 – 731.
- Betalning för ögonbrynsbehandling genom swish den 30 maj 2017 om 2 545 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 167 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon har haft kontakt med ett telefonnummer där hon har

bokat tid för ögonbrynsbehandling i maj 2017, till styrkande av att hon har tillgodogjort sig detta köp, blå pärm del 2 sid. 661 – 662.

- Köp i olika butiker på franska Rivieran och Monaco under tiden 19 – 21 augusti 2017 om sammanlagt 14 478 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 171 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande positioneringsuppgifter och fotografi där det framgår att Pamela Bessik Eken och maken befunnit sig på franska Rivieran under den period inköp gjorts där till styrkande av att Pamela Bessik Eken och närstående har tillgodogjort sig inköpen som gjorts i Frankrike och Monaco under denna period, blå pärm del 2 sid. 714 – 725.
- Inköp hos Mia Light den 21 september 2017 om 12 965 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 176 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon har beställt varor från företaget Mia Light, blå pärm del 2 sid. 663 – 665, till styrkande av att Pamela Bessik Eken har tillgodogjort sig detta köp.
- Köp av olika behandlingar på Salongen Hairtastic under åren 2016 – 2017 om sammanlagt 10 830 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 138, 148 och 176 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon har haft kontakt med Salongen Hairtastic, till styrkande av att hon har tillgodogjort sig köpen på salongen, blå pärm del 2 sid. 668 – 682.
- Hyreskontrakt tecknat av Pamela Bessik Eken den 11 april 2018 avseende lagerlokal Pelican Selfstore jämfört med betalningar på Pamela Ekens konto om sammanlagt 25 086 kr (11 april till 27 november 2018), kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 186 - 191, kontrakt m.m. brun pärm del 1 sid. 349 – 355.
- Köp från SE möbler den 3 november 2017 om 3 496 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 180 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att hon fått SMS-avisering gällande SE- möbler den 21 november 2018, till styrkande av att det är Pamela Bessik Eken som tillgodogjort sig köpet, blå pärm del 2 sid. 771.
- Köp Pantbanken City 160720 om 47 415 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 205, jmf. med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06- 14 sid. 104 - 105 (Pamela Bessik Ekens make är låntagare och har löst lånet).
- 2 st köp Sefina pantbank 161020 om 2 573 kr och 6 803 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 212 jmf. med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 96 och 97 (Pamela Bessik Ekens make respektive G Millon är låntagare).
- Inköp i Italien maj/juni 2016 om sammanlagt 28 993 kr jämfört med ovan angivna flygresor (inköp Pamela Bessik Ekens konto), kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 201 – 202 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att

Pamela Bessik Ekens telefon har kopplat upp på olika platser i Italien i juni 2016, blå pärm del 2 sid. 694 – 696 och 701 – 707.

- Köp av väskor Louis Vuitton den 30 juli 2016 om 21 100 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 206, kvitto utställt på Pamela Eken, brun pärm del 1 sid. 323.
- Inköp i Frankrike i augusti 2016 om åtminstone 64 895 kr, avseende bl.a. inköp på Jimmy Choo från Maria Bessiks konto, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 206 – 208 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande positioneringsuppgifter och fotografi där det framgår att Pamela Bessik Eken och maken befunnit sig på franska Rivieran under den period inköp gjorts, blå pärm del 2 sid. 714 – 725.
- 5 st köp Sefina Pantbank 170330 om ~~8 862 kr~~, 50 000 kr, 50 000 kr, 50 000 kr och 13 554 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 256 jmf. med lånehandling brun pärm del 2 sid. 472 – 474, 483 och 514 – 519. (G Millon löser ett lån om 163 554 kr, Savka Bessik löser sitt lån om 8 862 kr).
- Köp ombord på M/S Cinderella den 23 maj 2016 om 1 067 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 238 jmf med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande cookies från Vikingline.se den 22 maj 2016, till styrkande att Pamela Bessik Eken åkt med M/S Cinderella under den period som inköp gjorts där med hjälp av Pamela och Rebecka Bessiks kort, blå pärm del 2 sid. 728 – 729.
- Inköp i Italien i juni 2016 om sammanlagt 41 885 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 238 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande att Pamela Bessik Ekens telefon har kopplat upp på olika platser i Italien i juni 2016 samt fotografi från Venedig blå pärm del 2 sid. 694 – 700 och 701 – 707.
- Inköp i Frankrike i augusti 2016 om åtminstone 34 166 kr, avseende bl.a. inköp på Jimmy Choo, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 244 – 245 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande positioneringsuppgifter och fotografi där det framgår att Pamela Bessik Eken och maken befunnit sig på franska Rivieran under den period inköp gjorts där, blå pärm del 2 sid. 708–713.
- Inköp Tyskland i mars 2017 om 8 704 kr från Rebecka Bessiks konto, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 255 jmf. med utdrag från tömning av Pamela Bessik Ekens telefon utvisande konversationer att hon varit i Malmö och Tyskland när köpen på hennes konto gjordes, blå pärm del 2 sid. 726 – 727.

REBECKA BESSIK

- Köp Pantbanken City 170522 om 80 000 kr, Kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 166 jmf med pantkvitto, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid. 78 och 80 (låntagare Rebecka Bessik, Savka Bessik har löst lånet).
- Köp av valuta och betalning av räkningar på Forex den 170127 – 170131 om sammanlagt 66 646 kr ~~varav~~ Rebecka Bessik har köpt för 60 087 kr ~~och Bianca Columbus för 6 559 kr~~, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 252 jmf. med PM, uppgift från Forex, brun pärm del 1 sid. 375 - 377 utvisande att Rebecka Bessik har utfört transaktionerna.
- Köp på Tavex 170220 om 33 029 kr, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 253 jmf. med PM och uppgift från Tavex, tilläggsprotokoll daterat 2019-06-14 sid.40 - 45, utvisande att Rebecka Bessik köpt guldtackor och guldmynt.

MARIA BESSIK

- 5 köp på Pantbanken City 160915 om ~~52 360 kr, 56 250, 87 736, 90 000 kr och 32 188 kr~~, kontoutdrag del 1 (grå pärm) sid. 247. Följande personer har löst lån: Bianca Columbus, Mikael Taikon, Maria Bessik (lånebelopp 87 736 kr) och Savka Bessik (lånebelopp 117 000 kr). Savka Bessiks lånehandling, brun pärm del 1 sid. 401, 410 och 420, Maria Bessiks lånehandling, brun pärm del 1 sid. 425 – 427, kvitton, brun pärm del 2, 446 – 449.

ÖVRIGA MÅLSÄGANDENS YRKANDEN

Anders Nordqvist biträder åtalet och yrkar att Savka Bessik skall förpliktigas-att till honom utge skadestånd med totalt 5 093 174 kronor, varav 4 230 500 kronor yrkas solidariskt med Wiv Pennerud, 300 000 kronor yrkas solidariskt med Pamela Bessik och 350 000 kronor yrkas solidariskt med Rebecka Bessik.

Av beloppet avser 10 000 kronor ersättning för kränkning.

På beloppet yrkas ränta enligt 6 § räntelagen till dess full betalning sker från de datum som anges nedan för angivna delbelopp:

(Savka Bessik och Wiv Pennerud)

260 000 kronor från den 29 augusti 2017
150 000 kronor från den 4 september 2017
2 800 000 kronor från den 5 september 2017
200 000 kronor från den 11 oktober 2017
150 000 kronor från den 19 oktober 2017
50 000 kronor från den 20 oktober 2017
100 000 kronor från den 23 oktober 2017
30 000 kronor från den 26 oktober 2017
100 000 kronor från den 7 november 2017
20 000 kronor från den 24 november 2017
500 kronor från den 6 januari 2018
250 000 kronor från den 7 maj 2018
120 000 kronor från den 8 maj 2018

(Savka Bessik och Rebecka Bessik)

150 000 kronor från den 16 februari 2017
150 000 kronor från den 17 februari 2017
50 000 kronor från den 20 februari 2017

(Savka Bessik och Pamela Bessik)

300 000 kronor från den 12 oktober 2017

(Savka Bessik)

202 674 kronor från den 14 september 2017

(Savka Bessik)

10 000 kronor från den 8 maj 2018 (avser ersättning för kränkning)

Micaela Barnekow biträder åtalet och yrkar att Wiv Pennerud och Savka Bessik solidariskt med varandra skall förpliktigas att till henne utge skadestånd med 12 000 kr (självrisk). På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 31 maj 2018 till dess betalning sker.

Sinikka Granath biträder åtalet och yrkar att Wiv Pennerud och Savka Bessik solidariskt med varandra skall förpliktigas att till henne utge skadestånd med 746 000 kr. På beloppet yrkas ränta jämlikt 6 § räntelagen från den 25 maj 2018 till dess betalning sker.

Wiv Pennerud biträder åtalet och hemställer om förpliktande gentemot Savka Bessik att omgående utge skadestånd för den brottslighet som Savka Bessik har åtalats för under åtalspunkt 1 med totalt 7 118 663 kr enligt följande.

För förmögenhetsskada yrkas ersättning med 7 068 663 kr.

För kränkning yrkas ersättning med 50 000 kr.

Å beloppen yrkas ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 april 2016 till dess full betalning sker.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.